

Ang Kagalang-galang na Confesor Sebastian ng Karaganda (Fomin)

Mga Nilalaman:

Ang Kagalang-galang na Confesor Sebastian ng Karaganda (Fomin)	1
Ang Buhay ng Matanda, Schema-Archimandrite Sebastian	5
Mga Espesyal na Maninirahan	11
Ang pagkakakulong kay Ama Sebastian sa kampo ng NKVD sa Karaganda	14
Ang karamdaman ni Ama Sebastian	23
Ang mga anak ni Ama	33
Feodosia Fedotovna Prokopenko (Shvager)	33
Nina 'Kokhlushka'	35
Anastasia Petrovna Parshina	36
Ama Ioann Timakov, isang retiradong pari, Karaganda	37
Si Vera Afanasyevna Tkachenko, ang kasambahay ni Padre Sebastian	38
Si Maria Obratsova, ang tagapaglingkod sa selda ni Ama	40
Tatyana Artemovna Izyumova	43
Anna Vasilievna Zaikova	45
Maria Vasilievna Andrievskaya	46
Matrona Tikhonovna Frolova	47
Lydia Vladimirovna Zhukova	48
Ang Pamilyang Samartsev	49
Vasily Ivanovich Samartsev	49
Nina Petrovna Samartseva	50
Valentina Sergeevna Popova	50
Si Sister Nina (Korshunova)	50
Taisiya Grigoryevna Fomina	52
Antonina Ivanova	53
Valentina Petrovna Panova	53
Ang Pamilyang Khmyrov	54
Monghe Sebastian (Alexander Alekseyevich Khmyrov)	54
Nun Evnikia (Alexandra Florovna Khmyrova)	55
Monghe Sebastian (Khmyriv)	57
Olga Sergeevna Martynova	57
Maria Fyodorovna at Olga Fyodorovna Orlovas	62
Maria Fyodorovna	62
Olga Fyodorovna (nag-aasikasong doktor ni Batyushka)	62
Maria Fyodorovna	67
Olga Fyodorovna	68
Raisa Ivanovna Kuzmicheva	69
Tatyana Vladimirovna Tortensten	71
Protodeacon Vasily Denezhkin	77
Punong Pari Eustathius Prokopchuk, Simbahan ng Kapanganakan ng Pinakabanal na Ina ng Diyos, Karaganda	82
Elena Alexandrovna Agafonova	85
Si Arkiprista Valery Zakharov, rektor ng Katedral ni San Nicholas sa Almaty	86
Mula sa mga alaala ni Metropolitan Pitirim ng Volokolamsk at Yuryev	86
Si Arkilaguna Alexander Kiselev, rektor ng Simbahan ng Kapanganakan ng Pinakabanal na Ina ng Diyos sa Karaganda	87
Mga alaala ni Nanak Sevastian, ang kanyang mga aral, na naitala ng kanyang mga espirituwal na anak	91
Tungkol sa panalangin	91
Tungkol sa kababaang-loob, kayabangan at pananampalataya	91
Tungkol sa Karamdaman	93
Tungkol sa Pag-aalaga sa Maysakit at sa Habag	94
Tungkol sa Banal na Komunyon at Pag-aayuno	95
Tungkol sa pagbibigay-pugay sa mga pista at mga santo	96
Tungkol sa mga ikon	97

Tungkol sa mga patakaran sa simbahan	98
Tungkol sa pag-awit	98
Tungkol sa pananamit	98
Tungkol sa mga ulila	99
Tungkol sa pagpapalaki ng mga bata	99
Tungkol sa Pagpapasakop	99
Tungkol sa mga serbisyo ng libing	100
Tungkol sa Kumpisal ng Ama	100
Tungkol sa pagbababasa	101
Tungkol sa pagtawa at magaan na pag-uugali	101
Tungkol sa tulong ng Diyos at mga pagbagsak sa espirituwal	101
Tungkol sa paghatol	102
Tungkol sa katamtaman	102
Tungkol sa akin	103
Tungkol sa buhay monghe at sa mundo	103
Mula sa mga sermon ni Schema-Archimandrite Sebastian	105
Isang Pagseseryon Tungkol sa Makasalanang Nagpapakita ng Pagsisisi	105
Tungkol sa Patnubay ng Anghel na Tagapagbantay	105
Isang Salita Tungkol sa Pag-ibig sa Kapwa	105
Isang salita mula kay Ama Sebastian sa gabi sa bantayan	106
Paggunita kay Juan na Teologo – Apostol ng Pag-ibig	106
Pagsisimula ng Dakilang Kwaresma	106
Isang mensahe mula kay Arkhimandrita Sevastian	106
Araw ng Pangalan ni Arkhimandrit Sebastian	106
Tungkol sa babaeng Samaria	107
Ang Pag-aakyat ng Panginoon	107
Araw ng Kapistahan ni San Andres na Unang Tinawag na Apostol	107
Tungkol sa mga Anghel na Tagapag-ingat	107
Linggo	108
Ang Pagpapugut kay San Juan na Mabinyag	109
Isang Salita Tungkol sa Panahon	109
Kapistahan ng Arkanghel Michael	109
Linggo	109
Linggo ng Pagkabuhay	110
Ang Mga Matandang Babae ng Karaganda	111
Schemanun Agnia	111
Raisa Nikolaevna Anisimova, Chelyabinsk	112
Hegumen Nikolai (Karpov), Shchuchinsk	115
Schemanun Anastasia	117
1970. Linggo ng Palumpong	121
Coincidence o isang himala	121
Taisia Grigoryevna Fomina	122
Antonina Ivanova	123
Anna Shevchuk	123
Maria Fyodorovna Orlova	124
Olga Sergeevna Martynova	125
Si Nina ang Dalagang Magsasaka	125
Monghe Sebastian (Khmyriv)	126
Si Madre Evnikia (Khmyrova)	126
Maria Nikitichna Obrastsova	127
Lydia Vladimirovna Zhukova	128
Arkiparihang Mikhail Neigum	128

Noong Oktubre 1997, kasunod ng desisyon ng Komisyon ng Sobiyet para sa Kanonisasyon ng mga Santo at sa pagpapala ni Kanyang Kabanalan Patriarka Alexy II, isinagawa ang lokal na pagliluwalhati ng Kagalang-galang na Nakatatandang Sebastian ng Karaganda, ang Kumpesor, bilang isang santo.

Noong ika-22 ng Oktubre 1997, natagpuan ang mga relikyang ng Kagalang-galang Sebastian. Sa loob ng kalahating taon, ang mga relikyang ng Nakatatanda ay itinago sa Simbahan ng Kapanganakan ng Pinakabanal na Ina ng Diyos, na itinatag niya; at noong ika-2 ng Mayo 1998, sa isang maringal na prusisyon na sinamahan ng mga himno ng Paskua ng Pagkabuhay, ang reliquaryo na naglalaman ng mga relikyang ng Kagalang-galang ay inilipat sa Katedral ng Banal na Presentasyon, na naging pangunahing simbahan ng Karaganda. Ang paglilipat ay isinagawa ni Arsobispo Alexy ng Alma-Ata at Semipalatinsk, na sinamahan ng mga klero ng diyosesis, mga Ortodoksong Kristiyano mula sa Karaganda, at maraming peregrino mula sa iba't ibang lungsod sa Kazakhstan at Russia.

Ang mga relikyang ni Venerable Sebastian ay inilagay para sa pagdalangin sa kanang bahagi ng gitnang gilid-kapilya. Ang marangyang reliquaryo at ang canopy sa itaas nito, na gawa sa makukulay na metal na may inlay at kahawig ng reliquaryo at canopy ni Venerable Sergius ng Radonezh, ay ginawa ng mga manggagawa mula sa Sergiev Posad.

Noong Agosto 2000, sa Pambihirang Konseho ng mga Obispo, isinama si Sebastian ng Karaganda sa Pagtitipon ng mga Bagong Martir at Kumpesor ng Rusya para sa paggalang sa buong Simbahan.

Noong Agosto 2000, sa Pambihirang Konseho ng mga Obispo, pinarangalan si Sebastian ng Karaganda bilang isa sa mga Bagong Martir at Kumpesor ng Rusya.

"Ang liwanag ng mga monghe," sabi ni San Juan Climacus, "ay ang mga anghel, at ang liwanag para sa lahat ng tao ay ang buhay monghe." Ngunit ang mismong diwa ng Kristiyanismo, ang pinakamahusay na pagpapahayag ng monastisismo, ay ang tungkulin ng nakatatanda.

Bilang direktang pagpapatuloy ng ministeryong propetiko, umusbong ang tungkulin ng nakatatanda sa mga unang araw ng Kristiyanismo kasabay ng paglitaw ng monastisismo, na nagsilbing gabay nitong prinsipyo. Pinagsama nito ang asketikong gawa ng panloob na espirital na paggawa at ang paglilingkod sa buong mundo, na tumutugon sa parehong espirital at pang-araw-araw na pangangailangan nito.

Sa Rusya, ang Kozelsk Vvedenskaya Optina Hermitage ay isang partikular na buhay na buhay na katawan ng pagsisikap na espirital na ito. Ang mismong puso ng Optina, at ang lugar kung saan tumibok ang pulso ng buhay nito—kung saan nagmula ang biyayang kapangyarihang nagbanal sa buhay ng mga naninirahan sa monasteryo—ay ang tanyag na Optina Skete: ang tinitirhan ng mga Banal na Nakatatanda ng Optina.

Ang ideya ng pagtatatag nito ay nagmula kay Obispo Filaret, ang tagapagtaguyod ng monastisismo at ng institusyon ng mga nakatatanda at hinaharap na Metropolitan ng Kyiv, na naghikayat sa mga asetikong disipulo at tagasunod ng Kagalang-galang na Paissius Velichkovsky, na nanirahan sa mga gubat ng Roslavl, na magtatag ng isang skete sa Optina Pustyn. Dinala ni Ama Moises (Putilov) ang kanyang kapatid na si Anthony nang dumating siya sa Optina Pustyn. Nang itatag ang skete ng Optina (1821), naging abbot ng buong monasteryo si Ama Moises noong 1826, Ang banal at debotong Ama Leonid, na kilala bilang Lev sa iskema (1829), ay dumating sa skete mula sa Monasteryo ng Alexander-Svir, at siya ang naglatag ng mga pundasyon ng tradisyon ng mga nakatatanda doon. Sa paggawa nito, ibinigay niya ang tulong na nagbigay-inspirasyon sa mga susunod na henerasyon ng mga nakatatanda sa loob ng isang daang taon, hanggang sa mismong katapusan ng buhay at kasaganaan ng Optina Pustyn. Ang mga sumunod na nakatatanda, sina Ama Macarius at Ama Ambrosio, na mga dakilang nakatatanda rin, ay malalapit niyang alagad.

Mula sa panahon ni Nanak Makarii, na kumuha ng ilang indibidwal mula sa mga edukadong uri upang isalin ang panitikang patristiko, nakilala ang Optina Pustyn sa mga kontemporaryong manunulat. Mula noon, nagsimulang bumisita sa Optina Pustyn at sa skete nito ang mga pinakamahuhusay na intelektuwal ng Rusya. Ang maraming banal na kaloob ng mga nakatatanda at, hindi rin bababa sa kahalagahan, ang walang putol na kadena ng pagkakasunod-sunod sa pagitan ng mga asketiko ng Optina, ang naghatid sa Optina Pustyn sa katanyagan sa buong Rusya. Sa ilalim ni Nakatatandang Ambrose—na kay Father Lev, habang baguhan pa, ay ipinasa ang 'buong kapa' ng pamumuno kay Father Macarius bago pa man ang kanyang sariling kamatayan—naabot ng Optina ang ruok ng katanyagan. Sumiklab sa buong Rusya ang katanyagan ng Nakatatanda, at dumagsa sa kanya ang mga tao mula sa iba't ibang sulok ng bansa. Ang mga sumunod na Nakatatanda—si Ama Anatoly (Zertsalov), isang alagad ni Nakatatandang Ambrose; si Ama Joseph; at si Nakatatandang Varsonofy—ay, sa biyaya ng banal na kaliwanagan, kahalintulad ng kanilang mga guro.

Maraming kilalang pangalan ng mga taong panrelihiyon, pilosopo, at manunulat ang kaugnay ng Optina Pustyn. Si Gogol, Dostoevsky, Vladimir Solovyov, ang lihim na monastikong inisyado nito na si Konstantin Leontiev, at ang mga magkapatid na Kirievsky—na nakalibing sa loob ng mga pader ng Optina

kasama ng mga matatanda—ay lahat ay bumisita rito; ang huling hiling ni Tolstoy habang siya ay namamatay ay malalim ang simbolismo—ang pumunta sa Optina, na para sa kanya ay nangangahulugang pumasok sa Simbahan ni Cristo. "Mas mahalaga kaysa sa anumang aklat o anumang kaisipan," isinulat ni Ivan Vasilyevich Kirievsky, "ay ang makahanap ng isang banal na nakatatandang Ortodoks na maaaring maging gabay mo, na sa kaniya mo maipagtitiwala ang bawat kaisipan mo at pakinggan hindi ang kaniyang opinyon—gaano man ito kabihasa—kundi ang hatol ng mga Banal na Ama."

Ang huli sa mga nakatatandang ito – sina Teodosio ang Matuwid (†1920), Anatolio ang Tagapagpalubag-loob (Potapov, †1922) at ang kahanga-hangang Nektario (†1928) – ay nagpatuloy sa parehong tradisyon. Nasa kanila ang tungkuling mabuhay upang masaksihan ang panahon nang gumuho ang daang-taong gusali ng estadong Ruso at nang ang isang pangkat ng mga ateista at taong walang Diyos ay makamit ang kapangyarihan sa bansa. Ipinag-utos ng Panginoon na pumasok sa kawalang-hangganang sina Nakatatandang Theodosius at Anatolius bago isara ang Optina Pustyn (1923) at mailibing sa loob ng mga pader ng banal na monasteryo.

Si Nakatatandang Nektarios, habang nasa exilyo sa ilalim ng mahigpit na pagbabantay sa nayon ng Kholmishchi at pinagbawalan na tumanggap ng mga bisita, ay naalala ang mga salita ng Ebanghelyo: 'Hindi ko itataboy ang sinumang lumalapit sa Akin' – at ipinagpatuloy ang pagtaguyod sa espirituwal na uhaw ng mga tao, na sa gitna ng rebolusyonaryong kawalang-diyos, ay lumapit sa nakatatanda para sa espirituwal na suporta.

Unti-unting nanghihina, tahimik na lumisan ang matanda mula sa pansamantala at mapagkalungkot na buhay na ito patungo sa buhay na walang hanggan noong ika-29 ng Abril 1928 at inilibing sa isang liblib na sementeryo sa nayon ng Kholmishchi, 60 kilometro mula sa Kozelsk [Noong 16 Hulyo 1989, inilipat ang mga relikyang ni Nanakang Nektarios mula sa sementeryo sa nayon ng Kholmishche patungo sa Katedral ng Presentasyon sa Optina Pustyn.].

Ang isa sa mga huling paglilingkod na All-Night Vigil sa Optina Pustyn ay isinagawa ni Hieromonk Nikon (Belyaev) noong ika-15 ng Hunyo 1924, sa kapistahan ng Kagalang-galang Tikhon ng Kaluga. Si Ama Nikon, isang minamahal na disipulo at malapit na kasama ng matandang Varsonofy, ay bata pa sa edad, ngunit sa espirituwal na karunungan ay nalampasan niya ang ibang matatandang may buhok na kulay-abo. Ayon sa kalooban ng probidensya ng Diyos, siya lamang ang hinatulan na maging huling umalis sa minamahal na monasteryo, na patuloy pa ring dinagsa ng mga mananampalataya sa paghahanap ng espirituwal na aliw at payo. At inako ni Ama Nikon hindi lamang ang mga tungkulin ng isang espirituwal na ama, kundi pati na rin ang ng isang nakatatanda. Hindi na ipinagdiriwang ang Banal na Pagbabanté sa simbahan ng monasteryo, kundi sa kusina ng ospital. At pagkatapos, bilang paghahanda sa mga paparating na kapahamakan, nagsimula para kay Ama Nikon sa Kozelsk ang isang buhay na puno ng kalungkutan, na hindi niya kilala at puno ng paghihirap, kasama ang mga kapatid ng Optina na nanirahan doon at ang mga madre mula sa winasak na Monasteryo ng Shamordino. Paano at sa ano namuhay ang mga kapatid ng Optina – iyan ay tanging ang Panginoon lamang ang nakakaalam.

Ang unang nakatatanda ng Optina, si Hieroschemamonk Lev, ay minsang nagsabi na 'darating ang panahon na ang ating Skete ay magiging wasak, at mga pusa lamang ang maninirahan doon.' At bago ang kanyang banal na pagpanaw (†1841), inihain niya ang panalangin na ito: "Pinasasalamatang Kita, aking maawain na Maylalang, O Panginoon, na nakaligtas ako sa mga kapahamakan at kalungkutan na nakalaan ng mga darating na panahon. Ngunit hindi ko alam kung makakaligtas ka sa mga ito." Ang mga huling salitang ito ay iniukol sa tagapaglingkod ng silid ng matanda.

Matagal bago ang rebolusyon, si Nakatatandang Varsonofy, na nagsalita sa kanyang disipulo na si Ama Nikon (na noon ay kilala bilang Nikolai) na parang isang ama sa kanyang anak, ay nagsabi: "Narito ako'y nakatingin sa iyo, na bata at walang karanasan, at sa palagay ko'y hindi ako mabubuhay upang masaksihan ang mga kakila-kilabot na araw na iyon, ngunit ikaw ay mabubuhay. Haharapin ng mga monasteryo ang malaking pag-uusig at pang-aapi... Darating ang panahon na magiging mahirap ang lahat sa Optina... Ang mga tunay na Kristiyano ay magkukubli sa maliliit na simbahan... Malamang mabubuhay ka upang masaksihan ang mga araw na muling pahihirapan ang mga Kristiyano. Sinasalita ko ang mga paghihirap na gaya ng sa mga sinaunang panahon... Maaaring maulit ang mga pag-uusig at paghihirap ng mga unang Kristiyano... Mabubuhay ka upang masaksihan ang mga panahong iyon. Tandaan mo ang aking mga salita. Nang oras na iyon ay sasabihin mo: 'Oo, naaalala ko, sinabi sa akin ni Ama Varsonofy ang lahat ng ito... Ilang

taon na ang lumipas mula noon!" Tandaan mo ang aking mga salita na makikita mo ang isang 'araw ng galit'. At inuulit ko muli na wala kang dapat ikatakot. Ang biyaya ng Diyos ang magpoprotekta sa iyo."

Ang katawan ni Ama Nikon ay nakahiga sa malayong Pinega sa Rehiyon ng Arkhangelsk, kung saan siya ipinatapon ng mga Bolshevik sa 'boluntaryong exil' noong 1930. Doon siya namatay dahil sa tuberkulosis sa бага noong ika-25 ng Hunyo 1931.

Isa sa mga huling matatanda [Kabilang din sa mga huling matatanda ng Optina ang mga sumusunod: Hieroschemamonk Makarios (Inozemtsev, † 4 Mayo 1970 (lumang estilo)), Belev, Rehiyon ng Tula; Schemamonk Joasaph (Moiseev, † 25 Marso 1975 (Lumang Estilo)), Gryazi, Lipetsk Oblast; Schema-Archimandrite Ambrose (Ivanov, † 2 Oktubre 1978 (Lumang Estilo)), Balabanovo, Kaluga Oblast; Schema-Hegumen Paul (Drachev, † 16 Marso 1981 (Lumang Estilo)), nayon ng Cherkassy, Rehiyon ng Tula.], na lumago mula sa mga ugat ng Optina bago ang rebolusyon, ay si Schema-Archimandrite Sebastian (Fomin, † 1966), – isang disipulo ni Nakatatandang Joseph at, matapos ang kanyang kamatayan, ni Nakatatandang Nektarios. Matapos masipsip ang mga tradisyon at ang biyayang-puno ng diwa ng mga Banal na Ama ng Optina Pustyn at matibay na hinubog, na parang bakal, sa pugon ng nag-aalab na pagsubok, na tiniis ang pagkatapon at pagkakabilanggo sa mga kampo ng Sobyet, siya, sa hindi masusuri na mga paraan ng probidensiya ng Diyos, ay isinagawa ang kanyang monastikong ministryo sa kabisera ng nag-aalab na kapatagan ng Gitnang Kazakhstan, sa matagal nang nagdusa at pinagpalang lungsod ng Karaganda, kung saan, mula dekada 1930 hanggang 1950, naganap ang isa sa pinakamalagim na tagpo ng walang-Diyos na drama ng ating siglo. Tulad ng isang tuloy-tuloy na Antimension, ang walang hangganang kapatagan ng Kazakhstan—na binabad sa dugo ng mga martir at pinabanal ng kanilang mga panalangin—ay umaabot, sa ibabaw ng kung saan iniunat ng matanda ng Optina, ang pinagpalang alaala ni Schema-Archimandrite Sebastian, ang kanyang makapangyarihang mga pakpak.

Ang Buhay ng Matanda, Schema-Archimandrite Sebastian

Ang Pinagpalang Nakatatanda, Schema-Archimandrite Sebastian (Stefan Vasilyevich Fomin), ay ipinanganak noong 28 Oktubre/10 Nobyembre 1884 sa nayon ng Kosmodemyanskoye, Oryol Governorate, sa isang mahirap na pamilyang magsasaka. Ang pangalan ng kanyang ama ay Vasily, at ang ng kanyang ina ay Matrona. Nagkaroon sila ng tatlong anak na lalaki. Ang panganay ay si Hilarion, ipinanganak noong 1872; ang pangalawa ay si Roman, ipinanganak noong 1877; at ang bunsong anak ay pinangalanang Stefan bilang parangal kay Banal na Stefan Savvait, ang kompositor ng mga kanon, na ipinanganak sa araw ng kapistahan nito.

Noong 1888, dinala ng kanyang mga magulang ang mga anak sa Optina Pustyn upang makita ang matandang si Ambrose. Apat na taong gulang si Stephen noon, ngunit malinaw niyang naalala ang pagbisitang iyon, pati na ang mabait na mga mata ng pinagpalang matanda. Ang magiging Ama Sebastian ay naulila sa edad na apat nang pumanaw ang kanyang ama, at sa edad na lima nang pumanaw ang kanyang ina. "Nang mamatay ang aming mga magulang," naalala ng kanyang nakatatandang kapatid na si Hilarion, "17 taong gulang ako. Mayroon kaming siyam na desyatina ng lupa na kailangang asikasuhin nang mano-mano; isang maliit na sakahan iyon – sino ang magpapatakbo nito? Kami ay tatlong magkakapatid na lalaki; nag-aaway kami at nag-uupakan – sino ang maghihiwalay sa amin at magpapaayos muli sa amin?" Upang patatagin ang pamilya, isang taon matapos pumanaw ang kanilang mga magulang, nagpakasal ang panganay na kapatid na si Hilarion.

Lalo pang naging malapit si limang taong gulang na si Stefan sa kanyang pangalawang kapatid na si Roman dahil sa kanyang malambot na kaluluwa at mabait na puso. Ngunit pinili ni Roman ang buhay monghe at, noong 1892, nakiusap siya kay Ilarion na dalhin siya sa Optina Pustyn, kung saan siya ay tinanggap bilang isang baguhan sa Skete ni San Juan na Tagapanguna.

Iba ang pagkatao ni Hilarion – mapanghamon at malupit. Natutunan ni Stefan ang mga kahirapan ng pagiging ulila sa murang edad. Nang alalahanin ang kanyang pagkabata, sinabi ni Nakatatandang Sebastian: 'Kung sana'y may natira man lang na babae: isang lola, isang kapatid na babae o isang tiya – kahit sino na sana'y makapag-alaga sa iyo sa ganoong murang edad. Mahirap kapag walang ina, kahit may manugang. Naalala ko noong ako'y mga walong taong gulang pa. Humiling ako ng gatas sa aking manugang, at sinabi niya sa akin, 'Maghintay ka.' Nagalit ako, lumapit at itinapon ko sa lupa ang mga telang hemp—na pinaputi at pinatutuyo ng aking manugang sa araw—at pinutikan ko ng putik. Nagreklamo ang hipag ko sa kapatid kong

lalaki. Pinagalitan at pinukpukan ako ng kapatid ko. Marami ang puwedeng pumukpok o magalit sa akin, pero wala namang naawa sa akin."

Si Stefan ay isang mabuting estudyante at natapos ang tatlong taong pag-aaral sa paaralan ng parokya. Pinayagan siyang magbasa ng mga libro ng parokyanong pari. Mula pagkabata, mahina ang pangangatawan ni Stefan at kakaunti lang ang nagagawa niyang trabaho sa bukid, kaya't karamihan ng kanyang oras ay ginugugol niya bilang pastol sa pastulan. Mahal niya ang mga hayop, marunong siyang mag-alaga sa mga ito, at lubos siyang nirerespeto ng mga magsasaka. Ngunit higit sa lahat, may oras siya para magbasa ng mga libro at manalangin. Hindi siya gusto ng kanyang mga kapantay dahil siya ay mapagkumbaba at mahinahon. Inuuyam at binibiro siya nila, tinatawag siyang 'monk'. Mas masahol pa rito, nang malaman nilang siya ay maawain hindi lamang sa mga tao kundi pati na rin sa mga hayop, minsan ay kinuha nila ang isang pusa at sinimulang ihagis ito sa isang pulutong ng mga aso hanggang sa piniraso-piraso nila ito – ikinuwento ito ni Padre Sebastian nang may pagsisisi kalaunan. Isang pinagmumulan ng kagalakan at aliw para kay Stefan tuwing taglamig, kapag wala siyang ginagawa sa bukid, ay ang pagdalaw sa kanyang kalagitnaan ng kapatid sa Optina Pustyn. Malalim ang naging espirituwal na impluwensya ng mga pagdalaw na ito kay Stefan, at nang siya ay tumanda, sinimulan niyang hilingin kay Hilarion na payagan siyang pumunta sa Optina Pustyn. Ngunit hindi ito pinayagan ng kanyang kapatid. "Anong klaseng monghe ka ba?" wika niya. "Wala kang silbi sa kahit ano. At sino ang tutulong sa akin sa bukid?" Kaya nanatili si Stefan upang tulungan ang kapatid niya.

Noong 1908, ang kanyang kalagitnaan ng kapatid na si Roman Fomin, ay nag-ukol ng panata monghe nang pribado dahil sa hindi magandang kalusugan, at kinuha ang pangalang Raphael; at noong ika-16 ng Disyembre 1908, sa simbahan ng monasteryo na inialay kay Santa Maria ng Ehipto, siya ay sinuotan ng kasuotang monghe ng abbot, si Ama Xenophon.

Noong panahong iyon, ang batang pamilya ng panganay na kapatid ay naka-ayos na, at si Stefan, na naging matatag sa kanyang hangarin para sa buhay monghe, ay naglakbay kay Ama Raphael sa Optina Pustyn hermitage, kung saan, noong ika-3 ng Enero 1909, ay tinanggap siya bilang tagapag-alaga ng selda ng nakatatandang si Joseph.

Habang nakatira kasama ang matanda, natagpuan ni Stephen sa kaniya ang isang dakilang gabay sa espirituwal. Madalas niyang balikan ang panahong iyon: "Nakatira kami (isa pang katulong sa selda) kasama ang matanda na para bang siya ang aming sariling ama. Kasama siya, nanalangin kami, kumain, nagbasa o nakinig sa kaniyang mga aral."

Si Matandang Hieroschemamonk Joseph ang pinakamalapit na alagad ng dakilang Matandang Hieroschemamonk Ambrose. Siya ang pinakamalapit na alagad niya hindi lamang sa anyo kundi pati sa espiritu, sa lakas ng kanyang pagsunod, debosyon, at pag-ibig. Tunay siyang 'minamahal na anak' ni Ama Ambrosio, na sa espirituwal ay muling ipinanganak at pinalaki sa loob ng mga pader ng isang payak at simpleng kubo, na pinagyaman ng mga aral ng dakilang mga matatanda sina Leo at Macarius. Dito, sa makiput na selda na ito, na naging paaralan ng kabanalan para kay Ama Joseph, pinag-ibayo niya sa pamamagitan ng pagsasanay ang pinakamataas sa lahat ng agham – ang monastisismo – at sa takdang panahon ay siya mismo ang naging gabay ng mga monghe.

Sa loob ng labindalawang taon ay nagsilbi siya bilang pinuno ng skete at nakatatanda ng Skete at ng Monasteryo, ngunit dahil sa hindi magandang kalusugan noong 1905 ay nagbitiw siya sa tungkuling ito. Nasa dapithapon na siya ng kanyang buhay, at kapansin-pansin nang humihina ang kanyang lakas. Ang tanglaw ng monastisismo ay dahan-dahang nanghihina, ngunit habang humihina ang kanyang katawan, nanatiling gising at malinaw ang kanyang diwa. Sa kautusan ng Banal na Sinodo noong 1905, hinirang si Hegumen Varsonofy bilang pinuno ng skete.

Noong 1910, dumating si Lev Tolstoy sa Optina Pustyn, kasunod ng kanyang lihim na pag-alis mula sa Yasnaya Polyana. Nasaksihan ni Stefan ang pangyayaring ito.

Dumating si Lev Nikolayevich sa Optina mula sa Kozelsk nang huli na ng gabi at nagpalipas-gabi sa bahay-pangdayuhan ng monasteryo. Si Ama Mikhail, na namamahala sa bahay-pangbisita, ay ikinuwento kalaunan na habang umiinom sila ng tsaa, tinanong siya ni Tolstoy tungkol sa mga nakatatanda, kung alin sa kanila ang tumatanggap ng mga bisita at kung tinatanggap ba ni Nakatatandang Joseph ang sinuman; sinabi niyang dumating siya upang makita at makausap ang mga nakatatanda.

"At nang dumating sila," pagkukwento ni Ama Mikhail, "dalawa sila. Kumatok sila. Binuksan ko ang pinto. Tinanong ni Lev Nikolayevich, 'Pwede ba akong pumasok?' Sabi ko, 'Sige po.' At sinabi niya, 'Marahil ay hindi na dapat: ako si Tolstoy.' 'Bakit naman hindi,' sabi ko, 'tinatanggap namin ang lahat ng nagnanais

na bumisita sa amin." Pagkatapos ay sinabi niya, "O, kamusta, kapatid." Sumagot ako, "Kamusta, Kagalang-galang." Sabi niya, "Hindi ka ba naiinis na tinawag kitang 'kapatid', hindi ba? Magkakapatid ang lahat ng tao." Sumagot ako, 'Hindi po, at totoo ngang tayo'y magkakapatid.' Kaya nanatili sila sa amin. Binigyan ko sila ng pinakamagandang silid. At nang maaga sa sumunod na umaga, nagpadala ako ng lingkod sa pinuno ng skete, si Ama Varsonofy, upang ipaalam sa kanya na papunta na sa skete si Tolstoy." Ikinuwento ni Ama Sebastian ang sumunod na nangyari nang ganito: "May sakit si Matanda Joseph, at nakaupo ako sa tabi niya. Pumasok si Matanda Varsonofy at sinabi sa amin na nagpadala ng balita si Ama Michael upang babalani sa amin na si L. Tolstoy ay papunta sa amin. 'Ako,' wika niya, 'ay tinanong ko siya: 'At sino ang nagsabi sa iyo niyan?' Sumagot siya, 'Si Tolstoy mismo ang nagsabi sa akin.' Sabi ni Elder Joseph, 'Kung darating siya, tanggapin natin siya nang may kabaitan, paggalang, at kagalakan; kahit na siya ay pinalayas sa simbahan, dahil kusang-loob siyang dumating—walang pumilit sa kanya—hindi natin maaaring gawin ang iba.' Pagkatapos ay pinadala nila ako para tumingin sa bakod. Nakita ko si Lev Nikolayevich at iniulat ko sa mga nakatatanda na naglalakad siya malapit sa bahay, kung minsan papalapit, kung minsan papalayo. Sinabi ni Elder Joseph: "Mahirap para sa kanya. Pagkatapos ng lahat, dumating siya sa atin para sa buhay na tubig. Pumunta ka at anyayahan mo siyang pumasok, kung siya nga ay dumating sa atin. Tanungin mo siya." Pumunta ako, ngunit umalis na siya; umalis na siya nang sakay ng kabayo. Hindi pa siya nakakalayo nang husto, kahit na nakasakay siya sa kabayo, kaya hindi ko siya naabutan. Pagkatapos, may dumating na mensahe sa mga nakatatanda mula sa kanyang kapatid na babae, si Sister Maria, na nagsasabing iniwan din niya siya sa Shamordino. Pagkatapos, may dumating sa amin na telegrama mula sa istasyon ng Astapovo tungkol sa karamdaman ni L.N.; dito, sa kanyang ngalan, hiniling nila sa nakatatanda na pumunta sa kanya. Agad na umalis si Ama Varsonofy, ngunit hindi siya pinayagang makita si Lev Nikolayevich ng mga taong nasa paligid ni Tolstoy. Ipinasa ni Ama Varsonofy ang isang liham sa kanyang anak na babae, si Alexandra. Sinulat niya rito na, sa huli, hiling ng kanyang ama na ako'y dumating. Hindi rin siya papasukin. Hindi rin nila pinayagang makita siya ng kanyang asawa, si Sofya Andreyevna. Naglakbay siya gamit ang sarili niyang karwahe at nanatili rito sa istasyon. Lubos na ikinalungkot ni Ama Varsonofy ang lahat ng ito; halos magkasakit na rin siya nang umuwi at palaging nalulungkot tuwing naaalala niya ito. At sinasabi niya: 'Kahit siya si Lev, hindi niya mabasag ang kanyang mga tanikala. "Ang sayang, ang sayang." At nagluksa si Nakatatandang Joseph para sa kanya. "Tungkol naman sa paratang na may nagpadala sa akin, hindi iyon totoo. Pumunta ako sa Astapovo dahil lamang sa kahilingan ni Lev Nikolayevich mismo," iginiit ni Ama Varsonofy.

Noong Abril 1911, sa ikatlong araw ng Pasko ng Pagkabuhay, tinamaan ng malubhang karamdaman si Nakatatandang Joseph. Noong Mayo 9, tahimik na iniwan ng kanyang kaluluwa ang kanyang matagal nang nagdurusang katawan, at bandang ala-una y medya ng madaling araw noong Mayo 10, tatlong tugtog ng kampana ng skete, na sinundan ng kampana ng monasteryo, ang nag-anunsyo ng pagpanaw ng nakatatanda. Noong ika-12 ng Mayo, inibaba ng mga kapatid sa hukay—na inihanda malapit sa puntod ni Nakatatandang Ambrose—ang kabaong na naglalaman ng kanyang katawan. Ang mahinahong alagad, na nagpalipas ng 30 taon kasama ang dakilang nakatatanda, ay inilibing sa paanan ng kanyang tagapayo.

Malaki ang pagdadalamhati ni Stephen sa pagpanaw ng matanda. Ngunit hindi siya iniwan ng Panginoon nang walang aliw. Lumipat si Nakatatandang Nektarios (ang espirituwal na anak nina Ama Anatoly (Zertsalov) at Ama Ambrosio) sa selda ni Ama Jose. Nanatili si Stephen kasama niya bilang katulong sa selda at napasailalim sa kanyang espirituwal na gabay. Noong 1912, tinonsura si Stephen bilang isang rasophoro.

Noong Abril ng parehong taon, dahil sa mga intriga at paninirang-puri, inilipat si Nakatatandang Varsonofy mula sa Optina Pustyn upang maging abbot ng Monasteryo ng Staro-Golutvin. Habang papalabas siya ng skete, pagkatapos ng isang panalangin na serbisyo ng pamamaalam, sinabi ni Nakatatandang Varsonofy, upang aliwin ang mga nagdadalamhating kapatid: "Sinabi sa akin ni Ama Hegumen Mark, na kamakailan lamang pumanaw sa monasteryo, na nang mamatay si Ama Makarii, hinulaan niya na pagkatapos niya ang mga matatanda ay magiging sila: Ama Ambrosio, Ama Hilarion at Ama Anatolio, at hindi mawawalan ng mga matatanda ang Skete. "Sa mga susunod na matatanda, magkakaroon ng mga lalaking higit pa sa dakilang mga matatanda sa mga spiritwal na kaloob: sina Ama Leo, Ama Macarius, Ama Ambrosio, at Ama Anatoly." Matapos mailipat si Ama Varsonofy mula sa Optina, hinirang ng konseho ng mga nakatatandang monghe si Ama Nektarios bilang spiritwal na ama at matanda ng komunidad.

Namuhay nang tahimik si Ama Nektarios; marunong siyang manatiling mababa ang profile at hindi mapansin. Nagsalita siya sa pamamagitan ng mga parabula at palaisipan, na may bahid ng banal na kabaliwan, na madalas ay hindi walang pananaw. Ayon sa mga kapanahunan ng matanda, sinumang hindi siya nakita

nang personal ay hindi makabubuo ng malinaw na larawan tungkol sa kanya mula sa mga salaysay lamang; magiging mahirap husgahan ang kanyang pagkatao o ang kanyang mga kahanga-hangang katangian: ang kanyang nakapirming kababaang-loob, pambihirang kalumeme at kabanalan, ang kanyang pag-ibig, at ang hindi mailarawang alindog ng kanyang pagkatao. Dahil sa kanyang malalim na pagpapakumbaba, hindi niya itinuring ang sarili bilang isang nakatatanda at palagi niyang sinasabi tungkol sa kanyang sarili: 'Ako ay baguhan; ako ay natututo; nawala sa akin ang lahat ng pag-unawa. Paano ako magiging tagapagmana ng mga nakatatanda noon? Sila ay may biyaya nang sagana, samantalong ako'y mayroon lamang ng kaunti.' Sinasabi rin niya sa mga bumibisita: "Tanungin ninyo ang aking katulong sa selda na si Stephen tungkol dito; mas mabuti siyang makapagpayo kaysa sa akin, sapagkat siya ay maingat." Taglay ni Padre Nektarios ang isang kahanga-hangang pagiging payak bilang tao, at kahit ang pinakamatarub at nagagalit na kaluluwa ay nararamdaman ang katapatan ng kanyang dakilang pag-ibig, na minsang sinabi ng matanda mismo: 'Anak ko! Nagmamahal kami ng pag-ibig na hindi kailanman nagbabago. Ang pag-ibig mo ay panandalian; ang amin ay nananatiling pareho ngayon at mananatiling ganoon sa loob ng isang libong taon.'

Kaya, sa ilalim ng patnubay ng Nakatatanda, sa tahimik at mapayapang kanlungan na ito para sa mga mahihinang kaluluwang mortal, ang kanyang disipulo at magiging Nakatatanda, si Ama Sebastian, ay lumago sa espirituwal, na isinabuhay ng kanyang kaluluwa ang pag-ibig, karunungan, at kababaang-loob ng kanyang kahanga-hangang gabay.

May dalawang katulong sa selda si Nakatatandang Nektarios. Ang nakatatandang katulong sa selda ay si Ama Stephen, na kilala bilang 'Summer' dahil sa kanyang kabaitan at habag, samantalang ang nakababatang isa ay si Ama Peter (Shvyrev) [ang rasoporong mongheng si Peter (Shvyrev) – isang dating marino na naglakbay sa Bundok Athos bago ang rebolusyon. Siya ang nakababatang katulong sa selda ni Nakatatandang Nektarios, na tapat niyang sinu-suyong at dahil dito ay labis na minahal. Payak ang kanyang puso at medyo magaspang at handang-handa sa anumang gawain. Nagtrabaho siya sa mga minahan. Namatay siya sa isang aksidente.], at kilala bilang 'Taglamig'; mas magaspang at mas mahigpit ang kanyang pag-uugali. Nang ang mga tao sa kubo ay nagsimulang mawalan ng pag-asa at magreklamo matapos ang matagal na paghihintay sa matanda, ipapadala ni Ama Nektarios si Ama Esteban upang aliwin sila. Ngunit kapag naging magulo ang mga naghihintay, lalabas si Ama Pedro at, nang may katigasan, papayapain at pakakalma ang madla.

At kung minsan ay nangyayari ito (si Ama Sebastian mismo ang nagkuwento nito). Karaniwan, ang nakatatanda, si Ama Nektarios, ay umaalis sa kanyang selda nang hapon na, bandang alas-dos o alas-tres. Paulit-ulit na sinasugo ng mga tao si Ama Stephen upang sabihin sa nakatatanda na naghihintay sila sa kanya, at marami na ang kailangang umuwi.

Pupunta si Ama Stephen sa silid ng nakatatanda, kung saan agad na sasabihin ng nakatatanda, 'Nag-aayos na ako ngayon, nagsusuot na ako, paparating na ako' – ngunit hindi siya lalabas. At kapag lumabas na siya, haharap siya kay Ama Stephen sa harap ng lahat at sasabihin: 'Bakit hindi mo kailanman sinabi sa akin na napakaraming tao ang naghihintay sa akin nang ganito kalaki ang pagkasabik?' At hihingi ng kapatawaran si Ama Stephen at luluhod sa kanyang paa.

Noong Dakilang Sabado, ika-13 ng Abril 1913, habang inilalabas ang Kapanandanan, namatay sa ospital ang kapatid ni Ama Esteban, si Ama Rafael, dahil sa tuberkulosis sa бага matapos magkasakit ng halos tatlong linggo. Sa kanyang mga huling araw, araw-araw siyang tumatanggap ng Banal na Komunyon at, isang araw bago ang kanyang kamatayan, siya ay tinonsura bilang isang schema monghe. Ayon sa kronikang iskete, si Ama Raphael ay nagsilbing punong hardinero at paminsan-minsan ay pumapalit sa pinuno ng koro sa kanang loft ng koro. Kilala siya sa kanyang katahimikan at kabaitan.

Si Ama Stephen ay tinonsura sa mantel na may pangalang Sebastian (bilang parangal sa martir na si Sebastian, na ginugunita tuwing ika-18/31 ng Disyembre) noong makasaysayang taong 1917. Sumiklab ang rebolusyon. Bumagsak ang daang-taong gulong ng estadong Ruso. Nagsimula ang panahon ng pag-uusig sa Simbahan ni Kristo.

Bilang paghahanda sa hindi maiiwasang pagbabago, patuloy na namuhay nang tahimik at hindi halata sa monasteryo ang mga monghe ng Optina. Nakarating na sa kanila ang balita tungkol sa pagsasara ng mga simbahan at monasteryo at ang pagkakumpiska ng kanilang mga ari-ariang . At sa Optina, isang nakakatakot at mapanghamong inskripsyon ang lumitaw na sa pader ng monasteryo, na nagbabantang darating upang samantalain at salakayin ang monasteryo. Narinig din ang mga ganitong pahayag nang pasalita.

Noong Enero 23, 1918, isinara ang Optina Pustyn sa pamamagitan ng isang kautusang inilabas ng Konseho ng mga Komisyoner ng Bayan, ngunit nagpatuloy ang pag-iral ng monasteryo sa ilalim ng pagtatakip

bilang isang kooperatiba sa agrikultura. Marami, lalo na ang mga batang nobisyo, ang umalis sa monasteryo, na hindi nasisiyahan sa trabaho sa kooperatiba sa agrikultura, kung saan ipinataw sa kanila ang mahigpit na mga pangangailangan. Ang mga nanatili—karamihan ay matatandang monghe—ay matatag na nagpasya na hindi aalis sa monasteryo hanggang sa huling sandali, hanggang sa sila ay mapalayas. Nabubuhay silang lahat sa takot, inaasahan ang pagpapalayas, pag-aresto, pagkakakulong o kamatayan araw-araw at bawat oras.

Itinatag ang isang museo na tinatawag na 'Optina Pustyn' sa loob ng monasteryo. Wala nang skete, ngunit nanatili si Nakatatandang Nektarios na nakatira kasama ang kanyang mga kasama sa kubong paninirahan ng mga nakatatanda at, bagaman pagod na pagod sa bigat ng kanyang mga kalungkutan, ay patuloy na tumatanggap ng mga bisita.

Noong 1923, sa pagtatapos ng ikalimang linggo ng Dakilang Kwaresma, nagsimula nang magtrabaho sa monasteryo ang isang komisyon sa likwidasyon. Tumigil ang mga serbisyong pang-simbahan. Unti-unting pinalayas ang mga monghe. Napasailalim ang monasteryo sa hurisdiksyon ng 'Glavnauka'. Ang mga gusali ng monasteryo ay sinakop ng isang tahanan para sa mga bata, opisina ng museo, at mga pribadong tirahan. Karamihan sa mga silid-pahingahan ng mga monghe ay inarkila ng museo bilang mga apartment para sa mga nagbabakasyon. Ang nakararami sa komunidad ng Optina ay lumipat sa Kozelsk at sa mga karatig-nayon. Ang ilan ay bumili ng maliliit na bahay at nanirahan nang magkakasama sa mga grupong binubuo ng ilang tao. Sumali sa kanila ang mga madre mula sa ngayon ay saradong Kumbento ng Shamordino at iba pang mga monasteryo para sa kababaihan, na dati nang nasa ilalim ng espirituwal na pangangalaga ng mga nakatatanda ng Optina. Para sa mga monghe, na naiwan nang walang matirahan, walang ipinagkalub na tinapay, at walang pag-asa para sa hinaharap, ang panalangin ang tanging aliw nila. Sa Skete, ibinalik sa dati ang mga selda ng mga nakatatanda, sa loob man o sa labas, alinsunod sa mga tagubilin ni Ama Sebastian.

Noong 1923, dalawang buwan bago isinara ang monasteryo, inordinahan si Ama Sebastian bilang hierodeacon.

Noong Marso 1923, inaresto si Nakatatandang Nektarios at ipinagpalayas sa labas ng hangganan ng lalawigan. Sinasabing noong siya ay inaresto, nang iginiit ng mga awtoridad na itigil ni Ama Nektarios ang pagtanggap ng mga bisita, nagpakita sa kanya ang lahat ng mga nakatatanda ng Optina at sinabi: 'Kung nais mong makasama kami, huwag mong itaboy ang iyong mga espirituwal na anak.' At hindi niya sila itinaboy.

Sa simula, nanirahan ang matanda sa nayon ng Plohino (apatnapung limang verste mula sa Kozelsk), pagkatapos ay lumipat sa nayon ng Kholmishchi sa lalawigan ng Bryansk (limampung verste mula sa Kozelsk). Matapos maaresto ang matanda, nanirahan si Ama Sebastian sa Kozelsk kasama ang komunidad ng Optina at madalas niyang binisita ang matanda sa kanyang pagkabihag. Noong 1927, inordinahan si Ama Sebastian bilang hieromonk ng Obispo ng Kaluga. Noong ika-29 ng Abril 1928, pumanaw si Matanda Nektarios. Ipinagkatiwala niya ang kanyang banal na kaluluwa sa Diyos habang ang kanyang espirituwal na anak, si Padre Adrian Rymarenko (na kalaunan ay Arsobispo Andrew ng Rockland, † 1978), na naglakbay mula Kyiv, ay nagsuot ng epitachelion. Si Ama Sebastian ay umiyak nang hindi mapigil sa libing at pagkatapos ay sa libingan ng Nakatatanda. Isinakatuparan ang pagpapala ng Nakatatanda, na ibinigay pagkatapos ng kanyang kamatayan, na pumunta at maglingkod sa isang parokya, unang pumunta si Ama Sebastian sa Kozelsk, pagkatapos ay sa Kaluga, at kasunod nito, sa paanyaya ng rektor ng Simbahan ni San Ilia sa Kozlov, si Punong Pari Vladimir Andreevich Nechaev [ang ama ng kasalukuyang nabubuhay na Metropolitan Pitirim (Nechaev) ng Volokolamsk at Yuryev], dumating siya sa Kozlov at natanggap ang pagtatalaga sa Simbahan ni San Juan na Mabinyag mula kay Obispo Vassian (Pyatnitsky) ng Tambov at Kozlov. Doon siya naglingkod mula 1928 hanggang 1933, hanggang sa siya ay maaresto. Sa panahong ito, walang pagod siyang nakipaglaban sa mga Renovationist sa Kozlov.

Pinananatili ni Ama Sebastian ang ugnayan sa mga kapatid ng Optina Pustyn na namumuhay nang magkakahiwalay. Kaya noong 1929, ipinagkaloob niya ang Banal na Misteryo sa naghihinalang Hierodeacon Cyril (Zlenko, † 19 Hulyo 1932 (lumang estilo)), na bumalik mula sa pagkabihag sa Kzyl-Orda at dating kalihim ni Elder Varsonofy.

Hindi naglaon, inaresto si Arkipariestro Vladimir Nechaev, at inako ni Ama Sebastian ang pag-aalaga sa kanyang pamilya: ang kanyang asawa na si Olga at ang kanilang mga anak.

Ang mga banal na paglilingkod sa simbahan ng parokya ay lubhang naiiba ang debosyonal na atmospera kumpara sa marangal na paglilingkod ng Optina Skete, na siya nang nakasanayan ng Pari. Minsan, pagkatapos ng isang pista, lumalabas siya ng simbahan na malungkot ang loob. Hindi niya nagustuhan ang hindi kontemplatibong pag-awit at nais niyang umawit ang koro gaya ng sa skete. Mas gusto ng pinuno ng

koro na mas malakas at mas masigla ang pag-awit, at hindi siya nag-aatubiling magtikom-tikom ng paa sa kumpas. Iginiit ng Pari na bago ang serbisyo, dapat humingi ng kanyang pagpapala ang pinuno ng koro tungkol sa kung ano at paano aawitin. Sinasabi ng Pari: "Dapat tayong umawit sa paraang makapukaw sa damdamin ng mga tao upang manalangin at umiyak." Ngunit tumutol ang pinuno ng koro: 'Sa Kanya ang Altar, sa akin ang koro.' Gayunpaman, hindi tinanggap ng Pari ang ganoong kalayaan, kaya't kumanta sila ayon sa kanyang pagpapala, sa paraang monastiko.

Nangyayari rin na tuwing malalaking pista, humihingi ang mga lalaking koro ng pera para sa alak. Ngunit hindi kailanman pinagbigyan ni Ama Sebastian ang kahilingang ito; at kung papayagan man niya, 'Kagor' lang iyon, at kahit iyon ay hinaluan pa ng tubig. Pinakakain niya sila nang busog sa tanghalian, binibili niya ang bawat isa ng kamiseta, at pinapasaya niya sila sa anumang inumin maliban sa vodka. At dahil sa 'paghamak' na ito, nakaranas si Ama Sebastian ng problema mula sa mga lalaki sa buong buhay niya.

Nagsimulang dumagsa sa Kozlov kay Ama Sebastian ang mga espirituwal na kapatid na babae. Ang unang dumating ay si Agrippina, isang madre mula sa Kumbento ng Shamordino, na inatasang mag-awit sa koro ni Ama Sebastian; sumunod si Fevronia, isa ring madre mula sa parehong kumbento, na hinirang ni Ama Sebastian bilang tagapamahala ng bahay. Isang araw, matapos gawin ang kanyang mga gawaing-bahay, lumabas siya sa bakuran upang magpahinga. Pinag-ugatan siya ng mga iniisip: "Bakit ako pumunta rito? Ang Pari ay katulad lang ng ibang mga pari; pareho lang ang gawain dito sa bahay." Bigla, lumabas ang Pari mula sa bahay, umupo sa tabi niya at sinabi: "Bakit ka pumunta sa akin? Para akong lahat ng ibang pari." Nalaman niyang nakikita niya ang lahat ng kanyang iniisip, kaya't lumuhod siya sa kanyang paanan at humingi ng tawad. At napagtanto niya na si Ama Sebastian ay, sa katunayan, hindi tulad ng iba. Nanatili si Ina Fevronia kay Ama Sebastian hanggang sa katapusan ng kanyang buhay; kasama siya sa kanyang mga taon ng pagkakakulong sa Karlag at nanirahan sa Karaganda hanggang sa kanyang kamatayan.

Hindi naglaon, dalawang dalaga mula sa pamilya ng isang mangangalakal ang dumalaw sa pari. Ang isa sa kanila, ang madre na si Varvara, ay ipinadala ng kanyang mga magulang sa Shamordino nang siya ay labindalawang taong gulang. Dumating sila sa bahay ni Padre na nakasuot ng pang-lungsod na damit: tsinelas, malalambot na bestida at panyo. Tiningnan sila ni Padre at sinabi kay Ina Fevronia: "Dalhan mo ang mga batang ito ng mga botas na istilong fez, dyaket at mga shawl. Palitan ninyo sila ng damit at papuntahin sa simbahan." Sumunod sila nang walang pagtatanong at nagtungo sa simbahan na nakasuot ng mga damit na dinala para sa kanila. Doon, tumayo sila sa mismong pintuan sa likod ng kalan, upang walang makakita o makatingin sa kanila. Ganito sila paminsan-minsan tinuturuan ni Ama ng pagpapakumbaba.

Ang madre na si Varvara ay may magandang tinig—isang alto—at napakagandang memorya. Siya rin ang pinuno ng koro. Higit pa rito, siya ay tinatawag na Tagapagtatag ng Kapayapaan dahil pinapayapa niya ang mga nag-aaway. Dati, sinasabi ng Ama tungkol sa kanya: "Kung si Varvara ay isang monghe, siya sana ay naging hieromonk."

Noong panahong iyon, may iba pang mga monghe at madre mula sa mga wasak na monasteryo na naninirahan din sa Kozlov, pati na rin ang mga karaniwang tao na dati nang bumisita sa Optina Pustyn. At ang mga puso ng mga taos-pusong naghahanap ng kaligtasan sa pamamagitan ng malikhaing kapangyarihan ng Espiritu ng Diyos ay naakit kay Padre Sebastian. Hindi nito maiwasang makuha ang pansin ng mga lokal na awtoridad.

Noong Pebrero 25, 1933, si Ama Sebastian, kasama sina madre Varvara, Agrippina at Fevronia, ay inaresto at ipinadala sa Tambov OGPU para sa imbestigasyon. Sa mga interogasyon, sinikap ng imbestigador na alamin ang mga koneksyon ni Ama Sebastian sa mga taong kapareho ng pananaw, pati na rin ang kanyang saloobin sa mga awtoridad ng Sobyet. Sa ito, nagbigay ang Pari ng tuwirang sagot: "Tinuturing ko ang lahat ng kilos ng mga awtoridad ng Sobyet bilang galit ng Diyos, at ang rehimen na ito ay isang parusa para sa mga tao. Ipinahayag ko ang ganitong mga pananaw sa mga malalapit sa akin, pati na rin sa ibang mamamayan na aking nakausap tungkol sa paksang ito. Kasabay nito, sinabi ko na dapat tayong manalangin—manalangin sa Diyos—at mabuhay nang may pag-ibig; doon lamang tayo maliligtas dito. Hindi ako natuwa sa mga awtoridad ng Sobyet sa pagsasara ng mga simbahan at kumbento, sapagkat sinisira nito ang pananampalatayang Orthodox" [FSB ng Rehiyon ng Tambov, kaso Blg. R-12791, bol. 1].

Hindi tumatanggap ang GPU ng mga pakete mula sa mga dayuhan, kaya ang mga espirituwal na anak ni Ama na malaya pa ay nagpadala ng telegrama sa Tambov upang tawagin ang isang malayong kamag-anak niya. Ipinag-escort nila siya papunta sa bilangguan; naihatid niya ang pakete at nakausap si Ama. Tungkol naman sa mga madre, tuwing tanghalian, kapag inilalabas ang mga preso mula sa bilangguan at tinatawid ang

bakuran patungo sa kantina, tumatayo sila sa tabi ng tarangkahan at sumisilip sa mga bitak. Kapag dumaraan si Ama sa tarangkahan, binabasbasan niya sila.

Noong ika-2 ng Hunyo 1933, nagpasya ang isang sesyon ng Espesyal na Komisyon ng OGPU para sa mga Pamamaraang Hindi-Humatol: "Si Stepan Vasilyevich Fomin, na inaakusahan sa ilalim ng Artikulo 58–10, Bahagi II ng Kodigo Penal, ay ipapadala sa isang kampo ng pagwawasto sa pamamagitan ng paggawa para sa itinakdang panahon na pitong taon, na magsisimula noong ika-25 ng Pebrero 1933."

Pinutol nang maikli ang buhok ni Ama Batyushka at kiniskis ang kanyang ulo. At nang siya'y dumaan sa mga tarangkahan sa huling pagkakataon, hindi na niya mabuhat ang kanyang ulo, dahil sa labis na kalungkutan.

Kinilala ng medikal na komisyon sa Tambov Regional Labour Camp na, dahil sa limitadong paggalaw ng kanyang kaliwang siko (nasugatan ng pari ang kaliwang braso noong bata pa siya), hindi siya angkop sa mabibigat na pisikal na gawain. Sa kabila ng konklusyon ng komisyon, ipinadala si Padre Sebastian sa rehiyon ng Tambov upang magputol ng kahoy, isang gawain na hindi niya kayang gawin. Nalaman ng kanyang mga espirituwal na anak kung saan ang lugar ng pagputol ng kahoy at, sa kabila ng distansya, nagawa nilang magdala sa kanya ng mga pakete, aliwin siya at suportahan sa abot ng kanilang makakaya. Tuwing Linggo, pinapayagan ang mga preso na umuwi. Mahaba ang paglalakbay pauwi sa Kozlov para kay Ama Sebastian, ngunit kahit sa kabilang panig ng gubat, sa isang maliit na nayon, may mga espirituwal na anak na naghihintay sa kanya tuwing Sabado ng gabi. Lahat ng kailangan ay nandoon: lugar para maligo, magpalit ng damit, kumain, manalangin, at magpahinga. Ang Linggo ay ginugugol sa panalangin at pag-uusap, na ayon mismo kay Ama Sebastian: "Parang Pasko ng Pagkabuhay! Para kang nasa paraiso!" At noong Lunes, oras na para bumalik sa gubat at magtrabaho. Ngunit nagtapos din iyon. Isang taon ang lumipas, inilipat si Ama Sebastian sa kampo ng Karaganda sa nayon ng Dolinka, kung saan siya dumating noong 26 ng Mayo 1934.

Pangkalahatang-ideya ng Kasaysayan

Kung susuriin ang pinagmulan ng Karaganda, malilina ang kasaysayan ng lungsod na ito ay hindi iba kundi ang kasaysayan ng Karlag at ang kasaysayan ng mga magsasakang 'espesyal na naninirahan' noong dekada 1930. Hanggang sa unang bahagi ng dekada 1930, hindi pa umiiral ang Karaganda bilang isang lugar. Sa lugar ng ngayo'y Old Town [ang pangalan ng isa sa mga distrito ng makabagong Karaganda], sa isang burol, nakatayo lamang ang isang gusaling gawa sa pulang ladrilyo na may bubong na burgundy na lata, na itinayo ng mga Briton noong panahon ng Tsar. Sila (ang mga Briton) ang naghukay ng unang test pit sa lugar na magiging unang Minang Kostenko at kinuha ang unang karbon, na inilayo gamit ang mga kamelyo. At sa bahaging ito ng stepe ay may ilang pamayanan ng mga naninirahan na sumibol sa pagpasok ng siglo – Staraya Tikhonovka, Bolshaya Mikhailovka, Dubovka, Fedorovka at Dreshchenovka – kung saan naninirahan ang mga Ruso at, sa ilan sa mga ito, may mga Simbahang Orthodox. Ganoon ang sitwasyon hanggang 1930, ang taon ng 'malaking pagbabago', nang magsimula ang malawakang kolektibisasyon, o ang malawakang pag-uusig sa mga magsasaka, sa buong Rusya.

Mga Espesyal na Maninirahan

Kasama sa programa para sa unang Limang-Taong Plano ng batang estado, na naglalayong patatagin ang kapangyarihan nito sa maikling panahon, ang pag-unlad ng mga binyagang lupain ng Gitnang Kazakhstan at ang pagsasamantala sa minahan ng karbon ng Karaganda. Dahil ang gawaing ito ay nangangailangan ng napakamurang lakas-paggawa, isang komisyon na pinamumunuan ni Andrei Andreevich Andreev ang itinatag noong unang bahagi ng 1931, na kasama ang OGPU, ay nagsimulang lutasin ang isyung ito. Nagpasya ang komisyon na deportahin ang 52,000 na pamilyang magsasaka sa Gitnang Kazakhstan, na kasama ang kanilang mga anak at matatanda, ay umabot sa halos kalahating milyong tao. Kaya naman, noong Pebrero–Marso 1931, nagsimula ang malawakang pag-aresto sa mga magsasaka, na sinundan ng kanilang deportasyon sa mga konbo papunta sa nakapapaso na kapatagan ng Gitnang Kazakhstan. Sa simula, upang itayo ang riles mula Akmolinsk papunta sa magiging Karaganda, ipinadala sa Akmolinsk ang mga pinuno ng pamilya at ang kanilang mga panganay na anak na lalaki, kung saan itinayo nila ang linya sa pambihirang maikling panahon. Sa loob ng apat na buwan – ibig sabihin, pagsapit ng Mayo 1931 – natapos na ito. Pagkatapos noon, sinimulan nang ilipat sa Rehiyon ng Karaganda at Distrito ng Osakarov ang mga pamilya ng mga nagtayo ng riles. Ang mga tren na punô ng mga pamilyang magsasaka ay umalis patungong Karaganda sa ilalim ng mahigpit na pagbantay ng OGPU. Nanggaling sila sa buong rehiyon ng Volga, mula sa Astrakhan Oblast hanggang sa Chuvashia at Mordovia, mula sa mga Oblast ng Penza, Tambov, Kursk, Voronezh, at Oryol, at mula sa mga rehiyon ng

Kharkiv at Orenburg. Dinala sila sa nag-aalab na kapatagan sa mga hermetikong selyadong karwaheng pang-hayop, kung saan isang bariles na kubeta lamang ang para sa buong karwahe. Naglakbay sa mga karwaheng iyon ang mga buntis, mga nagpapasuso, mga bata, at mga matatanda. Nagsimulang mamatay ang mga tao habang nasa mga bagon pa lamang, at ang mga patay ay inihakot kasama ng mga buhay patungo sa kanilang destinasyon. Muli, pinili ang pinakamalalakas na kabataang lalaki at babae mula sa mga bagong dating upang itayo ang riles ng tren ng Karaganda–Balkhash. Ang araw-araw na quota (kahit taglamig) para sa bawat manggagawa ay walong toneladang lupa. Binubuo ang kanilang mga kagamitan ng kariton, palakol, pika, at pala. Ang mga hindi nakakamit ang quota ay pinapabawasan ng rasyon. At may mga namatay nang bigla. Wala silang hukay na hinukay; sa halip, inilagay sila nang direkta sa gilid ng riles at tinakpan ng lupa. Kaya ang riles na ito mula Akmola hanggang Balkhash ay literal na nakatayo sa mga buto.

Kaya, noong tag-init at unang bahagi ng tag-lagas ng 1931, 52,000 pamilyang magsasaka ang dinala sa teritoryo ng magiging Karaganda at sa mga karatig na rehiyon, at iniwan sa labasan upang mag-isa silang maghanap-buhay – walang matitirahan, walang sapat na pagkain, at walang tubig. Nanirahan ang mga tao sa mga hukay na mabilis nilang hinukay, na tinakpan ng mga basahan upang makaligtas sila sa matinding sikat ng araw at sa tuyong hangin ng stepe. At noong napakainit na tag-init ng 1931, halos lahat ng batang wala pang anim na taong gulang ay namatay dahil sa dysentery at gutom. Ang iba, mula sa mga batang sampung taong gulang hanggang sa matatanda, ay pinilit na magtayo ng mga barakeng gawa sa lupa. Hindi nila natapos buuin ang mga baraks bago dumating ang taglamig, at noong Nobyembre, nang bumagsak na ang niyebe at matindi na ang hamog na nagyelo, nagsimulang lumipat ang mga tao sa mga hindi pa tapos, walang insulasyon, at walang pampainit na baraks, na ang ilan ay wala pang bubong. Ang mga baraks na may sukat na 50 metro kuwadrado ay siksik ng 100 o higit pang tao. At noong taglamig ng 1931–32, dumaan ang isang alon ng malawakang pagkamatay. Ang mga pangunahing sanhi ng kamatayan ay ang lamig, gutom, epidemik typhus, at scurvy. Bilang resulta, higit sa kalahati ng kabuuang bilang ng mga magsasaka sa mga kampong-kuwarantina ay namatay. Gayunpaman, walang nagtala ng bilang ng mga namatay. Mayroon lamang mga pangkat ng paglilibing na nakadugtong sa tanggapan ng komandan, na kumukuha ng mga bangkay sa kariton at itinapon ang mga ito sa mga hukay na hinukay sa labas ng mga pamayanan.

Noong huling bahagi ng taglagas ng 1932, upang palitan ang mga espesyal na naninirahan na namatay sa Distrito ng Osakarovsky – kung saan halos lahat ay namatay sa lamig – dumating ang mga pinalakas: ilang konboy ng mga pinahirapang residente ng Kuban. At noong 1933, nang tumama ang taggutom sa halos buong bansa, isang bagong alon ng kamatayan ang dumaan sa mga espesyal na naninirahan.

Sa mga kakila-kilabot na taong iyon, wala ni isang simbahan ng Orthodox sa buong Rehiyon ng Karaganda. Ang mga espesyal na naninirahan ay lihim na nagkakatipon upang manalangin sa mga hukay. Sila ang kalaunan ay bumuo ng mga unang pamayanan ng Simbahan ng Karaganda, na mula 1942 pataas ay nagsumite ng petisyon para sa pagbubukas ng mga Simbahang Orthodox at mga bahay-panalangin sa mga minahan at sa mga bagong tatag na pamayanan.

Ano ang masasabi tungkol sa mga plano para sa unang Limang-Taong Plano? Siyempre, natupad ang mga ito. Ang mga espesyal na naninirahan ng Unang Programa ng Birheng Lupa ay nagtanim sa libu-libong ektarya ng birheng lupa; pagsapit ng kalagitnaan ng dekada 1930, nakapagtatag na sila ng 25 kolektibong sakahan na matatag ang ekonomiya sa Rehiyon ng Karaganda at Distrito ng Osakarovsky at naunlad ang mga unang minahan sa karbonan ng Karaganda.

Ngunit kung susuriin at tatantiyahin ang bilang ng mga espesyal na naninirahang magsasaka na nasawi rito sa pagitan ng 1931 at 1933 – dahil isa lamang sa bawat apat na tao ang nakaligtas – lumalabas na sa loob ng mahigit animnapung taon, ang mga labi ng tinatayang apat na raang libong magsasaka at ng kanilang mga anak ay nakalagay sa mga magagaspang na hukay sa mga espesyal na pamayanan sa labas ng bayan at sa ilalim ng pampang ng riles na umaabot mula Akmola hanggang Balkhash.

Katulad ng sa transportasyon ng mga 'dekulakised' na espesyal na naninirahan, isang katulad na problema – kung saan makakakuha ng murang at hindi mapili-piling paggawa para paunlarin ang mga walang tirang kapatagan ng Kazakhstan, paggawang malaya sa mga ugnayang pampamilya at handang ilipat-lipat mula sa isang lugar patungo sa iba, na hindi nangangailangan ng maayos na pabahay, ospital, o paaralan, – ay nalutas nang kasing-simple.

Noong ika-19 ng Disyembre 1931, nagpasya na itatag ang isa sa mga sangay ng Gulag sa Gitnang Kazakhstan – ang Karlag – na unang pinangalanang 'Karaganda OGPU Giant State Farm', at ang layunin ng pagtatatag nito ay bumuo ng pundasyon para sa produksyong agrikultura upang suportahan ang mabilis na

umuunlad na mabigat na industriya ng Gitnang Kazakhstan. Isa sa mga pinakaunang dokumento ng patakaran ay nagsabi: "Ang Karaganda OGPU Giant State Farm, na itinatag noong 1931, ay pinagkatiwalaan ng marangal at responsableng tungkulin na paunlarin ang malawak na rehiyon ng Gitnang Kazakhstan." At nagsimula ang pag-unlad na ito nang, bandang katapusan ng 1931, dumating sa sinaunang kapatagan ng Sary-Arka mula sa iba't ibang sulok ng Unyong Sobyet ang mga konboy ng mga biktima ng pang-aapi sa pulitika, kasama ang mga kriminal. Ang unang konboy, na may bilang na 2,567 katao, ay pinatirahan sa isang kampo ng tolda na napalilibutan sa apat na panig ng alambri. Taon-taon ay lumaki ang bilang ng mga bilanggo, at kasabay nito, lumawak at umunlad ang napakalaking sakahan ng estado. Ang saklaw ng impluwensya nito ay mula Altai hanggang Betpak-Dala, mula sa 'Switzerland ng Kazakhstan' hanggang sa Zailiyskiy Ala-Tau. Ang teritoryo ng Karlag ay kasing laki ng Pransya. Ang kabisera ng Karlag ay ang pamayanang Dolinka (33 kilometro mula sa Karaganda); ang pasukan na dinadaan ng mga bilanggo ay ang istasyon ng Karabas; at ang buong walang-hanggang kapatagan ng Gitnang Kazakhstan ay naging malawak na libingan ng libu-libong bilanggo nito.

May tunay na kapangyarihan, sandata, at sasakyan ang Karlag, at nagpapanatili ng serbisyong postal at telegrafo. Binubuo ito ng 26 na sangay ('point'), na matatagpuan sa loob ng saklaw na 2 hanggang 400 kilometro mula sa Dolinka. Ang mga sangay ay pinagsama sa isang nag-iisang planong pang-ekonomiya, at hindi kailanman nabigo ang planong ito. Natatangi ang mga kondisyon dito. Sa paligid ng Dolinka, na mahigpit na nakapalibot dito, sumibol din ang mga sona ng kampo, na may kagamitan upang matugunan ang lahat ng teknikal na kinakailangan ng rehimen ng kampo: mga bakod na may bubong na alambri, mga tore-bantayan, isang kontroladong strip na hinukayan at inararo, at mga bilog na poste na binabantayan ng mga asong bantay. Sa gitna ng Dolinka ay ang ikatlong seksyon (na kalaunan ay pinangalanang una) – isang bilangguan sa loob ng bilangguan, kung saan pinalalawig ang mga sentensya ng mga bilanggo, pinahihirapan, at pinapatay sa firing squad.

Isang tatlong-miyembrong bisitang lupon mula sa Hukuman Panrehiyon ng Karaganda, na kilala bilang 'troika', ang nagpapatakbo sa Karlag. Agad na ipinatutupad ang mga hatol sa mismong lugar. Pinapatuwid ang mga nahatulan sa gilid ng hukay na dati nang hinukay ng ibang bilanggo, at pinaputukan sa likod ng ulo. Ang mga pinatay ay narehistro bilang 'Pumanaw', at winasak ang kanilang mga personal na talaan.

Umunlad ang ekonomiya ng Karlag. Hindi lamang sagana ang Karlag sa murang paggawa, kundi nagkaroon din ito ng isang makapangyarihang sentro ng intelektuwal. Nasa kampo rito ang mga siyentipiko, kumander ng militar, mga pigura sa kultura, mga politiko, mga pari at monghe na kilala sa buong mundo. Sa likod ng barbed wire ng '' (Steppe Divisions), nakapokus ang maraming mataas na kwalipikadong agronomo sa lahat ng espesyalisasyon, mga tagapag-alaga ng hayop, mga kawani ng medikal, at mga ekonomista. Hindi matiis ang kalagayan ng pamumuhay ng mga bilanggo sa Karlag. Ayon sa ulat na inihanda ng mga inspektor ng Gulag noong 5 Pebrero 1941:

"Ang mga bilanggo ay tinutuluyan sa karaniwang baraks. Ang mga pader ng baraks ay gawa sa adobe; ang loob ay may dobleng bunk beds. Ang sahig ay lupa; walang mga frame ng bintana para sa taglamig. Ang mga baraks ay maputik at mahalumigmig; hindi pinapainit araw-araw ang mga kalan. Ang temperatura ng hangin ay +4° sa barrack ng mga lalaki at +16° sa barrack ng mga babae. Maraming bilanggo ang walang higaan. Ang paliguan, labahan, at mga selda para sa disiplina ay nagpapatakbo nang may malalaking pagkaantala dahil sa kakulangan ng panggatong. Natuklasan ang malawakang impeksyon ng kuto, pati na rin ang kakulangan ng panloob na damit, na hindi pinapalitan o hinuhugasan. Hindi lalampas sa 50 porsyento ng mga preso ang nabigyan ng damit pang-taglamig. Karamihan sa kanila ay hindi angkop ang suot para sa panahon at nakasuot ng sapatos pang-tag-init. Wala ring pinakuluang tubig, sa mga barracks man o sa mga lugar ng trabaho. Wala pang hilaw na tubig sa mga lugar ng trabaho. Kumakain ang mga preso ng niyebe sa halip na uminom ng tubig. Ang kalidad ng pagkain ay hindi katumbas ng nilalaman nitong kaloriya. May mga pagkakataon na hindi nakakapunta sa trabaho ang mga preso dahil wala silang sapatos o angkop na damit. Ang mga presong hindi pumapasok sa trabaho dahil sa mga kadahilanang ito ay tinuturing na tumatangging magtrabaho at binibigyan ng rasyon para sa tumatanggi. Pinadadala pa sila sa selda para sa nag-iisang pagkakakulong."

Maraming beses na sinubukan tumakas sa Karlag. Lahat ng iyon ay nagtapos sa 'liquidation'.

At sa ganitong kalagayan, sumikat sa buong bansa ang Karaganda State Farm ng Ministri ng Interyor ng USSR (nagbago ang panahon, pati na ang mga pangalan) at ang eksperimento nitong istasyon pang-

agrikultura. Nakapagtala rito ng rekord na ani ang repolyo, pipino, at kamatis. Nakamit ng mga plant breeder ang hindi pangkaraniwang resulta. Nakabuo sila ng mga bagong uri ng pananim para sa taglamig at tagsibol, pati na rin ng mga pananim na pampakain. Ang agronomistang si Mitroshina, na hinatulan ng 25 taon sa ilalim ng Artikulo 58, ay nag-alaga ng uri ng patatas na 'Epicur' at nakamit ang ani na 60 tonelada kada hektarya. Bukod dito, itinatag din ang isang sakahan ng mga hayop. Sa Halimbawa, sa Pangkalahatang-Unyong Eksibisyon sa Moscow, isang baka na palayaw na 'Moroshka' ang ipinakita, na nakapagprodyus ng 12,000 litro ng gatas bawat taon. Mula kalagitnaan ng tag-init hanggang huling bahagi ng tag-lagas, napakalaking kawan ng mga tupa ang naglalakbay nang sarili nilang bisig mula sa iba't ibang sangay ng Karagandskaya Labour Camp (Karla) hanggang sa planta ng pagproseso ng karne sa Petropavlovsk. Mayroong pabrika ng asukal, pabrika ng salamin, gilingan ng bulak, at tanahan ang Karlag. Noong digmaan, gumawa ang Workshop Blg. 3 ng RMZ ng mga minang M-82. Nagtrabaho ang mga bilanggo kahit saan. Pinakain ng Karlag ang hukbo at nagbigay sa estado ng butil, karne, armas, at damit. Ngunit hindi itinuring na mga tao ang mga bilanggo. Pinakakain sila ng gruel at ng barley na tinatawag na 'mga mata ni Anutka'. Araw-araw, dumarating ang mga hukom mula sa Dolinka upang hatulan ang mga preso sa pagkuha ng karot o beetroot.

At hindi lihim na napakataas ng bilang ng pagkamatay sa Karlag [Sa mga taong umiiral ito (mula 1931 hanggang 1956), humawak ang Karlag ng humigit-kumulang isang milyong tao. Ngunit dahil nananatiling nakalista bilang lihim hanggang ngayon ang mga talaan ng Karlag, imposible pang ibigay kahit isang tinatayang bilang para sa dami ng mga biktima nito.].

"Sa huli," ayon sa isa sa mga ulat pananaliksik mula sa istasyon ng eksperimento, "maaaring ituring ang lahat ng mga gawaing pang-ekonomiya ng sakahan ng estado ng Ministri ng Panloob na Usapin bilang isang malawakang eksperimento sa produksyon para sa matagumpay na pagpapaunlad ng agrikultura sa lupain ng napaka-tuyong stepa at mga kalahating disyerto." At ganoon nga ang nangyari. Ngunit ang lahat ng ito ay idinisenyo at itinayo ng mga bilanggo, sa halaga ng kanilang sariling buhay.

Ang pagkakakulong kay Ama Sebastian sa kampo ng NKVD sa Karaganda

Kaya, noong Mayo 1934, si Ama Sebastian, isang hieromonk mula sa Optina Pustyn, ay dinala sa pamamagitan ng konboi sa isa sa mga sangay ng Karlag sa nag-aapoy na kapatagan ng Gitnang Kazakhstan.

Sa pagbabalik-tanaw sa kanyang panahon sa kampo, sinabi ni Ama Sebastian na doon siya binugbog at pinahirapan, at isang bagay lamang ang hiningi sa kanya: itakwil ang Diyos. Sumagot siya: "Hindi kailanman." Pagkatapos ay ipinadala siya sa isang baraks kasama ang mga kriminal na bilanggo. "Diyan," sabi nila, "mabilis ka naming tuturuan." Maiisip na lamang ng sinuman kung ano ang ginawa ng mga bilanggo sa isang matanda at mahina na pari.

Dahil sa kanyang mahinang kalusugan, inatasan si Ama na magtrabaho bilang tagaputol ng tinapay, at kalaunan bilang bantay sa bodega sa loob ng kampo. Sa kanyang mga night shift, hindi kailanman pinayagan ni Ama ang sarili na matulog; ginugol niya ang oras sa panalangin. At ang mga awtoridad, kapag dumarating sila para mag-inspeksyon, palagi siyang gising. Ikinalahad ni Padre kung paano paminsan-minsan ay may dinadala na pelikula sa kampo at pinipilit na pumasok sa club ang lahat ng mga preso. "Hindi ako pumupunta sa sinehan," naalala niya, "pumupunta naman ang iba, pero sinasabi ko sa katrabaho ko: 'Ikaw na lang ang pumunta sa sinehan sa halip na ako, at babantayan kita.'" At kapag kailangan niyang pumunta, maaga nang dumarating si Batyushka sa club at nahihiga sa isang liblib na sulok o sa ilalim ng bangko. Natutulog siya, nagpapahinga, at nananalangin.

Sa mga huling taon ng kanyang pagkakakulong, inalis si Batyushka sa tungkulin bilang bantay at nanirahan sa kubong bantay sa ikatlong seksyon ng kampo, na matatagpuan malapit sa Dolinka. Dati siyang naghahatid ng tubig gamit ang mga baka para sa mga residente ng TsPO (Sentral na mga hardin ng gulay). Minsan, tuwing taglamig, nagdadala siya ng tubig, lumalapit sa isang baka at pinapainit ang naninigas niyang mga kamay sa katawan nito. Binigyan siya nila ng ilang guwantes at ibinigay ito sa kanya bilang regalo. Ngunit kinabukasan, babalik siya nang wala ang kanyang mga guwantes (ibinigay man niya ito sa iba o nawala) at muling pinapainit ang kanyang mga kamay sa baka. Luma at punit-punit ang mga damit na suot niya. Kapag nagyeyelo ang Ama tuwing gabi, umaakyat siya sa palanggana ng mga baka at pinapainit ang sarili sa init ng katawan ng mga hayop. Binigyan siya ng pagkain ng mga residente ng kampo ng paggawa – mga pie at taba ng baboy. Kinakain niya ang lahat ng kaya niya, ngunit ibinabalik niya ang taba ng baboy sa mga bilanggo sa kanyang ward. "Nasa bilanguan ako," naalala ni Ama, "ngunit hindi ko binali ang aking

pag-aayuno. Kung bibigyan nila ako ng malabnaw na sabaw na may piraso ng karne, hindi ko ito kakanin; ipapalit ko ito sa dagdag na rasyon ng tinapay."

Ang kanyang mga kapatid na babae na sina Varvara at Fevronia, na naaresto kasama si Batyushka, ay hindi hinatulan ng pagkakakulong. Ang kanyang kapatid na si Agrippina ay ipinadala sa Malayong Silangan, kung saan siya ay pinalaya isang taon pagkatapos. Sumulat siya kay Batyushka tungkol sa kanyang balak na bumalik sa kanyang sariling bayan, at pinagpala niya siyang pumunta agad sa Karaganda. Noong 1936, dumating siya, pinayagang makadalaw kay Ama, at iminungkahi nito na bumili siya ng isang maliit na bahay malapit sa nayon ng Bolshaya Mikhailovka, na mas malapit sa Karlag, manirahan doon, at bumiyahe para dalawin siya tuwing Linggo gamit ang anumang sasakyang dumaraan, "anumang kotse ang kanyang mahahanap." Dalawang taon ang lumipas, dumating sa Karaganda ang kanyang mga kapatid na sina Fevronia at Varvara. At bumili sila ng isang maliit na bahay sa Nizhnyaya Street – isang lumang kubo na may lulubog-lubog na kisame. Inayos nila ang dalawang silid, isang kusina, at isang beranda. Mayroon ding hardin ng gulay na may balon. Nakahanap ng trabaho sa ospital sa Novy Gorod sina Madre Agrippina at Varvara, samantalang si Fevronia, dahil hindi marunong bumasa at sumulat, ay nagtrabaho sa kolektibong sakahan. Dumating din sa Karaganda ang iba pang mga madre: sina Kira, Martha, at Mary. Nanirahan sila sa Tikhonovka. Nakilala ng mga madre ang mga lokal na mananampalataya at unti-unti silang nagsimulang magtipon para sa sama-samang panalangin. Nang malaman ng mga mananampalataya na nasa Dolinka si Ama Sebastian, sinimulan nilang tulungan siya. Tuwing Linggo, binibisita ng mga madre si Ama Sebastian sa ward. Bukod sa pagkain at malinis na lino, dinadala rin nila ang Banal na mga Regalo, isang estola at isang epitrakelyon. Sasama silang lahat sa gubat; tatanggap mismo si Ama ng Komunyong at didinig niya ang mga kumpisal ng mga madre at bibigyan sila ng Komunyong. Nagustuhan ng mga preso at ng mga awtoridad ng kampo si Ama. Napagtagumpayan ang kasamaan at poot sa pamamagitan ng pag-ibig at pananampalatayang nasa kanyang puso. Napatnubayan niya ang marami sa kampo sa pananampalataya sa Diyos—at hindi lamang sa pananampalataya, kundi sa tunay na pananampalataya. At nang palayain si Ama, mayroon siyang mga espirituwal na anak sa kampo na, pagkatapos makumpleto ang kanilang mga sentensiya, ay naglakbay upang hanapin siya sa Mikhailovka. Maraming taon ang lumipas, nang magbukas ang isang simbahan sa Mikhailovka, naglakbay doon ang mga residente ng sangay ng Dolinsky ng Sentral na Kampo ng Paggawa at nakilala nila ang kanilang dating tagapaghatid ng tubig sa kagalang-galang na matandang pari.

Malapit nang matapos ang kanyang sentensiya sa pagkakakulong. Pinalaya si Ama mula sa kampo noong ika-29 ng Abril 1939, sa bisperas ng Kapistahan ng Pag-akyat. Pumunta siya sa kanyang mga nobis sa isang maliit na bahay, na ang sahig ay pinahiran ng dilaw na luwad, at sa kusina, sa likod ng isang tabing sa ibabaw ng isang malaking baul, naroroon ang kanyang higaan. At doon nga sila nanirahan – sina Ina Fesha, Ina Varya, Ina Grusha, at kalaunan ay si Ina Ekaterina, na sumali sa kanila mula sa bilangguan, kasama si Ama. Maaga silang bumabangon tuwing umaga, binabasa ang mga itinakdang panalangin, nagtatrabaho ang mga madre, habang si Ama ay nananatili sa bahay. Kumuha siya ng tubig, nagluto ng tanghalian, at nagkukumpuni at naglilinis ng mga sapatos. Nahiya ang mga madre rito, ngunit sinabi sa kanila ng mga nakatatandang madre na nakatira sa Tikhonovka: 'Hindi ninyo nauunawaan ang ginagawa ng Ama, kaya't manahimik na lang kayo.' Ipinagdiriwang nang lihim ang Liturhiya, at araw-araw ay binibigkas ng Ama ang pang-araw-araw na siklo ng banal na paglilingkod.

Bago ang digmaan, naglakbay siya sa rehiyon ng Tambov. Ang mga espirituwal na anak ni Ama, na matagal nang naghihintay sa kanyang pagbabalik mula sa mga kampo, ay umaasa na mananatili siya kasama nila sa Russia. Ngunit ang Ama, na hindi naghahangad na tuparin ang sarili niyang kalooban kundi isuko ang sarili sa kalooban ng Diyos, matapos manatili ng isang linggo sa nayon ng Sukhotinka, ay muling bumalik sa Karaganda, sa bahaging itinakda para sa kanya ng Banal na Providensiya.

Noong mga panahong iyon, ang populasyon ng Karaganda ay binubuo ng parehong mga espesyal na naninirahan, na 'permaneteng' itinalaga sa mga minahan ng karbon, pati na rin ng mga dating bilanggo ng Karlag na pinakakawalan na may sertipikong nagsasaad ng 'permaneteng pagkatapon sa Karaganda'. Mahigit sa dalawang-katlo ng populasyon ng lungsod ang walang pasaporte. Nanirahan ang mga exilado sa madilim na bodega, hukay sa ilalim ng lupa, at maliliit na kubo, at kinakailangang magtungo sa tanggapan ng kumandante tuwing sampung araw.

Ang Karaganda ay isang lungsod na sinapiyan ng gutom; ang sitwasyon ng tinapay ay partikular na malubha noong panahon ng digmaan at mga taong kasunod ng digmaan. Ang pari mismo ang pumupunta sa tindahan upang kumuha ng tinapay gamit ang kanyang mga ration card. Naka-damit siya bilang isang

karaniwang matanda, sa isang napakumplikadong kulay-abo na amerikana. At kaya naglalakad siya roon at sumasali sa pila. Pagdating ng kanyang turno, tinutulak siya ng mga tao sa gilid, kaya bumabalik siya sa dulo ng pila – at nangyari ito nang higit sa isang beses. Napansin ito ng mga tao at, nang makita ang kanyang kabaitan at pagiging mapagkumbaba, sinimulan nilang hayaang lumaktaw sa pila si Padre at bigyan siya ng tinapay.

Noong 1944, bumili si Padre at ang mga madre ng mas malaking bahay sa Zapadnaya Street. Naglibot si Padre sa bahay, sinuri ang lahat na parang isang dalubhasa at sinabi kung ano ang kailangang gawin at paano ito gagawin. "Pero bakit, Padre," pagtutol ng mga madre, "hindi namin gugugulin ang natitirang bahagi ng aming buhay sa Kazakhstan! Pagkatapos ng digmaan, babalik kami sa aming sariling bayan kasama ninyo." "Hindi, mga kapatid," sabi ni Padre, "dito kami maninirahan. Iba talaga ang buhay dito, pati na rin ang mga tao. Ang mga tao rito ay mabait, masisipag, at naranasan na nila ang kanilang bahagi ng paghihirap. Kaya, mga mahal ko, dito kami maninirahan. Mas makakatulong kami rito; ito na nga ang aming pangalawang tahanan—nakasanayan na namin ito sa nakalipas na sampung taon." At dahil doon, nanatili sila sa Karaganda magpakailanman, hanggang sa kanilang mga kamatayan. Lahat sila ay nakalibing sa tabi ni Ama sa Sementeryo ng Mikhailovskoye. Si Ama mismo ang naglibing sa tatlo niyang madre – sina Agrippina, Varvara at Ekaterina – kahit na mas bata pa sila sa kanya. Nagkaroon silang lahat ng sakit sa puso matapos salakayin ng mga tulisan ang maliit na bahay sa Nizhnyaya Street. Halos mamatay sila sa takot, at ito ang nagpahina sa kanilang kalusugan. Hindi nasa bahay si Ina Fevronia noong gabing iyon, at nabuhay pa siya nang mas matagal kaysa sa tatlo sa kanila. Nanghula si Ama ng gulo, kaya iginiit niya na lumipat ang kanyang mga nobisiya sa distrito ng Melkombinat. Ngunit malayo iyon sa B. Mikhailovka, at ayaw talaga ng mga madre na lumipat nang malayo sa simbahan. Hindi nila kailanman pinansin ang payo ng Matanda, kaya nagdusa sila, na namatay nang sunud-sunod dahil sa atakeng puso. Hindi naglaon matapos ang pag-atake, bumili ang pari ng bahay para sa kanila sa tabi ng simbahan, ngunit labis nang lumubha ang kalusugan ng tatlong madre. Ang kanilang mga pangalang monastiko ay Alexandra, Vera at Elena. Si Ina Fevronia ay tinonsura pagkatapos ng pagkamatay ng pari, at kinuha ang pangalang Thekla. Pumanaw siya noong 1976.

Noong 1944, isang maliit na kapilya sa bahay ang itinayo sa bagong bahay sa Zapadnaya Street, at doon ay lihim na ipinagdiriwang ni Padre Sebastian ang Banal na Misa. Ang bahay ni Padre ay palaging malinis, tahimik, at puno ng pambihirang kapayapaan. Ang mga silid ay puno ng mga ikon, na sa harap nito ay banayad na nagniningning ang mga ilaw ng langis na lampara.

Lumipas ang panahon. Nang marinig ng mga naninirahan sa Mikhailovka ang tungkol sa Ama, sinimulan nilang anyayahan siya sa kanilang mga tahanan. Wala siyang pahintulot na magsagawa ng mga serbisyong relihiyoso, ngunit hindi kailanman tumanggi ang Ama sa paanyaya. Matapat ang mga tao ng Karaganda – hindi nila siya ipagkakanulo. Hindi lamang sa Mikhailovka, kundi pati sa ibang distrito, minahal ng mga tao si Ama at naniwala sa kapangyarihan ng kanyang mga panalangin. Mula sa iba't ibang sulok ng lupain, nagsimulang dumagsa sa Karaganda ang mga espirituwal na anak ng matanda – mga monghe at mga layko na naghahanap ng espirituwal na gabay. Bumiyahe sila mula sa Europeanong bahagi ng Russia, mula sa Ukraine, mula sa Siberia, mula sa malalayong bahagi ng Hilaga at Gitnang Asya. Tinanggap niya ang lahat nang may pagmamahal at tinulungan silang makapag-ayos sa kanilang bagong kapaligiran. Murang-mura ang mga bahay sa Karaganda noon. Sila ay kabilang sa mga espesyal na naninirahan na, sa paglipas ng panahon, ay nagtayo ng mga bagong bahay para sa kanilang sarili at ipinagbili ang kanilang mga kubong adobe. Ang pari ay nagbibigay ng pera para bumili ng bahay sa mga walang bahay, o nagdaragdag sa pondo para sa mga kulang ang pera. Sa huli ay nababayaran din sa kanya ang pera, at ipinapasa niya ito sa iba, at ganoon lang ang sunod-sunod.

Nagbubukas ang mga bagong minahan at quarry sa paligid ng Karaganda, at hindi rin mahirap maghanap ng trabaho. Hindi nagtagal, napakarami na ng 'mga tao ni Ama' sa Mikhailovka, at patuloy na lumalaki ang kanilang bilang, habang si Ama ay palaging masigla, mapagmahal, mabait sa lahat, at madaling lapitan ng sinuman. At minsan, habang naglalakad siya kasama ang mga madre na sina Maria at Martha patungo sa komunal na sementeryo sa kabila ng Tikhonovka—kung saan, sa mismong gitna ng sementeryo, may mga malalaking hukay na pinaglalagiyan at inihuhukay araw-araw ng dalawang daang namatay na espesyal na naninirahan, na namatay sa gutom at sakit, nang walang maayos na libing, na walang burol, walang krus – nang masdan ng nakatatanda ang lahat ng ito at marinig ang lahat tungkol dito, sinabi niya: 'Dito, araw at gabi, sa mga maramihang libingan ng mga martir na ito, nagliliyab ang mga kandila mula sa lupa hanggang sa langit.' At nanalangin si Ama Sebastian para sa kanila lahat.

Lumago at umunlad ang Karaganda, sinakop ang mga lumang nayon ng mga naninirahan—na pinaghiwalay ng malalawak na kapatagan, mga minahan at mga minahan ng bato—ang mga pamayanan ng mga espesyal na muling naninirahan mula pa noong dekada 1930, at ang mga nayon ng mga Aleman na ipinatapon sa Karaganda mula sa rehiyon ng Volga noong mga taon ng digmaan. Una, itinayo ang Kopay-Gorod, pagkatapos ang mga pamayanan ng Minahan Blg. 1 at 2; sumunod, itinayo ang Lumang Bayan malapit sa malalaking minahan; at pagkatapos ng digmaan, nagsimulang itayo sa malawakang sukat na angkop sa isang rehiyonal na sentrong industriyal ang Marangyang Bayan. Naging pinakamalapit na distrito ang Mikhailovka, na nasa tabi mismo ng Marangyang Bayan. At mayroon lamang isang simbahan sa Karaganda – sa Mina Blg. 2.

Noong Nobyembre 1946, sa pagpapala ng nakatatanda, nagsumite ang mga residente na Orthodox ng Bolshaya Mikhailovka ng aplikasyon sa mga kaukulang lokal na awtoridad upang magparehistro ng isang relihiyosong komunidad. Nang hindi nakamit ang positibong resulta sa lokal na antas, nagsumite ang mga mananampalataya ng petisyon sa Komisyoner para sa mga Usaping Pang-relihiyon sa Kazakhstan sa Alma-Ata. Bilang tugon sa petisyong ito, noong Nobyembre 1947 ay nakatanggap ang Komite ng Ehekutibo ng Rehiyon ng Karaganda ng kautusan: "Ibawal ang pari, si Sevastian Fomin, sa pagsasagawa ng mga seremonya sa hindi awtorisadong simbahan." Nagpadala pa ng mga karagdagang aplikasyon sa Almaty noong 1947 at 1948. Naglakbay ang mga mananampalataya sa Moscow upang magsampa ng petisyon sa mga awtoridad at humingi ng suporta mula sa Administrasyong Diyosesis ng Alma-Ata. Ang mga magulang ng mga sundalong namatay noong Dakilang Digmaang Patriyotiko ay sumulat sa komisyoner militar ng Rehiyon ng Karaganda; ang kanilang nag-iisang aliw ay ang pagdarasal para sa kanilang mga anak na nasawi sa digmaan: "Ngunit," ayon sa liham, "hinihiwalayan kami kahit ng pagkakataong ito" [Konseho para sa Mga Usaping Relihiyoso sa ilalim ng Konseho ng mga Ministro ng Kazakh SSR, korespondensya sa awtorisadong kinatawan, File 1, p. 12; File 4, p. 45.].

Bukod sa Novy Gorod, kasama sa parokya ng Bolshemikhailovsk ang mga distrito ng Melkombinat, ang minang karbon ng Fedorovsky, ang istasyong riles ng Mikhailovskaya, ang mga distrito ng Sarani at Dubovka, ang 10 pagawaan ng ladrilyo, ang distrito ng Novostroyka, ang mga distrito ng limang minang karbon na bukas sa lupa ng Karaganda, ilang minang karbon at iba pa (kabuuang 20 lokalidad). Ngunit iisa lamang ang pari, na tinulungan lamang ng mga madre.

Hiniling ng mga mananampalataya na mairehistro ang bahay-panalangin, kahit man lang bilang sangay ng umiiral na Kirov House of Prayer sa Minahan Blg. 2.

Bilang resulta, noong 1951, ang Mikhailovsky Prayer House, kung saan matagal nang ginaganap ang mga serbisyo, ay tuluyang isinara. Noong 1953 pa lamang ipinagkaloob ang opisyal na pahintulot na isagawa ang mga sakramento at ritwal ng Simbahan – binyag, serbisyong libing, kasal, at kumpisal – sa Bolshemikhailovsky Prayer House. Ngayon, mas maraming tao ang maaaring lumapit kay Ama, ngunit maaari lamang niyang isagawa ang Misa nang lihim, sa mga pribadong tahanan ng mga mananampalataya. At pagkatapos ng nakakapagod na araw ng trabaho, matapos ang kanyang pribadong panalangin, ang Ama, na maliit at payat, nakasuot ng mahabang itim na amerikana at itim na sumbrerong pang-ulo, ay naglalakad tuwing alas-tres ng umaga nang magaan at mabilis na paglakad sa madilim na mga kalye ng Karaganda patungo sa isang naunang napagkasunduang bahay, kung saan ang mga Ortodoksong mananampalataya ay nagtitipon nang paisa-isa o dalawa. Sa mga pangunahing pista, ginaganap ang Pagbabantay sa Gabing-gabi mula alas-una ng madaling araw, at pagkatapos ng maikling pahinga, ipinagdiriwang ang Banal na Liturhiya. Mahigpit na tinakpan ng mga kumot ang mga bintana upang hindi makapasok ang liwanag, samantalang sa loob ng bahay ay maliwanag at siksikan. Natapos ang serbisyo bago sumapit ang madaling-araw, at sa parehong paraan, sa madilim na mga kalye, nagkakalas-kalas ang mga tao pauwi sa kanilang mga tahanan, isa o dalawa sa bawat pagkakataon.

Noong panahong iyon, dumating sa Karaganda ang dalawang madre na may malalim na espirituwalidad – si Ina Agnia at si Ina Anastasia; kilala silang mabuti ni Ama Sebastian mula pa noong panahon niya sa Optina Pustyn. Si Ina Agnia – isang espirituwal na anak ng matandang Varsonofy at isang talentadong alagad ng sining – ay sinanay sa sining ng pagpipinta ng mga ikon mula pa sa murang edad sa Monasteryo ng Znameno-Sukhotinsky. Marunong siyang magbasa, lubos na pamilyar sa mga sinulat ng mga Banal na Ama, at sa puso, siya ay napaka-reserbado at matalino. Si Ina Anastasia, sa pagpapala ni Nakatatandang Nektarios, ay nagsanay sa ascesis ng banal na kabaliwan. Madalas siyang gumawa ng mga kilos na sumasalungat sa karaniwang pang-unawa, na ang kahalagahan ay lumilitaw lamang kalaunan. At

sinubukan niyang itago ang kanyang malasakit para sa lahat at ang anghel na kabutihan ng kanyang kaluluwa sa likod ng panlabas na katigasan, paminsan-minsan ay nagbibigay ng matatalas na puna sa mga nakapaligid sa kanya at inilalantad ang kanilang mga kasalanan at kakulangan. Ngunit ang natakot sa kanya ay yaong hindi pa sanay kay Ina Anastasia; samantalang ang mga nakakakilala sa kanya ay ginantimpalaan siya ng kaparehong pagmamahal at malaking paggalang. Ang dalawang matandang babaeng ito ay pinagkalooban ng banal na mga kaloob. Tinatanaw nila nang malinaw ang mga tao at nakagawa ng maraming matalas na hula, gayunpaman, dahil sa kanilang malalim na kababaang-loob, namuhay sila sa ilalim ng espirituwal na patnubay ni Ama Sebastian.

Samantala, nagpatuloy ang mga pagsisikap na buksan ang simbahan. Si Alexander Pavlovich Krivonosov, isang taong deboto kay Ama Sebastian, ay paulit-ulit na naglakbay patungong Moscow at sa wakas, noong 1955, ay dinala ang dokumentong nakuha niya para sa pagpaparehistro ng isang relihiyosong komunidad sa Bolshaya Mikhailovka.

Nagsimula ang mga gawain sa pag-aayos upang gawing simbahan ang gusaling paninirahan. Pinangasiwaan ni Padre Sebastian ang lahat. Tinatanggal ang mga partisyon sa pagitan ng mga pader, at itinayo ang asul na bubong na may domong hugis sibuyas, na katulad ng mga makikita sa mga sinaunang simbahan ng mga hermitanyo sa gubat. Mahigpit na ipinagbawal ng mga lokal na awtoridad, na masusing nagbabantay sa pag-usad ng gawain, ang pagtaas ng bubong ng simbahan kahit isang sentimetro lamang. Pagkatapos ay binigyan ng pari ng kanyang basbas ang mga tao na lihim na magtipon isang gabi at, sa gabing iyon, ibaba ng isang metro ang sahig ng simbahan. Kinuha ng mga tao ang kanilang mga pala, at sa loob ng magdamag, 50 metro kubiko ng lupa ang inalis ng mga trak. Dahil dito, ang kisame ay isang metro nang mas mataas kaysa sa sahig kaysa dati. Agad na tinakpan ng mga tabla ang sahig, at pagsapit ng umaga ay may gaganaping pagsisimba na sa simbahan.

Nagtayo sila ng isang gusali sa bakuran na tinawag nilang 'bantayan'; unti-unting dinagdagan ito ng apat na silid: isang kainan na may kusina, isang selda para sa mga madre, at isang malaki at maliwanag na silid na may mainit na pasilyo, na naging silid ng pari. Sa mas malalim na bahagi ng bakuran, itinayo ang isang kapilya sa labas para sa pagdiriwang ng Matins ng Pasko ng Pagkabuhay at pagpapala ng tubig sa Epipanya; sa kusina, naglagay ng mga bunk para sa mga bisita, na partikular na dumarami tuwing mga araw ng pista (ilang taon ang lumipas, tinanggal ang mga bunk sa utos ng Konseho ng Lungsod). Nagsimulang dalhin ng mga residente ng Mikhailovka ang mga ikonang nagawa nilang pangalagaan. Ilan sa mga ikon ang nailigtas nila nang isara ang lumang Simbahan ng Mikhailovka noong 1928. Kaya nagpasya ang pari na ilagay sa ikonostasiya ang ikon ng 'Mabilis na Nakikinig', isang likhang napakaganda na minsang inutusan sa Bundok Athos ng mga unang naninirahan sa Bolshaya Mikhailovka – mga migrante mula sa Belarus. Pininturahan ni Ina Agnia ang isang ikon ng Tagapagligtas na may Ebanghelyo para sa ikonostaso, sa parehong sukat ng sa Ina ng Diyos. Nagpinta rin siya ng maraming iba pang mga ikon para sa Simbahan ni San Miguel. Ang mga kasuotang pang-simbahan, mga aklat na pang-liturhiya, at ang mga gawa ng mga Banal na Ama ay ipinadala mula sa Moscow ni Protodiyakano Jacob, isang dating bilanggo ng Karlag. At noong 1955, sa dakilang kapistahan ng Pag-akyat ng Panginoon, ang simbahan na ipinangalan sa Kapanganakan ng Pinakabanal na Ina ng Diyos ay inukulan sa Bolshaya Mikhailovka.

Ang mismong Pari ang pumipili ng kanyang mga pari. Una niya silang babantayan, pagkatapos ay tatawagin at sasabihin: 'Dapat kang maging pari.' Ganito ang nangyari kay Alexander Pavlovich Krivonosov, na humawak ng mataas na posisyon sa sektor ng agrikultura sa Regional Executive Committee. Natakot siya sa mga salitang iyon; umuwi siya at hindi makatulog – umiyak siya. Ngunit hindi niya nangahas na sumuway; lumapit siya kay Ama at nagsabi: "Bendihin ninyo ako, sumasang-ayon ako." – "Ayos, mabuti iyan. Mag-aral ka muna ng ilang panahon, at pagkatapos ay pupunta ka sa Almaty para sa iyong ordinasyon."

Napreserba ang isang liham mula kay Matanda Sebastian para kay Metropolitan Nicholas (Mogilevsky) ng Almaty at Kazakhstan:

"Kanyang Kabanalan, Banal na Obispo Nicholas, hinihiling ko ang iyong banal na pagpapala. Ang iyong baguhan, ang hindi karapat-dapat na si Sebastian. Banal na Panginoon, nananalangin ako sa Kayo, kung maaari, na ordinahan si Alexander Pavlovich Krivonosov bilang pari, sapagkat nanghihina ang aking kalusugan at napakahirap para sa akin na maglingkod sa parokya. Papalapit na ang Kwaresma, at maraming tao ang dumarating para magkumpisal at tumanggap ng Banal na Komunion, kaya mahirap para sa akin na isagawa nang mag-isa ang banal na gawaing ito. Kaya naman, ako, isang makasalanan, ay nananalangin na huwag ninyong tanggihan ang aking kahilingan at ang kahilingan ng aking mga parokyano, at italaga si

Alexander Pavlovich bilang pari. Si Alexander Pavlovich ay isang taong may mabuting pag-uugali, matino, at sa lahat ng paraan ay karapat-dapat sa tungkuling pagkapari."

Karapat-dapat pang magsalita nang kaunti tungkol kay Alexander Pavlovich Krivonosov. Sa kanyang kabataan, bumisita siya sa Konbento ng Shamordino, at si Banal na Pelagia, na naninirahan doon, ay matagal na nakipag-usap sa kanya tungkol sa kanyang hinaharap na landas sa buhay. Sinabi niya, halimbawa, na aalis siya sa Ortodoksiya, makikilahok sa iba't ibang relihiyosong at pampulitikang kilusan, at, sa pagtatapos ng kanyang buhay, magiging 'Archimandrite Diveyev'. Napatunayan na totoo ang kanyang mga salita. Talaga ngang lumayo siya sa Ortodoksiya, sumapi sa mga Lumang Mananampalataya, at nakilahok sa iba pang mga relihiyosong kilusan. Ngunit nang makilala niya si matandang Sebastian sa Karaganda, labis siyang naimpluwensyahan ng matanda kaya't siya ay matatag at hindi na mababago sa pananampalatayang Orthodox at inordinahan bilang pari. Si Ama Alexander ay naging isang mabait at mapagmahal na pastor at tagapagsanay ng Panalangin ni Hesus. Hanggang sa kanyang kamatayan, hinihintay niya ang katuparan ng propesiya ni Banal na Pelagia at sinasabi: "Lahat ng kanyang ipinropesiya sa akin ay natupad na. Isang bagay lamang ang hindi natupad." Ngunit kung titignan ang kabuuan, natupad ang lahat. Mula sa hula na ito, maaaring tapusin na itinatag ni matandang Sebastian ang 'Monasteryo ng Diveyevo' sa Karaganda—isang komunidad ng mga kababaihan na katulad ng komunidad ng Diveyevo. Pagkatapos ng pagkamatay ng matanda, si Ama Alexander ang naging abbot. Ibig sabihin nito, sa mata ng Diyos, siya ang 'Arkhimandrita ng Diveyevo', na siyang inulaan ni Banal na Pelagia. Sumakabilang-buhay si Ama Alexander noong ika-5 ng Hulyo 1971.

Isang pari, si Serafim Nikolaevich Trufanov, ay inordinahan na noon pa man sa kahilingan ng kanyang ama, na isa ring pari, ngunit nagtrabaho bilang ekonomista sa loob ng maraming taon. Katulad ni Padre Alexander, siya ay hindi kasal. Kalaunan, ipinadala ni Ama si Pavel Alexandrovich Kovalenko, ang tagapangasiwa ng simbahan, sa Alma-Ata para sa ordinasyon. Naging ikaapat na pari si Ama Pavel. Si Deacon Nikolai Samartsev, na nagpanata ng celibacy, ay isa ring alagad ni Ama.

Naglingkod si Ama bilang rektor ng simbahan sa loob ng labing-isang taon – mula 1955 hanggang 1966, hanggang sa araw ng kanyang pagkamatay.

Noong ika-22 ng Disyembre 1957, sa pista ng Imahe ng Ina ng Diyos na 'Hindi Inaasahang Kagalakan', itinaas si Ama sa ranggo ng arkhimandrita ni Arsobispo Joseph (Chernov) ng Petropavlovsk at Kustanai at ginawaran ng Diploma ng Patriarka 'Para sa masigasig na paglilingkod sa Banal na Simbahan'.

Noong 1964, sa araw ng kanyang pangalan, ginawaran siya ng tungkod ng obispo – isang karangalang walang kapantay. Bago ang kanyang banal na paghihiganti, siya ay tinonsura bilang isang eskema-monghe.

Isinagawa ni Ama ang kaniyang walang pagod na asetikong paglilingkod sa Simbahang Orthodox—mula nang siya ay baguhan sa Vvedenskaya Skete ng Optina Pustyn hanggang sa kaniyang panunungkulan bilang abbot at ordinasyon bilang archimandrite—sa loob ng 57 taon, mula 1909 hanggang 1966.

Mahigpit na tinupad ni Ama ang mga Batas ng Simbahan, na hindi nagpapahintulot ng anumang paglaktaw o pagpapaikli sa mga banal na paglilingkod. Ang mga paglilingkod sa simbahan ay isang mahalagang bahagi ng kanyang panloob na buhay. Pinahahalagahan nang lubos ni Ama ang mga pista ng Pag-aakyat ng Panginoon at ng Banal na Trinidad, dahil ito ang nagmamarka ng pagkumpleto ng gawain ni Cristo na Tagapagligtas at ang pinakamataas na kaluwalhatian ng lahat ng Misteryo ni Cristo. Sa kanyang mga pag-uusap, ang kanyang paboritong pigura ay si Juan na Teologo, na ang paggunita ay ipinagdiriwang niya nang may natatanging kaseremonya at paggalang. Madalas niyang hinahamak ang kakulangan ng nararapat na paggalang na ipinapakita ng kanyang kawan sa Apostol ng Pag-ibig na ito, at sinasabi: "Tingnan ninyo, ngayon ay araw ng kapistahan ng paglilipat ng mga relikyang ni San Nicolas – at puno ang simbahan ng mga tao. Ngunit kahapon ay, ang kapistahan ni San Juan na Teologo, Apostol at Ebanghelista – at kalahating bakante ang simbahan. Paano ninyo hindi maintindihan kung sino ang mas dakila at kanino kayo dapat magbigay ng higit na paggalang? Aling kapistahan ang mas mahalaga?" Ganoon din, nagbigay siya ng espesyal na paggalang sa lahat ng pitong araw na paggunita kay Juan na Nanguna at Tagapagbinyag ng Panginoon, at sa kapistahan nina San Cosmas at San Damian na mga hindi-sahod (Ika-1/14 ng Hulyo), bilang mga patron ng rehiyon kung saan siya ipinanganak.

Binibigyan ng malaking kahalagahan ni Ama ang pagsisindi ng kandila ng mga tao. Minsan, tatawagin niya ang isa sa kanyang espirituwal na anak o parokyano, bibigyan sila ng isang bungkos ng kandila at sasabihin: 'Manalangin at magsindi ng kandila nang mas madalas.' Alinman ay may nagbabanta sa taong iyon, o nakikita ni Ama na bihira silang magsindi ng kandila. Ang dahilan para rito ay madalas na nagiging malinaw kalaunan. Ngunit sa isang pagkakataon, sinabi niya sa isa sa kanyang mga espirituwal na anak na babae, na

nagpanumpa ng monastikong pangako: 'Hindi mo na kailangang magsindi ng kandila; maging kandila ka na lamang.' Sa parehong paraan, tinuruan kami ni Ama na magbigay-pugay sa mga ikon at pinag-usapan ang mga ito nang may paggalang: 'Ang tagumpay ng Ortodoksiya ay isang pista. Ano, kung gayon, ang ipinagdiriwang? Na ang erehe ng ikonoklasmo ay tinalo at nabuwag. Ang biyaya ng Diyos ay nakapapatunghay sa mga ikon. Ibinigay ang mga ito sa atin ng Diyos bilang tulong at pinoprotektahan tayo mula sa mga puwersa ng kadiliman. May mga espesyal na banal na lugar kung saan nagtitipon ang biyaya ng Banal na Espiritu. At may mga ikon na natatangi sa kaluwalhatian ng biyaya. May mga ikonang gumagawa ng himala na sinasamba na sa loob ng maraming siglo, at, tulad ng maliliit na sapa, dinadala nila ang biyaya ng Diyos mula sa Panginoon." Kung napapansin ng Ama na may isang tao na hindi humahalik sa mga ikona, sinasabi niya sa kanila: "Akong minamahal, kapag pinag-iisipan mo at tinatanggihan ang anumang bagay, panatilihin mo ang matibay na paghuhusga sa iyong isipan at puso." Sa isang tao ay sinabi niya: "Mahal kong anak, unawain mo muna na mahirap para sa iyo na maunawaan ang maraming bagay, at iyan ang dahilan kung bakit madali kang nagkakamali. Sapagkat madalas na ipagkamali ng mga tao ang kanilang sariling kamangmangan bilang karunungan." Noong isang beses, sa isang pag-uusap, sinabi ni Ama na palagi raw sinasabi ng Nakatatandang Nektarios na ang karunungan, talino, at matibay na paghuhusga ay mga kaloob ng Banal na Espiritu. Nagdudulot ang mga ito ng kabanalan. At ang isang taong walang kaloob ng paghuhusga ay madalas nag-iimbak ng mga kaisipang mas mataas kaysa sa iba. "Saan pa nga ba maaaring maghanap ng proteksyon laban sa masama, kung hindi sa pamamagitan ng pagkamit ng kababaang-loob sa halip na kayabangan?"

Ang patuloy na hangarin ng Pari ay magtanim ng malalim na kapayapaan sa kaluluwa ng mga tao sa pamamagitan ng pagpapasakop ng kanilang sariling kalooban. Nagsikap siyang ilapit ang kanyang sariling buhay at ang buhay ng kanyang kawan, habang namumuhay sa mundo, sa pamumuhay na monastiko. Lubos siyang nababahala kung may sinumang sumuway sa kanya o hindi sumunod sa kanyang payo – ito ay palaging nakasasama sa isang tao at madalas humahantong sa kanilang kapahamakan. Sobra siyang nababahala hanggang sa maging lungkot. Sinasaway niya sila, lumalayo at hindi ibinibigay ang kanyang pagpapala. Ngunit kapag nakita niya ang luha, o kung ang tao ay nagsisi at sa wakas ay pinakinggan ang kanyang payo, siya ay labis na nagagalak, naawa sa kanila, at pagkatapos ng ilang sandali ay siya mismo ang magdadala sa kanila ng kagalakan. Minsan sinabi niya sa isang dalaga: "Hindi mo ako pinakinggan, kaya bakit ka ngayon dumating na umiiyak at nakikiusap? Ngayon ay kailangan mong magdusa." At, nang lumingon siya sa mga dalaga, sinabi niya: "Bakit ninyo ako hindi pinapakinggan? Bakit? Pagkatapos ng lahat, ako... – natigilan siya – ay hindi naman palaging mali." Ganyan ang kanyang kababaang-loob. Nanghihingalo pa nga si Ama sa kawalang-sunod ng kanyang mga anak. Madalas din siyang umiyak habang nakikinig ng kumpisal. Bakit? Alinman sa natataranta siya sa kanilang mga kasalanan, o hindi niya nakikita ang tunay na pagsisisi, o may nahulaan siyang something...

Malambing at maalagaing-pag-ibig ang pagmamahal ng Ama. Minsan ay nagagalit siya, ngunit bihira. Kapag nangyayari iyon, tila pag-uugali ng bata. Sinasabi niya: 'Kukuha ako ng tungkod at papaluin kita nang todo, papaluin kita nang todo gamit ang tungkod!' Madalas, sa ganitong pagkakataon, ay lumaluhod ang mga tao at nagmamakaawa ng kapatawaran. Hindi naman ang tungkod ang nakakatakot, siyempre, kundi ang katotohanang naisama nila ang Ama. Noong isang beses, sa isang prangkang pag-uusap, napabigkas niya: 'Ilan na ba ang buhay ng tao ang pinalawig ko...'

Ang pari ay may banayad na pagpapatawa at mahilig magbiro, ngunit palaging mabait ang kanyang paraan. Hindi niya ikinainis ang oras na ginugugol sa pakikipag-usap sa mga tao. Bawat payo na ibinibigay niya ay nagdudulot ng kaligayahan. Ang buhay ng mga tapat na anak ng Pari ay isang huwaran ng kaayusan. Kilala sila bilang 'mga anak ng Pari', at sinasabing halos kalahati ng Mikhailovka ay parang isang hindi nasasabihing monasteryo.

May mahina ang pangangatawan ng Pari. Labis siyang naghirap dahil sa pagsisikip ng kanyang esophagus. Alam ng lahat na habang siya ay kumakain, hindi siya dapat istorbohin o maabala ng usapan sa anumang paraan. Agad siyang uubo, na kung minsan ay nauuwi sa pagsusuka. Ang karamdaman na ito ay bunga ng mga pagkabigla sa emosyon na tiniis ng nakatatanda sa buong buhay niya. Palagi siyang on edge. Nang hindi pa nakarehistro ang simbahan, at lihim na ipinagdiriwang ng Pari ang Misa kasama ang kanyang pinakamalalapit na kasama, palagi siyang kinakabahan. Sinasabi niya: 'Narito kayo – Pari, sige, magdiwang ka! May alam ka ba sa pinagdadaan ko?' Pagkatapos ng lahat, nilalabag niya ang batas; maaari silang dumating anumang sandali at arestuhin silang lahat. At kahit na kalaunan, nang ang mga serbisyo ay ginaganap nang lantaran sa simbahan, nananatili pa rin sa Ama ang ilan sa takot na iyon. Minsan may lalaking naka-

uniporme na papasok sa simbahan, at agad naisip ni Ama: 'Baka lumapit sila ngayon, putulin ang serbisyo at arestuhin kami.' Noong isang beses, sinabi ng isa sa mga parokyano kay Ama: 'Natatakot ako kay ganitoganyan.' Ngunit ngumiti siya at sinabi: 'Talaga? Ako, hindi ako natatakot sa kanya. Hindi ako natatakot sa kahit sino. Pero natatakot akong isara ang simbahan. Iyon ang kinatatakutan ko. Hindi ako natatakot para sa sarili ko, natatakot ako para sa inyo. Alam ko kung ano ang dapat kong gawin. Pero kung ano ang gagawin ninyo – hindi ko alam.' Iyon ang mga salita ng Pari.

Noong malusog pa si Ama, nagdaraos siya ng pagtitipong panalangin pagkatapos ng bawat Liturhiya. Umaawit ang koro, at binabasa ang dalawang akathist. Ngunit nang magsimulang bumigay ang kanyang kalusugan, kalahati na lamang ng mga akathist ang binabasa. Sa pagtatapos ng pagtitipong panalangin, pinapahalik ni Ama ang krus at palagi siyang nagsasalita ng ilang maiikling salita. Bagaman mahina ang kanyang tinig, palagi siyang nagbibigay ng aral. Siyempre, mananatili ang buong kongregasyon para sa mga panalangin. Maraming kabataan sa simbahan. Sa palapag ng koro pa lang, may mga grupong binubuo ng hanggang labing-pitong babae na nakatayo at kumakanta. At nagtatago ang lahat tuwing may dumadalaw na opisyal para magsagawa ng inspeksyon. Pag may sumigaw na, 'May awtoridad!' agad silang nagtatago. Walong tao ang darating kasama ang opisyal. Sasalubong sila sa simbahan, at iilan na lamang na matandang babae ang makikita sa loft ng koro. Sabik na sabik ang mga awtoridad na isara ang simbahan, at madalas na tinatawag ang pari 'doon'. Dadating siya, at wala silang magawa kundi manahimik. "Anong klaseng matanda ito," sasabihin nila, "na wala kaming magawa? Hayaan nating tumanda siya, at kapag tapos na ang katandaan niya, isasara namin ang simbahan." At mas gusto ng mga lokal na awtoridad na makipag-usap kay Padre Alexander. Malinaw nilang naramdaman ang espirituwal na katayuan ng Pari; tila kinatatakutan nila ito, na nagdulot ng isang may paggalang na takot. Isang pagkakataon, inutusan ng Komisyoner para sa mga Usaping Relihiyoso ng Komite Ehekutibo ng Rehiyon ang tagapangasiwa ng simbahan ng Pari na itigil ng mga pari ang paglalakbay papuntang bayan ng Saran at baryo ng Dubovka, dahil nasa ibang distrito ang mga ito. Ipinasa ng tagapangasiwa ng simbahan ang kahilingang ito sa Pari, at kinabukasan mismo ay personal na pumunta ang Pari sa Komite ng Ehekutibo ng Rehiyon kasama ang tagapangasiwa ng simbahan. At nang nakausap ng pari ang kinatawan, agad na nagbago ang tono nito – nagsimula itong magpaliwanag at humingi pa nga ng paumanhin sa pari. Sinabi ng pari rito: "Ka-Kamarada Kinatawan, pakibigyan ninyo kami, sa kahilingan ng mga minero, na magsagawa ng mga serbisyong panrelihiyon sa Saran, Dubovka at iba pang mga pamayanan. Minsan humihiling sila na makatanggap ng Banal na Komunyon ang isang may sakit na ina, o para sa serbisyong libing para sa yumao. Magalang na sumagot ang opisyal: 'Panginoong Pari Sebastian, sige po; huwag ninyo silang tanggihan.' At halos hindi niya tinanggihan ang anumang kahilingan ng Pari, at pagkatapos ay hindi na niya ito muling binanggit sa punong-baryo.

Isang espesyal na okasyon para sa kawan ng Pari ang kanyang araw ng pangalan at ang kanyang kaarawan. Lahat ay gustong lumapit sa Pari, batiin siya, at magbigay man lang ng maliit na regalo. Ngunit hindi gusto ng Pari ang mga parangal o espesyal na atensyon, at ayaw din niyang tumanggap ng regalo. Magkakatipon ang lahat para batiin siya, ngunit darating siya nang huli sa gabi o kinabukasan. Minsan, noong araw ng kanyang pangalan, umuwi si Padre nang gabi, binuksan ang pinto ng kanyang selda at, bago pa man makapasok, bigla siyang sumigaw: "Sino?! Sino ang nagpahintulot na magulo ang kaluluwa at silid ko?!" Nabahala ang mga madre sa reaksiyon niya, sumilip sila sa silid at nakita nilang may mga bagong kasuotan sa tabi ng kanyang kama. May naglagay nito roon nang walang pagpapala ng Pari.

Ganoon din, hindi nagustuhan ng Pari kapag may isang tao na labis na pinupuri; agad niyang ituturo ang ilang kapintasan ng taong iyon. At kung makita niyang may pinapababa, agad niyang hahanapin ang pinakamagandang katangian ng taong iyon. Kahit anong kasalanan pa ang nagawa nila, makakakita siya ng mabuti.

Nagtakda si Ama ng mataas na pamantayan para sa sarili. Madalas niyang inuulit na dapat tuparin ng isang tao ang kanyang tungkulin nang walang pag-aalinlangan. May nagsabi sa kanya pagkatapos ng isang seremonya ng pag-alala: 'Mabigat na naman siguro ang pagod mo ngayon. Napakatagal mo kasing pinamunuan ang seremonya ng pag-alala.' Kumuha siya ng isang bun mula sa mesa at, habang itinaas ito, sinabi: 'Narito, nakikita ninyo, para sa bawat tinapay na ganito ay kailangan kong magdasal.' Kasabay nito, si Padre ay laging katamtaman sa lahat ng bagay. 'Dapat sundin ang hari-hariang landas,' ang sabi niya, 'ibig sabihin, panindigan ang gintong katamtaman sa lahat ng bagay, at, ang pinakamahalaga, laging umasa sa kalooban ng Diyos at sa Kanyang Banal na Paggabay.'

Mahal na mahal niya ang kalikasan, may habag sa mga hayop, at taglay niya ang isang napakalambot na kaluluwa. Noong isang pagkakataon, isang pusa na nakatira sa kusina ang nanganak ng limang o anim na kuting. Binalita ng kusinero ang usapin ng paglulunod sa mga kuting. Narinig ng pari ang usapang ito nang di sinasadya habang dumaraan siya. Nanginig siya nang husto, umuga nang malakas at muntik nang sumigaw: "Huwag ninyong i-drowing ang mga iyon! Aalagaan natin silang lahat!" Naligtas ang mga kuting, at nang lumaki na sila nang kaunti, pinagkaguluhan sila ng mga parokyano ng Mikhailovka—halos nag-aagawan—'para sa pagpapala ng pari'.

Madalas maglakbay ang pari sa mga nayon ng Dubovka, Saran, Fedorovka at Topar. Nagsasagawa siya ng binyag at serbisyong libing sa mga tahanan ng tao. Sa mga lugar na kanyang binisita, naitatag na ngayon ang mga parokya sa pamamagitan ng kanyang mga panalangin. Binisita rin niya ang nayon ng Dolinka, kung saan siya naglingkod sa kanyang sentensiya sa bilangguan. At sa Dolinka, sa kampo kung saan siya ikinulong, napanatili ang isang krus na inukit sa isang puno ng mismong kamay ni Ama. Mula noon, lumaki ang puno, at pati na rin ang krus. Doon, sa Dolinka, halos sa ilalim ng bawat puno ay may nakalibing na bilanggo, at halos sa ilalim ng bawat puno ay may puntod.

Ngunit lalo niyang minahal ang bumisita sa pamayanan ng Melkombinat. Sinasabi niya noon na sa Mikhailovka ay naroon ang kanyang 'Optina', at sa Melkombinat naman ang kanyang 'Skete'. Doon niya tinitipon ang kanyang mga ulila at mga biyuda, binibilian sila ng maliliit na bahay at inaalagaan sila. At kapag pumupunta siya sa Melkombinat upang manalangin, inilalayo ng mga tao ang kanilang mga gawa at alalahanin at, isa-isa, nagmamadali silang lumapit sa kinaroroonan ni Ama, upang tanggapin ang kanyang pagpapala at makahanap ng aliw. Tinanggap ni Ama ang lahat nang may pag-ibig at nagbigay sa bawat isa ng kanyang sariling mga salita ng gabay. Namamayani doon ang diwa ng kapayapaan.

Ang kanyang biyudong nakatatandang kapatid na lalaki, si Hilarion, na dumating upang manirahan kay Ama, ay naninirahan sa Melkombinat kasama ang kanyang bunsong anak na babae at apo na si Taisia. Siya ay isang kagalang-galang na matanda na, matangkad at tuwid ang tindig. Tuwing Linggo at pista opisyal, si Hilarion Vasil'evich ay pumupunta sa simbahan kasama ang kanyang anak na babae at apo. Kapag lumalapit siya kay Ama para humingi ng pagpapala, yumuyuko siya hanggang sa lupa at may paggalang na hinihimas ang kanyang kamay, at sa oras ng kumpisal ay lumuluhod. Bago siya mamatay, siya ay tinonsura bilang isang rasophoro, at si Ama mismo ang nagdaos ng serbisyong libing para sa kanyang nakatatandang kapatid na lalaki, ang mongheng Hilarion.

Alinsunod sa tradisyong monghe na mana niya, lalo nang gustong-gusto ni Ama na magsagawa ng mga serbisyong pang-alala, at siya mismo ang nagsasagawa nito araw-araw. Madalas niyang sabihin na mas gusto niyang magsagawa ng mga serbisyong libing at gunitain ang mga kababaihan, dahil mas kaunti ang kanilang mga kasalanan. Nakikita niya ang mga kasalanan ng mga yumao. Nangyayari na tuwing alas-tres o alas-kuwatro ng madaling araw, gigisingin niya ang kaniyang mga novisyo upang dalhan siya ng mga panalangin para sa mga yumao. At ang mga tao – pagkatapos ng pagkamatay ni Ama – ay nangangarap na may nakatayong maraming simbahan, lahat ay ginto at matataas, at sa gitna nito ay isang maliit na simbahan na lubos na natabunan ng mga krus. Tatanungin ng mga tao: 'Kanino ang simbahan na ito na pinalibutan ng mga krus?' – 'Ito,' ang sasabihin sa kanila, 'ay simbahan ni Schema-Archimandrite Sebastian. Mahilig siyang manalangin para sa mga yumao, at iyan ang dahilan kung bakit ang simbhang ito ay pinalibutan ng mga krus, upang walang makagambala rito.' At nakatayo na ito roon nang apat na dekada.

Kapag nakikipag-usap sa Ama, sa isang paraan ay naging malinaw at hindi maikakaila na ang kaluluwa ay namumuhay magpakailanman, na hindi nagtatapos ang buhay sa kamatayan, kundi ang katawan lamang ang tumitigil sa pag-iral. At ito ay payak, at payak din ang kanyang pagsasalaysay tungkol dito. Walang duda na taglay ni Ama ang kaloob ng clairvoyance, bagaman hindi niya ito hayagang ipinapakita. Ang kanyang clairvoyance ay hayagang nagpapakita lamang kapag hinihingi ito ng sitwasyon.

Noong isang beses, pinamumunuan ni Ama ang isang serbisyong pang-alala at binabasa ang isang listahan ng mga pangalan: "Ioanna, Simeon, Olga, Maria..." Habang binabasa niya ito, tumigil siya at, habang hawak pa rin ang listahan sa kanyang kamay, lumingon-lingon. "Sino ang nagpasa ng kahilingan para sa paggunita – Ioanna, Simeon, Olga, Maria?" "Ako po, Ama," sagot ng isang babae. "At kailan namatay si Simeon?" "Matagal na po, Ama." "Bawiin mo ang talaan mo; hindi ko siya gugunita. Magdala ng sertipiko ng kamatayan." Biglang sumirit ang babae: "Ano'ng pinagsasabi ninyo, Pari? Hindi na ako bata para gawin ito!" (May isang magaspang na pamahiin na kung isusulat mo ang pangalan ng isang buhay na tao sa listahan para sa kapayapaan ng kaluluwa, magiging labis ang pagkabahala nila at parang hinihila silang bumalik sa taong

nag-aalay para sa kanila sa ganitong paraan). – "Sige na nga. Dalhin mo ang sertipiko." Hindi kilala ng pari ang babaeng ito; bisita lamang siya, kung hindi ay hindi siya nangahas na lokohin siya.

Nagkaroon pa ng isa pang katulad na insidente. Isang dalaga, si Maria Stakanova, ang kumanta sa koro ng simbahan. Lumaki siya sa isang tahanan para sa mga bata, matapos mailipat mula sa isang nursery, at wala siyang alam tungkol sa kanyang mga magulang. Isang araw, lumapit si Maria sa pari at sinabi niyang nalulungkot siya dahil hindi niya alam ang pangalan ng kanyang mga magulang o ang kanilang nasyonalidad, at hindi niya sila maipag-alay ng dasal o maipagdasal ang kapayapaan ng kanilang mga kaluluwa. "Abala ako ngayon," sabi ng Pari, "balikan mo ako bukas, at mag-usap tayo." Kinabukasan, siya mismo ang tinawag sa kanya at sinabi: "Marusya, mga Ruso ang iyong mga magulang, mga Orthodox na Kristiyano na pinalayas. Ang pangalan ng iyong ama ay..." – at sinabi niya rito ang pangalan ng ama, at pagkatapos ay ang ng ina. Labis ang tuwa ni Maria at sinimulan niyang magdasal para sa kapayapaan ng kanilang mga kaluluwa.

Hindi kailanman hayagang nagpagaling o pinagalitan ng Pari ang sinuman, at dahil sa kanyang kababaang-loob at pagiging payak ay palagi niyang sinasabi: 'Hindi ako nagpapagaling sa sinuman, hindi ko pinapagalitan ang sinuman; magpunta ka sa ospital.' 'Ako,' aniya, 'ay parang isda, walang boses' – ganoon niya pinapababa ang sarili. Tinulungan niya ang mga tao sa pamamagitan ng kanyang lihim na mga panalangin. Pagdating sa mga sinasapian, sasabihin niya: 'Dito sila magdurusa, ngunit doon ang kanilang mga pagsubok ay lilipas nang walang kirot... Ayaw kong alisin sa inyo ang inyong mga krus. Dito kayo magdurusa, ngunit sa langit ay makakatanggap kayo ng malaking gantimpala,' – at aaliwin niya ang mga nagdurusa. Taglay ni Ama ang espiritwal na karunungan at malaking pasensya. Kapag may nagrereklamo tungkol sa kapitbahay, sasabihin niya: 'Tinitii ko kayong lahat, ngunit ayaw ninyong tiisin ang kahit isang tao.' Kung may alitan ang iba sa isa pa, mag-aalala siya: 'Ako ang abbot, ngunit pinakikinggan ko kayong lahat.' Inalagaan niya ang kaligtasan ng bawat isa; iyon ang kanyang layunin. Tatanungin niya: 'Mabuhay nang mas payapa.' Minsan nang umalis kami para sa isang serbisyo at nakalimutan namin ang insensaryo. Nagsimula kaming magsisisi sa isa't isa. Sinabi ng Ama: 'Ako ang may kasalanan,' – at nanahimik ang lahat. Sasabihin ng Ama: 'Tingnan ninyo, pinagsama-sama ko kayong lahat dito – ang bulag, ang pilay, ang mga anak na lalaki at babae ng iba't iba. May sakit din ako, at nakapagtipon ako ng maraming maysakit." Si Pari Alexander, na walang boses, ay nagsilbi kasama niya, at si Pari Pavel ay napakahina rin ng boses. "Bueno, nagtipon na tayo, at magsisilbi tayo nang paunti-unti, kayong mga maysakit!"

Hindi inaprubahan ng ama ang paglalakbay sa ibang mga monasteryo. "Narito," sasabihin niya, "ang Lavra, Pochaev at Optina. Ginanap ang mga seremonya sa simbahan – nandito ang lahat." Kung may nagbabalak na lumipat, sasabihin niya: "Huwag kayong umalis kahit saan; magkakaroon ng mga sakuna saanman, kaguluhan saanman, ngunit ang Karaganda ay bahagya lamang matatamaan."

Ang karamdaman ni Ama Sebastian

Ang Kanyang Kabanalan na Patriarka Alexy I ay labis na nagnanais makita si Ama at makipag-usap sa kanya. Ibinigay niya ang kanyang pagpapala kay Obispo Pitirim (Nechaev) na dalhin si Ama, kahit pa sa pamamagitan lamang ng eroplano. Ngunit mahina na ang Pari at hindi pumayag: "Hindi ako angkop sumakay ng eroplano," sagot ng Matanda, at nanatili sa Karaganda.

At sa gayon, sa isang gawa ng pag-ibig at di-makasariling paglilingkod sa Diyos at sa kanyang kapwa, lumipas ang mga taon. Kapansin-pansin ang paghina ni Ama. Lumala ang kanyang kahinaan, ang pagkabigat ng paghinga, ang pananakit sa buong katawan, at ang lubos na kawalan ng gana sa pagkain. Halos patuloy siyang nakararanas ng pananakit sa bahagi ng kanyang luslos at sa kanyang dibdib. Ang mga doktor na sumusuri sa kanya ay nagbigay ng komprehensibong paggamot, ngunit hindi bumuti ang kalagayan ng Pari; pansamantala lamang naibsan ang kanyang pagdurusa. Gayunpaman, patuloy pa ring dumadalo si Paring araw-araw sa simbahan tuwing oras ng pagsamba. Sinasabi niya: "Anong klaseng pari ako kung mananatili ako sa bahay habang isinasagawa ang Banal na Misa o ang Pagbabantay sa Gabii?" Araw-araw siyang nagsasagawa ng mga serbisyong pag-alala, ngunit noon ay sa mga araw ng pista na lamang siya nagsasagawa ng Misa.

Napreserba ang isang liham mula noong panahong iyon ni Elder Sebastian kay Arsobispo Joseph (Chernov) ng Alma-Ata at Kazakhstan:

"Kanyang Kabanalan Joseph. Hinihiling ko ang inyong pagpapala bilang arkiyesobispo sa ating lahat at hinihiling ko ang inyong kapatawaran sa hindi ko pagkagawa ng tugon sa inyo hanggang ngayon. Matagal ko nang balak na sumulat sa inyo at batiin kayo sa araw ng pista, ngunit hindi ko ito nagawa. Ipinadala ko ang

aking pagbati sa pamamagitan ng telegrama, ngunit paulit-ulit kong ipinagpapaliban ang aking tugon: ang karamdaman at pisikal na kahinaan, pati na rin ang aking ministryo, mga alalahanin sa sambahayan at mga tungkuling liturhikal – lahat ng ito ay nakakapagod sa akin, sapagkat ako'y maysakit at mahina. Walang patid ang aking mga karamdaman, kahit sa gabi: labis akong naaabala ng aking ubo at luslos. At ang panahon ay patuloy na dumaraan; hindi ito naghihintay sa sinuman. Kamakailan lang ay Pasko, at tatlong linggo na ang nakalipas mula noon. Masaya at payapa naming ipinagdiwang ang kapaskuhan. Sa kasalukuyan, namumuhay at nagsisilbi kami nang payapa at magkasundo. Inaasahan kong itatalaga si Ama Nikolai bilang pari at ang matanda ng nayon, si Pavel Alekseevich, bilang diakono, sapagkat masigasig siya sa kanyang pagbabasa at pag-aawit; kakaunti na ngayon ang mga taong tapat at masigasig gaya niya. Tungkol naman sa iba – ayon na lamang sa kalooban ng Diyos at nakasalalay sa Iyong Banal na Pagpapala. Tungkol naman sa gawain sa pagtatayo, wala pang pag-usad. Si Glebov, na tinanggap sina Ama Alexander at Ama Andrei sa Iyong harapan, ay may sakit sa buong panahong ito, at nais naming malaman ang tiyak na resulta: kung papayagan ang pagtatayo sa lumang lugar o sa ibang lugar, o kung tuluyang tatanggihan ito. Unti-unti naming nakokolekta ang mga materyales sa pagtatayo, ngunit dahil hindi pa napipirmahan ang lokasyon, hindi namin alam kung saan ito itatago. Kagalang-galang Joseph, hinihiling ko ang Iyong Banal na Pagpapala upang payagan akong magretiro mula sa aktibong ministryo at alagaan ang aking kaluluwa, habang maaaring maglingkod bilang rektor si Ama Alexander, Ama Seraphim, o Ama Nicholas. Nalilito na ang isip ko, at hindi ko na kayang harapin ang mga bagay na ito dahil sa masamang kalusugan. Lalo na ang mga alalahanin at pagsisikap sa konstruksyon, pati na rin ang mga kaugnay sa banal na paglilingkod, ay lampas na sa aking kakayahan dahil sa aking kalagayan sa kalusugan. Pakiusap, ipagkaloob ninyo sa akin ang inyong banal na pagpapala na magretiro, at, sa inyong pahintulot at ng mga parokyano, itinalaga si Ama Alexander bilang rektor. Lahat kami—ako, ang inyong hindi karapat-dapat na baguhan, pati na rin sina Padre Alexander, Padre Seraphim, Padre Nicholas, ang mga klero, ang buong kawani ng simbahan, at lahat ng mga parokyano—ay yumuyuko sa inyo at hinihiling ang inyong Banal na Pagpapala at banal na mga panalangin."

Sa loob ng simbahan, sa likod ng lugar ng serbisyong pang-alala, may isang maliit na silid na pinaghati para sa kanya, na tinawag nilang 'cabin'. Sa likod na pader, sa likod ng kurtina, nakatayo ang isang kama kung saan siya maaaring magpahinga habang isinasagawa ang serbisyo kapag siya ay ginugulo ng sakit o matinding kahinaan. Sa tabi ng bintana ay may maliit na mesa, na may armchair sa harap nito, na may nakasabit na malaking icon ng Pinakabanal na Trinidad na ipininta ni Ina Agnia. Paminsan-minsan, humihikbi si Ama, nahihiga sa kutson, at pinapailalim ang isang unan sa kanyang mga paa upang bahagyang nakaangat ang mga ito. Naka-suot siya ng kalahating-mantle, epitachelion, at cuffs. At paminsan-minsan ay binibigkas niya ang Ektenia habang nakahiga. Palagi siyang tumatayo para sa Ebanghelyo, isinusuot ang kanyang felonion, at binabasa ang Ebanghelyo habang suot ito.

Tumatanggap si Ama ng kumpisal ng mga penitente habang nakaupo sa isang silya. Naging kakaunti ang kanyang pakikipag-usap sa mga pumupunta upang makita siya at hindi na niya nakikita ang lahat. Tanggi lamang siya sa mga bisita mula sa ibang bayan, ngunit kalaunan ay pinapaikli na rin niya ang kanyang pakikipag-usap sa kanila.

Noong Disyembre 1965, dumating ang matinding hamog na nagyelo, at bumaba ang temperatura sa 40°. Habang naglalakad siya sa bakuran mula sa kanyang silid-pahingahan patungo sa simbahan, nagsimulang bumahing mabigat ang Pari. Sinabi ng mga doktor, sina Olga Fyodorovna Orlova at Tatyana Vladimirovna Tortensten, na nagbabantay sa kanyang kalusugan: "Huwag kang lumakad sa bakuran sa ganitong matinding lamig." Tinitigan sila ni Ama nang may pagsalungat at sinabi: "Lilipad na lang ako."

Simula Enero 1966, malaki ang paglala ng kanyang kalusugan at lalo pang lumala ang kanyang mga talamak na karamdaman.

Ang kanyang doktor na si Olga Fyodorovna Orlova ay nag-diagnose ng mga sumusunod na kondisyon: chronic bronchitis na may bronchiectasis at maliliit na abseso, pulmonary emphysema, oesophageal stricture, at isang prostate adenoma na may kaakibat na mga komplikasyon: chronic pyelonephritis na may malubhang symptomatic hypertension, at bilateral na inguinal hernia na madalas na bahagyang strangulation. Matagal nang nagdurusa si Ama sa mga karamdaman na ito sa loob ng ilang taon.

Labis na ikinadismaya ni Ama na naging mahirap para sa kanya ang pagdaraos ng Misa – madalas siyang umubo habang nagmisa at nahihirapan huminga. Iminungkahi ng mga doktor na magpa-iniksyon siya tuwing umaga bago ang serbisyo. Natulak si Ama sa tuwa at pumayag. Pagkatapos ng iniksyon at maikling pahinga, nagawa niyang maglakad papuntang simbahan at magdaos ng misa, bagaman nahirapan siya. Ngunit

lumala ang kanyang karamdaman, at hindi na siya nakarating sa simbahan kahit pagkatapos ng iniksyon. Nang makita ang kanyang paghihirap, iminungkahi ng mga doktor kay Ama na dalhin siya ng mga novis sa simbahan na nakaupo sa isang upuan. Sa una ay tumanggi siya, ngunit nang, matapos ang maraming paghihikayat, ay nagsimulang umiyak ang kanyang doktor na si Tatyana Vladimirovna dahil sa pagsuway ng kanyang pasyente, inilagay ng Pari ang kanyang kamay sa ulo nito at sinabi: "Huwag kang mag-alala; hayaan mong buhatin nila ako."

Ang mga batang diakono, ang mga novis ni Ama na sina Alexander Kiselev [Ngayon ay Arsipariestro Alexander, rektor ng Simbahan ng Kapanganakan ng Pinakabanal na Ina ng Diyos.], Alexei Veretennikov [Ang yumaong Hieromonk German.], at Peter Goroshko [Ngayon ay Hegumen Peter; siya ay nagsisilbi sa parehong simbahan.], si Vasily Pisarev [ang yumaong monghe na si Vasily.], ay mabilis na gumawa ng magaan na upuan mula sa mga aluminum na tubo; tinali ng tagapaglingkod sa selda ang isang mainit na panyo sa paligid ng bibig ng Ama, pinaupo siya sa upuan at dinala siya sa simbahan. Sa simula, nahiiya siya, ngunit kalaunan ay nasanay din siya. Ngumiti at nagbiro siya. Tuwing aayusin siya ng tagapag-alaga ng selda habang hinihintay ang mga bata, sasabihin niya: "Sige, handa na ako! Nasa saan na ang mga munting kabayo ko?" At minsan, habang binubuhat siya at naglalakad sa tabi si Tatiana Vladimirovna, sinabi niya: "O sige, narito pa ang isa para tumulong humila ng kariton."

Namangha ang mga doktor ng pari sa kung gaano siya kasunurin, matiisin, at mabait na pasyente. Sinunod niya ang iniresetang paggamot nang walang reklamo, ngunit hihilingin muna niya kung anong gamot ang nirereseta, ano ang mga epekto nito, at gaano katagal tatagal ang kurso ng paggamot.

Iginagalang ni Ama ang mga medikal na kawani at pinahahalagahan ang trabaho ng lahat mula sa mga nursing assistant hanggang sa mga doktor. Kapag may lumalapit sa kanya para humingi ng basbas upang simulan ang kanilang pag-aaral, madalas niyang binabasbasan silang mag-aral sa kolehiyo ng medisina, paminsan-minsan sa unibersidad, at magtrabaho bilang nursing assistant sa ospital. "Hindi kasalanan ang magpagamot," ang sabi niya, "at para sa mga nagtatrabaho sa ospital, isang makapagligtas at mabuting gawa ang pag-aalaga sa mga tao." Inirerekomenda niya ang operasyon kapag talagang kinakailangan, kapag alam niyang hindi makakatulong ang konserbatibong paggamot. Ang mga sumailalim sa operasyon sa kanyang pagpapala ay tuluyang gumaling. Ang mismong Pari ay isang bihasang diagnostiko. Kapag ipinapadala niya ang kanyang attending doctor, si Olga Fyodorovna, upang suriin ang isang pasyente, sinasabi niya: "Olga Fyodorovna, pakisuri mo ang pasyente. Sa tingin ko ay mayroon siyang ganito at ganoong kondisyon." Ang diagnosis na ginawa niya ay kalaunan ay nakumpirma.

Lumipas ang mga araw, at sa bawat isa ay lumalala ang kalagayan ng Ama. Noong Pebrero, dumating si Obispo Joseph sa Karaganda. Bagaman medyo mahina ang Ama, nakiisa siya sa pagdiriwang ng Misa kasama ang Obispo. Nang siya ay paalam na, sinabi ng Kanyang Grasya: "At ngayon, pupunta ako pagkatapos ng Pasko ng Pagkabuhay at dadalhan kita ng gantimpala – isang basket ng ubas." Naramdaman ng lahat na tayo ay hihintayin ng luha.

Ang Ama ay madalas na nagsasalita tungkol sa kamatayan at sa paglipat tungo sa kawalang-hanggan. Kapag tinatanong Siya ng mga tao, 'Paano kami mabubuhay nang wala Ka?', mahigpit Niyang sinasagot: 'Sino ako? Ano ako? Ang Diyos ay nag-iral, nag-iiral, at mag-iiral! Ang sinumang may pananampalataya sa Diyos—kahit pa man sila ay libu-libong kilometro ang layo sa Akin—ay maliligtas. Ngunit ang sinumang, kahit pa humawak sa laylayan ng aking kasuotan, ngunit walang takot sa Diyos, ay hindi makakamtan ang kaligtasan. Ang mga nakakakilala sa akin at nakakita sa akin pagkatapos ng aking pagpanaw ay hindi ako papahalagahan nang kasing-tindi gaya ng sa mga hindi ako nakakilala o nakita.' "Malapit, ngunit madulas; malayo, ngunit malalim."

Nagsimula ang Dakilang Kwaresma – ang huli sa buhay ng matanda [Ang salaysay na ito ng mga huling araw at pagpanaw ni Matandang Sebastian ay batay sa mga manuskrito nina Tatiana Vladimirovna Tortensten at Olga Fyodorovna Orlova – ang mga doktor na nag-aalaga sa matanda.]. Noong Linggo ng Pagpapatawad, ipinagdiwang niya ang Liturhiya at isinagawa ang ritwal ng pagpapatawad sa gabi. Gising siya at nagniningning ang kanyang mukha.

Sa panahon ng Dakilang Kwaresma, sa unang apat na araw ng unang linggo, walang lutong pagkain ang kinakain sa simbahan, maliban sa sopas tuwing Miyerkules pagkatapos ng Liturhiya ng mga Banal na Regalo. Noong araw na iyon, pinagpala ng Ama ang mga may karamdaman upang makatanggap ng Banal na Komunyon. Sa natitirang mga araw hanggang Biyernes, walang niluto; hindi nga pinakulo ang tsaa. Umupo sila para kumain pagkatapos ng Dakilang Vespers. Pinakain sila ng itim na tinapay, sauerkraut, at sarang

pipino, at hilaw na sibuyas. Pinayagan ng Ama ang mga may masamang sikmura na kumain ng mainit na nilutong patatas at inihaw na sibuyas na may . Noong Biyernes, sa Liturhiya ng mga Naunang Banal na Handog, maraming mga kumomunang. Pagkatapos ng Liturhiya ay sinundan ito ng kainan: sopas na kabute at matamis na porridge. Sa gabi – porridge na tira mula sa tanghalian, puting tinapay na malutong at puting tinapay.

Sa unang linggo ng Kwaresma, araw-araw na naglingkod si Ama, at siya mismo ang nagbasa ng Dakilang Kanon ng Pagpapakumbaba ni San Andres ng Kreta sa malinaw at malakas na tinig. Noong Linggo, sa Pista ng Ortodoksiya, siya ang naglingkod sa Liturhiya. Sa mga araw na iyon, hindi nakipag-usap si Ama sa sinuman at hindi siya tumanggap ng mga bisita.

Lumipas ang ikalawa at ikatlong linggo ng Dakilang Kwaresma. Nagpatuloy ang lahat nang normal, at tila mananatili ang Ama sa amin magpakailanman.

Noong Marso 13, dumating mula sa Kiev ang anak ng isang propesor ng Unibersidad ng Kiev, ang batang hierodeacon na si Ama Pavel, upang bisitahin si Ama Pavel. Ipinanganak siya sa Paris. Bumalik ang kanilang pamilya sa Rusya mga sampung taon na ang nakalipas.

Sa buong ika-apat na linggo, binasa ni Ama Pavel ang mga serbisyo sa simbahan – napakaganda, puno ng damdamin, at malinaw ang pagbigkas ng bawat salita; tumulong siya sa altar at sinikap na gugulin ang lahat ng kanyang libreng oras kasama si Ama. Mahaba ang usapan nilang dalawa. Hindi lamang ang Ama, kundi pati ang lahat ng nakatira sa simbahan ay nagustuhan si Ama Pavel. Napakapakumbaba niya, ngunit kitang-kita sa lahat ng kanyang kilos ang isang mataas na kultura. Masusing pinagmamasdan siya ng Ama.

Noong ika-21 ng Marso, dumating si Padre Andrei mula sa nayon ng Osakarovka. Hiningi niya sa Padre na magpadala ng isang tao upang tumulong sa kanya sa pagbabasa sa simbahan at sa pamumuno ng koro. Pinagpala ng Padre ang isang bihasang babaeng koro para pumunta, at bigla rin niyang pinagpala si Padre Pavel na samahan siya sa Osakarovka. Nagkaroon ng isang lubos na nakaaantig na pag-uusap sa pagitan nina Ama Pavel at ng Ama. Siyempre, hindi naman naglakbay si Ama Pavel mula Paris papuntang Russia, at saka sa Ama, para lamang mag-isa sa liblib na kapatagan. Pumunta siya upang mapalapit sa Ama, ngunit dahil ipinapauwi siya ng Ama, sinabi niya: "Pagpalain mo akong makauwi. Babalik ako sa aking hermitage malapit sa Kyiv." Ama: "Bibigyan kita ng hermitage! Ikaw ang lumapit sa akin, at tinanggap kita. Kusa kang dumating; hindi kita tinawag. Dito, magkakaroon ka ng hermitage sa Osakarovka!" Si Father Pavel: "Pabayaan mo akong umalis; pagpalain mo akong umalis nang tuluyan." Nabagabag ang Pari: "Ibibigay ko sa'yo ang Kiev, ibibigay ko sa'yo ito na may kasamang tungkod, ibibigay ko sa'yo ito na may kasamang tungkod, at kukuha rin ako ng lubid, ibibigay ko sa'yo ito na may kasamang lubid! "Isang monghe ka ba?!" Napatungo si Padre Pavel sa mga paa ng kanyang ama: "Patawarin ninyo ako, pagpalain ninyo ako; pupunta ako sa Osakarovka." Tumakbo siya sa kanyang silid upang kunin ang ikonang pinagpalaan ng kanyang ama para sa buhay monghe nang siya'y bata pa. Wala na siyang ibang dinala.

Nanghabag ang lahat kay Padre Pavel; nalungkot ang lahat. Nagreklamo sila sa Pari at sinabi: "Kailangan namin si Padre Pavel—mahusay siyang magbasa at kumakanta sa koro. Halos wala na kaming lalaking boses. At tumutulong siya kahit saan: sa santuwaryo at sa sakristiya. Papauwiin mo bang lahat? Hayaan mong si Padre Andrei ang maghanap at pumili ng sarili niyang mga tao. Pagkatapos, may iba pang darating sa iyo na hihingi rin ng ganoon." Nanahimik ang Pari.

Nagmamadali nang umalis si Padre Andrei. Lahat ay dumating upang ihatid si Padre Pavel. Lahat ay pinagalitan si Padre Andrei. Nangangalit at nalilito ang itsura ni Padre Pavel. Hindi lumabas ang pari mula sa kanyang silid.

Bago ang Banal na Pagbabantay sa Gabing-gabi, uminom ang Pari ng tsaa at hindi nakipag-usap sa sinuman. Kinabukasan ay pista ng Apat na Pulong Martir ng Sebaste. Sa buong Gabi ng Pagbabantay, ang Pari ay nababalisa at 'nasa matinding galit', ayon sa mga madre. Pinagalitan si Padre Alexander dahil tinanong niya kung kakanta o babasa ng 'Kaluwalhatian sa Diyos sa Kataas-taasan'. Pinagalitan muli sina Padre Alexander at Alyosha Veretennikov nang subukan nilang pigilan ang Pari na pumunta at mag-insenso sa buong simbahan. Galit niyang sinabi: 'Ibigay ninyo sa akin ang inyong pagpapala; ako na ang mag-iinsenso.' Siya mismo ang naglibot sa buong simbahan at nag-insenso rito.

Noong Biyernes, ika-22 ng Marso, ipinagdiwang ng Pari ang seremonya ng libing para sa isa sa kanyang mga espirituwal na anak na babae, na hindi pa matanda. Ipinagluksa niya habang isinasagawa ang seremonya.

Isang babaeng sinapian ng demonyo ang dinala mula sa Siberia. Ipinagdiwang ng Pari ang Liturhiya ng mga Naunang Banal na Handog. Sa buong seremonya, ang babaeng sinapian ay salit-salit na nanggagaw, umiiyak na parang tupa, at kumakanta na parang tandang. Hinila siya palabas sa narthex. Hindi ito mahirap gawin – labis siyang payat.

Noong gabi ng Linggo, ika-24 ng Marso, nang magkawatak-watak na ang mga mananalamba at halos walang tao na sa simbahan, nasa kaniyang 'kotahe' pa rin ang Pari. Ang babaeng sinapian ng demonyo ay tahimik na nakahiga sa isang sulok, kasama ang isa sa mga babaeng sumama sa kanya. Biglang bumukas nang malakas ang Pintuan ng Hari, at lumabas ang Pari sa pulpito na nakasuot ng buong kasuotan, may balabal at may dalang baston. Tumayo ang babae mula sa sahig at lumakad patungo sa kanya, na uma-amingo at nag-aawang. Bago pa man siya makalapit sa pari, naglabas siya ng malakas na kurak na parang tandang. "O!" sigaw ng pari nang malakas, na hindi na makilala ang boses niya. Sumigaw muli ang babaeng sinapian ng demonyo, ngunit mas mahinahon. "O!" inulit ng pari. Sumigaw siya nang napakababa, na para bang mula sa malayo. "Well!" ang sabi ng pari sa ikatlong pagkakataon. Tumahimik siya. Pagkatapos ay nagsabi siya, "Ikaw si Joshua." "Hindi ako si Joshua, ako si Sebastian," ang matigas na sabi ng pari, "bukas ng umaga, pupunta ka rito sa pari, ikukumpisal mo ang iyong mga kasalanan at tatanggap ka ng Banal na Komunyon."

Noong Biyernes, hindi pinangunahan ng Pari ang serbisyo; nakaupo siya sa santuwaryo. Ang dating babaeng sinapian ay nakatayo nang kalmado habang isinasagawa ang serbisyo at tahimik na tumanggap ng Banal na Komunyon. Nang gabling iyon, dinala siya sa Siberia.

Noong Linggo ng ika-anim na linggo, hindi pinangunahan ni Ama ang serbisyo; umupo siya sa isang upuan sa santuwaryo. Pagkatapos ng Komunyon, inutusan niya silang kantahin ang 'Buksan Mo sa akin ang mga pintuan ng pagsisisi, O Tagapagbigay ng Buhay...' Mula noon, unti-unti nang humina ang kanyang lakas.

Noong ika-31 ng Marso, alas-tres ng madaling araw, ginising ni Ama ang tagapaglingkod sa silid at sinabi: "Mas masama ang pakiramdam ko kaysa dati. Tiyak na aalis na ang kaluluwa ko sa katawan." Sinuportahan nila ang kanyang paghinga gamit ang oksiheno buong magdamag. Nagsimulang huminga nang payapa si Ama.

Noong Sabado ng mga Lazarus, ika-2 ng Abril, may nangyari na napakahalaga at lubos na makabuluhan sa Ama. Alas-tres ng madaling araw, ginising niya ang kanyang katulong sa selda at hiniling na tawagin si Ama Alexander. Nangumusta at nanginig sa tuwa, may sinabi siya kay Ama Alexander, ang kanyang espirituwal na ama. Walang nakakaalam kung ano ang pinag-usapan nila. Alam lamang natin na pinakinggan ni Padre Alexander ang kumpisal ng Ama at binigyan siya ng Banal na Komunyon, nang pumasok siya sa santuwaryo upang tanggapin ang Banal na mga Regalo. Pagkatapos matanggap ang Komunyon, nagsimulang kumanta ang Ama: 'Tumindig ang Cristo!' – at pinadala ang baguhan upang gisingin ang mga babae sa koro at tawagin sila sa kanya upang kantahin nila para sa kanya ang mga himno ng Pasko ng Pagkabuhay. Dumating ang mga dalaga, lahat ay may suot na puting panakip-ulo, at nagsimulang kantahin ang Paschal troparion, ang stichera at ang irmoses ng canon. Nang matapos silang kumanta, tinanong ng Pari: 'Nino ang nasa kusina? Sabihin ninyo sa kanila na magpakulo ng itlog sa tatlong paraan: malambot na pakulo, matigas na pakulo, at sa supot.' Ginawa ang lahat ng ito.

Noong umaga, inutusan ng Pari ang tagapangalaga ng bahay na magdala ng gatas sa kanya: "Ngayon," sabi niya, "kvass at okroshka lang ito. Bakit ninyo ako palaging pinipilit uminom ng kvass? Dapat ay binigyan ninyo ako ng gatas." Pumunta ang tagapangalaga ng bahay sa tindahan at bumalik na may dalang gatas. Walang sumalungat kay Pari. Binuhos ng madre ang gatas sa isang tasa at napakalumong nagsabi: "Pari, Sabado ni Lazaro pa lang ngayon; susunod ang Biyernes Santo, at saka ang Pasko ng Pagkabuhay." Kung Pasko ng Pagkabuhay ngayon, ang dami-dami nating kulay na itlog, ang dami-dami nating kulich na keyk!" Tinitigan niya silang lahat at sinabi: "Oo... iyan nga! – itinulak niya ang tasa ng gatas sa gilid. – Wala na ang gatas! Magdala ka na lang ng okroshka."

Nang gabling iyon, nakaupo si Ama sa mesa sa tabi ng bintana, pinagmamasdan ang mga taong may dalang sanga ng willow papunta sa simbahan. "Nagkakatiyon ang mga tao para sa Pagbabantay Magdamag," wika niya, "at kailangan kong maghanda upang makasama ang aking mga ninuno at mga ninuno ng aking mga ninuno."

Noong Martes, ika-5 ng Abril, pagkatapos ng serbisyong memorial, sinabi ng Ama kay Ama Alexander: "Magpadala ng telegrama sa Osakarovka sa lalong madaling panahon, at sabihin kay Ama Pavel na bumalik na nang tuluyan."

Abril 9. Sabado ng Mahal na Araw. Habang isinasagawa ang Misa, nakahiga ang Pari sa kanyang silid. Pagkatapos ng Misa, isinot niya ang kanyang kasok at kapilya at lumabas upang magpaalam sa kongregasyon. Binawi niya ang pagbati sa lahat para sa nalalapit na kapistahan at sinabi: "Aalis na ako. Tinatakwil ko na ang buhay na ito sa lupa. Dumating na ang oras para kami'y maghiwalay. Pinangako kong magpaalam, at narito ako ngayon, tinutupad ang aking pangako. Isang bagay lamang ang hinihiling ko sa inyong lahat: mamuhay kayo nang payapa. Ang kapayapaan at pag-ibig ang pinakamahalaga. Kung taglay ninyo ang mga ito sa inyong pagitan, magkakaroon kayo ng kagalakan sa inyong mga kaluluwa. Hinahintay na natin ngayon ang pagdating ng Liwanag na Matinas, ang pagdating ng kapistahan ng Pasko ng Pagkabuhay – ang kaligtasan ng kaluluwa para sa walang hanggang kagalakan. At paano ito makakamtan? Sa pamamagitan lamang ng kapayapaan, pag-ibig, at taos-puso at taimtim na panalangin. Hindi kayo maliligtas ng anumang panlabas sa inyo, kundi ng inyong makakamtan sa loob ng inyong kaluluwa at puso – ang payapang katahimikan at pag-ibig. Nawa'y huwag kailanman lumihis ang inyong tingin sa sinuman. Tumitig nang tuwid pasulong, handa sa anumang mabuting tugon, sa anumang mabuting gawa. Ito ang huling hiling ko sa inyo. At hinihiling ko rin sa inyo – patawarin ninyo ako." Yumuko siya sa baywang at nanghina. Tahimik, nang may matinding hirap, pumasok siya sa santuwaryo at hiniling na buhatin siya pauwi sa kanyang selda. Hindi umalis ang mga tao; lahat sila ay umiiyak.

Noong Abril 10, sa gabi ng Pasko ng Pagkabuhay, nais ni Ama na dalhin sa simbahan, ngunit hindi siya makabangon. Lahat ng nasa paligid niya ay labis na nalungkot. Nagpapatuloy ang Matins. Umalis si Dr. Tatiana Vladimirovna sa seremonya at tumakbo papunta kay Pari. Tinitigan siya nito at sinabi: "Bakit ka umalis sa simbahan? Hindi pa ako mamamatay. Magkakaroon pa ako ng oras na makipagpalitan ng tanda ng krus sa mga yumao rito. Bumalik ka na lang sa seremonya nang payapa."

Nang magsimula ang Liturhiya, tinawag si Dr. Olga Fyodorovna sa Pari. Matapos ang iniksyon para sa pananakit, naging kalmado, at maging masaya pa nga, ang kanyang kalagayan. "Gusto kong pumunta sa simbahan. Dati, magaling akong kumanta. Kinakanta ko ang 'Pascha' sa aking selda sa buong Mahal na Araw. At ngayon, kailangan ko pang humiling sa iba na kumanta para sa akin. Ngunit ayaw kong narito; gusto kong nasa simbahan. Talagang gusto kong isuot ang aking kasóko at kowl at umupo nang ganoon, kahit para sa Banal na Liturhiya." Sinimulan siyang isuotan ng tagapag-alaga ng selda, habang nagpatuloy siya: "Hinihiling ko sa inyong lahat na magpalubag-loob sa isa't isa, mamuhay nang may pag-ibig at kapayapaan, at huwag kailanman itaas ang inyong mga tinig sa isa't isa. Wala na akong hinihiling pa sa inyo. Ito ang pinakamahalagang bagay para sa kaligtasan. Pansamantala at panandalian lamang ang lahat dito—hindi kailangang mag-alala o magsikap para sa sarili. Mabilis itong lilipas. Dapat nating isipin ang walang hanggan." Sinuot nila ang pari, at dinala siya ng mga batang lalaki sa simbahan.

Noong Linggo ng hapon, nakahiga si Ama sa kanyang selda, nakasuot ng bagong seda na kasok na kulay-krema. "Nakahiga lang ako rito kanina, naaalala ko," wika niya, "kung paano pumanaw ang mga nakatatanda sa Optina. Mabigat ang pagkakasakit ni Ama Joseph nang napakatagal, samantalang si Ama Anatoly 'ang Maliit' ay hindi naman nagkasakit kahit isang minuto. Namatay siya sa isang napakagandang paraan... Isang sakramento ito... isang tunay na kahanga-hanga. Sa kanyang espiritu, sa kanyang dakilang kababaang-loob, siya ang pinakamalapit sa lahat sa aking nakatatandang ama, si Ama Nektarios. Pagkatapos ng Rebolusyon, dalawang nakatatandang ama ang namatay at inilibing sa sementeryo ng Optina. Si Ama Theodosius, ang pinuno ng skete, ay namatay noong 1920, nang ang buhay sa Optina ay nananatiling tulad ng dati. Ngunit nang magwakas ang Digmaang Sibil, noong 1920, nagbago ang lahat. Nagkaroon ng matinding pag-uusig, paghahalughog, at pag-aresto, lalo na noong 1922. Tumimo na naman sa matanda, si Ama Anatoly. Noong ika-28 ng Hulyo, dumating sila sa kanya at nagsagawa ng mahabang paghahalughog. Pagkatapos ay sinabi nila, 'Sige, maghanda ka na.' Nagsimula siyang humiling ng palugit hanggang umaga upang maiputol niya ang kanyang mga gamit. Pumayag sila, ngunit mahigpit nilang inutusan ang tagapaglingkod sa selda na gisingin ang matanda pagsapit ng umaga at ihanda siya para umalis. Umalis sila. Nanalangin ang nakatatanda. Naghintay ang tagapag-alaga ng selda nang halos dalawang oras – nanalangin pa rin siya. Pagkatapos ay pumasok siya at sinabi, 'Ama, maghanda na tayo.' Ngunit sumagot ang nakatatanda, 'Umalis ka, huwag mo akong guluhin.' Bumalik siya muli at nagtanong, 'Ama, maghanda na tayo.' "Bakit mo ako palaging binabanggit? Hindi ako sasama sa kanila; lumayas ka." Bumalik ang tagapaglingkod sa ikatlong pagkakataon, at nakahiga si Ama Anatoly sa kanyang kama, nakapikit ang mga kamay sa dibdib – patay na. Tumawag na ang tagapag-alaga ng selda sa mga kinakailangang tao; sinuot nila sa matanda ang kanyang kasuotang panglibing, inilapag siya sa isang mesa, pinailawan ang mga kandila, at nagbasa mula sa Ebanghelyo. Hindi

nagtagal, dumating sila para sa kanya, nagtatanong, 'Handa na ba ang matanda?' Sumagot ang tagapag-alaga ng selda, 'Handa na siya, pumasok kayo.' Pumasok sila, at naroroon siya, patay na nakahiga sa mesa. Siyempre, lubos silang namangha. Si Ama Anatoly ang huling inilibing sa sementeryo ng Optina, sa tabi ni Matanda Makarii. Habang hinuhukay ang libingan, nasira nila ang kabaong ni Matanda Makarii at natagpuan nila ang hindi nabubulok na labi ng matanda.

Noong Lunes, Abril 11, dinalhan si Ama ng isang itlog ng Pasko ng Pagkabuhay mula kay Ina Agnia. Siya ay napasala sa tuwa: "Iligtas at pagpalain siya ng Panginoon. Ang dami niyang nagawa para sa ating simbahan! Walang ibang nakagawa ng kasing dami niya. At sa katunayan, ang dami niyang kabutihang nagawa sa buong buhay niya. Malalagot na ako. Simula ngayon, lumapit kayo sa kanya sa lahat ng bagay."

Bandang alas-tres ng madaling araw, nagsimulang dumugo ang lalamunan ni Ama. Binigyan siya ng gamot na pampatigil ng pagdurugo, at nakatulog si Ama nang sandali. Kinabukasan, tinawagan si Obispo Joseph sa Almaty. Sinabi niya: "Hindi siya mamamatay ngayong linggo, ngunit malapit na ang kamatayan. Lilipad ako papunta sa inyo."

Noong umaga ng Abril 12, Martes ng Pagkabuhay, gumaan ang pakiramdam ni Ama at maluwag ang kanyang paghinga. "Vera," sabi niya sa kanyang kasambahay, "isuot mo ang aking bota; kailangan kong lumabas sa mga tao upang magpalitan ng pagbati ng Pagkabuhay, upang hindi sila malungkot. "Nangako ako. Sasabihin ko sa lahat ang pinakamahalaga." – "Ama, namamaga ang mga paa ninyo; hindi ko nga kayo maisuot ng tsinelas, lalo na ang bota." – "Hindi, hindi, kailangan kong sabihin ang pinakamahalaga. Isuot ninyo ako!"

Kumuha si Vera ng mga tsinelas at pinutol niya ang mga gilid nito. Bitbit ng mga batang lalaki si Ama papunta sa simbahan. Suot niya ang kanyang kasuk at kapilya. Umupo siya sandali sa tabi ng altar, pagkatapos ay tumayo, lumabas sa Harang ng Hari at nagtungo sa pulpito. Habang nakasandal sa kanyang tungkod, muling nagsimula siyang magpaalam sa kongregasyon: "Paalam, mga minamahal ko, aalis na ako ngayon. Patawarin ninyo ako kung may ikinadismaya ko man sa inyo. Sa ngalan ni Cristo, patawarin ninyo ako. Pinapatawad ko kayong lahat sa lahat ng bagay. Labis akong nalulungkot para sa inyo. Hinihiling ko sa inyo ang isang bagay, ipinamamanman ko sa inyo ang isang bagay, iniuutos ko sa inyo ang isang bagay: magmahalan kayo. Nawa'y magkaroon ng kapayapaan sa pagitan ninyo sa lahat ng bagay. Kapayapaan at pag-ibig. Kung pakikilingan ninyo ako—at taimtim kong hinihiling ito sa inyo—maging anak kayo sa akin. Ako ay hindi karapat-dapat at isang makasalanan, ngunit ang Panginoon ay may labis na pag-ibig at kaawaan. Inilalagay ko ang aking tiwala sa Kanya. At kung ituring ako ng Panginoon na karapat-dapat sa Kanyang maluwalhating tahanan, mananalangin ako para sa inyo nang walang tigil. At sasabihin ko: 'Panginoon, Panginoon! Sapagkat hindi ako nag-iisa; kasama ko ang aking mga anak. Hindi ako makapapasok nang wala sila; hindi ako maaaring mag-isa sa Iyong makalangit na tahanan. Ipinagkatiwala Mo sila sa akin'... At pagkatapos, nang mahinahon, halos hindi marinig: 'Hindi ko magagawa nang wala sila.' – Sinabi niya ito, at nais sanang lumuhod, ngunit hindi niya nagawa; yumuko na lamang siya. Hinigpitan siya ng mga batang lalaki sa mga braso at dinala siya sa altar.

Lahat sa simbahan ay umiiyak.

Noong Miyerkules, Abril 13, dumating ang kapatid ni Obispo Pitirim na si Nadezhda Vladimirovna, at si Anatoly Prosvirnik mula sa Akademya [na kalaunan ay naging Arkhimandritong Innokenty († 1994)]. Matagal na nakipag-usap si Ama kay Nadezhda Vladimirovna pagkatapos ng Banal na Liturhiya sa kaniyang kubo.

May tawag mula sa Almaty: malubha ang pagkakasakit ni Obispo Joseph, may lagnat siyang 40, kaya hindi siya makalilipad.

Noong Huwebes ng gabi, halos hindi nakatulog ang Ama; siya ay nasa matinding hrap, nahihirapang huminga, at sinabi: "Walang kahit isang bahagi ng aking buong katawan na walang kirot. Nangungulab ang aking gulugod na parang pinapaso ng mapaling bakal; hindi ako makahinga. At ang pinakamalala sa lahat – ang paghihirap ng espiritu." Paulit-ulit niyang tinatanong kung anong oras na.

May ilang madre na dumalaw sa kanya mula sa simbahan. Nang pumasok si Madre Fevronia, tiningnan siya ni Ama nang matagal at tuloy-tuloy, binasbasan siya nang dalawang beses at sinabi: "Nawa'y iligtas ka ng Panginoon sa lahat ng bagay, sa lahat ng iyong kabutihan at debosyon. Dinadala ko na ang lahat sa akin. Nawa'y iligtas ka ng Panginoon." Habang papalabas na siya, nag-signo siya ng krus nang ilang ulit patungo sa kanya.

May dumating na mga sugo mula kay Madre Agnia, na nagsasabing nakasara si Inang Superior sa kanyang silid at hindi papasok ang sinuman.

Noong gabi, dumating si Hegumen Dimitri mula sa Kokchetav. Tinawagan nila si Obispo Joseph upang humingi ng pahintulot na ischema ni Ama Dimitri ang Ama. Sumagot ang Obispo: 'Hindi na kailangan. Bukas, darating si Obispo Pitirim mula sa Moscow at siya na ang bahala sa lahat.'

Hiningi sa Ama na, kung maaari, huwag palitan ang kanyang pangalan sa tonsura, dahil kilala siya ng lahat sa pangalang iyon, at ang pagpapalit ng pangalan ay magiging, gaya ng sinasabi, karagdagang pagkabahala para sa lahat. Pumayag ang Ama at sinabi na itatanong niya ito kay Obispo Pitirim.

"Malapit na ang araw ng aking pagpanaw," sinimulan ng Pari na sabihin sa mga nakapaligid sa kanya, "lubos akong nagagalak na itinuring akong karapat-dapat ng Panginoon na tumanggap ng eskemang monghe; matagal ko nang hinihintay ang araw na ito. Nakakalungkot na iwan kayong lahat, ngunit ganito ang kalooban ng Diyos." "Pari, sino ang mag-aasikaso sa amin?" Nanahimik sandali si Ama, malalim ang pag-iisip, saka nagsabi: 'Huwag kayong malungkot. Iniwan ko kayo sa pangangalaga ng Reyna ng Langit. Siya Mismo ang mag-aasikaso sa inyo. At dapat ninyong sikap ng mabuhay nang payapa sa isa't isa, at tulungan ang bawat isa sa anumang paraan na kaya ninyo. Hindi ko kayo makakalimutan; ipagdarasal ko kayo, kung makakakuha ako ng lakas ng loob sa harap ng Panginoon. At kayo rin ay dapat manalangin. Huwag ninyong talikuran ang simbahan; magsikap kayong dumalo tuwing Linggo at mga araw ng pista. Sa pagsunod dito, kayo ay maliligtas sa pamamagitan ng awa ng Diyos at sa pamamagitan ng pagdalit ng Reyna ng Langit.

Bandang gabi, habang ini-iniksiyonan ni Dra. Tatyana Vladimirovna ng IV si Ama, nagsalita siya: 'Narito, mahal kong doktor, matandang doktor ko. Hirap akong bumuo ng kahit isang salita, ngunit nais kitang sabihan nito. Hindi gumagalaw ang dila ko, tuyot ang bibig ko, at sumasakit ang buong katawan ko. Wala kang makikitang kahit isang bahagi na hindi masakit tusukin ng karayom. Hindi na ako kayang buhatin ng mga paa ko; napakalakas ng paghina sa buong katawan ko kaya nahihirapan pa akong itaas ang mga talukap ng mata ko. Ngunit malinaw ang isip ko; malinaw at tuloy-tuloy ang daloy ng aking mga iniisip. Hindi manhid o nababago ang aking kamalayan—hindi. Nakahiga ako rito at iniisip: kaya hindi nakadepende ang pag-iisip sa katawan. At ang utak ay ang katawan. Walang matitirang lakas sa katawan ko para sa pag-iisip. Mula sa kaluluwa ang mga iniisip. Ngayon ay naging malinaw ito. Kaya, papuri sa Panginoon, nagawa kong sabihin ito sa iyo.'

Noong Sabado, ika-16 ng Abril, alas-nwebe ng umaga, dumating si Obispo Pitirim mula sa paliparan. Diretsong nagtungo siya kay Ama at namangha sa itsura niya. 'Hindi ko pa siya nakita nang ganito, kahit noong siya ay may sakit,' ang sabi niya kalaunan sa mga nakapaligid sa kanya. Mahaba silang nag-usap nang pribado.

Pagkatapos ng tanghalian, biglang lumubha ang kalagayan ng Ama; hiniling niya na agad na ipatawag si Obispo Pitirim. Nang dumating ang Obispo, hiniling ng Ama na agad isagawa ang ritwal ng paggupit ng buhok para sa pagpasok sa iskema. Nagsimula ang mga paghahanda. Hiniling ng Obispo na umalis ang lahat; tanging si Sister Anastasia ang tumulong sa paggupit ng buhok.

Pagkatapos ng tonsura, kakaunti na lamang ang sinabi ni Ama. Ang kanyang mukha at ang kanyang kabuuang anyo ay kamangha-manghang nagbago. Siya ay napuno ng biyaya na, sa pagtingin sa kanya, nanginginig ang kaluluwa, at lubos na nararamdaman ng isang tao ang kanyang sariling kasalanan. Siya ay isang marilag na Nakatatanda, hindi na maninirahan sa mundong ito.

Alas tres ng madaling araw, tinawag ni Ama si Ama Alexander upang pakinggan ang kanyang kumpisal at bigyan siya ng Banal na Komunyon. Pagdating ng umaga, ang buhay sa loob niya ay halos kumikislap na lamang. Nakahiga siyang nakapikit ang mga mata, mabigat ang paghinga, hinahaplos-haplos ng kanyang mga daliri ang kumot na para bang mga teklado ng piano. Nang buksan niya ang kanyang mga mata, tumingin siya nang malayo at malungkot lampas sa mga naroroon. Pagkatapos ay nakipag-usap siya kay Obispo Pitirim. Hindi nagtagal, tinawag niya ang doktor, si Tatyana Vladimirovna: "Doktor ko, tulungan mo ako; labis ang aking paghihirap, labis ang aking sakit." – "Saan ka masakit, Ama?" Itinuro niya ang kanyang mga kamay, na nakabandahe matapos ang paglalagay ng turok sa ugat. Mahirap nang hanapin ang kanyang mga ugat; tumatagos na sa ilalim ng kanyang balat ang gamot, na nagdudulot sa kanya ng karagdagang sakit. – "Agad po, Ama. Tuturuan kita ng pampawala ng sakit; mawawala ang sakit."

– Hindi iyon ang pangunahing sakit. Ang pinakamahalaga ay ang paghihirap ng kaluluwa. Akala mo ba biro ang kamatayan? Marami akong kasalanan, ngunit kakaunti ang mabubuting gawa.

'Ama, napakaliit ng mga kasalanan mo para makita kahit sa ilalim ng mikroskopyo, samantalang ang iyong mga mabubuting gawa ay kasing lawak ng dagat.'

'Ngunit ano nga ba ang nagawa ko? Nais kong mamuhay nang mahigpit at payak, at gayon pa man, ano man ang mga iyon, namayani ako sa ligaya at ginhawa. At namangha ako sa kagandahan, lalo na sa kagandahan ng kalikasan.'

– Ama, hindi ba biyaya mula sa Diyos ang kagandahan?

– Ang biyaya ng Diyos ay kagalakan mula sa Diyos. Tungkol naman sa mga merito—wala akong sariling merito! Walang mga gawang kabayanihan! Nabubuhay ang tao, ngunit para saan? Mula sa Diyos ang lahat. At paano naman ang Diyos? Ito ay totoo para sa lahat; hindi maiiwasan ng lahat ang paglipat. Pansamantala at pampalipas lamang ang lahat dito. Bakit naglalakbay ang tao sa kanyang landas sa buhay? Para sa pag-ibig, para sa kabutihan ng E . At iyon ang dahilan kung bakit kailangan nilang magdusa at tiisin ang kanilang pagdurusa nang may pasensya. At magsikap na makapasok sa buhay na walang hanggan para sa walang hanggang kagalakan. Ngunit ako, nakikita mo, ay namuhay, gumawa ng mabuti, gaya ng sinasabi mo, at pagkatapos ay nagkasala ako. Nagkakamali ang tao, kumikilos nang malupit, at nawawala ang lahat ng kanilang nakamit. Malaki ang tiniis ko, bitbit ang mabigat kong krus bilang monghe. Mahirap ang buhay monghe, ngunit ito rin ang pinakamadali. Ngunit paminsan-minsan ay nagreklamo rin ako. At dahil sa pagrereklamo, nawala ang lahat—lahat ng aking kabutihan. Kaya naman—pighati ng espiritu sa halip na kagalakan.

– Ama, paano ako dapat mabuhay? Tumigil ang pari, saka sinabi:

– Mabuhay ka kung paano ka namumuhay. Tayong lahat ay makasalanan. Huwag ka lang gumawa ng mabibigat na kasalanan... Ayos lang, iyon na ang usapan natin. Mas madali para sa akin ang magsalita at huminga ngayon. Nawa'y sumaiyo ang Kristo.

Noong Lunes ng gabi, sa serbisyong pang-alala para sa Radonitsa, dinala ang Pari sa simbahan. Nakahiga siya sa kanyang 'cabin', hindi nagsalita sa sinuman, at hindi tumingin sa kahit kanino. Madalas siyang nag-signo ng krus, nakikinig sa awitan at sa serbisyo. Si Obispo Pitirim ang namumuno. Nang kanilang awitin ang 'Eternal Memory', inutusan niyang dalhin siya pauwi. Pagkatapos ng seremonya, nakipag-usap siya kay His Grace, at pagkatapos ay kay Father John, na lumipad mula Michurinsk nang alas-dyes ng gabi. Masayang tinanggap siya ni Father, na nagsabing natutuwa siyang nabuhay pa siya nang makita niya. 'Nakarating ka para makita ako, at nagawa kong makipagpalitan ng tanda ng krus sa lahat ng mga yumao ngayon at ipanalangin sila. Tingnan mo nga kung gaano kagandang araw! Nanalangin ang Kanyang Grasya ngayon, at bukas ay mananalangin siya para sa lahat ng aking mga yumaong anak. Nabuhay ako upang masaksihan ang Radonitsa. Mapagkaloob ang Panginoon. At ang mga yumao ay lubos na nangangailangan at pinahahalagahan ang mga panalangin ng mga buhay para sa kanila. Palagi kong ipinagdarasal nang higit sa lahat ang mga yumao. At sa iyo, Ama John, iniwan ko ang tagubiling ito: ipagdasal mo nang higit sa lahat ang mga yumao. Himala sa Diyos sa lahat ng bagay! Himala sa Diyos sa lahat ng bagay!'

Sa mga huling araw ng buhay ng Ama, marami sa kanyang mga espirituwal na anak, na ayaw iwanang mag-isa ang Nakatatanda, ang nagpalipas ng gabi sa simbahan. Noong Abril 18, pagkatapos ng karaniwang panalangin sa gabi (na nagmamarka ng pagsisimula ng Linggo ni Tomas), hiniling ng Ama na basahin ang Mga Oras ng Paskwa, at pagkatapos noon ay bumalik na ang lahat sa kani-kanilang kinalalagyan. Ang mga tagapag-alaga sa kanyang silid, ang kanyang apo na si Taisia, at ang doktor na si Olga Fyodorovna, ay nanatili sa kanilang tungkulin malapit sa silid ng Ama. Ang Ama ay hindi mapakali sa pagtulog, paikot-ikot at nag-aagaw-buhay. Bandang alas-4 ng madaling araw, pinindot niya ang kampana mula sa kanyang silid. Agad na bumangon si Olga Fyodorovna at pumasok sa silid. Ang Pari ay mukhang nasa matinding paghihirap. Tinanong siya ni Olga Fyodorovna, "Ama, mahal ko, hindi ka ba maganda ang pakiramdam?" Tumango siya bilang pagtugon at sinabi, "Oo, hindi ako maganda ang pakiramdam." Nag-alok si Olga Fyodorovna na turukan siya ng karayom. Pumayag siya: "Oo, pakiusap, gawin mo." Napaka-init ng ulo at mga kamay niya. Basa-basa niya ng tubig ang ilang gasa at inilagay sa noo ni Pari. Pagkatapos ng iniksyon, siya ay huminahon at humupa ang sakit. Sinimulan ni Olga Fyodorovna na banlawan ang mga hirlinggilya. Bigla, bumahing malubha si Paring, umupo nang tuwid sa kama, sinandig ang sarili sa kanyang siko, umubo ng plema sa isang bag, at tumingin nang may pag-aalinlangan kay Olga Fyodorovna at saka sa bag. May dugo ito. Sumunod ang isa o dalawang beses pang pag-ubo. Umupo si Olga Fyodorovna sa tabi niya sa kama, sinusubukang suportahan ang kanyang likod. Bigla, muling sumiklab ang matinding pag-ubo. Biglang tumuwid sa kama ang pari, huminga nang malalim, at mulat nang malaki ang kanyang mga mata. Nakatuon ang kanyang tingin sa malayo, na para bang may nakita siya at nagulat. Sandali lamang iyon tumagal. Naging maputlang-putla ang kanyang mukha; bahagyang umunat siya, huminga nang huli at pumanaw. Nakatitig sa kanyang nakabukas

na mga mata ang isang nagugulatan at nagtatanong na tingin. Pumanaw ang Pari noong ika-19 ng Abril, alas-4:45 ng madaling araw. Martes iyon. Radonitsa.

Sumigaw si Olga Fyodorovna; agad na dumagsa ang mga madre at si Taisia. Sumiklab ang pag-iyak at nagkaroon ng kaguluhan. Pina-usisa sina Obispo Pitirim at ang lahat ng nasa paligid noong gabing iyon. Ang lahat ng iba pa ay nagpatuloy ayon sa nararapat.

Alas-5:30 ng umaga, sinimulan ng Kanyang Grasya ang seremonya ng libing. Nakahiga si Ama sa kanyang kama na may puting kumot, nakasuot ng bagong seda na kasok na kulay-krema. Ang parehong telang kulay-krema ang nakatakap sa kanyang mukha at mga paa. Nakapikit ang kanyang mga kamay na nakatawid sa kanyang dibdib. May malalim at taimtim na katahimikan. Walang umiiyak pa. Walang dalamhati – isang pakiramdam ng kapayapaan ang bumalot sa kaluluwa.

Pagkatapos ng pagtatapos ng seremonya ng pag-alala, umalis na ang lahat sa selda. Nagsimula ang seremonya ng pagbihis. Mainit pa rin ang Pari, payapa ang mukha, na para bang buhay siya. Halos buto na lang ang katawan ng Pari. Pinahiran nila siya ng langis ng oliba at sinuot sa kanya ang schema. Tinakpan siya ng Kanyang Grasya ng balabal at tinakpan ang kanyang mukha ng kapilya.

Nagsisindi ang mga kandila sa silid. Binabasa ng pari ang Ebanghelyo. Sa mesa, sa ilalim ng kanyang kasukol, nakahiga ang ating Ama, na ang pag-ibig ay lumampas sa anumang pag-ibig na posible para sa isang tao sa lupa. Bawat isa sa kanyang mga espirituwal na anak ang kanyang pinakamamahal. Hindi isa lamang sa kanyang mga pinakamamahal, kundi bawat isa, walang eksepsiyon, ang kanyang pinakamamahal. Ang tila imposible ay posible sa Diyos; at hindi lamang posible, kundi nauunawaan at natural. At ngayon, isang itim na tela ang nagtatakip sa isang bagay na nakahiga sa mesa. Alam ng lahat na si Ama iyon. Walang duda, si Ama nga iyon. Ngunit, hindi na iyon siya. Sa pagitan niya, na nakahiga sa ilalim ng kanyang itim na kasóko, at tayo ay may isang hindi malalampasang hadlang, na mas malalim pa kaysa sa pinakamalalim na bangin.

Sa umaga, ipinagdiriwang ng Kanyang Grasya ang Memorial Liturgy ng Radonitsa. Sa alas-singko ng hapon, dinala nila ang kabaong, na may panlabas na itim na tela, at inilagay nila si Ama sa loob nito. Tinanggal ng Kanyang Grasya ang kamelaukha ni Ama, inilagay ang mitre sa kanyang ulo, at, habang inaawit ang 'Helper and Protector...', ipinasok ang kabaong sa simbahan. Ang mga salita ng mga espirituwal na awit, na nakamamangha sa kanilang lalim, ay dumaloy—puno ng mapagnilay-nilay na kalungkutan at aliw, na umaabot sa sukdulan ng hindi natin maunawaan, subalit lubos nang nauunawaan ng kaluluwa ng banal na Ama. Nagtapos na ang kanyang mabibigat na pagdurusa—ang pagdurusang parang pagpapako sa krus ng kanyang mapag-alay na pag-ibig, ang kanyang pisikal na paghihirap, ang kanyang 'pagkaluksa ng espiritu'. Nakatagpo ng kalayaan ang kanyang espiritu. At kami ay naiwan nang hindi na mararanasan ang tuwang-tuwa ng palaging makapagtanong kay Ama tungkol sa anumang bagay. Anumang mangyari, pupunta ka lang sa kanya, sasabihin mo, at aayusin niya ang lahat. Ang kanyang banayad na titig, ang kanyang tinig, ang paghihila niya ng kanyang mga salita habang binabasa ang Ebanghelyo – nawala na rin iyon. Ngunit maaari ba tayong magmalungkot, umiyak, o magdamdam? Maaari bang maputol ang espirituwal na ugnayan natin kay Ama? Iba na ngayon ang ating pamayanan – ito ay pamayanan ng panalangin.

Mula sa lahat ng sulok ng Kazakhstan, Siberia at ng Europeanong bahagi ng Russia, ang mga klero at layko – ang mga espirituwal na anak ng Ama – ay dumagsa sa pinagpalang silungan ng kanyang simbahan. Ang mga pari ay nagsagawa ng mga serbisyong pang-alala buong magdamag, habang ang koro ay kumakanta. At patuloy na dumarating ang mga tao. Natanggap ang isang telegrama mula sa Kanyang Kabanalan ang Patriarka: "Ipinapaabot ko ang aking pakikiramay sa mga parokyano ng simbahan sa pagpanaw ng mabuting matanda, si Arkhimandrita Sevastian. Kanyang Grasya, si Obispo Pitirim ng Volokolamsk, ay dito pinahihintulatang pangasiwaan ang paglilibing ng yumao sa Panginoon. Patriarka Alexy."

Sa ikatlong araw, inilibing si Ama sa Sementeryo ng Mikhailovskoye. Dinala ang kabaong sa isang hearse sa maikling distansya lamang papunta sa pangunahing kalsada. Pagpaling sa pangunahing kalsada, dinala ang kabaong papunta sa sementeryo sa mga nakaunat na bisig. Ito ay lumutang sa ibabaw ng napakalaking madla at nakikita mula sa lahat ng panig. Itinigil ang lahat ng trapiko sa pangunahing kalsada; bumuo ang mga tao ng solidong pader sa gilid ng kalsada at sa mga bangketa. Bukas ang mga bintana ng mga bahay, at nakatanaw ang mga tao. Marami ang nakatayo sa mga tarangkahan ng kanilang mga tahanan o sa mga bangko. Isang koro ng mga kabataang babae, na umaawit ng 'Christ is Risen', ang sumunod sa kabaong. 'Christ is Risen' – ang awit ng napakalaking pulutong. Nang dumaan ang prusisyon sa pabrika ng semento, napuno ng mga manggagawang nakaupo rito ang buong bakod, at ang buong shift, na nakasuot ng overalls na mantsado ng basang semento, ay lumabas sa bakuran ng pabrika. Naglakas-loob ang mga tao sa gitna ng

siksikan patungo sa kabaong upang mahawakan ito ng kanilang mga kamay. Marami na ang nauna at naghihintay na sa kabaong sa sementeryo.

Isang hukay para kay Ama ay hinukay sa gilid ng sementeryo, na sa kabila ay umaabot ang walang katapusang kapatagan ng Kazakh. Inilagay ang kabaong sa tabi ng hukay, at pinangunahan ng Kanyang Grasya ang seremonya ng libing. Ninais ni Ama na maipalubog na nakasuot ng kanyang kamelauk. Tinanggal ng Kanyang Grasya ang kanyang mitra mula sa ulo ni Ama at isinakip sa kanya ang kamelauk. Ibinaon ang kabaong sa hukay, binuo ang burol ng lupa, at itinayo ang krus.

Manatili ka sa walang hanggang alaala, mapagpalang Nakatatanda, walang pagod na tagapamagitan, bukal ng buhay na tubig, guro ng karunungan nagpapagaling – mga salitang dumadaloy mula sa Espiritu.

Hindi naglaon matapos ang pagkamatay ni Ama, dumating si Obispo Joseph sa Karaganda [Si Arsobispo Joseph ng Alma-Ata at Kazakhstan (Chernov, 1893–1975) ay gumugol ng kabuuang 20 taon sa mga kampo at sa exil. Sa mga ito, anim na taon siyang nasa Karlag.].

Ipinagdiwang niya ang isang memorial na Liturhiya para kay Ama, pumunta sa sementeryo at nagsagawa ng serbisyong pang-alala. Pinagalitan niya ang ilan, pinababa ang iba, pinagaan ang loob ng iba pa – at pinakain niya silang lahat ng 'ubas', ang ilan ay matamis, ang ilan ay mapait. At bago umalis, sinabi niya: 'Si Ama Sebastian, ang pinakamarangal, ang pinagpalang Nakatatanda, ay umiyak at nanalangin nang husto sa gabi. At tanging ang Diyos at siya lamang ang nakakaalam nito. At ano ang iyak niya? Marami, kabilang ang mga nasa posisyon ng awtoridad, ang hindi sumang-ayon sa kanya at hindi pinansin ang kanyang payo. Tiniis niya ang lahat ng ito nang may kababaang-loob, na nanalangin sa Diyos para sa kaligtasan at kaliwanagan ng kanilang lahat. At dahil sa kanyang mga luha at panalangin sa Panginoon, ang biyaya ng Banal na Espiritu ay mananatili sa Karaganda hanggang sa Ikalawang Pagparito."

Mahilig bumisita si Obispo Joseph sa Karaganda. Madalas niyang sabihin: "Ang Karaganda ay pinahiran ng pulot," "Ang Karaganda ay itinayo sa mga buto ng mga santo" at "Tumungo tayo sa pinagpalang Karaganda."

Tungkol sa parokya ng Bolshemikhailovsk, sinabi niya: "Itinanim ng Ama rito ang mga baging, na inalagaan niya sa pamamagitan ng kanyang mga luha." "Isang maliit na simbahan, na hindi nakikita mula sa lupa, ngunit ang ilaw nito ay sumisikat hanggang sa langit."

Sa isa sa kanyang mga pagbisita sa Karaganda, naglibot si His Grace sa mga parokya at ipinagdiwang ang Misa sa simbahan ng pari, ngunit hindi niya binisita ang libingan ng pari. Ihatid siya sa paliparan; siyempre, labis na nalungkot ang lahat. At ito ang nangyari: lumipad ang eroplano hanggang sa Almaty, ngunit hindi paborable ang lagay ng panahon doon; hindi ito tinanggap ng Almaty, kaya bumalik ang eroplano at lumipad pabalik sa Karaganda. At nagbiro ang Kanyang Grasya sa eroplano: "Ganito si Sebastian para sa inyo! Hindi namin nabisita ang kanyang puntod, at agad niya kaming pinabalik!" Mula sa paliparan, sumakay ang Kanyang Grasya ng taxi papuntang Mikhailovka, nagsagawa ng serbisyong pangalala, binisita ang puntod ni Ama, at saka pa lamang lumipad.

Ganito niya inilarawan si Ama: "Tiyak na kabilang si Ama sa hanay ng mga kagalang-galang."

Ang mga anak ni Ama

Feodosia Fedotovna Prokopenko (Shvager)

Dinala kami sa Osakarovka, sa ikalimang pamayanan, noong 1 Agosto 1931. Kasama namin ang aming ina at kami, ang pitong magkakapatid. Ang panganay naming kapatid na lalaki na si Pavlik, labing-anim na taong gulang; ako ay labing-dalawa; ang nakababatang kapatid naming si Zhenya; ang aming mga kapatid na babae na sina Nadya at Varya; pagkatapos si Vanya; at ang bunsong si Grisha. Isang malaking pamilya kami. Una nilang dinala ang aming ama, at hindi namin alam kung nasaan siya.

Nanirahan kami sa Rehiyon ng Stalingrad; ang ama ko ay nagtatrabaho sa konseho ng baryo. Noong 1929, nang sinimulan nilang agawin ang mga ari-arian ng mayayamang magsasaka, inirekrut ang ama ko bilang 'aktibista ng partido'. Tumanggi siyang kumpiskahin ang mga ari-arian ng mga magsasaka, na nagsasabing: 'Hindi ako sasama; hindi ko iyon magagawa' – kaya dinala nila ang ama ko at kami lahat bilang 'mga kolaborador ng mga kulak'. Maliit lang kaming magsasaka, tinatawag noong panahong iyon na 'kalagitnaang magsasaka'. Mayroon kaming hukay-bahay, isang baka, ilang kabayo, at ilang tupa. Isang taon ang ginugol ng aking ama sa pagkakakulong nang mag-isa. Sa simula, dinala nila kami ng apatnapung

kilometro ang layo mula sa Stalingrad, at noong 1931 dinala nila kami sa Osakarovka, sa ika-5 pamayanan, kung saan patag ang stepe. May limampung libong tao sa pamayanang iyon. Sa paligid, nagbabantay ang mga pulis na nakasakay sa kabayo upang masiguro na walang makatakas. Pero saan ka tatakas? Nandoon ang Ilog Ishim. Kumuha kami ng tubig doon at doon din kami naglalaba. Nangalap kami ng mga halamang-gamot, pinakulo ito at kinain. Sa stepe, naghukay kami ng hukay na parang silong, tinakpan ito ng kahit ano mang makita namin, at doon kami nanirahan. Ganoon ang pamumuhay ng lahat sa unang taon. Isang balon lang ang para sa buong Purok Blg. 5, dalawampu't limang metro ang lalim – nakatayo pa rin ito hanggang ngayon. Araw at gabi kaming pumipila para kumuha ng tubig. Pinapapunta ka ni Nanay na may dalang maliit na timba, at pupunta ka para kumuha ng tubig para sa mga may sakit na bata. Wala namang kubeta; may isang hukay lang, mga tatlung metro ang haba, na hinukay at pinaghahatian ng lahat. At dahil dito, nagsimulang mamatay ang mga tao – isang malawakang paglaganap ng dysentery. Tuwing gabi, dumaraan ang isang kariton; itinaon ang mga patay rito na parang troso at dinala sa mga hukay. Nangyari na namatay ang buong pamilya. At nagsimulang magkasakit ng dysentery ang aming mga anak. May mataas silang lagnat; walang doktor. Namamaga at dumudugo ang kanilang mga labi, kaya pinahumok namin ito ng kaunting tubig. At sa gayon, noong ika-31 ng Agosto, namatay ang nakababatang kapatid kong si Zhenya; pagkatapos, noong ika-11 ng Setyembre, namatay ang nakababatang kapatid kong babae na si Nadya; at noong umaga ng ika-17 ng Setyembre, namatay si Varya. Katatapos pa lang sumikat ang araw nang kalahati nang buksan namin ni Nanay ang hukay na iyon; nakahiga kami roon habang namamatay si Varya. At nang sumikat nang buo ang araw, namatay si Grisha, ang pinakabunso sa kanila. Wala nang kabaong; kami mismo ang naghukay ng mga libingan at itinaon ang mga bangkay sa mga ito. Masuwerte kami at nariyan si Tiyo Petya, kamag-anak mula sa aming sariling sakahan. Siya nawa'y mapahinga nang payapa. Sinasabi niya kay Nanay: 'Huwag kang mag-alala, Dasha, maghahabi kami ng mga basket para sa mga anak mo' – may mga sanga ng kahoy doon. At inilagay ni Nanay ang lahat ng mga bata sa mga basket. At sasabihin ni Nanay sa mga binata mula sa sakahan: 'Hukayin ninyo ng puwang sa ilalim ng bariles para maisiksik namin ang basket doon.' At pagkatapos ay magpapundok sila ng iba pa sa ibabaw, at iba pa, at iba pa, at pataas uli, at iba pa, at saka nila ito tatakpan nang buo. Sa limampung libo, nakaligtas kaya ang kalahati, o hindi? Pero naiwan kami: sina Pavlik, ako at si Vanya, at si Nanay na kasama namin.

Pagkatapos ay nagsimula kaming magtrabaho. Doon, naghuhukay sila ng lupa, at kami, mga tinedyer, ay nagkakahigot sa isang kariton—mga labindalawa sa amin—at hinihila ang lupa papunta sa lugar ng konstruksyon; nagtatayo sila ng mga bahay, naglalagay ng mga pader na gawa sa lupa. Pero hindi kami ang napunta sa mga unang bahay na iyon. Pagkatapos ay nagkasakit si Nanay ng tifus; hindi siya nagkaroon ng malay sa loob ng dalawang linggo, habang kami ay naghihintay.

Pumapasok na ang taglamig, at nagsimulang bumagsak ang kaunting niyebe sa amin. Nang bumagsak na ang niyebe, dumalaw sa amin si Tatay; nagawa niyang ayusin na muling magkasama kami. Nagsimula nang magtrabaho si Tatay, at medyo gumaan nang kaunti ang aming kalagayan. Nilagyan ni Tatay ng damong lupa ang isang sulok ng aming hukay at tinakpan ang hukay ng damong lupa sa ibabaw. Dala niya ang isang amerikana na gawa sa balat ng tupa, na naipasa namin sa kanya nang lihim. At nakahiga kami ng nakababatang kapatid ko sa ilalim ng amerikana na iyon buong taglamig, dahil hinubaran kami; dinala lang kami pabalik na nakasuot ng damit na pang-ilalim, at ganoon nila kami ibinalik. Pasensya na, siyempre, sa pagsasabi nito, pero binibilang namin kung ilang pulgas ang nahuhuli at napatay ng bawat isa sa amin; gumagapang ang mga pulgas sa buong katawan namin. Kumakain kami ng tuyong rasyon; wala kaming mapaglulutuan doon. Dala nila ang lentil, at nginunguya lang namin iyon. Ang taglamig na iyon ang pinakamahirap sa lahat. Hindi nakaligtas sina Pavlik at Vanya, at ako na lang ang natira sa lahat ng mga bata, kasama sina Nanay at Tatay. Pagsapit ng ikalawang taon, nakapagtayo na sila ng bahay; hinati nila ito sa limang apartment, at gumagawa na kami ng sarili naming kalan.

Ang pinagdaanan namin – sana huwag nang maranasan ninuman! Ang sinumang hindi pa nakapunta sa Kazakhstan ay hindi nakakita ng tunay na kahirapan, pero ang sinumang nanatili doon ay hindi na ito makakalimutan hanggang sa araw ng kanilang kamatayan!"

At nasaan na ang mga puntod, sa ika-limang pamayanan? Patag na lupain na lang iyon ngayon. Hindi ko na maisip kung saan sila inilibing; napakalaki kasi ng pamayanan. Maraming hukay doon noon, pero hindi ko na alam kung saan ko sila mahahanap ngayon. May nakakaalala pa ba kung saan ang mga hukay na iyon? Sa tingin ko, wala na. Iilan na lang ang natitira sa nakatatandang henerasyon. Kung buhay pa si Nanay, baka naalala niya.

Nina 'Kokhlushka'

Ako si Nina 'Kokhlushka'. Aba, kahit sabihin ko pa sa inyo ang apelyido ko, wala namang nakakakilala sa akin roon. Taga-rehiyon ng Sumy ako, mula sa istasyon ng Zernovo. Noong '41, nang magsimula ang digmaan, nasa Ternopil ako. Inilikas kami mula Ternopil papuntang Kyiv; tumakbo kami nang buong lakad papuntang Kyiv, at sinabihan kami: "Iligtas ninyo ang inyong sarili sa anumang paraan." Sa paanuman, nakauwi ako sa aking ama at ina. Pagkarating ko pa lang, dumating na ang mga Aleman. Nagtrabaho ako para sa kanila – naglilinis ng kanilang mga bota. Dalawa sa aking mga kapatid na babae ang agad na dinala sa Alemanya, habang ako ay inutusan na pumirma sa isang uri ng papel at iniwan para maglinis ng mga bota. At nang dumating ang aming mga tropa, nasabi ko nang hindi sinasadya na pumirma ako ng isang uri ng resibo – kahit hanggang ngayon hindi ko pa rin alam kung ano iyon. At dahil sa resibong iyon, kinasuhan ako. Sa kalaunan lang nila ipinaliwanag sa akin na ako raw ay ahente ng Aleman. At hinatulan ako ng sampung taon. Gumugol ako ng apat na taon sa pagtatrabaho sa mga kampo ng pagtotroso sa Rehiyon ng Kirov, at pagkatapos ay dinala nila ako sa Karaganda. Gumugol ako ng anim na taon sa Karlag. Ano ang nakita ko roon? Wala nang iba kundi pagdurusa at pahirap. Tatlong numero ang tinatak sa akin – isa rito, isa roon, isa pa roon – ang buong katawan ko ay natakpan ng mga ito. At pagkatapos, nang ako'y pinalaya, isinulat nila: 'Panghabambuhay na pagpapatapon sa Akmolinsk.' Dinala nila ako mula Karaganda papuntang Akmolinsk, at agad akong nagkasakit ng jaundice. At nang ako'y gumaling, umalis ako sa ospital at naisip: 'Saan ako pupunta?' Nakatayo ako sa kalye – nakasuot ng damit-kampo – at iniwasan ako ng lahat. Tumayo ako roon na umiiyak nang husto. May lumapit na ilang tao sa akin at nagtanong, 'Bakit ka umiiyak nang ganyan, babae?' Sinabi ko, 'Ganito at ganoon.' – 'Oh, mahal ko, taga-kampo ka pala, at kami ay mga espesyal na naninirahan dito. Tatanggapin ka namin.' Napakagandang himala ng Diyos! Tinanggap nila ako, pinahanap ng trabaho sa ospital, at nagtrabaho ako roon nang apat na taon. At nang panahong iyon, pinayagang makauwi ang lahat mula sa panghabambuhay nilang exil. Umuwi ako mula sa Akmola, at minamaliit ako noon ng lahat dahil nakulong ako. Ngunit doon, sa rehiyon ng Bryansk, sa nayon ng Brasovo, naninirahan ang isang matandang lalaki, si Ama Mateo mula sa Ploshchanskaya Hermitage. Pumunta ako sa kanya at sinabi, 'Ama, wala akong buhay dito!' At sinabi ni Ama Mateo, 'Bumalik ka sa pinanggalingan mo. Doon mo mababawi ang lahat ng sa iyo, at magkakaroon ka ng di-inaasahang kagalakan!' Naku! Nanginig ako nang todo! Ano ang naroon? Anong ligaya ang maaaring mayroon doon? Dito ko naranasan ang napakaraming pagdurusa, nagpapatak ng napakaraming luha; dito ko tinapos ang aking sentensiya! Sa Aktas! Sa Karabas! Kakalabas ko lang mula sa Dolinka at – 'Bumalik ka sa pinanggalingan mo.'

Bumalik ako sa Akmola at palagi nang nagpunta sa simbahan, at sinabi sa akin ng pari, si Ama Nikolai Moiseev: "Alam mo, Nina, pumunta ka sa Karaganda; nandoon si Ama Sebastian. Ikaw na ang bahala sa sarili mo; baka tanggapin ka niya." At kaya pumunta ako upang makita si Ama Sebastian sa unang pagkakataon. Nang pumasok ako upang makita siya, nakatayo siya doon, na parang isang ama sa isang malaking pamilya, kalmadong binabasbasan ang lahat. Pagkabukas ko pa lang ng pinto, sumigaw si Ina Anastasia: 'Ito ang anak natin! Ito ang anak natin!' Nang tawagin ako ni Ama at pumasok ako sa silid niya, sumubsob ako sa mga paa niya, hinahalikan ang kanyang mga bota, hindi alam kung ano ang sasabihin, at umiyak nang husto: 'Mahal na Ama! Mahal na Ama! Ayaw ko pang isipin ang Karaganda—lalo na't pumunta rito—ayaw ko pang alalahanin na umiiral ito sa mundong ito! Nasa ganitong kalagayan ako nang walang kasalanan, tinutupad ang sentensya ko sa Aktas at Karabas; pinalaya ako mula sa Dolinka. At ngayon, narito ako sa inyo!' – at ikinuwento ko sa kanya ang lahat habang humahagulgol ako. Napuno ng luha ang mga mata ni Ama. At ang lahat ng mga madre ay naantig sa aming pag-iyak. Tinawag akong 'martir' ni Ama, sapagkat ako'y nakulong nang walang kasalanan – 'para sa mga kasalanan ng buong pamilya,' ayon kay Ama. Binigyan niya ako ng isang malaking icon ng Banal na Trinidad at ng maraming kendi: 'At ito, Nina, ipamigay mo sa Akmola sa sinumang kakilala mo.' Nanatili ako roon ng dalawang araw, at pagkatapos ay kailangan na akong bumalik. Ihatid-hatid nila ako, inilulan ako sa tren, at sinabi ng Pari: 'Babalik ka at bibisita sa akin.' At mula noon ay nagsimula akong bumisita sa kanya. Naglakbay ako nang halos tatlong taon, at saka ako binasbasan ni Pari na manatili sa Karaganda. Mga taong 1960 iyon. Pagdating ko rito, pinadala ako ni Pari para magtrabaho sa ospital. Pinadala niya ang lahat ng kanyang mga tao sa ospital. Nagtrabaho ako sa ward ng mga bata, at sa pagpapala ni Pari, inilibing namin ang maraming kapus-palad na bata. At doon tumindig ang kaaway laban sa akin. Sobrang hindi ako maganda ang pakiramdam, at sinabi ko sa isang bata: 'Ugh! Sana mabulunan ka nang mamatay, sawang-sawa na ako sa'yo!' Nabalik ang aking katinuan at tumakbo ako kay Ama: 'Ama! Tingnan

ninyo ang ginawa ko ngayon!' Hindi niya ako pinagalitan, kundi agad niyang sinabi: 'Pero ikaw ba talaga iyon? 'Ikaw,' wika niya, 'ay diyablo!' 'Kailangan mong lisanin ang ward ng mga bata, dahil ang kaaway ay tumindig laban sa atin dahil inilulan natin ang mga bata sa tren. Pumunta ka sa Ward 1; wala tayong sinuman doon.' At ganoon nga, sa Ward 1, ang Botkin Ward, ako ang nagtrabaho nang buong panahon.

Walang balita namin sa loob ng labinlimang taon tungkol kay Maria, ang kapatid kong babae na dinala ng mga Aleman sa Alemanya. "Ama," sabi ko, "hindi namin alam kung paano manalangin para kay Maria; hindi pa siya nakakabalik mula sa Alemanya." At sinabi niya: "Ngunit buhay siya!" – "Paano 'yan? Labinlimang taon na kaming walang balita mula sa kanya!" – "Oo, buhay siya; makakakuha ka agad ng balita mula sa kanya!" At nga nga pala, agad kaming nakatanggap ng liham mula kay Maria – nasa Pransya siya.

Isang araw, pumasok ako sa kapilya ng alaala, at agad na nagsabi ang pari: "Nina! Nagpadala ang pamilya mo ng bun para sa akin!" Ano'ng nangyayari? Umalis ako, hindi maintindihan kung anong klaseng bun ang ipinadala ng pamilya ko. Pagdating ko sa bahay, may sulat sa kahon ng sulat— mula sa mga magulang ko, na nagsulat: "Lubos kaming nananalangin para sa pari! Nagluto kami ng masarap na keyk at ipinamigay namin sa simbahan para kay Pari." Doon ko lang naunawaan.

Hindi ko na iniisip si Matthew, ang nakatatandang iyon; nakalimutan ko na siya nang tuluyan. Pero bigla ko siyang naalala, at ikinuwento ko kay Father Sebastian ang tungkol sa kanya at sa sinabi niya sa akin. At sabi ni Father: "Hindi, hindi puwede iyon. Dapat kang pumunta roon, magbigay sa kanya ng kaunting prosphora, at hilingin na ipagdasal niya ako."

Nakatayo ako sa simbahan, iniisip ang paglalakbay pabalik sa bahay. Lumapit ako kay Pari upang kumuha ng kanyang basbas, at tinanong niya, 'Saan ka nagpunta? Nauwi ka na sa bahay, hindi ba?' Binlessahan niya akong umuwi sa aking ama at ina. "Ama, gaano katagal ako dapat manatili roon?" – "Hangga sa payagan kang manatili ng iyong ina. Bumili ka ng asukal para sa kanila." At sa kanilang liham, sinulat sa akin ng aking mga magulang: "Magdala ka ng asukal para sa amin." Nahulaan na niya ang lahat ng ito. At nang makauwi ako, dinalaw ko si Elder Matthew, binigyan ko siya ng isang piraso ng prosphora, at ipinakita ko sa kanya ang larawan ng pari, at sinabi niya: 'Ah! Ngunit isang dakilang elder ito!' – Hinalikan niya ang larawan. – 'Mamamatay siya nang maaga, limang taon nang mas maaga, dahil hindi ka nakikinig sa kanya.' At ipinagdasal siya ni Matandang Mateo mula sa Hermitage ng Ploshchanskaya. At umiyak ako – Aktas... Karabas... Dolinka... at pagkatapos ay ang hindi inaasahang tuwang ito, ito ang aking natagpuan – Ama!

Anastasia Petrovna Parshina

Si Skhemanun Eupraxia ay kasing-edad ni Ama. Sinabi niya sa akin na madalas siyang bumiyahe upang dalawin ang mga nakatatanda sa Optina Pustyn. Noong panahong iyon, si Ama ay isang batang nobisyo. Sa isang pagkakataon, dumating siya, at lumapit si Ama sa kanya at malalambing na nagsabi: 'Maliit kong isa, maliit kong isa!' Naisip niya sa sarili: 'Baguhan pa lang siya, at tinatawag niya akong "maliit kong isa"! Dito ako dumating para makita ang mga nakatatanda – bakit niya ako tinatawag nang ganyan?' Pagkatapos noon, bumiyahe siya papuntang Karaganda para makita siya, at doon siya pinanatili ni Ama. At dahil doon, siya ang naging 'maliit niyang isa'.

Ikinuwento rin ni Ina Eupraxia na siya ay pinalayas, at sa parehong lugar, naninirahan si hieromonk Hierotheos sa isang pamayanan. Kasama nilang nakatira ang isang batang babae, si Seraphima, na malubhang may sakit na tuberculosis. Kaya naman nakatanggap si Ama Hierotheos ng liham mula kay Ama Sebastian. Nakasulat dito: 'Gupitan ang buhok ni Sima at pangalanang Sophia. Huwag ipagpaliban.' Dumating ang liham sa bisperas ng isang malaking pista. 'Ano ang magagawa namin?' iniisip nila, 'hindi namin maaaring ipagpaliban ang selebrasyon,' kaya nagpasya silang dalhin siya agad pagkatapos ng Banal na Pagbabantay sa Gabii. Agad silang nagtipon pagkatapos ng serbisyo at pagdating nila, nakita nilang namumula ang mukha ni Sima. Isinagawa ni Ama Hierotheos ang tonsura sa harap ni Ina Eupraxia at ng isa pang madre, na naging ninang ni Sophia para sa tonsura. Hiniling ni Madre Sophia sa kanyang ninang na basahin sa kanya ang unang tuntunin ng monastiko. Nanatili ang ninang upang basahin ang tuntunin, habang si Madre Sophia ay hindi mapalagay na naglalakad-lakad sa paligid ng kanyang kama. Tinanong ng ninang, 'Ano'ng nangyayari sa'yo?' – 'Pinalilibutan ako ng mga demonyo sa lahat ng panig at nagkikiskisan ang kanilang mga ngipin; pinahihirapan ang aking kaluluwa ng kakila-kilabot na pagngasngas na ito.' – "Natatakot ka ba sa kanila?" – "Hindi, hindi ako natatakot, ngunit nakakabahala ito sa aking kaluluwa." At sa pagtatapos ng tuntunin, nang magsisikat na ang araw, inialay ni Sister Sophia ang kanyang kaluluwa sa mga kamay ng Diyos.

Ama Ioann Timakov, isang retiradong pari, Karaganda

Dinala kami mula sa Gobernasyon ng Samara patungo sa kapatagan, sa lugar ng magiging pamayanan ng Novaya Tikhonovka, sa kalagitnaan ng tag-init ng 1931. Bata pa ako noon; kasama ko ang aking asawa at ang aming munting anak. Humukay kami ng hukay na isang metro ang lalim, tinakpan namin ng tarpaulin ang bubong, at inilagay namin ang isang sako ng mga gamit sa ulunan namin. Nabuhay ang aming sanggol sa hukay na iyon nang isang buwan at pagkatapos ay namatay. At noong taglamig, nang inilipat kami sa mga kalahating-tapos na baraks, ipinanganak ang aming pangalawang anak. Noong unang taglamig na iyon, umigting ang typhus; napakalamig, mahirap mabuhay sa rasyon, at nanghina ang mga tao. Noong '31 at '32, namatay ang lahat ng mga bata at matatanda, at pagsapit ng '33, ang mga kabataan na lang ang natira; bihira kang makakita ng matandang tao kahit saan. At pagkatapos, nagsimulang mamatay na rin ang mga kabataan. Sa Tikhonovka, dalawang daang tao ang namamatay araw-araw. Tatlong pangkat ng manggagawa ang naghuhukay ng mga hukay (dalawang metro ang lapad, limang metro ang haba). Binabalutan nila ng maruming kumot ang isang tao at itinaapon sa hukay. Noong taglamig, hindi na namin nakasabay sa paghuhukay ng mga libingan. Ang mga patay ay naipon sa mga bunton na kasinglaki ng bahay; limang daang hanggang pitong daang tao ang nakalapag sa bawat bunton, magkakapatong, na parang panggatong. Namatay rin ang aming ikalawang anak. Nakaligtas kami ng asawa ko dahil ipinagbili namin ang amerikana niyang balat ng fox—na mana niya sa kanyang ina—at ginamit ang pera para bumili ng oats; dinurog namin ito, kinain, at nakaraos kami nang muntik nang mamatay.

Ako, kasama ang iba pang espesyal na naninirahan, ay nagtrabaho sa minahan ng Kirova. Walong kilometro ang layo ng paglalakad mula sa minahan papunta sa aming tinitirhan. At araw-araw, kailangan naming maglakad pabalik-balik sa kapatagan. Kapag nagtatrabaho ka sa minahan, ang tubig sa ilalim ng lupa ay bumabagsak mula sa kisame na parang ulan. Paglabas mo sa minahan, basang-basa ka – may tubig sa iyong galoshes, basâ ang iyong medyas – at susulud ka lang ng tuyong dyaket at tatakbo pabalik sa pamayanan sa gitna ng tatlumpung-degree na hamog na nagyelo. Pagdating mo roon, nakapako na sa katawan mo ang damit mo. Ang mga minero ay naglalakad pauwi mula sa trabaho at bigla na lang namamatay. At nakahiga sila sa daan buong taglamig. Minsan, sa isang malakas na bagyong niyebe, hindi mo makita ang daan, at nakahiga ang mga patay sa kapatagan na parang mga palatandaan sa daan. Noong tagsibol, tinipon sila sa mga karwahe. At ako mismo ay nasa bingit ng pagbagsak. Halos hindi ko na makauwi, halos patay na sa kahinaan. Masyado akong maysakit – anemia, pagsusuka. Matagal kong pakiusapan ang kumandante ng pamayanan na payagan kaming lumipat sa isang hukay sa tabi ng minahan; sa matinding hrap ko lang siya napaniwala. At nang lumipat kami doon, naging parang paraiso ang buhay. Hindi na ako kailangang maglakad ng labing-anim na kilometro. Paglabas ko sa minahan, tatawid lang ako ng kalsada – at diretso sa hukay. Doon ay unti-unti akong gumaling.

Hanggang 1934, wala kaming pari. Isang pari na Lumang Mananampalataya lamang, si Ama Sergius, ang pumupunta para binyagan ang mga bata. Pagkatapos, noong 1934, pinalaya si Ama Jacob Penkov mula sa Karlag. Ang mga nakatatandang residente ng nayon ng Bud-Gory ay nag-ingat ng antimension, isang krus, at mga kasuotang pangpari. Ang lahat ng mga bagay na ito ay ibinigay kay Pari Jacob, at nagsimula siyang magdaos ng mga seremonya nang lihim, na lumilipat-lipat mula bahay sa bahay. Maraming beses siyang dinala ng mga miyembro ng Komsomol at dinala sa tanggapan ng komandante. Pinagbawalan siyang maglingkod at binalaan ng karagdang pag-aresto, ngunit sumagot si Pari Jacob: 'Nangako ako sa Diyos at maglilingkod ako.' At sa mga matatandang babaeng kakilala niya, sinasabi niya: "Nais kong magdusa para sa aking pananampalataya." At noong 1937, dumating sila para sa kanya, dinala siya, at hanggang ngayon ay wala nang balita tungkol sa kanya.

Hanggang 1938, naglalakbay kami papuntang Akmo upang makatanggap ng Banal na Komunyong. Noong 1938, pinalaya si Padre Vladimir Kholodkov mula sa Karlag, at muling nagsimulang magtipon nang lihim sa mga hukay sa ilalim ng lupa kami—labinlima hanggang dalawampu sa bawat pagkakataon. Ipinagdiriwang namin ang Misa tuwing pista at tumatanggap ng Banal na Komunyong.

At nang magsimula ang digmaan, at naglabas si Stalin ng kautusan na nagpapahintulot sa mga tao na manalangin sa Diyos, pumunta si Ama Vladimir sa konseho ng lungsod at nakuha ang pahintulot na magsagawa ng mga paglilingkod nang hayag. At saka nagsimulang dumating sa amin ang mga tao. Ang bahay-panalangin ay nasa hukay-silong malapit sa Minahan ng Kirov, kung saan kami nanirahan at nagtrabaho. Nagsasagawa kami ng mga paglilingkod nang literal sa ilalim ng lupa; ang aming mga bintana ay nasa kisame.

At nang buksan namin ang aming mga pinto, limang daang tao ang nagsimulang magtipon para sa mga paglilingkod. Pinalawak namin ang hukay, nagtayo ng ilang maliliit na gusali, at nagpatuloy kaming magsagawa ng mga paglilingkod doon hanggang 1950, nang maitayo ang Simbahan ni Arkanghel Michael. Unang narinig ko si Ama Sevastian noong 1943 at nagsimulang dumalo sa kanyang mga paglilingkod. Pagkatapos, sa kanyang pagpapala, lumipat ako sa Melkombinat, nagtayo ng sarili kong bahay at tumulong sa pagtatayo at pagbili ng mga bahay para sa mga biyuda na may mga anak, na inayos din ni Ama Sevastian upang magtrabaho sa Melkombinat. Habang lumipas ang panahon, unti-unting naging maayos ang buhay. Mayroon nang simbahan na binuksan sa Mikhailovka noong 1955. At pagkatapos, sa katapusan ng 1955, sumulat sa akin ang kapatid kong babae mula sa Kuibyshev: "Vanya, halika at dalaw mo kami; nami-miss ka namin." Lumapit ako sa Pari: "Bigyan ninyo ako ng basbas; uuwi na ako." At sinabi niya: "Huwag, huwag kang umalis." Ngunit lumipas ang halos tatlong linggo, at sa unang araw ng bagong taon, 1956, lumapit ako sa krus pagkatapos ng seremonya, at biglang sinabi ng pari: "Ivan Semenovich, gusto mong pumunta sa Kuibyshev; sige na, maghanda ka na agad, agad!" At sa mismong gabing iyon ay sumakay ako sa tren at umalis. Nakarating ako sa Kuibyshev, at doon – isang himala: nakatayo si Zoya. [Noong 1956, naganap sa Kuibyshev (ngayon ay Samara) ang isang pangyayaring naghatid sa maraming tao sa Diyos. Sa panahon ng Pag-aayuno para sa Kapanganakan ni Hesus, sa Bisperas ng Bagong Taon, isang dalagang nagngangalang Zoya ang gumawa ng isang blasphemous na kilos: sa halip na sa kanyang kasintahan na si Nikolai, na hindi dumalo sa party, nagpasya siyang sumayaw kasama ang isang ikon ni San Nicolas. Habang sumasayaw, bigla siyang naging bato, habang nananatiling buhay. Sa gabi, sumisigaw si Zoya nang nakakatakot, hinihikayat ang mga tao na magsisi. Sa ganoong anyo, nananatiling bato siya sa loob ng isang daan at dalawampu't walong araw. Sa bisperas ng Pasko ng Pagkabuhay, muling nabuhay ang kanyang katawan, at sa ikatlong araw ng pagdiriwang, pumanaw si Zoya sa Panginoon, matapos tahakin ang mabigat na landas ng pagbabayad-sala para sa kanyang kasalanan.]

Nagkagulo ang bayan. Nagkaroon ng pagtitipon sa labas ng bahay ni Zoya, at lantaran nang pumunta ang mga tao sa simbahan: gumagawa sila ng tanda ng krus at nagsisisi. At pumunta ako upang makita si Zoe, ngunit hindi na ako pinapasok ng pulisya sa bahay. Nanatili ako ng isang linggo sa Kuibyshev at, nang makauwi ako, ikinuwento ko sa mga tao ng Karaganda ang tungkol kay Zoe at tungkol sa probidensya ng Diyos para sa isang mundong nalulubog sa kasalanan.

Higit pa tungkol sa pangmalas ng pari. Nagkasakit ng tuberculosis ang walong taong gulang kong anak na babae. Dinala namin siya sa mga doktor, at sinabi nila: 'Hindi namin siya magagamot dito; dalhin ninyo siya sa isang sanatorium sa Borovoye, kung hindi mamamatay siya.' Pumunta kami kay Ama: "Ama, pakiusap, pagpalain ninyo siyang pumunta sa sanatorium; kung hindi, mamamatay ang aming anak." Ngunit sinabi ni Ama: "Oo... mas mabuting dito siya ilibing kaysa pumunta roon." Nabiyak ang puso namin ng asawa ko – labis ang aming pagkaawa sa munting batang babae! At napakabait ng batang babae: matalino, masunurin, mabait, parang anghel. Kaya dinala ko siya sa Borovoye. Tuwâ nga, pinagaling siya nila doon, pero nang bumalik siya mula sa sanatorium, ibang tao na siya; naging parang estranghero siya sa amin. At pagkatapos ay sumapi siya sa Young Pioneers, sa Komsomol, at sa Partido. At hanggang ngayon ay hindi pa rin siya naniwala sa Diyos.

Ang isa ko pang anak na babae, habang lumalaki, ay nakilala ang isang binata, isang Aleman ang nasyonalidad, na nag-alok sa kanya ng kasal. Sumagot ang anak ko: 'Ang ama ko ay taong may pananampalataya at hindi niya ako papayagang pakasalan ka, dahil hindi ka pa nabinyagan.' At pumayag si Volodya—iyan ang pangalan ng binata—na mabinyagan at pakasalan ang anak kong babae sa Simbahan. Kaya pumunta ako sa pari upang humingi ng kanyang basbas, ngunit sinabi ng pari: 'Ipapakasal natin sila, pero hindi na kailangang binyagan siya.'

Kung ibang pari ang nagsabi niyan sa akin, tutol sana ako, dahil hindi pinapayagan ang pakikasal sa isang hindi binyagan. Ngunit sa pagkakataong ito, wala akong sinabi, dahil alam kong hindi nagkakamali ang pari. At nang kausapin namin ang ina ni Volodya, sinabi niya sa amin na noong 1942 ay may isang pari, i, na dumating sa kanilang espesyal na nayon ng paninirahan at bininyagan ang lahat ng mga bata, kasama si Volodya. At alam ni Pari Sebastian ang lahat ng ito, kahit na hindi niya kailanman nakita si Volodya.

Si Vera Afanasyevna Tkachenko, ang kasambahay ni Padre Sebastian

Una kong nakilala si Pari Sebastian noong 1939. Walong taong gulang ako noon, at kakalabas lang ni Pari mula sa bilangguan. Nanirahan ako sa tiya ko sa Nizhnyaya Street. Ang tiya ko ay isang taos-pusong

mananampalataya, at madalas kaming magpunta ni Padre mula bahay sa bahay para manalangin. At nang mamatay ang ina ko, lalo kaming naging malapit ni Padre, dahil naawa siya sa mga ulila. Sinasabi niya: 'Kung hindi ako naging ulila, hindi ako makakaramdam ng ganitong simpatiya para sa iba.' At saka sinabi ni Itay, 'Gusto kitang kunin sa ilalim ng aking pangangalaga.' Labing-isang taong gulang na ako noon. Inayos niya na manirahan ako sa isang madre, kung saan ako ay nabubuhay sa ilalim ng pangangasiwa ni Itay. At nang ako'y maging labing-anim na taong gulang, kinuha ako ni Itay bilang kanyang personal na katulong, at palagi na akong nanirahan sa kanya, inaalagaan siya.

Nang nakatira kami sa Nizhnyaya Street, magkakasamang kumakain kami mula sa isang mangkok. Lima o anim sa amin ang uupo sa mesa, at sasali si Ama sa amin. Minsan sobrang gutom namin, pero isang maliit na mangkok lang ang inilalabas nila para sa amin lahat. 'Hindi,' iisipin ko, 'hindi sasapat ito.' At isang tunay na himala iyon! May natira pang pagkain sa mangkok, at busog na busog ang lahat. Paano kaya nagawa iyon ni Ama? Hindi ko alam.

Hindi pa nakarehistro ang simbahan namin, at sa loob ng halos sampung taon ay pumupunta kami sa mga bahay ng tao para manalangin. Kaya, sabihin nating kailangan kaming pumunta sa Fedorovka para manalangin, at sasabihin ni Ama: 'Bubangon tayo ng alas-kwatro y medya ng umaga at pupunta sa Fedorovka.' At babangon kaming lahat at lalakad papuntang Fedorovka. May mga librong nakasabit sa balikat niya, si Itang Paring may dalang maliit na kampana, si Nanay Varya at si Nanay Grusha – iyon ang koro ni Itang Paring. Nananalangin kami roon, at pagdating ng alas-syete y medya, binabasbasan ako ni Itang Paring para pumasok sa trabaho (hindi ka maaaring hindi magtrabaho; pinag-uusig nila ang mga hindi nagtrabaho). At pag-uwi ko mula sa trabaho, kailangan kong manalangin muli. Maglalakad kami mula sa isang dulo ng Karaganda hanggang sa kabila, dahil hindi kami pinapayagang magsagawa ng serbisyo sa iisang lugar.

Si Ama ay isang pambihirang tao. Iya'y umiiyak kasama ng mga umiiyak, at nagagalak kasama ng mga nagagalak. Palagi siyang nag-aalay ng taos-pusong panalangin; galing ito sa kanyang puso. Ngunit ang buhay ng kanyang kaluluwa ay nakatago. Mahirap ipaliwanag kung sa anong diwa ito nakatago; mararamdaman mo lamang ito para sa iyong sarili. Naalala ko minsan, nang ikuwento ko kay Pari ang paglalakbay ko sa Moscow, ang mga simbahan doon, at kung paano ko nilapitan ang Patriarka upang humingi ng kanyang basbas, nakinig si Pari nang tahimik, ngunit may nangyayari sa loob niya – nagbago ang kanyang mga mata; mula kayumanggi, naging kulay-abo. Binanggit ko ito sa kanya, ngunit hindi siya sumagot; ibinaba na lang niya ang kanyang mga mata. Siyempre, napakabait ni Itay; hindi siya palaging nagsasalita nang hayagan. Ngunit bata pa ako noon, kaya hindi ko madaling maunawaan ang ibig niyang sabihin. Minsan, tinatapik pa niya ako sa noo—nang may pagmamahal, siyempre—para matanggal ang mga kalokohan sa isip ko. Dumadaloy ang sari-saring kaisipan sa isip mo. Halimbawa, naiisip ko: 'Anong klaseng buhay ito? Pumasok ako sa trabaho sa umaga – nagdarasal sila; uuwi ako galing sa trabaho sa gabi – nagdarasal sila. Hindi ko na ito kaya! Mas mabuting mabuhay sa sekular na mundo, na walang ganitong stress.' At lalapit si Itay at mahinahong tatapikin ang noo ko gamit ang likod ng kanyang kamay.

Ang alalahanin ko ay ganito: titingin ako pababa mula sa loft ng koro patungo sa altar – ay, nag-aalis ng kasuotan si Ama; kailangan kong magmadali sa silid ko, ihanda ang lahat nang maayos para pagpasok ni Ama, nakahanda na ang lahat sa mesa. Pagkatapos kumain ni Ama, kailangan niyang humiga at magpahinga kaagad. Pero tuloy-tuloy ang pagdating ng mga tao – isa-isa – at si Ama, dahil pagod, minsan ay sasabihin: "Hindi ko sila nakikita." "Ama, paano ko sila sasabihan?" "Sabiin mo lang ganito – huwag mo silang masaktan, at maghanap ka ng paraan ng pagsasabi. Kung kinakailangan, hayaan mo silang maghintay." Kaya pupunta ako at sasabihin, "Ama ay nagpapahinga." Pagkatapos noon, nagpahinga na ang Ama at nagbabasa ng isang maliit na aklat. Muli: "Ama, may babaeng dumating." "Hayaan mong maghintay siya." At nagpatuloy siya sa pagbabasa. Pupunta ka uli at ipaliwanag ang sitwasyon. At ang mga tao'y nagrereklamo: "Eh, kayo pala ang ayaw magpa-akit sa kanila kay Ama!" Pupunta ako sa kanya. Sabi niya: "Hindi, hayaan mong maghintay sila; hindi pa dumarating ang oras." "Ama, sinasabi nila ako raw ang hindi pinapapasok sila para makita ka." At sasabihin niya: "Kung gusto mong sumakay sa sled, dapat handa ka ring magbuhat nito. Pagkatapos ng lahat, ako mismo ay nanirahan sa matanda sa Optina Pustyn." May mga pagkakataon na hindi ko talaga pinapapasok ang kahit sino para makita siya, dahil sasabihin ni Ama: "Hindi ako makakakita ng kahit sino ngayon; hindi ako maganda ang pakiramdam." At sinasabi ng mga tao: "Mahigpit si Vera; baka bugbugin niya sila." At nangyari nga iyon minsan. Pinadala ako ni Ama sa Moscow, habang sina Ina Iulia at Maria Obratzsova [si Maria Obratzsova – ang pangalawang tagapaglingkod ni Ama sa selda] ang nanatili sa kanya. Sumulat sila sa akin: "Vera, bumalik ka; hindi na ito pareho kung wala ka." At sasabihin din ni Ama: "Naku, kayo! Hindi

papayagan ni Vera na mangyari ang ganitong kalat." Dumarating at umalis lang ang lahat ayon sa gusto nila. At nang magkasakit na si Ama, may dalawang 'pulis' na nagbabantay – sina Shurik at Alyosha. Hindi nila kayang asikasuhin, kaya tinawag nila ako. Kailangan kong pumunta at ayusin ang mga bagay. Ang mga binata naman ay, siyempre, medyo mahina ang loob, pero nasanay na akong protektahan si Ama. Nagre-reklamo sila kay Ama: 'Ama, bakit galit na galit si Vera? Hindi niya kami pinapasok para makita ka.' At sasabihin niya: 'Kailangan din natin ng mga taong ganyan sa monasteryo.'

Noong isang beses, hiniling ni Ama kay Obispo Pitirim na magpadala sa kanya ng dalawang typewriter. Nang dumating na ang mga iyon, sinabi ni Ama: 'O, Vera, ito para sa'yo at isa para kay Maria Obratsova.' At naisip ko: 'Ano'ng kailangan ko nito? Ano'ng gagawin ko rito?' Pero pagkatapos ng pagkamatay ni Ama, nalaman kong kailangan ko nga pala talaga ang typewriter na iyon. Natuto akong mag-type at nagturo ako ng pag-type at mga kurso sa administrasyong pang-opisina sa loob ng dalawampu't limang taon. At naisip ni Maria: 'Para saan ko ito?' Nang gabing iyon. At sa umaga, sinabi ni Ama kay Maria: "Hindi mo ito kailangan; magiging tagabasa ka ng mga salmo." At ibinigay niya ang typewriter kay Elena Agafonova [Si Elena Alexandrovna Agafonova ay kasalukuyang nagtatrabaho bilang klerk sa Administrasyong Diyosesis ng Alma-Ata-Semipalatinsk.].

Si Maria Obratsova, ang tagapaglingkod sa selda ni Ama

Unang dumating ako kay Pari noong 1948 mula sa Tikhonovka. Araw ng Pasko iyon. Pagdating ko, ginaganap ang serbisyo sa isang maliit na bahay-pangkaraniwan, na napalilibutan ng palisada at alambri – ganoon ang itsura ng aming simbahan. Ipinagdiriwang nila ang Dakilang Compline at ang Banal na Liturhiya. Ang seremonya ay nag-iwan ng napakalalim na impresyon sa akin na hindi ko mailarawan; nakalimutan ko kung nasaan ako. Nang matapos ang seremonya, bandang alas-kwatro ng umaga, pinatulog kami ng kaibigan ko kasama ang mga asawa ng mga pari sa Nizhnyaya Street. Pagdating namin—isang maliit na kubo, napakalinis ng lahat, may mga kurtinang gasa at nakalatag na mga alpombra. Nagpahinga kami at kumain – ngayon ay oras na para umuwi. Ngunit tinanong kami ng mga madre: "Nakita mo na ba si Ama?" – "Hindi pa." At biglang lumitaw si Ama mula sa kalsada – tinatapik ang bintana gamit ang kanyang tungkod. Nababalot ako sa takot, ngunit sinabi ni Nikolai namin mula sa Tikhonovo: "Ganito ang gagawin natin: tatanggapin natin ang kanyang pagpapala, ngunit dahil ito ang unang beses mo, dapat kang lumuhod sa paanan ng Pari." Pumasok ang Pari, hinubad ang kanyang panlabas na kasuotan, at binati ang lahat sa araw ng pista. Lumuhod kami, ngunit sinabi niya: "Hindi, hindi na kailangan—ito ay isang malaking pista." Pagkatapos ay pinauwi na niya ang iba at dinala kami ng kaibigan ko sa silid niya. Sobrang takot ko, at sinimulan akong tanungin ni Ama: 'Saan ka nakatira? Sino ang kasama mo? Sino ang mga kamag-anak mo?' Nanlalamig ang buong katawan ko. At binigyan niya ako ng kanyang basbas na bumalik at makipagkita sa kanya.

Sa loob ng dalawang buwan matapos ang pag-uusap ko sa pari, hindi ako mapakali sa tuwa. Ano kaya ang ikinatuwa ko? Ngayon kilala ko na ang pari. Kaya patuloy akong bumibisita sa kanya sa loob ng dalawang taon. Pagkatapos ay sinabi niya: "Kailangan mong lumipat dito. 'Pabutihin mo ang nanay mo.' Dumating si Nanay. Tinanong niya, 'Ilan kayong anak?' – 'Apat na babae at isang lalaki.' – 'Sige, kukunin ko ang isa sa kanila.' – 'Sige na.' – 'Huwag kang mag-alala, makakapunta ka rito para bisitahin siya.'

At binili niya kami ng isang maliit na bahay sa Melkombinat, kaming tatlong babae. Noong 1950 iyon. Binili niya ang bahay, binigay sa amin ang susi, at nanirahan kami doon. Binibisita namin ang Mikhailovka tuwing pista opisyal, at madalas kaming dinadalaw ni Itay sa Melkombinat. Ang saya nga noon! Pagkarating pa lang ni Itay, agad na nagkakatipon ang maraming tao, na para bang kumalat na mabilis ang balita. At nagdaraos si Itay ng mga pagdarasal at serbisyong pang-alala para sa amin. Nang umalis si Itay sa Melkombinat, ang araw ay naging gabi. "Ama, sasama ako sa inyo!" – "Hindi, hindi kita pwede isama, siyempre; wala nang puwesto." Pero bilang pampalubag-loob, binibigyan niya kami ng litrato o larawan. "Ama, pakilagay po ng lagda!" "Naku! Sa susunod, kapag hindi kita isasama."

At nang nanirahan kami sa Melkombinat (noong taglagas), sinabi ni Pari: "Magpatayo kayo rito ng malaking silid, limang porsiyentong kuwadrado." At nagsimula kaming magtayo. Tatlo kaming babae, at binigyan niya kami ng isang lalaki para tumulong—na kasing inutil din namin—at dinala nila sa amin ang mga kahoy: At sa gayon, pagsapit ng Araw ng Pasko, kinonsagra na ni Itay ang silid na ito at ipinagdiriwang ang Banal na Misa doon. Dati siyang nagmisa nang lihim tuwing pista, tuwing Linggo at tuwing Sabado. May isang dalaga na nakatira sa isang maliit na kubo sa Stakhanovskoye; ipinagdiwang din niya ang Banal na Misa para sa kanya. Pagkatapos, sa bahay ng isang babaeng Mordoviano—na may mga baluktot na bintana at

pinto—ipinagdiwang niya roon ang Banal na Misa. Ganoon ang nangyari hanggang 1955, nang matanggap namin ang mga dokumento ng pagpaparehistro para sa aming komunidad. Ang Melkombinat ay bunga ng kanyang pag-iisip, katulad ng sa Kagalang-galang na Seraphim ng Diveyevo. Kung ang bahay ng isang tao ay guguhon man, tumutulo ang isang kubo, o gumuhon ang isang balon – nakita niya ang lahat ng iyon. Kapag dumarating si Ama rito, nananalangin kami at agad na inihahanda ang mesa. Kahit saan siya naroroon, nariyan ang lahat.

Nakaupo si Pari, nakaupo si Shurik, nakaupo si Petya, at saka—mga taong iba't iba ang edad: ganito at ganoon—lahat! Isang malaking pamilya ito, na may mapagmahal na ina sa gitna nila. Hindi mo matawag si Pari na ama. Siya ay isang mapagmahal na ina.

Sige, ikukwento ko sa inyo ang isang kuwento. Noon, may isang babae na nagmula sa Tikhonovka na dumating kay Ama: "Ama, nagkasakit si Shura." (Si Alexandra Sofronovna, ang kanyang espirituwal na anak.) "Nagkasakit siya; may problema sa puso niya." Sabi ni Ama: "Sige, pupunta tayo para dalawin siya bukas." Ngunit ngayon ay may malakas na bagyong niyebe; wala kang makita, at natabunan ng niyebe ang lahat ng mga kalsada. Pagdating ng umaga, tumigil na ang bagyong niyebe, ngunit napakalamig. Gayunpaman, umalis kami. Dinala kami ni Pareng Padre, pati si Nikolai—nagsisilbi siyang diakono namin. Nagmamaneho kami nang dinala kami ng taksista hanggang sa ikalawang minahan at sinabi, 'Hindi na ako pupunta pa—wala nang daan.' Kaya naman, naglakad na kami. At hindi matiis ang lamig! May isang maliit na kabayo na dumaraan, hinihila ang isang maliit na sled. Hiningi namin sa Pari na sumakay kami, habang ako at si Nikolai ay umupo sa mga runner sa likod. Pag-alas-una, narating na namin ang maysakit na babae. Hindi pa man nakatahak nang husto ang Pari sa loob ng pinto nang bumagsak ang kanyang asawa sa kanyang mga paa at biglang humagulbol: "Pari! Nasa ospital si Shura! Dinala siya ng ambulansya!" Umiling ang Pari at sinabi, "Wala nang problema; kalooban ito ng Diyos." Ngunit patuloy na umiiyak ang asawa, "Pinapabaliw na niya ako! Sa anong pagkakataon inanyayahan rito ang pari, gayong hindi naman ako makakauwi!" At sinabi sa akin ng pari: "Alam mo, Maria, pumunta ka at dalawin mo siya sa ospital ngayong gabi at sabihin mong hindi nakapunta ang pari, baka masyado siyang mag-alala"... Sino nga ba ang makagagawa ng ganoong bagay? Isang ina lamang.

Pumunta ako sa ospital nang gabing iyon at sinabi, 'Alexandra Sofronovna, pinadala ako ni Ama para sabihin sa iyo na hindi siya makakadalaw—hindi matatawid ang mga daan.' Sabi niya, 'Kaluwalhatian sa Iyo, Panginoon! Hindi ako nakatulog buong gabi, iniisip na darating si Ama habang nasa ospital ako.' At pumasok ang madre na nag-aalaga sa kanya at sinabi, "Shura, dumating nga raw si Itay!" Siyempre, labis siyang nabahala, pero naunawaan niya ang lahat. "Diyos ko!" ang sabi niya. "Sino ba ako? Hindi ako karapat-dapat! At gayon pa man, dumating nga raw si Itay!"

At saka tinanggap ako ni Ama bilang tagapaglingkod ng kanyang selda. Maayos ang aming pamumuhay. Natulog kami ni Ina Julia sa sahig, sa banig na dayami, habang si Vera ay natutulog sa isang natitiklop na kama. Kapag napakalamig, binubuksan ni Ama ang pinto ng kanyang selda, lumalabas siya, at tinatakpan kami habang natutulog gamit ang kanyang kasóko. At kung minsan, pinapadala ako ni Itay sa Nizhnyaya, kung saan nakatira ang mga ina. Sinasabi ko sa kanila: "Ang silid ay mainit, malinis, at masarap ang hapunan." At sasabihin ni Ina Varya: "Bakit ba hindi ka ba kayang itulak papunta rito gamit ang tungkod? Mas mabuting matulog sa banig na dayami, pero malapit kay Itay."

Ang Ama ay isang taong hindi lubos na mailalarawan ng mga salita. Narito siya pagkatapos ng serbisyo; kung, halimbawa, medyo malamig, sasabihin niya: 'Vera, bigyan mo ako ng dyaket na walang manggas na ipapatong sa aking balikat' – ngunit hindi niya kailanman sasabihin: 'Bakit malamig?' Mahigpit siya sa sarili, ngunit maawain sa iba. Hindi niya kailanman sasabihin na may mali. Ngunit minsan ay nagkaroon ng isang insidente – medyo nakakatawa nga. Miyerkules ng gabi noon at pista ng Arkanghel Miguel. Inihahain ko sa kanya ang kanyang hapunan: 'Ita, gusto ninyo ng tsaa na may gatas?' – 'Hindi, walang gatas.' Pumasok ako sa kusina at sinabi kay Ina Anastasia: 'Ina, humiling si Itang ng tsaa na walang gatas.' – 'Hindi,' sabi niya, 'eto, kunin mo nang may gatas!' – 'Hindi, Ina, ayaw ko.' – 'Kunin mo, sinasabi ko sa'yo!' Kaya kinuha ko ito. Tumingin sa akin si Itang at sinabi, 'Tea na walang gatas ang hinihiling ko.' – 'Itang, sinasabi ni Ina Anastasia na kunin ko raw ito, at iyon na iyon!'

Tumayo siya, kinuha ang baso ng gatas, dinala ito sa kusina, lumapit at binuhos ito sa mukha ni Ina Anastasia. Lumiko siya sa akin: "Ikaw, hangal na babae, bakit mo dinala ang tsaa na may gatas?" "Ina, kayo naman ang nagbuhos nito para sa akin!" – "Ugh! Sinita sana ako ni Vera, pero hindi niya ito dadalhin; ikaw ang basta na lang gumawa niyan! Ngayon tingnan mo kung ano ang nangyari!"

Ngunit lahat ng ito, siyempre, ay laro lang. May sarili silang paraan ng pag-uusap ni Itay na hindi namin naiintindihan. Minsan sasabihin ni Itay: "Nastya, hindi ngayon ang tamang panahon," – na ang ibig sabihin ay ang kanyang banal na kamangmangan. Nagpapanggap siyang banal na hangal, ngunit siyempre, hindi sa antas na gusto niya. Namuhay nang kahanga-hanga rin si Ina.

Noong minsan ay nagkasakit siya, at araw iyon ng pangalan ni Nanay. At buong araw ay gumawa si Nanay ng mga pancake para sa amin, pero sa pagtatapos ng araw ay humiling siya ng antidor. Ganoon siya kaistrikto. Kaunti lang din ang kinain ni Tatay. Sasabihin ni Ina Varya: 'Nag-aayuno siya nang hindi naman talaga nag-aayuno.' Dadalhan siya ng pagkain na 'kakatanggal sa kalan', gaya ng sabi nila, at lulunok siya ng tatlong kutsara: 'Aalisin ninyo.' O kunin, halimbawa, ang unang araw ng Dakilang Kwaresma. Karaniwan, sa unang araw, walang sinuman dito ang pinapayagang kumain. Pagkatapos ng Dakilang Kanon, binibigyan nila ang bawat isa ng maliit na piraso ng prosphora. Ngunit dito, inuutusan ng Ama na pakuluan ang mga patatas sa alas-dose, at pagdating ng alas-tres, nang malamig na ang mga ito, kakain siya ng kalahating patatas at sasabihin: 'Tingnan ninyo, nag-aayuno ang mga kapari ko (ang ibig sabihin, ang kanyang mga kasamang ministro), ngunit ako ay hindi' – sa ganitong paraan ay nagpapakumbaba siya. 'Masama nga ang pakiramdam ko,' sasabihin niya, 'kaya nilabag ko ang aking pag-aayuno.'

Sobrang mapagmahal siya. Halimbawa, noong kapistahan ni San Alexander Nevsky noong ika-30 ng Agosto ayon sa lumang kalendaryo; sinabi ko, 'Ama, uuwi na ako para maghukay ng patatas.' – 'Sige, sige; nandiyan na si nanay mo.' Kaya umalis ako. Naghuhukay kami ng patatas sa bukid nang magsimulang umulan. Pero kailangan naming matapos ang lahat nang maaga para makarating sa simbahan ng alas-singko para sa pista ng Paglagay ng Belly ng Pinakabanal na Ina ng Diyos. Kinakabahan ako. Pero nagpapahinga si Ama; pagkatapos ay tumayo siya, itinabi ang maliit na kurtina at sinabi: 'Umuulan, at may naghuhukay ng patatas. "Vera, pumunta ka at tawagin mo si Maria para sabihan siyang huwag pumunta sa Pagbabantay sa Gabing-gabi." – "Pero sino ang tatawagin ko? Nasa bukid sila." – "Pumunta ka na lang at tawagin mo sila." Pumunta si Vera para tawagin kami sa bahay. Nang sandaling iyon, binuksan ng kapatid ko ang pinto – umuwi siya para sa tanghalian. Binuksan niya ang pinto at – tumunog ang telepono. Sinagot niya ito, at sinabi ni Vera: 'Sabihin mo sa abbess mo na huwag nang pumunta sa All-Night Vigil; dapat manatili siya sa bahay.' At nag-iwan ng sulat ang kapatid ko sa mesa: "Hindi mo na kailangang pumunta sa All-Night Vigil." Aba, siyempre, nang umuwi ako, basang-basa at pagod na pagod, at nabasa ko ang sulat, bigla na lang akong napaiyak – ang galing ng pari na iyon! Paano niya ako nakilala at nakita nang malinaw ang pinakamalalim na bahagi ng kaluluwa ko!

Ganito ang nangyari. Sabi ni Tatay: "Natasha, pumunta ka sa mga Obrastsov at sabihin mong patayin nila ang baka." At ito ay noong Marso. Pinakain nila ang baka buong taglamig, at ngayon ay papatayin na nila ito. Sabi ni Nanay: "Naku, sayang naman!" Lumipas ang ilang sandali, at tinawag muli ni Tatay si Natasha: "Pumunta ka ba?" – "Ginawa ko." – "Puntahatin mo na sila ng Obrastsov at sabihin mong patayin na ang baka." Pagbalik ni Natasha, sinabi niya: "Ano ba, nagbibiro ka ba?" Sabi ni Nanay: "Ano'ng magagawa natin? Kailangan ngang gawin, pero sayang naman."

Muling bumagal ang takbo ng panahon; Abril na. At mahigpit, halos naiinis, sinabi ni Tatay, "Hanggang kailan ninyo pa pipighatiin ang hayop?" Dumating si Natalya at sinabi, "Patayin na agad! Hindi ako aalis hangga't hindi ninyo siya pinapatay." Pinatay nila ang baka, at may kalawangin na pako sa tiyan nito. Matagal na siyang naghihirap dahil dito at mamamatay din naman, at alam iyon ni Tatay.

Noong una pa lang kaming nakatira sa Melkombinat sa unang taon namin doon, isang araw sa unang linggo ng Kwaresma, alas-una ng hapon, kumain kami ng fruit jelly, at may naipit na piraso ng puso ng mansanas sa lalamunan ko – hindi ako makahinga papasok o palabas. Pumunta kami kay Ama, pero umalis na siya para manalangin, at hindi pa rin natapos ang serbisyo hanggang alas-nuebe ng gabi. Naglakad kami pauwi kasama si Pari papuntang Nizhnyaya. Umupo kami para sa hapunan; hindi ako kumakain – hindi ko nga maisubo ang laway ko. Tinanong ni Itay si Natalia, 'Ano ang kinain mo, at kailan mo ito kinain?' Nagputol siya ng isang piraso ng tinapay at ibinigay sa akin: 'O, kainin mo ito.' Naisip ko, 'Paano ko ba ito kakainin?' Kumagat ako ng kaunting piraso – ayos lang, nalunok ko. Pagkatapos, kumain ako ng kaunti pa – at para bang walang nangyari. Wala akong sinabi. At nang matapos na namin ang panalangin sa gabi, yumuko ako sa paa ni Itay: 'Itay, iligtas nawa kayo ng Diyos! Parang walang nangyari.' At sinabi niya: 'Buti na lang at ganoon.'

Isang araw sinabi sa akin ni Ama: "Gusto mo bang malaman kung paano pinipirmahan ng Kanyang Kabanalan ang pangalan niya?" – at iniabot niya sa akin ang isang piraso ng papel na sinulat sa kamay ni Ina Agnia (nakilala ko ang kanyang sulat-kamay). At sa itaas, nakasulat nang pahilis gamit ang pulang lapis, ay

isang tala. "O," wika niya, "basahin mo lang ang nakasulat nang pahilis, pero huwag mong babasahin ang iba pa." Ibinigay niya sa akin ang papel at lumabas siya sa maliit na pasilyo. At nagnanasa ako sa kuryosidad – ano kaya ang isinulat ni Ina Agnia na pinirmahan ng Kanyang Kabanalan? At saka naisip ko: 'Ikaw ngang walang hiya, hindi ka ba nahihiya sa sarili mo? Hindi naman sinabi ni Itay na basahin mo ito.' Inilagay ko ang papel sa mesa at umalis. Pero wala na si Itay. At naging mausisa ako – ano nga ba ang isinulat ni Ina Agnia? Babalik ako sa mesa muli, at muli kong iisipin: 'Hindi, hindi ko gagawin' – at aalis. At sa ganoong paraan, tatlong beses, nanalo ang aking kuryosidad. Pagkatapos ay pumasok si Itay, nakangiti: 'Sige na, basahin mo na!' At naroon ang petisyon ni Ina Agnia na isagawa ang kanyang monastikong paggupit ng buhok. Hindi nagtagal, pinagbuno siya ni Itay para sa kanyang mantel.

Siyempre, napakahirap para sa amin na makayanan ang pagpanaw ni Ama. Lahat ay nagluksa, lahat ay umiyak. At anim na buwan ang lumipas, nagkaroon ako ng panaginip na hindi kailanman mawawala sa aking alaala. Panaginip ko na papasok ako sa isang simbahan, at kinuha ni Ama ang mga banal na partikulo mula sa altar, ngunit hindi iyon ang altar namin—mas makitid ito. Nakatayo ako sa tabi ng pinto, nakapikit ang mga kamay sa tanda ng pagpapala, at bumulong ako: "Ama!" Lumiko siya, lumapit sa akin at binasbasan niya ako. Nanatili akong tahimik, hindi alam kung ano ang sasabihin: kung masyado akong magsalita, baka hindi siya magkaroon ng oras; kung kakaunti lang ang sabihin ko, hindi ko alam kung paano ito ilalabas sa salita para maiparating ang pinakadiwa, kaya nanahimik na lang ako. Pero lumapit siya nang husto at sinabi, 'At nananalangin ako para sa iyo!' At nagising ako. Ay, hindi ko alam kung paano ako tumakbo-takbo sa tuwa! Ang Pari ay tila kasing-totoo ng buhay mismo at muling nagbigay-aliw sa akin.

At isang taon matapos pumanaw si Ama, nagkasabay ang Pagpapahayag at Linggo ng Palmera. Napakakumplikado ng seremonya. Ako ang tagabasa ng mga Salmo at hindi ko alam kung paano pagsamahin nang tama ang dalawang pista. Lumitaw sa akin si Ama sa isang panaginip at inayos nang sunud-sunod ang lahat: 'Tingnan mong mabuti, tingnan mong maigi. Sasabihin niya: 'Ito ay para sa Vai, iyon ay para sa pista (ibig sabihin, ang Pagpapahayag). Ang mga stichera ay para sa pista, anim sa bilang, at apat naman ang kay Vai; ang Gloria: kay Vai, at ang 'Ngayon': para sa pista.' Mulí, si Ama ay para bang buhay na buhay. Nang ipinaliwanag na niya ang lahat, nagising ako, naalala ko ang lahat, at isinagawa ko ang serbisyo sa ganoong paraan.

Naalala ko kung paano, bago pumanaw ang Ama, naghihintay kami kay Obispo Pitirim. Gabi na noon. Nakaupo ang Ama sa kanyang silid-pahingahan sa tabi ng kalan. Naghahanda si Vera ng something, nagpapalit ng higaan; hinuhubad ni Olga Fyodorovna ang tirintas ng buhok ng Ama; pinupunasan ko naman ang likod ng kanyang mga tenga. May nakamamatay na katahimikan... At nakaupo si Ama roon, nakatitig sa banal na sulok... Parang maaari sana naming itanong kay Ama ang kahit ano naming nais, ngunit kami'y lahat ay tila lumuhong. Si Ama mismo ang bumasag sa katahimikan; sinabi niya: "Kapag ako'y namatay, aalalahanin ninyo kung paano ninyo ako inalagaan..." At ngayon, ang alaalang iyon ay nanatili sa amin bilang aliw sa buong buhay namin. Pumanaw na ang Ama. Siyempre, hindi naman masyadong masama ang lagay dito sa Mikhailovka; ginagawa namin ang aming makakaya para magpatuloy ang lahat, pero hindi na talaga ito pareho, dahil wala na ang Ama sa piling namin. Aba, ang aming mga pari, gaya niya rin, gaya ng Ama, oo, oo. Kaya ginagawa ng lahat ang kanilang makakaya.

Tatyana Artemovna Izyumova

Ang mga magulang ko ay mga espesyal na naninirahan; pinalayas sila mula sa Rehiyon ng Volgograd noong 1931. Kasama ang aking ina, aking ama, at ang kanilang tatlong anak. Dinala sila sa tigang na kapatagan, sa Paninirahan Blg. 13, labing-anim na kilometro mula sa Temirtau. May dalawampu't limang libong tao sa pamayanang iyon, at lahat sila ay naghuhukay ng mga hukay sa stepe. Pagsapit ng taglamig, nakagawa sila ng parang kubong gawa sa sanga-sangang kahoy, at sampung pamilya ang naninirahan sa kubong hindi man lang pinainit. Walang bintana, halos hindi natatakpan ng bubong ang kubo, at lahat ay nakahiga sa mga bunk halos hubad. Minsan, pag-uwi ni Tatay galing sa trabaho, natagpuan niya si Nanay at lahat ng mga bata na nakahiga roon, natabunan ng niyebe. Tinanggal ni Tatay ang niyebe at tinanong: "'Buhay ka pa ba roon?' – 'Oo, buhay kami.' At wala nang makain o maiinom. Nakakita ang panganay kong kapatid na lalaki ng isang maliit na troso sa isang lugar, dinala ito sa tatay ko at sinabi: "Tatay, hiwain mo ang troso at magtimpla ka sa amin ng tsaa." Nang sandaling iyon, dumating ang komandante, hinawakan ang kwelyo ng tatay ko at inaresto siya nang tatlong buwan dahil sa trosong iyon.

Pagsapit ng tagsibol, halos wala nang tao sa Pook-tirahan Blg. 13; namatay na silang lahat. Makaligtas nang himala ang aming pamilya – kami mga bata at si Nanay. Pagkatapos, inilipat kami sa Tikhonovka, kung saan may mga hukay na tinitirhan na may limang silid na gawa sa luwad at sanga ng caragana. At doon, noong 1939, ako ay ipinanganak. Pagkatapos, noong 1940, si Nanay ay natapakan hanggang sa mamatay habang nakapila para sa tinapay. Buntis siya at namatay. Noong '41, tinawag sa front ang panganay kong kapatid na lalaki at siya ay napatay. At noong digmaan, nagtrabaho si Tatay ng dalawa o tatlong shift sa minahan; ito ang 'second front', at may namamatay araw-araw sa minahan. At sa tuwing aalis siya para magtrabaho, paalam sa akin si Tatay: 'Sige, anak kong babae, babalik ako – o baka hindi na ako makabalik mula sa minahan – Diyos na lang ang nakakaalam.'

Ganun kami lumaki. Naalala ko tinawag nila kaming 'kulaks'. Hindi ko naintindihan ang ibig sabihin ng salitang iyon at tinanong ko si tatay: 'Tatay, bakit nila kami tinatawag na kulaks?' At sasabihin niya: 'Anak, tinatawag nila kaming ganyan dahil noong nakatira kami sa Russia, hindi kami nagkaroon ng oras na matulog sa unan; nagpapahinga kami sa bukid sa aming mga kamao. Ito ay dahil nagsikap kami, hinakawan ang lupa at pinakain ang Rusya sa bunga ng aming paghihirap.'

Noong 1955, nang ako'y labing-anim na anyos na, nakilala ko si Pari Sevastian. Iyon ang kauna-unahang pagkakataon na nakapunta ako sa simbahan. Nagpapatuloy ang serbisyo, na pinamumunuan ni Pari Sevastian. Tahimik akong nakatayo roon at nakinig. At sa aking kabataang kaluluwa, naganap ang muling pagsilang; ako'y nabighani sa isang di-pangkaraniwang pakiramdam ng kagalakan at inspirasyon. Pagkatapos noon, nagsimula akong dumalo sa simbahan at mas nakilala ko si Ama Sebastian, at sinimulan niya akong lapitan. Siya ay napakadignidad, pambihirang mabait at napaka-maalaga. Napakasimple at mabait ang pakikitungo niya sa mga tao, binabati ang lahat nang taos-pusong pagmamahal, lalo na kung unang beses pa lamang bumibisita ang isang tao sa kanya. Nagsimula akong masanay sa pag-awit sa koro. Mahilig ang Pari sa Optina chant; minsan siya mismo ang pumupunta sa loft ng koro at umaawit. Binubuo ng mga babae ang koro, katulad ng sa kumbento. Umaawit ang mga madre at mga dalagita. Walang kumbento rito, ngunit naroroon nang lubos ang diwang monastiko. Maliit ang komunidad—may sampu o labindalawang madre, bagaman ang ilan ay nagtatago. Mahilig ang Pari sa mahahabang serbisyo. Sa aming simbahan, walang binabalewala o pinapaikli. Sinikap ng Pari na itanim sa simbahan na ito ang diwa ng Optina Pustyn, na pinaghirapan niya nang husto; gaya ng kanyang mismong sinabi: 'Pinagpapawisan ako rito para maitatag ang simbahan na ito.'

Nang unang dumating ako, tinanong ako ng Pari: 'At nasaan ang iyong ina?' Sumagot ako: 'Pari, namatay na ang aking ina; hindi ko siya naaalala.' – 'Nailibing ba siya nang ayon sa kaugalian?' – 'Hindi.' – 'Kung ganoon, magsagawa tayo ng serbisyong libing para sa iyong ina.' At agad na nagsagawa ang Pari ng serbisyong libing para sa aking ina.

Naranasan ko rin ang ganoong pangyayari. Ang walong taong gulang kong pamangkin ay nagkaroon ng away habang naglalaro kasama ang iba pang mga bata sa kalsada. Natakot siyang mapagalitan sa bahay, kaya tumakas siya kasama ang isang kaibigan. Sumakay sila ng tren papuntang Tashkent. Siyempre, labis na nag-alala ang buong pamilya. Lumapit ako kay Pari na umaagos ang luha sa aking mukha, lumuhod sa kanyang paa at sinabi: "Pari, labis akong nagdadalamhati! Nawala ang pamangkin ko at wala kaming balita sa kanya nang isang buwan." At pinahapuhap ako ni Ama sa ulo at sinabi, "Huwag kang mag-alala, Tanya, kung papayag ang Diyos, babalik siya." Lumipas ang ilang sandali at dumating ang isang telegrama na nagsasabing nadetain ang pamangkin ko sa Alma-Ata. Kaya pumunta ang kapatid kong babae at dinala siyang pabalik. Lubos akong natuwa, at bilang tanda ng aking pasasalamat, dinalhan ko si Padre ng isang malaking bungkos ng ubas at isang malaking pakwan. At hinaplos niya ang aking ulo at sinabi: 'O, sinabi ko naman sa'yo na lilitaw ang pamangkin mo, at narito na siya.' Kaya ayun nga—lahat ay dahil sa kanyang mga panalangin.

Siya ay isang dakilang tao, isang dakilang tao ng Diyos; gumawa siya ng mga dakilang himala, ngunit sa lihim, nakatago sa paningin ng mga tao. Mapagkumbaba niyang ipinahayag ni Ama ang kanyang kakayahang makita ang hinaharap. Kapag napapaligiran siya ng mga dalagita, ang kanyang mga espirituwal na anak, paminsan-minsan ay tinitingnan niya silang lahat at sinasabi: 'Mas kilala ko kayo kaysa sa pagkakakilala ninyo sa inyong sarili.' Ganoon ang malalim na pananaw na taglay niya. Minsan, pupunta ka sa kumpisal na mabigat ang dala mong pasanin, puno ng paghihirap sa puso, dala ang napakaraming dalamhati, alalahanin, at kalungkutan; ngunit kapag nakumpisal ka na at nakausap si Ama, aalis ka nang pakiramdam mong may pakpak ka na, na naiwan na ang lahat – ganoon ang pakiramdam. Nagagalingan ni Ama ang kaluluwa ng mga tao sa pamamagitan ng kanyang mga salita at sa kanyang paghipo. Hahapuhapin niya ang

iyong ulo, o sasabihin ang isang salita na agad na magpapakalma sa kaluluwa, magdadala ng kapayapaan at kapanatagan. Ngunit kapag ang isang tao ay sumuway sa kalooban ng Diyos, o kapag nais ni Ama na pigilan ang isang tao sa ilang kapahamakan, doon siya nagiging mahigpit. Maaari siyang magbigay ng seryosong pagsaway, at pagkatapos ay sasabihin: "Oh, hindi ako nakatulog buong gabi, nag-alala ako sa'yo, nanalangin sa Diyos." Lahat ng bagay ay tinatanggap Niya nang napakalalim sa puso; bawat dalamhati ng tao ay kasinglapit sa Kanya gaya ng sa Kanyang sarili. Sinasabi Niya noon: "Ako mismo ay lumaki bilang ulila, at nararamdaman ko ang dalamhati ng mga ulila na parang akin; ang dalamhati ng iba ay malapit sa puso ko."

Nagkaroon ng isang ganitong pangyayari matapos pumanaw si Ama. May isang babae na mula sa Novosibirsk. Nadezhda ang pangalan niya. Siya ay may kanser. Naghulog siya sa libingan ni Ama at umiyak nang taos-puso. Pagkatapos ay nanalangin siya nang buong-puso, humihiling ng tulong sa kanya, at nang umalis na siya, kumuha siya ng kaunting lupa mula sa libingan. Pag-uwi niya, inilagay niya ang lupaing ito sa isang malinis na sisidlan, binuhusan ito ng tubig, at sinimulan niyang inumin ang tubig. Unti-unti, nawala ang kanyang karamdaman, at naging saksi siya sa kanyang paggaling.

Nangyari na ang aming koro ay naiwanan nang walang koro-master, at ako ang hinilingang gumanap sa tungkuling iyon. Ito ay pagkatapos ng pagpanaw ni Ama. Labis akong nabahala kung kakayanin kong pamunuan ang koro, at nanalangin ako kay Ama: "Ama, ito ba ang kalooban ng Diyos? Kakayanin ko ba?" Nanalangin ako nang ganito sa aking isipan, at noong gabing iyon ay pinangarap ko si Ama. Nasa Melkombinat siya, ang paborito niyang lugar, ang kanyang hermitage. May maliit na kubong gawa sa lupa doon, at binuksan ko ang pinto, pumasok ako, at naroroon si Ama na nagdiriwang ng Banal na Liturhiya na nakasuot ng buong kasuotan, may krus at insensaryo sa kanyang mga kamay. Binuksan ko ang pinto at, habang iniisip ko pa rin kung dapat ba akong pumayag na pamunuan ang koro, lumuhod ako sa paanan ni Ama at sinabi: "Ama, pagpalain ninyo ako!" At iginawad niya sa akin ang tanda ng krus gamit ang isang malaking krus. Hinalikan ko ang kanyang kamay at agad akong nagising, ramdam ko pa rin ang init ng kanyang kamay sa akin. Nauunawaan ko na ito ang kalooban ng Diyos. Tumayo ako, pinamunuan ang koro at, salamat sa Diyos, pinamumunuan ko pa rin ito hanggang ngayon.

Anna Vasilievna Zaikova

Nanirahan ako sa Mordovia; pumanaw na ang aking mga magulang, at lumapit ako kay Elder Jacob para sa kanilang libing. May isang napakamatalinong Elder Jacob sa Barki. Lumapit ako para sa kanilang libing, at sinabi niya sa akin: 'Saan ka pupunta? Napakaganda ng daan! At sino ang sasalubong sa iyo doon? Isang haligi na umaabot mula sa lupa hanggang sa langit!' At naisip ko sa sarili: "Ano ba iyan? Isang haligi na umaabot mula sa lupa hanggang sa langit ang makikilala ko?" Pagkatapos, noong '59, umalis ang anak kong babae papuntang Temirtau at sumulat: "Mama, bumisita ka, Mama, bumisita ka!" Ibinenta ni Mama ang lahat ng bagay at pumunta rito. Ngunit naramdaman ko ang labis na kabigatan sa puso – dahil dati akong kumakanta sa koro ng aming nayon. Kaya, pumunta ako rito at dumiretso sa simbahan. Habang naglalakad ako, nakita ko si Father Sevastian na ginagabayan ng dalawang batang lalaki. Nagkukumpulan ang mga tao sa paligid niya, pero dumiretso siya sa akin at binasbasan ako doon mismo, sa gitna ng simbahan. At mula noon, patuloy akong bumabalik dito; tatlumpung taon na akong pumupunta rito at napakalaking tuwa ito! Hindi mo makikita ang ganoong kagalakan kahit saan pa! Pero nang dumating ako, wala akong matitirahan, kaya – Diyos ko, patawarin mo ako – lumapit ako sa kanya at sinabi: 'Ama, nagpakasal na ako!' Nagpakasal ako sa isang matandang lalaki – wala akong matitirahan. Sabi niya: 'Nagpakasal ka? Kung hindi ka magpapakasal sa simbahan, umalis ka.' Umuwi ako at sinabi: "Lolo, aalis na ako." – "Paano ka makakaalis?" – "Hindi ka magpapakasal sa simbahan, hindi ba?" – "Magpapakasal ako sa simbahan!" At diretso akong pumunta rito – para magpakasal sa simbahan. At mula noon, paulit-ulit akong bumabalik dito. At pagdating ko, hindi man lang ako nakilala ni Ina Anastasia, pero agad niyang tinawag: 'Anna!' sabi niya, 'Bakit hindi ka nananalangin para sa ninang mo, para kay Anastasia? Dinala ka niya rito sa simbahan noong tatlong araw ka pa lang! At hindi ka nananalangin para sa kanya! Patay na siya, e!' At hindi ko nga alam na namatay na pala ang ninang ko—paano ko naman malalaman? Nasa Russia siya, eh. Kaya nakatayo lang ako roon, nakatitig sa kanya—ano pa ba ang sasabihin niya sa akin? Inabot niya sa akin ang ilang piraso ng prosphora: 'O, ibahagi mo ito sa lolo mo!' Kaagad na nagkasakit si Lolo; marahil nahulaan na niya ang malapit niyang pagpanaw. Oo, kahanga-hanga talaga ang mga nakatatanda...

At si Elder Jacob sa Barki – napakabuting tao niya! Santo siya; gumagaling ang mga tao sa kanyang puntod. At minsan ay napuntahan ko siya noong ako'y labing-walo – Diyos ko, kasalanan pala iyon! Hindi ko

kasi naintindihan! Nakatira ako noon kasama ang aking lola at ang sariling pamilya. Wala namang posporo ang lola ko. Kumuha ako ng ilang itlog mula sa pugad nang hindi nagtatanong sa lola ko; aba, inisip ko – hindi ito kasalanan, di ba? Kinuha ko ang mga iyon mula sa pugad, tumakbo ako papunta sa tindahan, bumili ng posporo, at ibinalik ko sa lola ko. Pagkatapos ay pumunta ako roon, kay Ama Jacob, at sinabi niya: 'Bumili ka ng posporo gamit ang pera mula sa mga itlog!' Parang alam niya ang bawat kasalanan ng isang tao—hindi ka talaga makapagtatago sa kanya! At tiningnan ko siya, iniisip: 'Sino ang kinakausap niya?' Pero diretso niyang sinabi sa akin: 'Ikaw ang kinakausap ko.' Kaya sinabi ko: 'Ay! Ama! Pasensya na, ako 'yon!' Nakikita niya ang tao nang malinaw, parang sa salaan!

Napakabait ng puso ni Padre Sebastian; mahal na mahal niya ang lahat, at para sa kanya, kami ay parang sariling mga anak niya. Kapag galing kami sa Temirtau, sinisikap niyang mapasaya kaming lahat, para hindi kami magalit. Parang pagdating namin ay gawa kami sa ginto, pero kami ay tunay na makasalanan!

Oo, nakita ko muli: napakaraming tao, at sumisigaw si Padre Sebastian mula roon: "Manatili kayo sa kinaroroonan ninyo, huwag kayong papasok!" At kitang-kita na ang lalaking iyon ay pumasok nang may masamang balak at gusto siyang lapitan. Ngunit nang itaas ni Padre Sebastian ang kanyang kamay – nanatiling nakatayo sa kinatatayuan ang lalaki, hindi makagalaw kahit saan. Nawa'y sumaiyo ang Kaharian ng Diyos, Ama Sebastian!

At paano ko malilimutan si Ina Agnia! Dapat sana'y matatanggap ko na ang aking pensiyon, pero hindi ko talaga makuha. Pumunta ako para makita siya, ang aking mahal na ina, umupo ako sa hagdanan doon at naghintay. Lahat ay nagtitipon sa paligid niya, lahat ay nagtitipon sa paligid niya, at saka niya sinabi: 'Halika rito.' Pinaupo niya ako sa paanan niya, binasbasan niya ako: 'Matatanggap mo ang iyong pensiyon,' at saka niya tinanong: 'Gumagawa ka ba ng mga ikon?' At inilalagay ko noon ang mga ikon sa kanilang mga frame. – 'Gumagawa ka ba ng mga ikon?' – 'Opo,' sabi ko, 'Nanay, gumagawa ako. Pasensya na, kinuhanan ko pa nga ng litrato ang mga ikon (wala namang larawan na makikita kahit saan) – Ako mismo ang kumuha ng mga litrato.' Sabi niya: "Huli ka nang dumating, kung hindi, tinuruan na kita noon kung paano sila pinturahan. Aba, suma'yo nawa ang Diyos," – kung gagawin mo, gawin mo na.

May itinayong simbahan na ngayon sa Temirtau; limang taon na akong pumupunta roon at kumakanta araw-araw. At si Ama Sebastian ay palaging nasa puso namin; bumibiyaha kami rito mula sa Temirtau. Naging tuwa ang paglalakbay; hindi kami kailanman nahuhuli. Hindi pa nagsisimula ang serbisyo, hindi pa bukas ang mga pinto – ngunit umalis kami, sa pamamagitan ng mga panalangin ni Ama, upang bisitahin ang kanyang simbahan. Pakiramdam ko ay pamilya ang lahat dito, kahit nasaan ako, ngunit naninikip ang puso ko na makarating dito; narito ang buong kaluluwa ko, nakikita mo? Bakit nga ba? Hinahatak nito ang kaluluwa ko, siyempre. Nakatayo ako roon sa koro, kumakanta, ngunit narito ang puso ko.

Maria Vasilievna Andrievskaya

Na-deport kami mula sa Rehiyon ng Saratov noong 1931. Dinala nila kami sa Osakarovka sa mga trak para sa hayop at, parang hayop, itinaapon kami sa lupa. Naalala ko ito na parang kahapon lang: bumuhos ang ulan nang malakas, at kinolekta namin ang tubig-ulan at ininom namin ito. Lima akong taong gulang noon; dalawang taon siyang mas matanda kaysa sa akin, tatlo naman ang kapatid kong babae, at may dalawa pang sanggol – limang anak kaming lahat, kasama ang aming ina, ama, at mga lolo at lola. Sa Rehiyon ng Saratov, mga magsasaka kami at palagi kaming pumupunta sa simbahan. At dahil dito, dinala kami ng tren sa Osakarovka, sa gitna ng tigang na kapatagan, kung saan hindi kami nakatulog nang dalawang araw; nakaupo kami sa lupa sa tabi nina Nanay at Tatay, nakakapit sa kanilang mga binti. Pagkalipas ng dalawang araw, may dumating na ilang Kazakh na may dalang karwaheng hinihila ng kabayo, inilulan kami rito at dinala sa Ikalimang pamayanan. Habang binabyahe kami, tinanong namin si Tatay: "Tay, Tay, saan ang bahay namin?" Sabi niya: "Malapit na, hintayin ninyo lang." Dinala nila kami sa Ikalimang Paninirahan: "Nasa saan ang bahay? Nasa saan ang bahay?" Pero wala namang nandoon—maliban sa isang karatulang may nakasulat na 'Ikalimang Paninirahan', at may mga sundalong nakabantay para siguraduhin na hindi kami tatakas. Dinala kami sa Ilog Ishim, iniwan kami sa lupa, at kami mga bata ay nagwawaglit. Umalis si Tatay, naghiwa ng kahoy na panggatong, humukay kami ng parisukat na hukay, itinayo namin ang aming mga kumot na parang maliit na tolda, at sa sahig, sa lupa sa hukay na iyon, nanirahan kami hanggang sa Kapistahan ng Paghahain. At sa Kapistahan ng Paghahain, bumagsak ang limampung sentimetro ng niyebe. Nagising ang kapatid kong lalaki sa umaga at sinabi, 'Ma, nagyelo si Lolo, at nanlalamig din ako.' Tumakbo kami agad, pero wala na si Lolo; pumanaw na siya.

Nagtatayo kami ng mga baraks. Ang mga tinedyer at matatanda ay nagdadala ng damong-gubat sa kanilang mga likod sa layong mga anim na kilometro. Pagkatapos ng Kapistahan ng Mabuting Pakikipagdalit, pinasok kami sa mga baraks na ito – walang bintana, walang pinto. Buhay pa noon ang aking ama; nagbubuhos siya ng tubig sa isang kahon, hinahayaan itong magyelo, at pagkatapos ay inilalagay ang bloke ng yelo sa bintana bilang kapalit ng salamin. Dalawang daang tao ang siniksik sa bawat baraks. Pagigising mo sa umaga – sampung tao ang patay dito, lima doon – at hihila namin palabas ang mga bangkay. Hindi ko iyon malilimutan. May nakatirang pamilyang Mordvin sa amin – dalawampung tao sa kabuuan – at dalawa lang sa kanila ang nakatakas papuntang Russia; ang iba ay namatay lahat. Dalawampu't walong libo ang dinala sa Paninirahan Blg. 5, ngunit pagsapit ng tagsibol, lima na lamang ang natira. Namatay ang ama ko noong 1932, at isang buwan ang lumipas ay nanganak ang ina ko; kaya anim na kami magkakapatid ang natira, kasama ang bulag naming lola. At paano kami nabuhay? Nanghihingi kami. Ipinagbawal sa amin ni Nanay ang pagnanakaw: 'Hindi, anak, hindi ka kailanman magkakaroon ng sapat kung kukuha ka sa pag-aari ng iba.' Mas mabuti pang pumunta ka at iunat ang kamay mo.' At ganoon nga ang ginawa ko. May mga taong magbibigay sa akin, samantalang ang iba ay hindi—tutulak na lang nila ako palayo.

Pagkatapos, namatay ang bagong silang naming kapatid na lalaki, ang bunso naming kapatid na babae, at ang lola namin. Habang tumatanda kami, sumali kami sa isang brigada ng mga batang manggagawa. At noong 1937, pinilit si Nanay na sumali sa kolektibong sakahan, pero ayaw niya. Sinabi nila sa kanya: 'Alam mo ba kung sino ka? Kulak ka.' At hinatulan si Nanay ng tatlong taong pagkakakulong at ipinadala sa Malayong Silangan. At kami, ang mga bata, ay naiwan nang mag-isa. Labing-apat na taong gulang ang kapatid kong lalaki, labindalawa ako, sampu ang kapatid kong babae, at walong taong gulang ang bunso naming kapatid na lalaki. Nagtrabaho kami sa brigada ng mga bata, nangalap ng pagkain, inalagaan ang ibang bata, at nagpunta para giling ng sinulid. Kahit ano ang ibigay nila sa amin, tinatanggap at ginagamit namin para pakainin ang isa't isa. Ganoon kami nabuhay nang tatlong taon.

Pagkatapos ay pinalaya si Nanay, at di nagtagal ay nagsimula ang digmaan. Tinawagan ang kapatid kong lalaki at namatay siya sa harapan ng labanan. Ganoon ang aming 'kaligayahan'; ganoon ang aming buhay, na ginugol sa luha, kahirapan, at dalamhati.

Noong '55, nakilala namin si Ama Sevastian. At binasbasan niya ang buong pamilya namin na lumipat sa Mikhailovka. Oo... mula noon, para kaming nabubuhay sa paraiso. Sa loob ng isang taon, sa kanyang pagpapala, nakapagtayo kami ng bahay. At mula noon, palagi kaming kasama si Ama; dinala namin sa kanya ang lahat ng aming pangangailangan at lahat ng aming kalungkutan: 'Huwag kang mag-alala,' sasabihin ni Ama, 'magtiwala ka sa Diyos; hindi ka pababayaang ng Diyos.' At palagi niya kaming tinutulungan sa pamamagitan ng kanyang banal na mga panalangin, na siyempre hindi kami karapat-dapat dahil kami ay makasalan.

Matrona Tikhonovna Frolova

Nang makauwi ako mula sa front noong 1945, sabik akong ayusin ang aking buhay. Kaya madalas akong lumabas kasama ang mga kabataan, umaasang may makikilala. Nagtatrabaho ako bilang nars, at isang araw, nang pumunta ako sa bahay ng isang pasyente para maglagay ng cupping glasses, nakita ko sa kanyang pader ang isang larawan ng isang pari na napapaligiran ng maraming madre na may puting pambalot sa ulo. Naniniwala ako at palagi akong nanalangin. "Sino iyon?" tanong ko. "Ah, siya si Padre Sebastian," sagot nila, "nakatira siya sa Karaganda." Mabigat ang dibdib ko sa kalungkutan; napuno na ng pagnanasa ang puso ko dahil sa pakikisalamuha, at naisip ko sa sarili: "Diyos ko, anong sunud-sunod na kapahamakan ang dumating sa akin mula nang makauwi ako mula sa harapan ng digmaan! Parang hindi ko maiayos ang buhay ko, at dumaraan na lang ang mga taon." "Sige," sabi nila, "bakit hindi mo siya sulatan?" Nagsulat ako, at inimbitahan ako ni Padre Sebastian na pumunta sa Karaganda. Pumunta ako nang sandali at sinimulan kong ikuwento kay Padre Sebastian ang lahat ng aking mga kapahamakan mula nang ako'y bumalik mula sa harapan ng digmaan, at sinabi niya: "Hindi ka itinakda ng Panginoon para sa buhay may asawa, at hindi ka ikakasal." At naisip ko: "Ano ba ito? Itinakda Niya ito para sa lahat ng iba, pero hindi para sa akin, ganoon ba?" At muling sinabi ng pari: "Bumalik ka sa Russia, ayusin mo doon ang mga bagay, at pagkatapos ay pumunta ka rito. May pagpapala ka ng Diyos para manirahan sa Karaganda." Bumalik ako, ngunit sa napakatagal na panahon ay hindi ko maiwan ang Rusya para pumunta sa Karaganda, dahil mahigpit akong hinahawakan ng mundo—parang nakagapos ako sa kadena. Kahit ang pari ay taimtim na nanalangin, ngunit makalipas lamang ang apat na buwan ay saka ako nakarating.

Ang pangalan ko sa binyag ay Matrona. Ngunit nang ako'y nireregistro para sa harapan, isinulat nila ang 'Maria' sa mga dokumento. Kaya iyon ang tawag sa akin ng lahat – Maria. Nagpadala ako ng telegrama kay Ama: 'Pakiusap, pumunta ka at makipagkita sa akin. Maria.' Pero sinabi ni Ama sa kanyang mga tauhan: "Narito si Matrona; salubungin ninyo siya." At dinala ako ni Ama sa kanyang bahay. Hindi niya kailanman tinanggap ang sinuman nang ganoon; sobrang protektado niya ako laban kay Satanas. Pero hindi ako makapagayos sa Karaganda at patuloy akong gustong umalis. Pinuno ko ang maleta ko at sinabi, "Kailangan kong umalis; hindi ako puwedeng manirahan dito." Pero inilagay ni Ama ang maleta ko sa kotse niya at dinala niya akong muli sa bahay niya. Kaya bumalik ako para manirahan kasama nila. Nanirahan ako roon ng halos isang taon, at ang lahat ng mga ina na kasama si Ama ay palaging hindi nasisiyahan sa akin, dahil masyado akong mapanalita, at hindi nila iyon nagustuhan; sanay silang mabuhay nang tahimik at hindi magbitiw ng kahit isang hindi kailangang salita. Ngunit nagsalita ako nang walang tigil tungkol sa kahit ano at lahat – patawarin ninyo ako, Panginoon! At nang bumalik si Ama mula sa serbisyo sa gabi, nagre-reklamo sila sa kanya tungkol sa akin, ngunit sinubukan niyang kausapin sila nang makatwiran: "Mga Ginang, napakarami ninyo, at tinitiiis ko kayong lahat. Ngunit kayo ay hindi makapagtimpi sa iisang Ginang." Ganyan niya silang patuloy na pinapaniwala. At habang naninirahan ako roon, palagi akong nirereklamo ng mga tao, dahil talagang hindi wasto ang aking pag-uugali. Ngunit sasabihin ni Ama: 'Nasa harapan siya; labis ang tinitiiis niya, at pinrotektahan siya ng Panginoon. Huwag ninyo siyang pahirapan; sa akin siya lumapit, hindi sa inyo.' Pagkatapos ay bumili si Ama ng isang maliit na bahay para sa akin. Minsan ay pupunta siya para bisitahin ako, titingin sa taniman ng gulay at sasabihin: 'Oh! Ang munting taniman ng gulay ni Matrona! Gaya ng nasa puso niya, ganoon din sa taniman ng gulay!' At napakataas ng damo sa taniman ko, halos umaabot sa baywang. At ginawa ng Ama ang lahat para magising ako sa katotohanan. Lumuhod ako sa harap niya, umiiyak, mabigat ang dibdib ko, dahil matindi ang taksong ibinibigay sa akin ni Satanas. Ngunit hindi ako tinitingnan ni Ama; tumitingin siya sa isang gilid at sasabihin: 'Satanas, Satanas, bakit mo pinahihirapan ang kaniyang kaluluwa!'

Nars ako noon, at madalas kong inilagay sa Ama ang cupping glasses, at sasabihin niya: 'Matrona, pinapagamot mo ako, pero ako naman ang magpapagamot sa iyo.' At lalo akong nagaan sa pakiramdam.

Ginawa niya ang lahat para sa amin; napakamahalaga namin sa kanya. At ngayon, sa buong buhay ko, hindi ako nagkulang sa anumang bagay. Wala akong sinuman—walang asawa, walang anak—at nag-iisa akong nabuhay sa buong buhay ko. At hindi ako kailanman nagkulang sa anumang bagay—hindi sa pagkain o inumin, hindi sa panggatong, o sa kahit ano pa man—na para bang may nagdadala sa akin sa mga pakpak.

Lydia Vladimirovna Zhukova

Dinala nang libre ang pamilya namin sa Karaganda mula sa Rehiyon ng Samara noong 1931. Apat kami magkakapatid, kasama ang aming ina at ama. Inilulan kami sa tren, sa mga bagon pang-kargamento. Una kaming dinala sa Akmolinsk, kung saan kami nanirahan sa mga kubo. Pero hindi ko iyon naaalala; sinabi lang iyon sa akin ng nanay ko. Hindi ko rin naaalala kung gaano kami katagal nanirahan doon sa mga kubong iyon. Hindi ko nga matandaan kung paano namatay ang kapatid kong babae, ang tatlong taong gulang na si Nadezhda. Halos limang taong gulang pa lang ako noon, at may dalawa akong nakatatandang kapatid na lalaki. Mula sa Akmolinsk, dinala kami sa Kompaneysk, sa kapatagan. At noong ako'y labing-isa at lumipat kami sa Bolshaya Mikhailovka, sa hindi ko alam na dahilan inakala kong ang nayon ng Mikhailovskoye ay nayon ni Pushkin.

Nakaligtas kaming lahat, nalampasan namin ang exilong iyon; si munting Nadezhda lamang ang namatay. Nakilala ng aking mga magulang si Ama Sevastian. Naalala ko noong malapit na akong magtapos sa paaralan at uuwi ako pagkatapos ng klase, natatakpan ng tubig ang silid. Ngayon naiintindihan ko na may binyag na nagaganap sa aming bahay, ngunit noon ay itinago nila ito sa akin. Tungkol sa akin, unang nakita ko si Ama noong 1952, matapos kong magtapos sa unibersidad. Ang aking mga magulang ay lumipat na sa Melkombinat sa pagpapala ni Ama, at madalas siyang bumibisita roon, na kadalasang nagdaraos ng Matins o Vespers sa aming tahanan. Agad na agad, dumagsa ang mga tao mula sa iba't ibang bahagi ng Melkombinat, kaya nagpatayo kami ng malaking bahay para magkasya silang lahat. At minahal ni Ama ang bawat isa sa amin. Naalala ko minsan, pagkatapos naming manalangin at maghapunan, umuwi na ang lahat, pero nanatili si Ama sa bahay namin magdamag. At si Matrona, ang nars, ay ayaw talagang umalis. Gusto niya kasing makita at marinig si Ama sa bawat sandali. Siya palagi ang unang dumarating sa bahay namin at huling umaalis. Kaya't nakahanda na ako ng tubig sa palanggana at nakatingin sa kanya na para bang sinasabing,

'Umalis ka na!', pero ayaw pa rin niyang umalis. Tinulungan ko si Tatay na humiga sa kama, hinubad ko ang kanyang sapatos, at dinalhan ko siya ng tubig para hugasan ang kanyang mga paa. Nang makita ni Tatay na sumisilip si Matrona, sinabi niya: "Lydia Vladimirovna, sige na, hayaan mong si Matrona na ang maghugas ng kabilang paa!"

Nang pitumpung taong gulang ang aking ama, naging diakono siya, pagkatapos ay pari, at naglingkod sa Simbahan ni San Miguel kasama si Ama. At dati sinasabi nina Nanay at Tatay: "Kahanga-hanga na tayo ay pinalayas! Kung hindi tayo pinalayas, hindi sana natin nakilala ang isang napakagandang pari!" – ganoon nila ipinagpapasalamat sa Diyos.

Ang Pamilyang Samartsev

Vasily Ivanovich Samartsev

Nanirahan kami sa Rehiyon ng Orenburg. Ang aming mga magulang ay taos-pusong relihiyoso. Noong 1931, pinagkumpiska ang ari-arian ng aking ama bilang kulak at siya ay ikinulong, samantalang kami—anim na magkakapatid at ang aming ina—ay dinala noong Mayo 1931 sa Puwersang Bilang 9 malapit sa Karaganda, sa malawak na kapatagan. Ang panganay kong kapatid na lalaki ay 11 taong gulang, sinundan ni Genochka; ako ay apat; mas bata sa akin sina Ivan, tatlong taong gulang, at Yevgeny, dalawang taong gulang; at ang bunso, si Pavlik, ay sanggol pa. May dala kaming koshma at isang baul. Nagtimpla kami ng hukay sa lupa, inilatag ang koshma, binasag ang baul at ginamit ito bilang bubong. Iyon ang aming tahanan. Kapag umuulan o niyebe, tinatakpan namin ang hukay ng koshma. At doon kami, anim na magkakapatid, nagkukumpulan na parang sisiw sa paligid ng kanilang ina.

Pagkatapos ay nagsimula silang magtayo ng mga bahay na gawa sa luwad at pinilit ang lahat na humalo ng luwad. Ang tagapangasiwa ay sumasakay sa kabayo at itinutulak ang mga tao papunta sa luwad gamit ang latigo. Nanghiwa kami ng damong-gubat, nanghiwa ng sari-saring damo at palumpong – kailangan naming itayo ang mga baraks bago dumating ang taglamig para hindi kami mamatay. Ganyan lumago ang pamayanan ng Tikhonovka sa Mina Blg. 2. Kami mga bata ay binigyan ng napakakaunting rasyon. May maliit na sapa doon, pero natuyo ito, at hindi sapat ang tubig. At dahil dito, pagsapit ng taglamig ay nakatayo na namin ang mga pader, nakabit ang mga bintana at pinto, at naglagay ng dalawang kalan sa bawat baraks. Dalawampung pamilya ang nasa bawat baraks, at lahat ay natutulog sa mga bunk bed tuwing taglamig. Isang pamilya sa isang hanay ng bunk bed, isa pa sa susunod, at isa pa sa ikatlo – isang tuluy-tuloy na hanay ng mga bunk bed na may makitid na pasilyo sa pagitan nila.

Napakatindi ng taglamig noong 1932, at nasaksihan ko mismo kung paano namatay nang sabay-sabay ang mga buong pamilya. Namamatay ang mga tao sa gutom, sa lamig, at sa sari-saring karamdaman – sumiklab ang disenterya, pati na rin ang pagtatae; wala nang panglunas sa kanila, at kakaunti ang tinapay – taggutom. Mas matatag ang mga taga-Orenburg at Siberia. Ngunit ang mga galing sa mga matabang lupain – Tambov, Voronezh, Penza – ay mas mahina; namamatay sila nang buong pamilya nang sabay-sabay. Paano sila inilibing? Nagtimpla sila ng hukay na tatlong metro ang lapad; hinihila ang mga pamilyang patay palabas ng baraks, itinaon sa kariton, dinala at itinaon sa hukay na parang panggatong. At sa loob ng isang linggo noong taglamig na iyon, namatay ang aming mga kapatid na sina Pavel, Ivan at Yevgeny. Tungkol naman sa pagkamatay ni Genochka, hindi namin man lang ito narinig. Pinuntahan nila siya para tawagin na kumain, at patay na si Genochka. Gumawa sila ng maliliit na kabaong para sa mga bata, at binalot nila ang sanggol na si Pavlik sa isang basahan, inilagay siya sa isang tubo na bakal, humukay ng maliit na puntod at inilibing siya. Ganoon talaga. Dalawang taon ang lumipas, limang libong tao na lang ang naiwan sa Tikhonovka. Dalawampung libo ang inilibing doon, malapit sa Stara Tikhonovka. Dalawang kapatid na lalaki at ang aming ina lamang ang nakaligtas.

Noong 1933, dumating ang aming ama, at makalipas ang ilang sandali ay namatay ang aming ina dahil sa gutom. Ang mga mananampalataya na pinilit na lumipat ay nagtitipon-tipon upang manalangin. At nang palayain sina madre Martha at Mary mula sa Dolinka at nanirahan sa Tikhonovka, sinabi nila sa amin na si Padre Sebastian, ang nakatatanda ng Optina, ay malilaya rin mula sa Dolinka. At kaya sinimulan na naming maghintay sa kanya.

Bago ang digmaan, gumagamit kami ng mga ration card para makakuha ng tinapay. Mahahaba ang pila sa Tikhonovka, kaya pumapasok ako sa bayan para kumuha ng tinapay. At si Itay, nang siya ay pinalaya at nanirahan na sa Mikhailovka, ay pumupunta rin para kumuha ng tinapay. Talagang gusto ko siyang makilala

sa bayan, at nakilala ko nga siya; lumapit ako sa kanya at nakipag-usap. At anong tuwa nang dinala niya ako sa bahay niya sa Nizhnyaya Street. Doon nagsimula ang aming pagkakaibigan.

Nina Petrovna Samartseva

Nagkaroon ako ng mahirap na panganganak, at pagkatapos noon ay sipon ako at nagkaroon ng impeksyon. Pinalabas ako ng ospital panganganak bilang isang walang pag-asa na kaso, pinauwi para mamatay. At nagsimulang bumisita sa akin si Ama. Dumarating siya at sasabihin: "O, may dala akong prutas; o, may dala akong isda." Kwaresma noon, at dinadala niya sa akin ang isang karpa: 'Lutuin mo ang karpa!' Pero hindi ako kumakain; malapit na akong mamatay. Dumarating ang doktor mula sa ospital at sasabihin, 'Bakit mo pa siya aalagaan? Wala nang makakatulong sa kanya ngayon.' Dumating ang aming mga doktor – sina Olga Fyodorovna at Taisia Grigoryevna – at binigyan ako ng iniksyon nang dalawang beses sa isang araw. Nanghihinayang na nanghihinayang ang pari sa akin: "Ang lalaki," sasabihin ni Itay, "ay mas malakas, pero ang babae – siya ay walang magawa." Mga lalaki muna ang naging anak namin, saka mga babae. "Itay," sasabihin namin, "babae ang naging anak namin!" "Ah, babae!" sasabihin ni Itay, "paborito ko ang mga babae!"

Uupo siya sa tabi ng aking higaa nang sandali at makikipagkwentuhan. Bahagyang nakahilig ang kanyang ulo sa isang gilid at dahan-dahang umaayun. At ganoon, araw-araw sa loob ng isang buwan, dumadalaw ang Ama sa akin, at pagsapit ng tagsibol, salamat sa kanyang mga panalangin, ay gumaling na ako.

Valentina Sergeevna Popova

Nagtrabaho kami sa Karaganda Confectionery Factory. Pinamamahalaan ng mga Komunista ang pabrika; lahat ng manggagawa ay kasali sa unyon ng mga manggagawa, pero hindi kami nakisali. At sa pabrika, hinamak kami dahil kami ay mga mananampalataya. Ngunit mahal namin ang aming trabaho at mahusay kaming gumawa. Isang araw, dumating ang isang pangkat ng telebisyon para mag-film ng isang programa tungkol sa mga natatanging manggagawa. Gusto nila kaming i-film, pero ipinagbawal iyon ng manager, na nagsabing: "Hindi ninyo puwede, sila'y mananampalataya." Siyempre, matagal kaming pinagalitan noon, at natawa ang mga tao: "Marami ka nang napalampas; bata ka pa lang at naniniwala ka na sa Diyos!" Pumunta kami kay Padre Sevastian, ikinuwento namin sa kanya ang nangyari, at labis niya kaming pinagaan ang loob—walang nanay ang makakapagpaaangkin sa amin nang kasing galing ni Padre Sevastian. 'Ayos lang iyan,' sabi niya, 'tiis niyo muna sandali. Makukuha niyo pa rin ang tiwala nila; ipagkakatiwala nila sa inyo ang mga susi at gagawa kayo ng mga tagapangalaga ng bodega.'

Siyempre, pinapagana nila kami nang mabigat; tuwing taglamig, pinapalayas kami nila mula sa pagawaan para magtrabaho sa labas sa mga construction site. Ibinababa namin ang uling mula sa mga karwahe at inilululan ito sa mga trak, at ginagawa namin ang anumang kailangan. At saka kami naging magkaibigan ng direktor at ng punong inhinyero, si Ivan Semenovich. Dumalaw sa amin si Ivan Semenovich, nakita niyang nag-aayuno kami, at nagustuhan niya iyon. Tinanong niya kami ng iba't ibang bagay tungkol sa pag-aayuno at mga pagdiriwang na Kristiyano, at sinabi niya: "Kay ganda ng buhay ninyo! Gusto ko ring mabuhay nang ganito." Kaya ginawa nila kaming mga tagapangalaga ng bodega, ipinagkatiwala sa amin ang mga susi, at pinagtiwalaan pa kami ng direktor sa kanyang apartment nang umalis siya.

Si Sister Nina (Korshunova)

Nang nagtatrabaho kami sa labas sa isang construction site, nasira ang kalusugan ko. Hindi na binigyan ng pagpapala ni Ama na lumabas ako para magtrabaho. Nasa sick leave ako nang anim na buwan. Pagkatapos ay sinabi ni Ama, 'Kailangan mong magtrabaho sa simbahan.' At nabigyan ako ng ikalawang antas na kapansanan. Nagsimula akong magtrabaho sa simbahan at hanggang ngayon ay patuloy pa rin.

Isang araw, lumaki ang isang malaking bukol sa braso ko. At tuwing may problema o pangangailangan kami, lahat kami ay tumatakbo kay Itay. Kaya lumapit ako sa kanya at sinabi, 'Itay, may bukol ako sa braso at lalo lang itong lumalaki.' Sabi ni Nanay, 'Kailangan mong mag-opera.' Pero tumingin si Tatay sa bintana, hinaplos nang marahan ang braso ko at sinabi, 'Oo, malaki nga ang bukol. Pero hindi, hindi ka kailangang mag-opera.' At ganoon lang, nawala ito—kung noon mismo o makalipas ang ilang sandali, hindi ko alam—pero pagdating ko sa bahay, nawala na ang bukol sa braso ko.

Nang kami ay mga labinlima o labing-anim na taong gulang, bumili kami ng tiket sa sinehan, nang hindi, siyempre, humihingi ng basbas kay Tatay. Ngunit nauna na itong nakita ni Tatay at dinala kami sa gatasang pabrika. Doon, papasok siya para kumustahin ang ilang tao, uupo nang sandali, maglalakad-lakad sa taniman ng gulay, pagkatapos ay papasok muli para kumustahin ang iba. "Ay," sasabihin niya, "hindi naman tayo nagmamadali." At siyempre, nagmamadali kami, pero nanahimik na lang. Kasama namin si Nanay Varya; sasabihin niya, "Ay, nagmamadali talaga ang mga bata." Pero ngumingiti na lang si Tatay at nagpatuloy sa paglalakad, pinahaba ang usapan. Alas siyete na, tapos alas otso... at sinabi ni Ama, "Sige, maaari na tayong umuwi." Kaya hindi na kami nakapanood sa sinehan. Mga araw iyon ng aming kabataan.

Noong isang beses, bago mag-Pasko, pinagpala kami ng Ama, ako at ang kapatid kong babae, para pinturahan ng puti ang silid ni Ama Pedro. Pagdating namin sa umaga, at bago pa man magsimula sa trabaho, gusto naming humingi muli ng basbas sa Ama, pero sinabi ng tagapag-alaga ng silid, 'Masyadong may sakit ang Ama; hindi ninyo siya puwedeng lapitan.' Nadismaya kami, pero nagtrabaho kami kahit papaano. Natapos na naming maputing-pinturahan ang lahat at naghahanda na kaming umuwi nang gusto naming hingin muli ang pagpapala ni Ama, ngunit sinabi muli ng tagapaglingkod ng selda: "May sakit si Ama; hindi ninyo siya maaaring lapitan." Hapon na noon, at madilim na sa labas. Habang dumaraan kami sa bintana ni Ama, nakita naming nakabukas ang ilaw at nakabukas nang todo ang kurtina. Nakita namin si Ama na nakaupo sa kanyang selda, kasama si Ama Anatoly Prosvirnik sa kanyang paanan (nag-aaral pa siya noon sa Akademya at dumalaw kay Ama para sa bakasyon ng Pasko). Sinabi ko sa kapatid kong babae, 'Oh, nandiyan si Ama, pero hindi tayo pinayagang humingi ng kanyang basbas ni Vera.' Aba, naisip ko, hihingin ko na lang ito mula sa malayo. Kaya lumakad kami sa tabi ng bintana at sinabi ko, "Ama, pagpalain ninyo kami!" Pero sabi ng kapatid kong babae, "Bakit ka sumisilip sa bintana? Hindi iyon tama; may sasabihin si Ama." "Ay, hindi naman," sagot ko, "hindi niya kami iisipin; iisipin niya na si Glafira lang ang nagkukunwari rito." At umuwi na kami.

Kinabukasan, pumunta kami sa simbahan; ang pari ay nagsasagawa ng serbisyong pangalala, at nakatayo si Glafira sa isang gilid. Lumapit ako sa pari upang tanggapin ang kanyang pagpapala, at habang hinahawakan niya ang aking kamay, lumingon siya kay Glafira at sinabi, "Bakit ka sumisilip sa mga bintana?" Diyos ko! Biglang humagulgol si Glafira, hindi maintindihan ang sinasabi. Pumunta ako kay Ina Anastasia (sa aming komunidad, kapag hindi posible na lapitan ang pari, lumalapit kami kay Ina Anastasia; siya ang nag-aayos ng lahat). 'Ina,' sabi ko, 'nangyari ito at iyon; hindi maintindihan ni Glafira ang nangyari at umiiyak siya. Ipaliwanag ko ba sa kanya?' 'Huwag mo nang pag-aksayahan,' sagot ni Ina Anastasia, 'huwag kang magsalita; maaayos din ang lahat.'

Gusto ng Tatay na magsama kaming apat na magkapatid na babae sa Karaganda at lagi niyang sinasabi: 'Bibilhan ko kayo ng bahay, at doon kayo titira.' Pero si Yevgeniya, isa sa mga kapatid ko, na nakatira kasama ang mga magulang namin sa Zhaltyr sa Rehiyon ng Tselinograd, sumulat sa akin sa isang liham na nagsasabing balak niyang magpakasal. Kaya sinabi ko kay Tatay na magpakasal na si Zhenya, at tinanong niya, 'Sino pa ang kasama ninyo?' Sabi ko, 'Ang panganay kong kapatid na lalaki.' – 'Saan siya nagtatrabaho?' – 'Sa pulisya.' – 'Sige, tutulungan niya.' At naisip ko sa sarili, 'Paano kaya makakatulong ang kapatid ko?' Kaya pumunta ang kapatid kong lalaki sa Zhaltyr at sinita ang aming mga magulang: 'Ano'ng iniisip ninyo? Labing-walong taong gulang pa lang siya, at ipapakasal ninyo na! Hindi ko ito papayagan! Sasamahan ko siya; pag-aaralin ko siya; magiging doktor siya!' Na-cancel ang kasal, at dinala ng kapatid ko si Zhenya sa Karaganda. Pagkatapos noon, siyempre, labis na pinagsisihan ng kapatid kong lalaki ang ginawa niya: "Hindi ko sana siya dapat dinala rito; doon sana siya nakapag-asawa, pero rito ay nagsimula na siyang pumunta sa simbahan." At ang kapatid kong babae ay nanatili sa amin, nakatira kasama si Itay.

Minsan, natutulog si Ama sa bahay namin. "Sino ang mag-a-alipin sa munting alipin ni Ama?" Hindi mailarawan kung gaano kalaking tuwa iyon para sa amin! Sinasabi ni Ina Varvara: "Mga anak! May bahid ng Panginoon sa Ama, at napakabait ng Panginoon Mismo!" Susuklayin mo ang buhok niya at titipunin ang mga hibla. Hanggang ngayon, mayroon pa rin akong ilang hibla ng buhok ni Ama.

Nang si Ama ay lubhang mahina na, at binuhat na nila siya papunta sa simbahan, hindi pinapayagan ni Vera, ang tagapag-alaga ng silid niya, ang sinuman na lumapit sa kanya. Ngunit talagang gusto kong maging malapit kay Ama. Kaya, habang binubuhat siya nina Petya at Shurik palabas ng simbahan, sinabi sa akin ni Ama: "Halika, sasamahan kita sa isang paglalakbay sa mga pagsubok." Naisip ko, 'Paano mangyayari iyon?' – at sinundan ko sila, habang sinasabi ni Ama, 'Pumasok ka, pumasok ka.' Pumasok ako, nag-signo ng krus si Ama, at nag-signo rin kaming lahat; at nakita kong nakangiti siya. Lumapit siya sa mesa at binigyan ako ng isang dalandan at isang mansanas, sabay sabi, "Sige, umalis ka na!" Pero natakot akong umalis; mahigpit kasi

si Vera namin. Gusto kong lumabas sa kabilang pinto, pero nakandado na ito ng kawit, kaya kinailangan kong pumasok sa sala. Doon bigla akong sinugod ni Vera at sinimulang sermonan nang todo. Hinampas at binugbog niya ako: 'Paano mo nagawa 'yan? May sakit si Tatay, tapos pumasok ka pa roon?!' Doon sumingit si Petya, at tumakbo si Nanay; nagkagulu sila ni Vera: 'Ano ba'ng ginagawa mo?' At saka tumakbo si Tatay papunta: 'Ikaw, masamang bata ka, ano'ng ginagawa mo? Pinagpalain siya mismo ni Tatay!' Ganoon ang klaseng 'pagsubok' na pinagdaanan ko para lang makalabas ng pinto. At nakangiti si Tatay: 'Sige, tuloy mo na!'

Nang magkasakit si Itay, hindi kami umuwi para matulog; natulog kami sa mga bunk sa bantayan. Natakot kami na baka mamatay si Itay at hindi kami nariyan kapag siya ay pumanaw. At noong Radonitsa, bandang alas-4:45 ng umaga, nakita ko sa panaginip: nakatayo si Itay sa kapilya ng alaala, nagbibigay ng kandila kay Vera, ang kanyang tagapaglingkod sa selda, at sinasabi: "O sige, ipamigay mo ang mga kandila sa lahat," – at siya mismo ay nagpailaw ng kandila. Nagising ako at sinabi: "Tanya, namatay na si Ama." Hindi ko pa man natatapos ang aking sinabi nang may kumatok sa pinto: "May hindi maganda kay Ama!" Hindi nila sinabi na "namatay na siya," ang sabi nila "may hindi maganda sa kanya." Tumakbo kami papasok sa selda; nakahiga pa rin doon si Ama, nakabukas ang katawan, nakasuot ng kanyang epitrachelion. Nakatayo sa unahan ang Obispo, kasama sina Vera, Olga Fyodorovna at Glafira; nakayuko silang lahat – pumanaw na si Ama. At si Ama mismo ang unang nagsabi sa amin.

Taisiya Grigoryevna Fomina

Si Ilarion Vasilyevich Fomin ang mismong lolo ko. At si Ama ay parang lolo rin sa akin. Namatay ang asawa ni Lolo Ilarion nang siya ay apatnapu't pitong taong gulang. Naiwan siyang may apat na anak na may edad na apat, pito, at mas matanda pa. Ang anak niyang si Maria – ang ninang ko, na labing-siyam noon – ang nag-ako ng lahat ng pasanin: pinalaki niya ang lahat ng mga anak at tinulungan ang Lolo na mabuhay. Dumating ang aming pamilya sa Karaganda noong ika-1 ng Agosto 1955, sa pagpapala ng Ama. Nanirahan kami sa Melkombinat. Si Lolo Ilarion ay isang taong may karanasan sa mundo, ngunit isang taos-pusong debotong mananampalataya. Palagi siyang nananalangin at nagbabasa ng mga espiritwal na aklat. Mula pagkabata, hindi siya kailanman nag-ahit, hanggang sa kanyang kamatayan. At lubos niyang iginagalang si Ama; hindi sila kailanman nag-away. Palagi akong nasa tabi ni Lolo. Nang siya ay mamatay, si Ama ang nagdaos ng kanyang libing.

Taglay ng Ama ang espiritwal na karunungan at pagmamahal para sa mga ulila at mga biyuda; palagi niyang sinusubukang tulungan sila, kahit isang piraso ng tinapay lamang. Ngunit paminsan-minsan, mahigpit ang Ama. Bagaman kamag-anak ako, nakaramdam ako ng takot sa presensya ni Ama; hindi ako makagalaw nang malaya o komportable sa kanyang paligid. Noong isang beses, nang si Ama ay mahina na, inihatid ko siya mula sa kalsada papunta sa kanyang silid. Nang pumasok kami sa silid, walang katulong doon para tulungan siyang maghubad. Kaya nagpasya ako: 'Ako na ang tutulong kay Ama.' Lumiko siya at sinabi, 'Akala mo ba hindi ko na kayang alagaan ang sarili ko?' Nakatayo lang ako roon, nanlamig sa kinatatayuan. At siya na ang naghubad ng sarili niya at isinabit ang mga damit. 'Kaya ko pa rin,' sabi niya, 'na tumulong sa mga tao nang mag-isa.' Ganoon niya ako pinabalikwas.

Maraming tao ang dati nang pumupunta sa Mikhailovka para makita si Ama, at tinatanggap at inaalagaan sila ng mga madre. Noong una, hindi ko ito pinahalagahan, hanggang sa naunawaan ko kung gaano kabigat minsan ang mga estranghero, at kung gaano k hirap tiisin ang lahat ng ito, pasanin ang lahat ng kanilang karamdaman at alagaan sila. Karapat-dapat sa pinakamataas na papuri ang pagkamapagpatuloy ng mga madre. Sila ay mga taong espiritwal at namuhay nang espiritwal.

Nang pumanaw ang Ama, hindi dumalo si Obispo Joseph sa libing. Ngunit may karunungan dito: dumating si Obispo Pitirim, at alam ito ni Obispo Joseph. Si Obispo Pitirim ang espirituwal na anak ni Ama, at higit pa rito, pinagpala siya ng Patriarka upang pangunahan ang libing. Si Obispo Pitirim ay isang obispo, samantalang si Obispo Joseph ay isang arsobispo. At upang hindi magdulot ng anumang gulo, hindi dumalo si Obispo Joseph.

Pagkatapos ng pagkamatay ng Ama, walang alitan sa pagitan namin. Kung mayroon mang mga alitan, ito ay mga walang kabuluhang bagay. Pinoprotektahan tayo ng Panginoon. Tungkol naman sa mga anak ng Ama na hindi nakikinig sa kanya – nangyari na iyon, nangyayari, at magpapatuloy pa. Ganyan talaga tayo bilang tao. Gusto natin kapag may nagsasalita pabor sa atin, pero kapag may nagsasalita laban sa atin, hindi natin ito gusto. Ngunit humingi rin naman kami ng tawad pagkatapos.

Antonina Ivanova

Nagtatrabaho ako sa minahan nang 10 taon. Ngunit nang may ipinag-utos na alisin ang lahat ng kababaihan sa mga minahan, nawalan ako ng trabaho. At saka ako tinawag ni Ama, kaya pumunta ako para makita siya. "Nakikita mo," sabi niya, "yung babaeng nakaupo diyan? May maysakit siyang anak, isang lalaki. Sasama ka sa kanya at aalagaan mo siya."

Kinabukasan, pumunta ako sa ospital para makita ang batang lalaki. Magiging pitong taong gulang na siya. Gwapo at mabait na bata siya, pero hindi siya makalakad; paralisado siya. Nanatili ako sa ospital kasama siya buong gabi, pinakain ko siya at inakay ko siyang maglakad-lakad. Pagkatapos, pinauwi na ang batang lalaki bilang isang kasong walang pag-asa. Agad na hinulaan ni Padre Sebastian na hindi mabubuhay si Volodya, at unti-unti niyang inihanda ang kanyang mga magulang para rito. Ngunit hindi matanggap ng kanyang mga magulang ito; siya lamang ang kanilang anak. Handa ang kanyang mga magulang na gawin ang lahat at sinubukan ang bawat paraan – nag-imbata sila ng maraming doktor, nagdala ng isang Tsino na naglagay ng karayom sa kanyang gulugod at gumamit ng moxibustion, at dumating sa kanilang bahay ang mga manghuhula, ngunit hindi gumaling ang bata.

Bago nagkasakit ang bata, palagi siyang lasing ang kanyang ama, at tuwing lasing ito, nagwawala at nanunumpa. At dahil dito, nagkaroon siya ng pagtatalo sa kapitbahay sa bakuran, sa mismong harap ng batang lalaki; kumuha ang isa sa kanila ng palakol para saksakin ang isa pa, at ang anim na taong gulang na batang lalaki, na natakot, ay umakyat sa dalawang metrong mataas na bakod at hindi makababa; kinailangan nilang hilahin siya pababa mula doon. Agad siyang naging paralisado, pagkatapos ay nabulag, at nawalan ng kakayahang magsalita. Pumunta ang kanyang ina sa pari nang umiiyak, at pinakalma siya ng pari. Nagkasakit ang batang lalaki nang pitong buwan. Madalas bumibisita ang pari at binibigyan siya ng Banal na Komunyon; sinasabi niya na ang batang ito ay parang isang martir. At nang mamatay si Volodya, pinadala ng pari si Ina Anastasia at ilang iba pang mga ina sa kanilang tahanan. Hinugasan ng mga diakonesa ang katawan ng batang lalaki, nanalangin, at inihanda ang lahat para sa libing. Umupo muna si Ina Anastasia roon, saka nagsabi: 'Wala rito si Zhenya (iya ang ama ng batang lalaki). Halina, Petya, Kolya, bilisan ninyong libutin ang mga kubo, kung hindi, sa loob ng isang minuto ay magkakaroon na ng isa pang kabaong.' At sa pinakamalayong kubo, natagpuan nila si Zhenya – nakabitin na siya ng lubid sa kanyang leeg. Kaya iniligtas siya ni Ina Anastasia. Isa rin siyang kahanga-hangang babae, at sinadya siyang pinadala roon ng pari. At hindi umalis si Ina Anastasia hanggang mailibing ang batang lalaki.

Valentina Petrovna Panova

Nakatira ang aming pamilya sa Tselinograd nang marinig namin sa lokal na simbahan na may isang medyo pambihirang pari sa Karaganda. At noong taglamig ng 1955, naglakbay kami ng aking mga magulang papuntang Karaganda upang makita ang pari. Nasa ikasiyam na baitang ako noon. Dumating kami, nagkumpisal, tumanggap ng Banal na Komunyon, nakita namin ang pari at umalis na kami. At talagang nag-iwan ng pambihirang impresyon ang pari. Bagaman sa panlabas ay isang karaniwang tao lamang siya, nang lumapit ako sa kanya para humingi ng kanyang basbas, muntik nang tumigil ang pintig ng puso ko dahil sa taimtim na paggalang na pumuno rito. Nabigla ako sa damdaming ito.

Noong 1956, natapos ko ang pag-aaral at, dahil mahilig ako sa pagpipinta, nagpasya akong pumunta sa Moscow at mag-apply sa Stroganov School. Noong panahong iyon, dumating ang isang kamag-anak namin mula sa kay Father Sevastian at sinabi na hindi ako binasbasan ni Father na mag-enroll sa paaralan. Ngunit nabili ko na ang tiket ko, kaya umalis ako at hindi na nag-enroll. Pagkatapos, dinala ako ng ama ko pabalik sa Karaganda. Binigyan ako ng ama ng kanyang basbas na manatili at sinabi, 'Maninirahan ka kay Ina Agnia at tutulungan mo siya.' Nanirahan ako kay Ina Agnia nang apat na taon. Si Ina Agnia ay isang pambihirang tao rin. Pinakamataas ang paggalang namin sa kanya, at ano man ang sabihin niya, tinatanggap namin nang walang pag-aalinlangan. Palagi siyang dinadalaw ng mga tao – mula umaga hanggang gabi – at pinapakain namin silang lahat; hindi ko nga alam kung saan nanggagaling ang pagkain. Natatangi ang pagkamapagpatuloy ni Ina. Pagkaalis ng ilan, dumarating naman ang iba, at kailangan naming ayusin muli ang mesa. Habang nag-aasikaso ng mga bisita, nagpipinta si Ina ng mga icon. Minsan sasabihin ko, 'Ina, kailan ka ba makakagawa ng trabaho? Isasara ko na ang tarangkahan!' 'Paano ko naman magagawa iyon?' ang sasagot ni Ina, 'May mga taong dumarating; dapat muna natin silang salubungin.' Inuna niya ang pagmamahal niya sa mga tao kesa sa lahat ng bagay, at kayang isantabi ang lahat dahil lamang may isang taong dumating. May mga taong bumiyahe papunta sa kanya mula sa ibang bayan, partikular para sa kanya, kay Nanay, dahil naramdaman nila ang

kanyang init ng damdamin, ang kanyang pagkamapagpatuloy, ang kanyang kabaitan. At tinrato niya ang lahat nang may lambing at pagmamahal lamang. Hindi kayang taglayin ng isang tao ang ganoong init ng puso at kabaitan nang mag-isa. Mula ito sa itaas; ang kabaitan niya ay espirituwal. Nang mamatay ang Ina, umiyak ang mga tao: 'Pumanaw na ang aming tagapag-alaga. Sino pa ang aming lalapitan ngayon, na tatanggap sa amin kahit anong oras?' Sa akin naman, inaruga ako ng Ina. Wala siyang hinihingi sa akin, pinakain na lang niya ako ng masasarap na pagkain. Kapag umuwi ako galing sa trabaho, tatanungin ako ni Nanay, 'Nangangailangan ka ba?' – 'Hindi pa, Ma, kakakain lang namin.' – 'Hindi, nangangailangan ka; magluluto ako ng pagkain para sa'yo.' At siya, kahit may sakit at nakasandal sa mesa sa tabi ng kama, ay pupunta sa kalan at magluto ng napakasarap na mga pancake para sa akin.

Hindi ko masasabi ang anumang partikular na espesyal tungkol kay Nanay. Sa tingin ko, espesyal ang bawat araw noon. Mukhang karaniwan lang ang lahat, pero ito ay isang pang-araw-araw na tagumpay. Mula umaga hanggang gabi, bukas palagi ang aming pinto. Minsan, dumarating ang aming mga anak na lalaki – sina Petya at Alyosha – at tinatanggap niya sila nang may paggalang. Pinapanood namin at naiisip: "Malamang magiging pari sila, dahil ganoon sila binabati ni Nanay." Naalala ko noong dumadalaw si Father Alexander noong tinedyer pa lang siya, at tinrato siya ni Nanay nang may labis na paggalang – ang tanging kulang na lang ay ang paglapit ni Nanay para humingi ng basbas. Pagkatapos ng lahat, hindi nga niya inisip na magiging pari siya, ngunit ang lahat ay naging ayon sa nakatakda.

Si Ina Anastasia – mas tuwiran siya; direksahan niyang sinasabi ang kanyang iniisip, kahit pa sa harap mo. May tingin siya sa kanyang mga mata na para bang nakikita ka niya nang lubusan. Medyo natatakot ako sa kanya, kahit mabait din naman siya. Mahilig niyang ihain sa lahat ang kanyang sariling gawang kvass. Pagdating mo sa simbahan, nariyan na agad si Ina Anastasia sa daanan: "Gusto mo bang kumain ng kvass?" – "Sige, kukuha ako, Ina."

Rinirerespeto rin namin si Ina Anastasia. Ngunit minsan may sinasabi siya na nagpapahirap sa amin na lubos siyang paniwalaan. Sinasabi niya noon na magiging banal si Ama, na siya ay aalisin dito. Sinabi niya na magbabago ang panahon, na guguhin ang Unyong Sobyet – pero para sa akin ay parang agham-piksiyon iyon, dahil noon ay tila nakasulat na sa bato ang lahat. Sinabi rin niya na kapag kinuha si Itay mula rito, huwag din nila siyang kalimutan. Narinig ko mismo iyon, pero noon ay hindi ako naniniwala na maaaring mangyari ang ganoong bagay.

Hindi ko nga pinaniwalaan ang mga hula ni Tatay tungkol sa aming pamilya. Nang sinabi niyang lilipat ang aming pamilya mula Tselinograd papuntang Karaganda, tumutol ako: 'Hindi, hindi iyon mangyayari; nandoon ang lahat ng kamag-anak namin, nandoon ang panganay kong kapatid na babae at ang asawa niya, at hindi kailanman iiwan ni Tatay ang kapatid ko.' Pero ngumiti na lang si Tatay: 'Pupunta ka roon at bibili ka ng bahay, magtanim ka ng hardin, at magkakaroon ka ng lahat.' Noong '59 iyon, at pagsapit ng '60 ay nasa Karaganda na ang pamilya namin, at sinalubong namin ang Bisperas ng Bagong Taon na nakaimpake na ang mga maleta namin.

Nahulaan ng Tatay sa Nanay ko na mamamatay siya habang naglalakbay. At sa tuwing aalis si Nanay para bisitahin ang isa sa mga kamag-anak namin, pinapayagan namin siyang umalis nang may bahagyang pangamba. Dumating nga ang kamatayan habang siya ay naglalakbay, ngunit hindi sa paraang inakala namin. Nasawi nang magkasama sina Nanay at Tatay dito sa Karaganda noong 1976, habang minamaneho nila ang sasakyan sa isang tulay.

May magagandang magulang ako. Sila ay deboto at mabait. Ngunit ang aming mga pinunong espirituwal ay mas mainit pa ang pagmamahal. Isang salita lang ang alam ng pari, at para kang lilipad na palayo sa kanya na may pakpak. Hindi kayang magmahal at magbigay ng isang taong makamundo nang kasingdami ng pagmamahal at pag-init ng puso na ibinigay ng aming mga pinunong espirituwal.

Ang Pamilyang Khmyrov

Monghe Sebastian (Alexander Alekseyevich Khmyrov)

Noong 1931, inagaw ang aming mga ari-arian at pinalayas kami mula sa Rehiyon ng Tambov patungong Karaganda. Pinatapon nila ang aming ina, kami na tatlong magkakapatid, at labing-isang pamilya pa mula sa aming nayon; sumama sila sa amin sa iisang karwahe. Una, dinala nila kami sa Petropavlovsk, sakto para sa Araw ni San Pedro at San Pablo. At, hanggang ngayon ay naaalala ko pa, pinakain nila kami ng

sabaw ng punla sa Petropavlovsk. Mula sa Petropavlovsk, mga dalawang linggo bago kami nakarating sa Kompaneysk.

May isang tigang na kapatagan doon, isang nasunog na kapatagan. Ibinaba kami sa gabi; umuulan. Hinila namin ang mga tabla – ang mga bunk na pinahigaan namin – palabas ng mga karwahe, pinutol namin ito sa apat na piraso, at ginawang patungan. Pagkatapos ay pumutol kami ng ilang palumpong na karagan, tinakpan namin ng mga ito ang mga patungan, at gumawa ng silungan. Nanirahan kami sa mga silungang ito. Pinilit na magtrabaho ang lahat, gumagawa ng mga ladrilyang adobe. Bata pa lang ako noon, pero nagtrabaho rin ako, pinipihit ang mga ladrilyang adobe para matuyo sa araw. Pagkatapos, dinala ang mga ladrilyang adobe sa lugar ng konstruksyon at ginamit sa paggawa ng mga kubo. Nanghiwa rin sila ng damong-gansa at ginamit iyon sa paggawa ng mga bahay. Kakagawa pa lang namin ng mga pader nang dumating ang taglamig, at walang kisame ang mga bahay. Noong Disyembre, kumalat ang typhus dahil sa kalat, at ang pagkain ay walang lasa – malata ang sabaw at binigyan kami ng 400 gramo lang ng tinapay. Namamatay ang mga tao. At pagkatapos, noong Kapistahan ng Presentasyon ng Panginoon, namatay ang dalawang kapatid kong lalaki. Nasa ospital sila sa ' ' sa Old Town, na noon ay tinatawag na 1st Karaganda. Sinabihan nila ang nanay ko, at pumunta siya sa ospital para hanapin sila. Doon tinanong siya: 'Ano ang gusto mo?' 'Ganito,' sabi niya, 'sinabihan kami na namatay rito ang aming mga mahal sa buhay, kaya hinahanap namin sila.' 'At kailan ka sinabihan?' – 'Kahapon.' – 'Ay!' sabi nila, 'huwag mo na silang hanapin; wala na rito ang mga taong iyon, dinala na sila. Limang karwahe ang kumuha sa kanila ngayon at itinaon sila sa isang malawak na hukay. Nandoon na ngayon ang mga kapatid mo. At ang mga sariwang bangkay na ito ay nakahiga rito.' Pero nakilala ni Nanay ang isa sa kanyang mga kapatid. Dinala nila siya, inilapag sa isang sled, at dinala sa Kompaneysk. Mayroon nang sementeryo roon, at naghukay sila ng hukay, parang libingan, binalot ang kapatid kong lalaki ng kumot, at inilibing siya. At ganoon – dinadala nila ang mga tao sa Kompaneysk sa pamamagitan ng mga kariton. Isang malaking trahedya ito, nakakatakot; hindi mo mailalahad nang buo sa salita. Kaya, may mga bahay na walang kisame, at bumabagsak nang malakas at tuloy-tuloy ang niyebe. Ang mga taong buhay pa ay gumagapang palabas mula sa ilalim ng niyebe. Samantala, ang mga hindi na buhay – nakalapag sila sa ilalim ng niyebe; hinuhugot sila palabas at inilalagay sa isang karwahe. At dinadala na sila, hinihila ng mga lalaking kasingpayat ng mga patay – pinipilit silang mangalap at magdala ng mga bangkay. At nangyayari ito – hinihila nila ang kariton, at bigla na lang may isang lalaking humihila na hihimatayin at mamamatay. Bubuhatin nila siya, ilalagay sa kariton, at ipagpapatuloy ang paghila nito nang mas malayo. Napakahirap ng buhay noon; lahat ay nagdusa sa mga panahong iyon.

Pagkatapos ay lumaki ako; noong 1936, labing-anim na ako. Walang tiyak na haba ng serbisyo doon, at umalis ang mga tao sa abot ng kanilang makakaya. At umalis ako papuntang Russia. At pagkatapos ng digmaan, nang ako'y mag-asawa, kami ng aking asawa at ang aming batang anak na babae na si Lyubov ay personal na dumating sa Karaganda noong 1951 upang manirahan doon. Nabalitaan naming narito si Ama Sebastian, at naging malapit kami sa kanya. Lumaki ang aming pamilya, lumalaki ang mga anak, at napakaraming kalungkutan – hindi mailarawan sa salita. Pupunta ka kay Ama, makikipagkwentuhan sa kanya, at bibigyan ka niya ng payo at papagaanin ang iyong dalamhati. At nang magkasakit ang aking ina, habang ang aming bunsong anak na babae ay isang taong gulang pa lamang, dumalaw siya sa aming bahay. Umiyak ako, at umiyak din siya kasama ako. Sinabi niya: 'Alam ko kung gaano kahirap ang buhay para sa mga ulila.'

Nun Evnikia (Alexandra Florovna Khmyrova)

Noong taglamig ng 1964, nagkasakit ako nang malubha. Matapos ang mahabang panahon ng hindi epektibong paggamot para sa aking atay, nagkaroon ako ng pamamaga ng mga daanan ng apdo, at napunta ang apdo sa aking daluyan ng dugo. Napagpasyahan ng mga doktor na kung hindi ako operahan, hindi ako mabubuhay nang higit sa tatlong araw, ngunit kahit pagkatapos ng operasyon, hindi nila magagarantiya na mabubuhay ako. Pumunta ang asawa ko kay Ama, at agad niyang binigyan ng basbas ang operasyon, at inabot niya sa akin ang dalawang panyo – isang panyo sa kamay at isang pambalot sa ulo.

Alam kong terminal na ang kalagayan ko. Mahirap para sa akin ang sumailalim sa operasyon, dahil iiwan ko ang walong maliliit na anak sa bahay, na alam kong hindi na ako babalik sa kanila. At hindi nagtagal bago iyon, nagkaroon ako ng panaginip na umalis ako sa bahay at nagtungo sa silangan na may bitbit na maliit na bata sa braso ko (namatay ang limang buwang gulang kong anak na babae). Ikwento ko ang panaginip na ito kay Pari at sinabi ko, 'Pari, mamamatay na ako!' Sumagot ang Pari, 'Bakit?' – at napaluha ang kanyang mga mata, at malungkot niyang sinabi, 'Tanda iyon ng karamdaman.'

Umabot ng ilang oras ang operasyon. Sa panahong iyon, isinasagawa ang Liturhiya sa simbahan. Lumapit ang Pari sa pulpito at, nang may luha sa mga mata, ay nagsimulang manawagan: 'Mga kapatid! Manalangin tayo! Ang isang ina na maraming anak ay sumasailalim sa operasyon ngayon...' – ngunit hindi niya natapos ang kanyang sinasabi; siya ay biglang humagulgol at pumasok sa santuwaryo. Sumunod sa kanya, lumabas si Pari Alexander Krivonosov sa kongregasyon na may parehong pakiusap, ngunit hindi rin niya natapos ang kanyang pangungusap at napaiyak. Pagkatapos noon, muling lumabas ang pari, nagsagawa ng panalangin na may akathist, at ang buong kongregasyon (at palaging puno ang simbahan kapag naroon ang pari) ay lumuhod at nanalangin kasama siya. Maayos ang naging operasyon.

Nang makalabas ako sa ospital, pumunta sa simbahan ang panganay kong anak na babae. Tinanong ni Ina Anastasia, "Kamusta na ang iyong ina?" Sumagot ang anak kong babae, "Nauuwi na siya mula sa ospital." "Iyan!" wika ni Ina Anastasia, habang nakatingin sa ikon, "Nanalangin tayo sa Diyos para sa kanya!" Ganoon ang kadakilaan ng pag-ibig at panalangin ng matanda.

Noong Kwaresma ng 1962, labis akong nagdurusa sa pananakit ng ulo. Noong panahong iyon, dumating ang pari sa aming bahay upang magbigay ng Banal na Komunyon sa maysakit kong biyenang. Agad kong hiniling sa pari ang kanyang pagpapala na bisitahin ang libingan ni Banal na Xenia ng St. Petersburg sa tag-init na iyon, at sumagot siya: "Pinagpapala kita na pumunta ka agad kay matuwid na Simeon ng Verkhoturye." Ngunit may sanggol akong anim na buwang gulang sa bisig. Paano ko siya iiwan? Gayunpaman, napakalakas ng mga panalangin ng matanda kaya sa mismong gabing iyon ay tumangging kumain ang sanggol – siya mismo ang tumalikod. At nang pumunta kami ng asawa ko sa Pari upang itanong kung saang araw kami dapat kumuha ng tiket, sumagot siya: "Sa ikatlong araw ng Pagkabuhay na Muli, ika-2 ng Mayo." Diretsong pumunta kami para bumili ng tiket, ngunit wala nang natira sa tanggapan ng tiket para sa araw na iyon. Bumalik kami kay Pari: "Pari, wala nang tiket." At sinabi niya: "Pumunta kayo at humingi ng dalawang tiket lang." Bumalik kami sa ticket office at humingi ng dalawang tiket. Sabi ng nagbebenta ng tiket: "O, may naisubong dalawang tiket para sa Verkhoturye," at ibinigay niya ito sa amin.

Bago kami umalis, binasbasan kami ni Pari at hinalikan kami pareho sa ulo. At sa paglalakbay pa lamang, naramdaman ko na gumaan ang pakiramdam ko sa aking karamdaman. At nang mahawakan ko ang mga relikyang matuwid na Simeon, tuluyan akong gumaling.

Nang bumiyahe kami papuntang Verkhoturye, nagpasa si Ama ng isang liham sa amin para kay Ama Leonid, ang pari sa Verkhoturye. At ganito ito nangyari. Dumating si Ama sa bahay namin kasama ang mga madre na sina Anastasia at Irina. Nakaupo kaming lahat sa iisang mesa, ngunit hindi maintindihan ng asawa ko at ako kung ano ang pinag-uusapan ng nakatatanda kasama ang mga madre; para bang itinago iyon sa amin ng Diyos, kahit na nagsasalita sila ng Ruso. Pagkatapos, nang tanungin ni Ina Irina, 'Ama, isusulat ko ba lahat?', sumagot siya, 'Lahat, isulat mo lahat.' Mula sa mga salitang iyon, naging malinaw sa amin ang lahat. Binigyan ng ama ng kanyang basbas si Ina Irina upang magdikta habang ako ay sumusulat ng liham kay Ama Leonid. Mula sa liham na ito, napagtanto ko na si Ama Leonid ay nasa kalagayan ng pagkalito. Pagdating namin sa Verkhoturye, inihatid namin ang liham kay Ama Leonid. Hindi pa nakilala ni Ama Sebastian si Ama Leonid, ngunit sa liham na isinulat niya para sa kanya ay sinabi niya: "Kilala kita mula pa nang inordinahan ka ni His Grace John," – at tinukoy niya kung kailan at saan ito nangyari. Nang mabasa ni Father Leonid ang liham, sinabi niya: "Tunay nga, isang dakilang tao siya! Sinabi niya sa akin ang buong katotohanan tungkol sa akin, nang hindi man lang niya ako nakita."

Si Ama Leonid na ito ay isang mabuting pari; siya ay naglingkod ng labing-siyam na taon sa bilangguan, ngunit ngayong nahulog sa biyaya, at ang ating Ama, na nakita ang kanyang pagbagsak sa Espiritu habang malayo sa kanya, ay iniunat ang kanyang tulong sa kanya.

Labing-pitong taon matapos ang pagkamatay ni Ama, noong 1983, bumalik ang pananakit ng aking ulo, na kasing-tindi ng dati noong 1962. Isang hapon tinanong ko si Ama: 'Ama, tulungan ninyo ako!' – at nakatulog ako. Sa panaginip ko, nakita ko si Ama. May sinasabi Siya sa akin—hindi ko na matandaan kung ano—at hinipo Niya ang ulo ko gamit ang Kanyang kamay. Nagising ako at napagtanto kong tumigil na ang sakit.

Ang anak kong si Misha (ngayon ay Hegumen Aristarkh) ay maysakit nang husto noong siya ay tatlong taong gulang, at habang nakahiga sa kama ay nagpupumili: "Ina ng Diyos, sabihin mo kay Ama na pumunta; sobrang sakit ko!"

Noong sandaling iyon, nagmamaneho si Ama sa isang lugar kasama si Madre Iraida nang bigla niyang sinabi: 'Dadalaw muna tayo sa batang maysakit; hinihintay niya ako.' Dumating si Ama sa bahay namin at

nagtanong: 'Nasaan ang batang maysakit dito?' Pumasok siya sa silid kung saan nakahiga si Misha, binasbasan siya, binigyan ng isang malaking pulang mansanas, at umalis. At agad na bumangon ang bata, na para bang hindi siya kailanman nagkasakit. Ganyan ang paraan ng pakikinig ni Ama sa mga kahilingan ng kanyang mga espirituwal na anak at pagbibigay-pagtupad sa mga ito. At nang siyam na buwang gulang ang anak kong si Alexei, siya ay seryosong nagkasakit ng dyspepsia. Hindi siya gumagaling sa mga gamot. Sinabi ng mga doktor na mamamatay ang bata. At iginiit nilang ipa-ospital siya. Pumunta kami sa Ama at nagtanong, "Dapat ba naming ipa-ospital si Alexei o hindi?" – "Bigyan ninyo siya ng Banal na Komunyon nang tatlong magkakasunod na araw." Ginawa nga namin iyon. Nang matanggap niya ang Banal na Komunyon sa ikatlong pagkakataon, agad na nakatulog ang bata, at nang magising, tuluyan nang gumaling. Ngayon ay nagsisilbi si Alexei bilang diyakono sa Rehiyon ng Moscow.

Monghe Sebastian (Khmyriv)

Dumating ako sa simbahan nang gabi, at bigla, habang may serbisyo, sinapit ako ng lagnat, at nagsimulang sumakit nang husto ang ilong ko. Nagpasya akong manatili hanggang sa pagpapahid ng langis at saka umalis – hindi kasi ako maganda ang pakiramdam. Nang lumapit ako para sa pagpapahid, pinahiran ako ng pari at, na para bang aksidente, nahawakan niya ang ilong ko – at sobrang sakit! Papunta na ako sa labas nang maramdaman kong gumagaan na ang pakiramdam ko. Tumigil ako. Nagsimulang humupa ang sakit, at naunawaan kong inuna na ng Ama ang aking karamdaman at pinagaling ako.

Noong isang pagkakataon, inimbitahan ni Ama ang panganay kong anak na babae, si Lyuba, na labing-anim na taong gulang, sa kanyang silid. Nakikipag-usap siya rito at, sa gitna ng kanilang pag-uusap, bigla siyang nagbago: naging bata siya, walang balbas at kasing-liwanag ng isang anghel; pati ang silid ay nabalutan ng isang pambihirang liwanag. Sa gayon ay ipinahayag ng Panginoon ang espirituwal na kadakilaan at kadalisayan ng matanda habang siya ay buhay pa.

Nagkaroon ng isang insidente. Ang ninong ko ay nagmamaneho ng trak at kailangan niyang tumawid sa isang mababaw na ilog. Matarik ang pampang, at biglang nagsimulang madulas pababa sa dalisdis ang trak. Sa mismong sandaling iyon ay sumigaw siya: "Ama, tulungan mo ako!" – at agad siyang ligtas na nakabalik sa kalsada. Nakakamangha kung paano naririnig ng Ama ang bawat isa na sumigaw sa kanya para humingi ng tulong, at kung paano niya sila tinutulungan kahit na malayo siya sa kanila.

Olga Sergeevna Martynova

Nanirahan ang aming pamilya sa Rehiyon ng Astrakhan. Ama, ina, at pitong anak. Mayroon kaming molino ng hangin, tatlong baka, mga baka-giling, at mga kabayo – mahusay na magsasaka ang aking ama. Mapanampalataya at matatakutin sa Diyos ang pamilya. Noong 1930, pinilit ang aking ama na sumali sa kolektibong sakahan, ngunit tumanggi siya. At kaya, naaalala ko, pumasok sa aming bahay ang tatlong babae at dalawang lalaki at sinabi: "Kamusta, Sergei Petrovich! Ikaw ay papalayasin sa inyong pag-aari!" "Kung ganoon nga," sabi ng tatay ko, "sige, gawin ninyo." At ginugol nila ang buong gabi sa paggawa ng imbentaryo, tinutala ang bawat pirasong basahan at bawat kaserola. Naaresto ang dalawa kong nakatatandang kapatid na lalaki; nagsilbi sila ng kanilang mga sentensya nang hiwalay sa amin. Ang ama ko, dahil may kapansanan, ay hindi maaaring arestuhin. May dinalang karwahe sa bahay namin, at inilulan ang nanay ko, tatay ko, limang anak, at ang aming sanggol na pamangkin na si Klavochka sa karwahe at dinala kami lampas sa Astrakhan papunta sa isang liblib na lugar sa kapatagan. Pitumpung ibang pamilya ang dinala roon kasama namin. Nagtayo kami ng kubo mula sa mga tabla at nanirahan doon nang isang taon at kalahati. Noong 1 Agosto 1931, kami lahat na naninirahan sa stepe ay ipinasakay sa mga karwaheng pang-kargamento at dinala na parang mga hayop. Wala kaming tubig o tinapay, at lahat – kalalakihan, kababaihan, matatanda at mga bata – ay magkakasiksikan sa mga bagon, kasama na rin ang kubeta sa loob. Umaalog-alog ang mga bagon na parang lasing, at nagsimulang mamatay ang mga tao habang nasa biyahe pa kami.

Labingwalong araw ang lumipas, dinala kami sa labas ng Karaganda, sa lugar kung saan ngayon nakatayo ang nayon ng Maikuduk, at ibinaba kami sa lupa. Pagod na pagod kami, halos hindi na kami buhay, habang si munting Klavochka ay nagbukas ng kanyang bibig at itinuro ang kanyang maliit na daliri – gusto niyang uminom, gusto niyang kumain. May mga yurt ng Kazakh na nakatayo sa kapatagan. Lumapit si Tatay doon: 'Bigyan ninyo kami ng tubig,' hiling niya. 'Ibigay ninyo sa amin ang mga bota ninyo,' sabi nila, 'pagkatapos ay bibigyan namin kayo.' Marunong si Tatay ng wikang Kazakh (may mga Kazakh na nakatira sa Astrakhan); nagmakaawa siya sa kanila, at binigyan siya nila ng isang timba ng tubig. Isang pamilya kami, at

humihingi rin ng tubig ang ibang mga pamilya, kaya kinailangan naming magbahagi nito sa kahit anong paraan. Hatinggabi, muli kaming inilulan sa mga karwahe at dinala sa Prishakhtinsk. May isang bukid doon at matataas na palumpong ng caragana. Naglatag sila ng mga tolda para sa mga guwardiya, pero para sa amin – wala; para kaming patay na rin. May dumating na isang tagapamahala, sinusukat ang lupain para sa bawat pamilya sa pamamagitan ng kanyang mga hakbang: 'Apat na metro rito at apat na metro roon. Ang inyong tirahan ay 12 Reconstruction Street; maaari na kayong sumulat pauwi.' Wala kaming magagamit para putulin ang gubat ng caragana. Umakyat kami sa loob ng aming 4 x 4 na lote at nagsimulang humukay ng maliit na hukay. Hinukay namin ito, nangolekta ng ilang patpat mula sa kung saan, itinayo namin ito sa ibabaw ng hukay na parang maliit na kubo, tinakpan namin ng karagank, at nilagyan ng damo ang ilalim – iyon ang aming silungan. At naroon kami lahat, siyam sa amin, nakahiga sa ibabaw ng isa't isa. Isang linggo ang lumipas, namatay ang aming munting Klavochka, at pagkatapos ay nagsimulang mamatay din ang mga matatanda.

Pagsapit ng taglamig, nagsimulang magtayo ang mga tao ng mga hukay-bahay – naghiwa ng mga tabla mula sa ugat ng mga palumpong na caragana. At itinayo nila ang mga hukay-bahay na ito mula sa mga tabla – walang bintana, walang pinto. Kaya, halimbawa, ang kumot mo ay nakalagay sa ibabaw ng pasukan, at ang kumot ko naman ay sa ibabaw ng bintana. Pero wala nang ibang pwedeng pantakip ng tao sa sarili. At ang pamilya namin ay wala ring pwedeng pantakip sa mga bintana at pinto. Wala ring pagkain, maliit na butil lang na nagawa naming dalhin. Pero kailangan naming kumain. Kaya gumawa si Tatay ng kalan mula sa lupa. Ilalagay niya rito ang palayok at magluluto ng pagkain mula sa mga halamang-gamot. At uupo kami sa tabi ng kalan. Nauusok ito, pumapasok ang niyebe sa mga bintana, at nakaupo na lang kami roon.

Noong ika-18 ng Marso 1932, nagkasakit ng tifus ang tatay namin. Hindi namin siya naisamang magpa-ospital – hindi kami pinayagan ng pulis. Pero babae ako noon, kaya hindi ako binugbog ng pulis (dati binubugbog nila ang lahat, pero ako ay hinayaan nila), at sinabi ni Nanay: 'Ihatid mo si Tatay sa ospital.' Pumunta ako, kumuha ng kariton at dinala ko siya roon. Pero ang ospital ay walang bintana o pinto, at sa loob ng gusali ay may niyebe sa sahig at yelo. Mataas ang lagnat ni Tatay, kaya inihiga nila siya sa yelo. Nang bumalik ako kinabukasan, wala na si Tatay – nagyelo na siya sa yelo.

Noong tagsibol, sinimulan nilang ipadala ang lahat sa trabaho para gumawa ng mga adobeng ladrilyo. Pinapadala rin nila ang mga bata para bantayan ang mga ladrilyo upang hindi ito tapakan ng mga hayop ng Kazakh. Ang mga bata, kahit maliit pa, ay lumalabas para kunin ang kanilang rasyon na anim na raang gramo ng tinapay. Nakakatanggap naman ng walong daang gramo ang mga matatanda. At kung titingin ka sa kapatagan, patungo sa sementeryo – makikita mo ang napakadilim na prusisyon ng mga patay. Hindi naman talaga nila sila binubuhay; hahanap sila ng tabla, itatali ang lubid dito, ihihiga ang bangkay sa tabla at hihila sa lupa gamit ang lubid. Paano pa nga ba nila magagawa iyon? Wala na silang lakas. Ito ang Prishakhtinsk, Tikhonovka, Kompaneysk – doon, ang mga masa-masang hukay ay dalawampung metro ang haba at tatlo't kalahating metro ang lapad, para magkasabay na mailatag ang mga paa. Walang kabaong. Tatakpan nila sila ng lumang basahan o tuwalya. Inilalagay nila sila nang sunod-sunod sa mga hanay... Kapag napuno na ang hukay, ganoon na lang nila sila inililibing.

Ang natira nang buhay sa aming pamilya ay ang kapatid kong babae, ang nanay ko, at ang dalawang kapatid na lalaki na nakulong sa Astrakhan.

Nakilala ko si Padre Sevastian noong 1946. Noon, kasal na ako, at noong Pebrero 1946 ay namatay ang biyenang ko. Isang matandang babae ang nagdala kay Padre Sevastian para magsagawa ng serbisyong libing. Noong panahong iyon, hindi ko man lang naisip na itanong kung ano ang pangalan ni Padre Sevastian, pero siya mismo ang lumapit sa akin at tinanong kung ano ang pangalan ko. Pinakiusapan niya akong maghurno ng ilang pie para sa Kwaresma, dahil araw iyon ng pag-aayuno, samantalang ang lamay ay inihanda na may sari-saring putahe ng karne. Nang matapos ang serbisyong libing ng biyenang ko, inilagay nila ang kabaong sa isang kariton, at isang maliit na kabayo ang nagdala nito papunta sa sementeryo. Mahaba ang daan papunta sa sementeryo, at napakabigat ng hamog na nagyelo, na sinasabayan ng malakas na hangin. Lahat kami ay nakabalot mula ulo hanggang paa, ngunit ang pari ay lumabas halos hubad, nakasuot ng kupas na kasóko; tinakpan niya ang ulo ng isang lumang panyo at bitbit ang isang krus na bakal sa harap niya gamit ang hubad niyang kamay. Kaya naglakad kami ng labindalawang kilometro sa matinding hamog na nagyelo.

Pagkatapos ng libing, hindi ko na tinanong ang pari kung ano ang pangalan niya, ngunit sa pag-uwi ay inupoan niya ako sa isang kariton. Tinanong ko siya: 'Padré, paano ninyo nahahawakan ang krus na bakal gamit ang hubad ninyong kamay sa ganitong matinding lamig?' At sumagot siya: 'Ay, wala iyon!' Minsan ay

humarap ako sa ganitong pagsubok: nang pilitin nila akong talikuran ang pananampalatayang Orthodox, iniwan nila ako sa lamig buong magdamag na nakasuot lamang ng aking kasóko, at may bantay na nakapuwesto sa akin. Palitan ang mga bantay tuwing dalawang oras, habang ako'y nakatayo sa iisang lugar nang hindi gumagalaw. Ngunit ang Ina ng Diyos ay naglatag ng isang uri ng 'maliit na silungan' sa akin, kaya't naging mainit ako sa loob nito. At sa umaga, dinala nila ako para tanungin at sinabi: 'Dahil hindi mo itinakwil si Cristo, magtungo ka sa bilangguan.' At ikinulong nila ako ng pitong taon.

Iyon ang unang pagkikita ko kay Ama, na hindi naman talaga maituturing na pagkikita, dahil hindi ko ito binigyan ng anumang kahalagahan. Binigyan ko si Ama ng ilang pie para kainin, at doon na nagtapos ang lahat.

Isang taon ang lumipas, pumanaw si Sister Evdokia. Pumunta ako sa lamay para tumulong sa mga paghahanda, at dumating si Ama. Pumasok siya at sinabi: "At narito rin, si Olyushka ay nag-aatsara! Pero ang 'bola' ng Olyushka na ito ay hindi pa rin gumagana." Inabot niya sa akin ang 400 roubles at sinabi: "Ikaw ang magbabayad ng buong gastos para sa serbisyong pang-alala ng madre na ito." Ito ang pangalawang pagkikita ko kay Ama, ngunit muli, wala pa ring naging malinaw. Malayo kami noon, at ganoon pa rin kami pagkatapos noon.

Lipas ang ilang taon, at dumating ang taong 1950. Nagsimula akong magkaroon ng matinding pananakit ng ulo; naghirap ako nang maraming araw, at isang gabi ay hinawakan ko ang ulo ko, hinila ko ang buhok ko, at bumuwal ito sa isang gilid – kalahati na akong kalbo. Walang gamot ang nakatulong – ni isang buhok ay hindi muling tumubo – at tumanggi ang mga doktor na gamutin ako, dahil nahulog ang buhok kasama ang mga folikulo. Nagsimulang magpayo ang mga kaibigan ko: 'Pumunta ka sa Mikhailovka para makita si Father Sevastian – pagagalingin ka niya.' Ngunit hindi ko na naman ito pinansin – ano ba ang ibig sabihin ng pagpunta sa pari para magpagamot? Paano naman mangyayari iyon? Gayunpaman, patuloy akong pinapayuhan ng mga tao, at ganoon din ang sinasabi ng iba – 'Pumunta ka sa pari.' Kaya, sa wakas, nagpasya na ako at pumunta. Pagkabukas ko pa lang ng pinto ng simbahan at pagkatingin ko kay Padre (nakatayo siya sa pulpito), medyo nakuha ko siyang alaala. Noong '46, medyo maitim pa ang buhok niya, pero ngayon ay puti na nang todo. Pagkatapos ng serbisyo, lumapit ako sa kanya at sinabi niya: "Manatili ka rito magdamag; puntahan mo si Ina Kornilia." Dinala ako sa kanya, at lumapit si Pari, at nag-usap kami buong magdamag. Tinanong niya ako kung saan ako nanggaling, kung saan ako ipinanganak, kung paano kami pinagharian, kung ano ang aming pinagdaanan, kung sino ang kasama kong nakatira ngayon, kung ilang anak ang meron ako, na may ina ako, at naniniwala ang aking ina. "At ikaw?" – "Nandito, nandiyan."

"Ama," sabi ko, "nakita ko sa panaginip na kailangan kong magpa-dalawampung panalangin para sa akin. Kunin mo ang pera sa akin, gawin mo silang lahat nang sabay-sabay, at hindi na kita istorbo pa." "Hindi," ang sagot niya, "gagawin natin ang dalawampung pagsisipila para sa iyo, pero kailangan kang pumunta sa simbahan nang dalawampung Linggo nang sunod-sunod. Ako mismo ang babasa ng mga akathist para sa iyo." At kaya dinadala niya ako sa sakristya, kung saan kami'y lumuluhod, at binabasa niya sa akin ang mga akathist tuwing Linggo. Ganoon ko siyang nakilala, pati ang simbahan at ang koro, at ang mga kaugaliang isinasagawa roon. Nagsimula akong maniwala, magkumpisal, at tumanggap ng Banal na Komunyon. Napapunta ko rin ang asawa ko; nagsimula siyang sumama sa akin sa simbahan. At lumaki ang aming mga anak. Dinadala namin sila, at kilala ni Padre ang bawat isa sa kanila sa pangalan. Hindi nagtagal, gumaan na ang pakiramdam ko, at dahil sa mga dasal ng Matanda, muling tumubo ang buhok ko. Sa pamamagitan ng aking karamdaman, muling nabuhay ang aming pananampalataya, at lalo kaming naging malapit kay Padre.

Makaraan ng ilang sandali, nagkasakit ang anim na taong gulang kong pamangkin – nahulog siya sa bisikleta at nagsimulang magpilipit. Hindi ito pinansin ng kanyang mga magulang. Nagpasya akong dalhin siya sa doktor. Sinuri siya ng siruhano at sinabi, 'Nabulok ang balakang niya.' Nag-opera sila, ngunit hindi ito nagtagumpay. Binuksan nila siya nang pangalawang beses, nilinis ang buto, ngunit muli, hindi ito nagtagumpay. Pagkatapos ay pumunta ako sa simbahan, at bigla akong tinanong ng pari, 'Olga, may maysakit ba sa pamilya mo?' 'Oo,' ang sagot ko, 'ang pamangkin ko.' 'Kung ganoon, ilipat mo siya sa Ospital ng Mikhailovskaya; may kilala kang siruhano roon, hindi ba?' Inayos ko ang mga kailangan at inilipat ko ang pamangkin ko sa ospital na iyon. Nang makita siya ng mga doktor – halos hindi na mabuhay ang bata – agad nila siyang dinala pabalik sa operating room at isinagawa ang isang emergency na operasyon, ang ikatlo na iyon. Papalapit na ang Linggo, kaya pumunta ako sa simbahan. Tinanong ako ng pari: "Dinala mo ba ang batang lalaki? Bakit hindi mo ito tinutuparan? Bakit hindi mo siya dinala sa akin? May mga taong pumupunta

pa mula sa Moscow at St. Petersburg para makita ako, pero nandito ka lang at hindi mo siya dinala sa akin. Pumunta ka ngayon din sa ospital at buhatin mo siya papunta sa akin."

Pumunta ako sa ospital; nandoon ang kanyang ina kasama ang batang lalaki. Kinuha namin si Misha at, salitan, binuhat namin siya sa aming mga bisig papunta sa simbahan. Bago pa mag-Vespers. Binuhat namin siya papasok sa simbahan at dinala namin siya sa pari; sumigaw ang pari: 'Mi-ishenka, Mi-ishenka!' Ngunit iginagalaw lang niya ang kanyang mga mata at nakahiga siyang matigas na parang tabla, lubhang payat, walang buhay. Sinabi ng pari, "Dalhin mo siya sa icon ng Banal na Trinidad sa kumpisal." Dinala ko siya roon. Inutusan ng pari na dalhin ang isang upuan at sinabi, "Itaas mo si Misha sa upuan!" Nabigla ako! Ang mga braso at binti ng bata ay kasing tigas ng tabla; kung tatayo siya, kalahating patay na siya! Tinawag naman ng Pari ang kanyang ina at sinabi: "Hawakan mo siya sa magkabilang gilid at itaas mo. Sige na, sige na!" Itinaas namin siya; ang maliliit niyang paa ay tumama sa upuan, habang hinahawakan namin siya sa magkabilang gilid, iniunat namin siya sa buong taas niya. Pagkatapos ay tinawag ng Pari ang ilang madre at sinabi sa kanila, "Manalangin kayo sa Diyos!" – at siya mismo ay nagsimulang manalangin. Hinahawakan namin si Misha, at pinanood ko kung paanong siya ay lalo pang tumitibay at tumutuwid, hanggang sa nakatayo na siyang tuwid sa sarili niyang mga paa! Sinabi ni Pari: "Ibaba ninyo siya sa upuan, ipaglakad ninyo siya; lalakad siya sa sarili niyang mga paa." At lumakad si Misha sa sarili niyang mga paa. Namangha ang lahat! Pagkatapos ay pinahiran siya ni Pari ng banal na langis at sinabi sa kanyang ina: "Manatili ka rito kasama siya ngayong gabi; bibigyan namin siya ng Banal na Komunyon bukas, at hindi na siya lilimpad." Ngunit hindi nanatili ang kanyang ina; umalis siya kasama si Misha, labis ang tuwa, at umuwi. At inutusan din siya ng pari sa magdala ng isang sako ng harina bilang tanda ng pasasalamat sa Diyos, ngunit maliit na supot lamang ang dinala niya. At lumaki ang aming maliit na si Misha, at naging napakaguwapong binata, ngunit pilit ang isang paa niya – dahil hindi sumunod ang kanyang ina at hindi siya pinayagang tumanggap ng Banal na Komunyon.

Noong 1954, sa Pasko ng Pagkabuhay, nagkaroon ako ng apendisitis, at hindi ko naisip na humingi ng pagpapala bago ang operasyon – ako'y nagpunta nang kusang-loob. Habang isinasagawa ang seremonya, napansin ng pari na wala ako roon at sinabi niya sa isang kaibigan ko: "Ohe, ito ang prosphora para sa iyo; pumunta ka agad sa ospital at sunduin mo si Olga bago ang operasyon – pakainin mo siya ng prosphora, kung hindi mahirap at masakit ang magiging operasyon niya." Dumating siya, pero tinatawag na ako nila papasok. Kinuha ko ang prosphora at pumasok sa operasyon – na tumagal ng apat at kalahating oras.

Pagkalipas ng ilang panahon, nabuntis ako. Sinabi ng mga doktor na hindi ako puwedeng manganak; kailangan kong magpalaglag. Pumunta ako kay Pari at tinanong ko, "Ano ang gagawin ko?" At nagpupugay ako sa kanya, "Pakiusap, pagpalagyan mo ako ng basbas para magpalaglag!" Ngunit sumagot siya, "Ibinabato mo ang sarili mo sa impierno at hinihila mo ako pababa kasama mo! Walang 'pakiusap' dito." At iniabot niya sa akin ang isang magandang bouquet ng mga bulaklak mula sa altar: 'Ibasura mo ang mga nalalanta, itago mo lamang ang mga sariwa, at araw-araw, magtimpla ka ng isang bulaklak sa iyong tsaa at inumin mo ito, upang hindi maging mas mabigat ang pagdadalang-tao na ito kaysa sa mga nauna.' Binigyan niya ako ng icon ng 'The Annunciation' at sinabi: 'Magkakaroon ka ng anak na lalaki—guwapo, matalino, at minamahal ng lahat. Huwag mo siyang sirain. Siya ang magiging tulong mo sa iyong katandaan. At pangalanan mo siyang Seraphim, dahil walang nagbibigay-pugay kay San Seraphim, at wala nang tinatawag na ganoon sa mga panahong ito.' At nga nga, sa Kapistahan ng Pagpapahayag, nanganak ako ng isang anak na lalaki nang walang anumang komplikasyon, at ngayon ay isa na siyang doktor.

Noong 1957, nabuntis ako, kaya nagpunta ako sa pari upang kumumpisal at tumanggap ng Banal na Komunyon. Sinabi ng pari, 'Bibigyan kita ng isang maliit na regalo.' Noong panahong iyon, binigyan siya ng maraming mansanas. Matagal siyang pumili, at sa wakas ay inabot niya sa akin ang isang mansanas—ang isang gilid ay pula at ang isa naman ay berde—at sinabi: 'Kainin mo nang mag-isa; huwag kang magbibigay kahit kanino. Magkakaroon ka ng anak na babae, at matagal mo akong hindi makikitang muli; magkakaroon ka ng komplikasyon pagkatapos ng panganganak.' Nanganak ako ng isang babae, si Masha; malusog siya sa loob ng labing limang taon, ngunit nagkasakit siya sa susunod na labing limang taon at namatay sa edad na tatlung taon. At ang mansanas ay kalahating pula, kalahating berde.

Isang araw, pumunta ako sa misa, at sinabi ng pari: "Bibigyan kita ng pagpapala mula sa altar, at saka ka pa lang uuwi." Bigla, habang nagmisa, lumapit ang pari at sinabi: "Sige, umuwi ka na, pero pagpasok mo sa pinto, agad mong sabihin: 'Gusto kong bumili ng baka.'" At sumagot ako, 'Ama, tapos na ang araw; tiyak na hindi na ako bibiling baka ngayon!' – 'Bibilin mo! Pagpasok mo lang, sabihin mo agad, "Gusto kong bumili

ng baka." At bumili ka nga. May pulang baka, may batik-batik, at may puting walang buhok. Piliin mo yung pula – iyan ang baka mo. At sa loob ng dalawang araw, magdadala ka sa akin ng sariwang krema."

Umalis ako, iniisip: 'Anong klaseng parabula ito?' Pag-uwi ko, nadatnan ko ang kapatid ko at ang asawa nito na bumibisita sa amin. Sabi ko: 'Kamusta! At gusto kong bumili ng baka!' Sumagot ang kapatid ko: "Ano'ng problema? Nasa bulsa mo na ang pera, nandoon na ang baka sa bakuran. Tara, may tatlong baka na binebenta ang mga kaibigan ko." Pagdating namin – nandoon nga ang tatlong baka, ayon sa paglalarawan ng pari. Pinili ko yung pulang baka at, makalipas ang dalawang araw, nagpadala ako ng sariwang gatas kay Pari. Hindi ako makapunta nang personal, kaya inutusan ko ang isang kapitbahay. Tumanggi siya: 'Paano ako makakapunta kay Pari na may dala akong gatas ng iba?' Pero kinuha niya rin ito. Pagpasok pa lang niya, agad na sinabi ni Pari: 'Ibigay mo sa akin ang cream ni Olga!'

Lumipas ang panahon, at lumaki ang aking mga anak. Dumating ang panahon para mag-apply sa unibersidad ang aking anak na si Lydia. Pumunta kami kay Ama: "Ama, pakisuyong biyayaan si Lydia para sa unibersidad." At sinabi niya: "Lidochka, saan ka pupunta?" "Sa Faculty of Law sa KAZGU." – "Ah," sabi ni Itay, "nais mo pala ng mansanas mula Almaty, pero binabasban kita – kumain ka na lang ng patatas na Karaganda; mabuti iyon para sa'yo. Gusto mo bang humusga sa mga tao? Huhusgahan mo rin ba ako? Hindi, hindi. Manatili ka sa bahay ngayong taon, matuto kang magtahi kasama ang nanay mo; makakatulong iyon sa iyo. At sa susunod na taon, mag-apply ka sa medical school; magbubukas sila ng bagong faculty doon, at doon ka papasok." Ngunit nagpasya ang anak kong babae na mag-apply sa medical school sa mismong taong iyon at hindi siya nakapasok. Kaya noong taong iyon, natuto siyang magtahi, at sa sumunod na taon, nakapasok siya nang walang problema.

Pagkatapos, turno naman ni Sasha na mag-apply sa unibersidad. Tinanong ko si Sasha, "Anong unibersidad ang papasukan mo?" Sabi niya, "Dahil nabiyayaan nang ganoon si Lydia, hindi na ako magpaplano. Kahit saan kayo sabihin, doon ako pupunta." At ang isa ko pang anak na si Anatoly ay nagtapos ng ika-walong baitang at nagpasya ring humingi ng basbas para makapag-enroll sa isang teknikal na kolehiyo. Pumunta kami kay Ama: "Ama, kailangan mag-apply si Sasha sa unibersidad." Tinanong ni Ama: "Sige, Sasha, saang unibersidad ka gusto mag-aral?" "Ama, kung saan man kayo magsabi, doon ako pupunta." "Pumunta ka sa Polytechnic, sa Faculty of Civil Engineering, at ikaw ang magiging inhinyerong kailangan namin. Pagpapalain ka ng Diyos." (Ngayon, ang anak na ito ang punong tagapamahala ng mga site sa lungsod. Sa kanyang pakikilahok, isang bagong simbahan na nakalaan para sa Kapanganakan ng Pinakabanal na Ina ng Diyos ang itinatayo sa Karaganda.) At tinanong niya si Tolik: "Saan ka gustong pumunta?" "Gusto kong pumunta sa teknikal na kolehiyo." "Sa teknikal na kolehiyo? Patuloy kang tinuturuan ng iyong ina, at ikaw ay nakapagtapos pa lamang ng Ika-8 na baitang, at ngayon ay gusto mong mag-aral sa technical college? Hindi mo makukuha ang basbas ko. Tapusin mo muna ang Ika-10 na baitang, saka ka bumalik."

Ano ang ginawa ng anak kong si Anatoly? "Mama," sabi niya, "ano ba ang ibig sabihin ng 'biyaya ng aking ama'?" At may kamag-anak kami na nagtatrabaho sa admissions panel ng teknikal na kolehiyong iyon. "Tara," sabi niya, "sa tito ko; tutulungan niya ako, makakapasok ako at mag-aaral ako." Sumang-ayon ako: "Sige, kung gusto mo." Binigyan nila si Anatoly ng papel sa pagsusulit, umupo siya sa eksamen – nakakuha siya ng '2'. "Mama," pakiusap niya, "pumunta ka sa tito ko; sabihin mong bigyan niya ako ng isa pang papel sa pagsusulit." Kaya pumunta ako. 'Hayaan mong subukan niya,' naisip ko, 'hayaan mong mag-enjoy ang bata.' Kumuha siya ng exam muli – '2' na naman. Sa ikatlong pagkakataon, kahit ang tiyuhin ko ay namamagitan para sa kanya, '2' pa rin ang nakuha niya. Kaya ayun nga: kung wala ang basbas ko, kahit ang mga kamag-anak niya ay hindi makatulong. At sa ganoong paraan, nakapag-enroll si Anatoly sa vocational college.

Noong 1962, dapat sana ay lumahok siya sa parada ng Araw ng Paggawa kasama ang kanyang kolehiyo. Ngunit ang Araw ng Paggawa noong taong iyon ay nagkataon na nasa Mahal na Araw. Kaya, umalis siya sa umaga para sa parada; nang gabi na, hindi pa rin nakauwi si Anatoly. "Bahala na," naisip ko, "marahil ay pumunta siya sa kapatid ko." Kinabukasan ng umaga, papunta na ako sa simbahan nang tawagin ako ng pari at sinabi: 'Umuwi ka; kailangan mong nasa bahay. Halika, kunin mo ang mga itlog na ito,' – at iniabot niya sa akin ang ilang nabasag at may pasa-pasang itlog. 'Ano'ng nangyayari?' ang naisip ko, at sa hindi ko alam kung bakit, hindi ako masyadong natuwa. Umuwi ako. 'Nandito ba si Anatoly?' tanong ko. "Hindi pa." Noong gabi, pumunta ako ulit sa simbahan, at lumapit muli sa akin ang pari at sinabi: "Umuwi ka, umuwi ka ngayon din." At muli niyang binigyan ako ng ilang nabasag at durog na itlog. At binigyan din ako ni Ina Anastasia ng ilang itlog, na durog din, at sinabi: "Umuwi ka agad" – at pinauwi na ako. Umalis ako. Pagliko ko pa lang sa kanto, tumakbo na papalapit sa akin si Lydia, ang anak kong babae: 'Ma,' sabi niya, 'may

problema! Sinaksak si Tolik; nasa ospital siya, walang malay.' Lumalabas na may ilang tulisan na sinaksak ang tiyan niya habang may demonstrasyon. Naoperan siya. Nawalan ng malay si Anatoly nang siyam na araw, at pagkatapos ay nanalangin sina Ama Sebastian at Ina Anastasia para sa kanyang paggaling. Nasa bingit na siya ng kamatayan, at tila walang pag-asa ang kanyang kalagayan. Ngunit walang nagsabi ng anuman sa mga nakatatanda; alam na nila mismo ang nangyari sa kanya. Nasa ospital si Anatoly nang walong buwan, gumaling, at buhay pa rin hanggang ngayon.

Maria Fyodorovna at Olga Fyodorovna Orlovas

Maria Fyodorovna

Ang mga magulang ko ay taong taos-pusong deboto. Nang mawalan ng ari-arian ang pamilya namin noong 1931, sinabi ni Tatay: 'Anumang ipinadala ng Diyos. Kailangan nating inumin ang basong ito.' Naaresto si Tatay at ikinulong nang hiwalay, at lumipas ang maraming taon bago kami muling nagkita. Tungkol naman sa Nanay at sa amin na apat na anak, dinala kami sa Kompaneysk sa isang tigang na burol kung saan walang tubig o tinapay. Humukay kami ng hukay sa lupa at doon kami nanirahan: sina Pyotr, ako, si Olga, at si Alexandra. Buntis ang aming nanay, at nagkunan siya. Labis na nagdusa ang nanay; natabunan ng dugo ang hukay namin, natuyo ang dugo sa mga damit namin, at wala kaming mapaglabang mga ito – wala nang iba kundi kapatagan sa paligid. 'Anak,' pakiusap ng nanay, 'kumuha ka ng batong munting, ibalibang mga damit na ito rito, basain mo ng kaunting tubig, at tapakan mo ng paa mo.' Bata pa ako noon at hindi ko pa alam kung paano maglaba.

Pagkatapos ay nagsimula kaming magtayo ng mga hukay-bahay; humukay kami ng luwad, hinalo ito sa tubig, pinulot ito gamit ang aming mga paa at gumawa ng mga ladrilyo. Nagtayo kami ng mga baraks – na walang bintana o pinto. Sa loob ng mga baraks ay may mga bunk bed, at nakahiga ang mga tao rito na natatakpan ng kahit anong kanilang makita. Sa umaga, gigising sila at hihila palabas ng mga patay. Hindi sila umiiyak para sa mga yumao roon – wala silang oras para doon – pero ang nanay namin ay nagdarasal at nagbabasa ng mga akathist, habang kami ay nakaupo sa tabi niya: 'Ma, nagugutom na kami! Nanay, pagkain!' – "Sandali, hayaan mo munang matapos kong basahin ang akathist" – "Nanay!" – "Sige, isang pahina na lang," ang sasabihin niya, para magpaliban, "Tatapusin ko na itong basahin ngayon, at tutulungan tayo ng Diyos." Tatapusin niya ang pagbabasa, kukuha ng isang piraso ng tinapay at huhihiwa ng maliit na piraso mula rito. At ituturo namin ng aming mga daliri: "Para kanino ito?" – "Para kay Pete." – "At para kanino naman ito?" – "Para kay Maria. Para kay Olya. Para kay Shura" – ganoon lang. Pinipulot namin ang lahat ng maliliit na mumo, habang si Nanay ay palaging sinusubukang magbigay sa amin ng pagkain mula sa kanyang rasyon. At paano kami nabuhay, paano?! Hindi kapanipaniwala – imposibleng mabuhay doon! Grabe ang sipon ko at hindi ako makagalaw sa kama dahil sa rayuma. Puno ng sugat at nanang ang mga paa ko. Uupo si Nanay doon at iiyak. Dumadagsa ang langaw sa paligid namin, at tinatakpan ni Nanay ng gasa ang mga paa ko.

At gayon nga, paano nga ba kami tinulungan ng Diyos! Lahat kami ay lumaki, lahat kami ay nagpatuloy sa mas mataas na edukasyon. Nagtapos si Pyotr sa Akademya; naging doktor sina Olga at Alexandra; naging guro ako. Ang Diyos ang nagligtas sa amin sa pamamagitan ng mga panalangin ng aming ina; isang himala na kami ay nanatiling buhay.

Olga Fyodorovna (nag-aasikasong doktor ni Batyushka)

Noong 1949, ako at ang kapatid kong si Alexandra ay nagwawakas na ng aming pag-aaral sa Alma-Ata Medical Institute. Dumating na ang panahon para maitalaga kami sa isang permanenteng posisyon. Matapos naming kumonsulta sa aming mga magulang, nagpasya kaming tanggapin ang pagtatalaga sa Kokchetav – doon nakatira ang kapatid naming si Peter kasama ang kanyang pamilya, at nagpasya kaming lahat na lumipat at manirahan kasama niya. Ngunit hindi inaasahan, dumating ang isang telegrama mula kay Tatay. Sinabi niya rito na mag-aapply kami para sa posisyon sa sa Karaganda at ipapaliwanag niya ang dahilan sa isang liham. Natanggap namin ang liham makalipas ang ilang sandali. Isinulat ni Tatay na, sa payo ng isang kapwa mananampalataya na kakilala niya, pumunta siya sa Simbahan ni San Miguel upang makausap si Padre Sebastian at humingi ng kanyang basbas para sa aming pag-alis. Tinatanong ng pari nang detalyado si Tatay tungkol sa dahilan ng aming paglilipat, nakinig nang mabuti at sinabi: "Hindi, Fyodor Ivanovich, hindi ko binabasbasan ang iyong pag-alis: ang anak na lalaki ay anak na lalaki, ang manugang ay manugang, at ang mga anak na babae ay mga anak na babae. Ngayon ay nandoon nakatira ang iyong anak, ngunit bukas ay

maaaring lumipat siya sa ibang tirahan." (At sa katunayan, hindi nagtagal ay umalis na rin ang kapatid kong lalaki at ang kanyang pamilya sa Kokchetav.) "Hayaan ninyong mag-apply lamang sa trabaho sa Karaganda ang inyong mga anak na babae." Sinabi ng aking ama sa pari na naibenta na niya ang lahat ng kanyang mga ari-arian at tinanong kung ano ang dapat niyang gawin ngayon. Sa sagot ng pari: "Huwag kang matakot, Fyodor Ivanovich; tutulungan ka ng Diyos, at maaayos din ang lahat."

Ginawa namin ng kapatid kong babae ang sinabi ng pari. Pagdating namin sa Karaganda, agad kaming nagtungo sa Simbahan ni San Miguel. Sinalubong kami ng pari na may masayang ngiti. Pagsok mi, nakatayo siya sa tabi ng bintana. Sa kanyang mapusyaw na kasuotang pang-pari na binabalutan ng sikat ng araw, si Pari Sebastian mismo ay tila nagliliwanag. Matapos makuha ang kanyang basbas, nakahanap kami ng trabaho sa panrehiyong ospital nang walang kahirap-hirap.

Nang makapag-ayos na ako sa Karaganda, nagsimula akong dumalo sa Simbahan ni San Miguel tuwing gabi pagkatapos ng trabaho. Ipinagdiriwang ni Padre Sebastian ang Misa tuwing umaga at gabi. Talagang nagustuhan ko ang paraan ng kanyang pangunguna sa serbisyo at ang pag-awit ng koro ng simbahan. Nagsimula kong obserbahan si Padre nang mabuti: palagi akong namamangha sa kanyang matatakutin sa Diyos, marangal, at nakakaantig na saloobin sa serbisyo, at sa kanyang malaking pasensya sa mga parokyano, na sinikap niyang tulungan sa lahat ng paraan.

Napaka-mapagkumbaba, mabait, at mahabagin ni Padre. Walang sinumang hindi siya minahal nang buong puso matapos siyang makita kahit isang beses. Bilang isang doktor, napansin kong siya ay napapagod at hindi maganda ang kanyang kalusugan. Habang nagmamasid sa serbisyo, madalas siyang umuubo at nahihirapang huminga. Sa pag-uusap namin ni Pari, tinanong ko siya nang detalyado tungkol sa kanyang kalusugan at inalok ko ang aking serbisyo bilang doktor. Mula noon, palagi ko na siyang inaalagaan. Nang una akong nagsimulang dumalo sa simbahan, wala akong alam tungkol sa buhay-espiritwal, gabay-espiritwal, o sa mismong diwa ng Kristiyanismo. Nang una kong naranasan ang isang halimbawa ng espirituwal na pananaw ni Ama Sevastian, inakala ko lamang na nagkataon na magkapareho ang iniisip namin. Ngunit ito ang totoong nangyari. Isang araw, habang nasa Vespers, nakatayo ako roon at iniisip: 'Ang ganda rito! Ayaw kong umuwi. Sana'y maaari akong manatili at magpalipas-gabi kasama si Anfisa Ivanovna, na nakatira rito sa tabi ng simbahan.' Natapos ang serbisyo, at nagsimula na akong maghanda para umuwi. Bigla, lumapit sa akin si Ama at sinabi: "Olga Fyodorovna, bakit hindi ka na lang manatili rito at magpalipas-gabi sa simbahan kasama si Anfisa Ivanovna?" Natuwa ako at sumigaw: "Ama! Pangarap ko pa lang iyon! Hindi ba kamanghamangha kung paano nagkasabay ang ating mga iniisip?" Ngumiti ang Pari, ngunit wala siyang sinabi at umalis patungo sa kanyang silid. Hindi naglaon, binigyan ako ng pagpapala ng Pari upang magkumpisal at tanggapin ang Banal na Misteryo ni Cristo. Kinabukasan, pumunta ako sa simbahan at nakita kong napakaraming tao ang nagnanais magkumpisal. Nadismaya ako at inisip kong marahil ay hindi na ako makakakumpisal, dahil malapit na akong pumasok sa trabaho. Biglang bumukas ang pinto ng kumpisalan, at lumitaw si Ama sa pintuan. Iniabot niya ang kamay sa akin at sinabi, 'Halika, Olga Fyodorovna, magkumpisal tayo.' Hindi ko alam kung paano magkumpisal o ano ang sasabihin. Magulo ang isip ko at napuno ako ng iba't ibang kaisipan. At bigla, sinabi ng pari, 'Alam mo, Olga Fyodorovna, may iba't ibang kaisipan din ako sa isip ko.' At sinimulan niyang isa-isa ang lahat ng aking mga iniisip—yaong mga bumabagabag sa akin at nagdudulot sa akin ng labis na pagkabagabag. Sinabi ko, 'Ama, mayroon din akong ganoong mga iniisip. Kasalanan ba iyon?' Sumagot siya, 'Oo, dapat mong iwasan ang mga iyon at itaboy, sapagkat makasalanan ang mga iyon.'

Sa isang pagkakataon naman, habang nakatayo ako sa simbahan at nananalangin, lumapit sa akin ang isang sub-diakono at sinabi, 'Olga Fyodorovna, tinatawag ka ni Ama.' Nagmadali akong pumasok sa kapilya ng alaala, iniisip na hindi maganda ang pakiramdam ni Ama, gaya ng madalas na nangyayari. Ngunit nakaupo siya sa isang maliit na bangko sa harap ng ikon ng Banal na Trinidad, may hawak siyang isang bagay sa kandungan niya. Maraming tao sa paligid niya, ngunit nakisiksik ako at nakita kong may hawak siyang maliit na plato sa kandungan niya, na may nakapatong na mga banal na hostiyang pinatuloan ng alak. Unang beses ko noon makakita ng ganoong mga hostiya. "Iyon pala," naisip ko, "sila ang kumakain ng tinapay na binudburan ng alak, samantalang tayo ay binibigyan ng mga simpleng tinapay!" Dumaan ang kaisipang iyon sa isip ko sa isang iglap, na parang kidlat. Ngunit lumingon sa akin si Ama, itinulak ang mga taong nakatayo sa paligid, at sinabi: "Olga Fyodorovna, kunin mo ang banal na hostiyang ito at kainin mo," – at iniabot niya sa akin ang isang pirasong hostiya na pinatakan ng alak. Hindi na nagbigay pa ng hostiya si Ama sa iba. Muling namangha ako sa katotohanang inilatag sa harap niya ang lahat ng aking iniisip. Naramdaman kong nahiya at natakot ako.

Hindi rin mas mababa sa kamangha-mangha ang iba pang mga halimbawa na nagpapatotoo sa banal na pananaw ng Pari.

Kapistahan ng Pinakabanal na Trinidad. Napakaseryoso ng seremonya; masaya, masigla, at payapa si Ama. Napakagaling kumanta ng koro. Nang, pagkatapos ng berso ng komunyon, ay nagsimula silang kantahin ang 'Svetilen', hindi ko maintindihan ang kombinasyon ng mga salita sa bahaging kinakanta nila: 'Liwanag at mula sa Liwanag, Tagapagbigay ng Liwanag.' Hindi ko alam kung alin ang tama: 'Liwanag mula sa Liwanag, Tagapagbigay ng Liwanag' o 'Liwanag at Liwanag, Tagapagbigay ng Liwanag'. Naguluhan ako at gusto kong malaman nang tiyak, ngunit walang angkop na sandali para magtanong. Kaya naman, makalipas ang ilang sandali matapos ang araw ng pista, pumunta ako sa gabing paglilingkod. Hindi ang pari ang namumuno; nakikinig siya sa serbisyo mula sa kanyang silid. Pumasok ako upang makita siya at humingi ng kanyang basbas. Nang inabot ko ang aking mga kamay sa kanya, inilagay niya ang kanyang palad sa mga ito, ngumiti, ngunit sa halip na basbasan ako, sinabi niya: "Olga Fyodorovna, 'Liwanag at Liwanag, Tagapagbigay ng Liwanag!'" Nagulat ako at sinabi, "Ama, iyon nga ang bahagi na hindi ko naintindihan!" Ngumiti siya muli at binasbasan ako. Muli, namangha ako sa kanyang pananaw.

Nang ako'y 32 anyos, seryoso akong nagkasakit dahil sa karamdaman ng kababaihan. Akala ko ay may kanser ako at labis akong nag-alala. Nalungkot din ako dahil, dahil sa aking karamdaman, hindi ako makatanggap ng Banal na Misteryo, humalik sa mga ikon, makatanggap ng Pagpapahid ng May Sakit, makakain ng prosphora at pinagpalang tinapay, o makapag-sindi ng kandila.

Noong minsan, habang dumadalo ako sa isang serbisyo, labis akong nalulungkot at sa puso'y lumapit ako sa Panginoon: "Panginoon, gaya ng isang ketongin, matagal na akong hindi nakahawak sa mga banal na gamit. Siguradong may kanser ako. Ang trahedya!" – at nagsimulang akong umiyak. Sa mismong sandaling iyon, lumabas ang subdiakono mula sa kapilya ng alaala, nagmadali siyang lumapit sa akin at sinabi: "Olga Fyodorovna, tinatawag ka ng Ama." Kalimutan ko ang lahat ng aking karamdaman at nagmadali akong lumapit sa Ama, iniisip na baka siya ang may sakit. Nang pumasok ako, nakaupo siya sa isang silya, mukhang masigla, at ngumiti siya at sinabi sa akin: "Olga Fyodorovna, lilipas din ito; nangyayari rin ito paminsan-minsan kahit sa mga kabataan. "Huwag mong halikan ang mga ikon, at huwag ka ring kakain ng prosphora o iinom ng banal na tubig, ngunit maaari kang kumain ng pinagpalang tinapay. Maaari kang magpasa ng kandila, ngunit huwag mo silang ilagay sa harap ng mga ikon," – at pinagpala niya ako, binigyan ako ng kalahating piraso ng pinagpalang tinapay.

Umalis ako roon na may pakiramdam na napalakas ang loob, tuwang-tuwa, at puno ng pag-asa na gagaling ako. At sa mga sumunod na araw, tuluyan nga akong gumaling.

Nang malubha ang sakit ng aking ina, pumupunta ang pari sa aming bahay upang ipagkaloob sa kanya ang Banal na Komunyon. Sa isa sa kanyang mga pagdalaw, habang papalapit kami sa krus matapos makatanggap ng Komunyon, sinabi ng pari sa kapatid kong si Ekaterina: "Katya, huwag kang magpakasal." – "Bakit?" – tanong ng kapatid ko. 'Huwag kang magpakasal, Katya, dahil iiyak kang mapait, mapait,' sabi ng pari, kahit hindi niya pa nakita ang kanyang nobyo at wala namang sinabi si Ekaterina sa kanya tungkol sa kanyang mga plano. Habang papalabas na siya, sinabi sa akin ng pari na hindi sila magtatagal; maghihiwalay sila. Ngunit hindi nakinig si Katya, at hindi nagtagal pagkatapos ng kasal, natupad ang hula ng pari.

Alam kong ayaw ni Pari ng sobra kapag binibigyan siya ng espesyal na atensyon o binibigyan ng regalo tuwing araw ng kanyang pangalan. Matagal ko nang gustong bigyan siya ng piraso ng tela para sa kanyang kasuotang pang-simbahan, pero natatakot akong banggitin pa ito. Kaya isang araw, pauwi ako mula sa trabaho, dumaan ako sa simbahan. Habang dumaraan ako sa selda ni Ama, sumilip ako sa bintana at nakita kong nakatayo siya roon, kumakaway sa akin gamit ang kanyang daliri. Pumasok ako sa selda, binuksan ni Ama ang pinto at sinabi: "Ang tuwa ko, Olga Fyodorovna, na makita ka. Pumasok ka nga. Talagang kailangan ko ng mga kasuotang pang-simbahan na gawa sa ganitong materyal," – at ipinakita niya sa akin ang isang piraso ng kulay-puting-asul na tela. – "Nasa akin ang tela, ngunit wala akong kasuotang pang-simbahan. Ang ganitong mga kasuotang pang-simbahan ay magiging kapaki-pakinabang para sa mga pista ng Ina ng Diyos at ng Panginoon." Napagtanto ko na sa wakas ay sinagot ni Ama ang matagal ko nang lihim na hiling at sinabi ko, "Ama, kung ganoon, pakiusap, pagpalain ninyo ako upang makabili ng ganoong uri ng tela."

Dahil matagal na kaming malapit kay Ama, paulit-ulit naming nasaksihan ang kapangyarihan ng kanyang pagpapala. Ang sumusunod na pangyayari ay isang halimbawa na nagpapatunay sa kapangyarihan ng pagpapala ni Ama.

Noong unang bahagi ng dekada 1960, inilabas ang kautusan na itapon ang mga alagang hayop. Nagingat kami ng isang baka at napilitan kaming ibenta siya. Noong Sabado, pumunta ang aking ama sa simbahan. Pagkatapos ng serbisyo, lumapit siya kay Ama, ipinaliwanag na hindi na namin kayang alagaan ang baka at bukas, Linggo, kailangan na naming ibenta siya. Sumagot ang pari: "Sige, Fyodor Ivanovich, binibigyan kita ng aking basbas. Pumunta ka sa Misa bukas, at pagkatapos ng 'Ama Namin', pumunta ka at ipagbili ang baka." Sabi ni Tatay: "Ama, paano 'yan posible? Sobrang hapon na noon; malayo ang Old Town, at wala nang tao sa palengke." Sumagot ang pari: "Huwag mong alalahanin, Fyodor Ivanovich, tutulungan ka ng Diyos; mabebenta mo rin ito." At ganoon nga ang nangyari. Umalis si Tatay mula sa Simbahan ni San Miguel patungo sa mga sabsaban sa Bagong Bayan, saka umuwi para kunin ang baka, at saka na lang siya nagtungo sa palengke sa Lumang Bayan, na mga sampung kilometro ang layo. Naglakbay si Tatay sakay ng karwahe, na nakatali rito ang baka. Sa daan, nakasalubong niya ang mga taong pa-uwi na mula sa palengke, na nagtawanan sa kanya at sinabing siya'y naglakbay nang walang saysay dahil wala nang natitira sa palengke. Ngunit nagpasya si Tatay na ituloy pa rin ang pagpunta sa palengke at tingnan kung ano ang mangyayari pagdating niya roon. Pagdating niya sa palengke, nakita niyang halos wala nang tao, at ang mga natira ay papauwi na rin. Biglang lumapit sa tatay ko ang isang lalaki at tanong, "O, Tatang, ibebenta ba ninyo ang baka?" Sumagot ang tatay ko: "Oo, gusto ko siyang ipagbili." Inalok ng mamimili ang kanyang presyo: "Huwag na tayong magpaligoy-ligoy; kung pumayag ka, tapos na ang usapan." Pagkatapos ng kaunting pagtatalo sa presyo, nagkasundo sila, at sa gulat ng lahat, matagumpay na naibenta ng aking ama ang baka sa halagang inaasam niya.

Paano Nakaturo sa Akin ng Ama ng Kababaang-loob sa Aklé ko.

Isang araw sa kalagitnaan ng Hulyo, pumasok ako sa selda ni Ama. Noong oras na iyon, sinusuri niya ang isang alpombra kasama ang kanyang katulong sa selda, si Maria Obratsova. "Ah, Olga Fyodorovna," wika niya, "pumasok ka, pumasok ka, malugod kitang tinatanggap!" "Ano ba ang ginagawa ninyo, Ama?" tanong ko. "Naku, tinitingnan lang namin itong alpombra, pero may mga krus ito, kaya hindi namin puwedeng ilatag sa ilalim ng aming mga paa." – "Maria," wika niya habang humaharap sa kanyang katulong sa selda, "baka puwede nating ibigay ito kay Olga Fyodorovna para sa kanyang araw ng pangalan?" Sumagot siya, "Opo, Ama, magandang ideya iyon." – "Malapit na ang araw ng iyong pangalan, hindi ba? Iimbitahin mo ba ako sa araw ng iyong pangalan?" Halos tumilip ang puso ko. Gaano ko man kamahal si Ama, ganoon din ako katakot sa kanya, at hindi ko siya kailanman iniimbitahan sa bahay maliban kung siya mismo ang kusang pumupunta. At siyempre, sinabi ko: "Siyempre po, Ama, pumunta po kayo."

Mga tatlong araw bago ang araw ng aking pangalan, tinawag ako ni Ama sa kanyang silid, binigyan ng ilang payo, at iniharap sa akin ang isang akathist at isang malaking prosphora. Kaya naman, nang matanggap ko ang lahat ng mga regalong ito, pati na ang pangako ni Ama na darating sa araw ng aking pangalan, labis ang aking tuwa.

Dumating ang pista ni Santa Olga, Katumbas ng mga Apostol. Sa bahay, inayos naming baliktad ang lahat. Hinugasan at nilinis namin ang lahat, at naghanda kami ng napakaraming iba't ibang putahe – gawa sa gatas at prutas. Samantala, ako ay tumatanggap ng Banal na Komunyon sa simbahan. Pagkatapos ng Liturhiya, lumalapit ang lahat para humingi ng pagpapala. Lumapit din ako. Ngunit tila hindi niya ako nakita; tumalikod siya at binasbasan ang iba. Nakatayo ako roon, hinihintay ang kanyang pagpapala. Pagkatapos ay tila napansin niya ako: 'Ah, tukso,' wika niya, 'ikaw pala, Olga Fyodorovna?' At sa bahagyang paglingon, binasbasan niya ako. (Karaniwan, binabasbasan niya ang mga tao sa pamamagitan ng malaking tanda ng krus.) Lumubog ang puso ko: 'Ano na ang nangyari?' ang naisip ko. Agad na naging malungkot ang pakiramdam ko, hindi man lang masigla. 'Ama,' sabi ko, 'naghihintay na sila sa atin; bumalik na tayo sa bahay.' Ngunit sumagot siya: 'Vera, maghanda ka; kakain ako at magpapahinga na sa silid-pagsisimbahan ko ngayon.' Nanatili ako roon para maghintay hanggang sa makakain si Ama, makapahinga, magising, at makarating sa selda ng simbahan. Nakaupo ako roon na para bang nakaupo sa electric chair, naghihintay sa kanya. Nasa selda siya, matagal siyang nakipag-usap sa isang tao, pagkatapos ay tinawag si Peter: "Peter, ihanda mo na ang kotse; aalis na tayo." "Ama," tanong ko, "papunta ba tayo para makita sila?" At sumagot siya: "Ay, anong tanong iyan – para makita ka. Hindi, hindi, hindi, pupunta tayo sa Pagawaan ng Pagkain para makita si Olga Stepanovna." – "Ah! Ama, pero inaantay nila tayo!" Pero nagkunwari siyang hindi nakarinig. Pumunta kami sa Melkombinat. Doon ay nagsagawa kami ng serbisyong pangalala at panalangin, kumain kami roon, pagkatapos ay dumalaw kami sa mga Zhukov, at sinabi ni Itay: "Petro, tara na tayo!" Sa isip ko, sa bahay namin siguro. Mas mabuti nang huli kaysa hindi, makakarating din kami. Nakarating kami sa bahay namin, huminto sa tarangkahan, at sinabi ng Pari: "Olga Fyodorovna, bumaba ka." – "Pari," sabi ko, "ngunit paano mangyari iyon?! Paano nila ako

sasalubungin sa bahay?! Ano ang sasabihin ko?! Bakit hindi ka papasok?!" Hindi siya umimik at umalis na. Ngunit madalas niya akong sinasabihan: "Olga Fyodorovna, ang pagpapakumbaba ang una – para sa iyong hinaharap." Iyon ang paraan niya ng pagtuturo ng pagpapakumbaba. At sa susunod naming pagkikita: 'Olga Fyodorovna, patawarin ninyo ako at hindi ako nakapunta; kasi ako'y... hindi ko na matandaan kung bakit... marahil nagmamadali ako... o hindi ako maganda ang pakiramdam... hindi ko na maalala ngayon.' – 'Ah,' sabi ko, 'Ama, pinagalitan talaga ako nang husto sa bahay!' Ganoon talaga.

Nang nagtatrabaho ako bilang doktor sa distrito sa Polyclinic ng Mikhailovskaya, kabilang sa aking tungkulin ang pagtugon sa mga emergency call at pagdalaw sa mga pasyente sa aking distrito. Nasaksihan ko ang iba't ibang bagay – mabuti man o masama. Noong isang beses, matapos kong masaksihan ang iba't ibang bagay, pumunta ako sa simbahan na may balak maghanda para sa Komunyon kinabukasan. Pagkatapos magdasal, papauwi na sana ako nang biglang bumukas ang pinto ng silid ng pari; lumabas siya at sinabi: 'Olga Fyodorovna, halika at magkumpisal ka.' Nanginig ako. Bakit ngayong araw lang nagpasya ang pari na pakinggan ang aking kumpisal? Pumasok ako sa silid; binasbasan ako ng pari at agad niyang sinimulang sabihin: 'Olga Fyodorovna, naglilibot ka sa iyong distrito, ginagamot ang mga maysakit. Iyon ay, siyempre, isang mabuting gawa. Ngunit nasaksihan mo ang iba't ibang tagpo sa buhay – may marangal, may hindi marangal; may nakabubuti sa kaluluwa, may hindi. Huwag mong hayaang makapasok sa iyo ang mga hindi marangal na bagay.' Ay! Namula ang mga tenga ko; kasi nga, kakakita ko lang naman ng lahat ng iyon. 'Ama,' sabi ko, 'patawarin ninyo ako!' Dininig niya ang kumpisal ko, at umalis ako. Hindi na siya nakinig sa kumpisal ng iba pa noong gabing iyon; nanatili siya para sa akin, upang hindi malimutan kinabukasan ng alinman sa amin kung ano ang nakasasama sa kaluluwa.

Madalas binibigyan ako ng ama ng pera para ipamigay sa mga maysakit at mahihirap. Sasabihin ko, "Ama, paano ko iyon gagawin?" – "Huwag kang mag-alala, Olga Fyodorovna. Kung, halimbawa, ikaw ay naka-duty sa ospital, lumapit ka sa pasyente, tingnan ang kanilang talaang medikal, makipag-usap sa kanila, at kung malalaman mong bisita o mahirap sila, palihim mong ilagay ang kaunting pera sa ilalim ng kanilang unan. At kung, sa isang konsultasyon sa klinika, makita mong mahirap ang pasyente, maaari mo silang bigyan ng reseta, ipaliwanag ang lahat, at maglagay ng pera sa loob ng reseta ayon sa iyong nakikitang angkop, depende sa halaga ng gamot." Ganyan inaalagaan ni Ama ang lahat, at ginawa ko ang kanyang pinagpala sa akin.

Ibibigay ko ang isang halimbawa ng himalang paggaling sa pamamagitan ng mga panalangin ni Ama. Noong 1960, dumating si Pelagia Melnik upang makita si Ama mula sa lungsod ng Izhevsk. Sa loob ng kalahating taon, hindi na niya kayang kumain ng tinapay, porridge, patatas, o anumang ibang pagkain. Buhay siya sa gatas at hilaw na itlog lamang. Humina siya at nahirapan nang husto sa paggalaw. Nang subukan ni Pelagia na pumunta sa silid ni Ama, hindi siya pinayagang makapasok dahil napakaraming tao ang nagnanais makita siya. Humiling siya na payagang lumaktaw sa pila, ngunit hindi siya pinayagan. Biglang bumukas ang pinto, lumabas si Ama at sinabi: "Papasukin ninyo sa akin ang babaeng ito; siya ay maysakit." Pagpasok sa selda, lumuhod si Pelagia sa harap ni Ama at, nang hindi man lang nakapagsalita, biglang humagulgol nang malakas. Sinabi ni Ama sa kanya: "Huwag kang umiyak, Pelagia; lilipas din ito, gagaling ka." Binigyan niya siya ng bagong prosphora, isang baso ng tubig, at isang malaking mansanas, at sinabi, 'Kainin mo ito.' Sumagot siya na hindi siya nakakain ng tinapay sa loob ng kalahating taon, masakit ang kanyang lalamunan, at hindi niya mapananatili ang anumang pagkain. Sinabi ng Ama, 'Pinagpapala kita. Pumunta ka sa baptisteryo, umupo sa malapad na bangko at kanin mo ito.' Pumunta siya sa baptisteryo, umupo sa bangko at madali at walang kahirap-hirap niyang kinain ang mga handog ng pari. Pagkatapos noon, agad siyang nakatulog at natulog nang buong araw. Dinalaw siya ng pari nang ilang beses, ngunit hindi niya sinabihan ang sinuman na gisingin siya. Nagising si Pelagia na ganap nang malusog. Sinabi ng pari: "Mahirap ang iyong trabaho, ngunit magbabago ang lahat sa lalong madaling panahon." At nga nga, kalahating buwan matapos siyang makabalik sa Izhevsk, nailipat si Pelagia sa isa pang mas magaan na trabaho, kahit hindi niya ito hiniling.

Ikinuwento ni P. I. Kosinova ang sumusunod. Pumunta siya sa pari at nagreklamo ng pananakit sa kanyang rektum at ibabang bahagi ng likod. Matapos ang pagsusuri sa sentro ng kanser, na-diagnose siyang may kanser sa rektum at pinayuhan siyang sumailalim sa operasyon. Bago ang operasyon, nagpasya siyang bisitahin ang Pari upang humingi ng kanyang pagpapala, mag-sindi ng kandila sa simbahan, at magpa-gawad ng panalangin. Ngunit sinabi ng Pari: "Huwag kang magmadali; baka mamatay ka sa operating table. Mabuhay ka pa nang mas matagal—pagkatapos ng lahat, may mga anak ka." Lumapit siya sa Pari nang tatlong beses, ngunit pareho lang ang sagot—huwag ipa-opera. Pinayuhan niya siyang bumili ng aloe, gumawa ng lunas at

inumin ito. Iminungkahi rin niya na magdaos siya ng panalangin na may pagpapala ng tubig para sa Tagapagligtas, sa Ina ng Diyos, sa kanyang Anghel na Tagapag-ingat, at sa lahat ng mga santo. Tatlong buwan ang lumipas, pumunta siya sa sentro ng kanser para sa follow-up na pagsusuri. Ipinakita ng pagsusuri na halos ganap nang nawala ang bukol. Hindi nagtagal, tuluyan siyang gumaling.

Ikinuwento rin niya sa akin ang tungkol sa kanyang anak na si Mikhail. Noong unang araw ng Dakilang Kwaresma, pumunta si Mikhail upang ihatid ang kanyang kaibigan. Tutol dito ang kanyang ina at labis siyang nalungkot nang makita ang pagsuway ng kanyang anak. Dahil nasaktan siya sa pag-uugali nito, naisip niya: 'Parusahan Mo siya, Panginoon!' Matagal siyang naghintay na bumalik ang kanyang anak, ngunit sa wala namang nangyari. Sa wakas, sa hatinggabi, nakatanggap siya ng tawag na nagsasabing nasa ospital ang kanyang anak na lalaki dahil sa bukas na bali sa binti. Nasa ospital si Mikhail nang halos tatlong buwan, ngunit hindi gumaling ang bali. Sumailalim siya sa tatlong operasyon, ngunit hindi nagsanib ang buto. Iminungkahi ang ika-apat na operasyon, ngunit nag-discharge si Mikhail mula sa ospital at umuwi nang may plaster cast. Hindi siya nakapagtrabaho nang mahigit isang taon. Iminungkahi ng kanyang ina na tumanggap si Mikhail ng Banal na Komunyon, ngunit tumanggi siya. Kaya naman, nagtungo ang kanyang ina kay Padre Sevastian at ikinuwento ang lahat. Matapos makinig, inutusan siya ni Padre Sevastian na dalhin ang kanyang anak sa simbahan. Kinailangan pa siya ng kaunting paghihikayat para pumunta roon. Binigyan ni Padre Sevastian si Mikhail ng Banal na Komunyon at inutusan silang mag-ayos ng isang pagdarasal. Pagkatapos ng pagdarasal, lumapit si Padre Sevastian kay Mikhail, na nakaupo sa isang upuan, at sinabihan siyang tumayo gamit ang kanyang mga krutang. Nagbigay siya ng tanda ng krus sa kanya mula sa harap at likod at sinabi: "Sumaiyo ang Diyos. Pagpapalain ka ng Diyos. 'Ngayon maaari ka nang sumailalim sa operasyon, o maaari mong piliing huwag.' At umalis siya rito. Dalawang linggo ang lumipas, dinala ng isang kapitbahay na doktor si Misha sa ospital para sa isang pagsusuri upang matukoy kung kailangan niya ng operasyon. Malinaw na ipinakita ng karagdagang X-ray ang mga palatandaan ng paggaling – nabuo na ang callus at nagsimulang gumaling ang buto. Lumabas na hindi na pala kinakailangan ang operasyon.

Ang apo ng babaeng ito, si Tanya, ay nabangga ng kotse at nabali ang mga buto sa kanyang hita at balakang. Nangyari ito sa bisperas ng Kapistahan ng Pagpapahinga ng Pinakabanal na Ina ng Diyos. Matagal bago gumaling ang mga bali. Ikinuwento ito ng mga tao sa ina ni Anastasia, at sinabi naman niya ito sa pari. Binigyan ng pari ang batang babae ng isang piraso ng prosphora at inalok siyang bigyan ng Banal na Komunyon, na agad namang isinagawa. Tinanong ng pari si Tanya kung may suot siyang krus... "Naghihirap siya dahil sa kanyang mga kasalanan," sabi niya, "ngunit huwag kang mag-alala, unti-unti siyang gagaling." At ganoon nga ang nangyari.

Maria Fyodorovna

Ang asawa ko ay hindi maniniwala, isang Komunista, at madalas siyang umiinom. Mahirap ang buhay, kapwa sa emosyonal at pinansyal na aspeto. Kapag hindi siya lasing, mabait ang asawa ko, ngunit kapag lasing siya, inuusig niya ako dahil sa aking pananampalataya at nagdudulot ng kakila-kilabot na pagtatalo. Sumisigaw siya sa mga ikon: 'Ah! Ang maliliit na diyos na ito! Ihahagis ko silang lahat palabas!' At minsan sasabihin ng nanay ko: "Hindi mo sila inilagay dito, , kaya hindi mo sila dapat ihagis palabas." Binigyan ako ng tatay ko ng ikonang 'Unexpected Joy'; inilagay ko ito sa aparador, sa isang nakatagong lugar, para hindi ito makita. Doon ako nanalangin nang lihim.

Isang araw, tinanong ako ng pari kung kamusta na ako. Sinabi ko sa kanya ang lahat at sinabi, "Sa tingin ko, hiwalayan ko na siya." Pero hindi siya nagsalita sa akin; minsan binibigyan niya ako ng mansanas, minsan naman ng biskwit. At lumipas ang panahon.

At isang araw, pag-uwi ko, natagpuan kong tahimik ang bahay. Binuksan ko ang pinto ng sala, at naroon ang asawa ko, nakaluhod sa harap ng isang ikon sa tabi ng bukas na aparador, kalahating lasing at nananalangin: 'O Mabuting Hari, O Mabuting Ina...' – pero hindi niya alam kung ano ang susunod; paulit-ulit lang niya binibigkas ang linyang iyon. Tinanong ko, 'Bakit ka nakaluhod diyan?' At sumagot siya: "Hindi mo ba nakikita na nagdarasal ako? Alam kong may ikoniya roon." Ganoon lang, dahil sa mga dasal ng matanda, siya ay nabalot ng takot, at nagsimulang magdasal. Ngunit nagdarasal lang siya kapag nakainom na; kapag hindi pa siya lasing, nahihiya siya. Pagkatapos noon, tumigil na siya sa pag-aaway at hindi na itinapon ang ikoniya. Pagkalipas ng ilang sandali, bigla siyang nagsabi, 'Maria, magpakasal tayo.' Nabigla ako; hindi ako makapaniwala, at sinabi ko, 'Pero pinag-uusig mo ang mga tao dahil sa kanilang pananampalataya.' At sumagot siya, 'Magpakasal tayo at mabubuhay tayo nang mas mabuti. Magtahi ka ng damit para sa sarili mo.'

At napapayag din niya ang lahat ng mga bata sa ideya. Pumunta ako sa pari, sinabi ko sa kanya ang nangyari, at sinabi niya, 'Mabuti iyon, sige, ituloy ninyo.'

Pinakasal kami ni Father Alexander Krivonosov, at nagsimulang magbago ang asawa ko. Napansin niya na hindi ako kumakain ng karne tuwing Miyerkules at Biyernes, kaya uuwi siya nang mas maaga kaysa sa akin mula sa trabaho at maghahanda ng pagkaing pang-kuwaresa para sa hapunan. Tatanungin siya ng mga anak niya, "Bakit ka nagluluto ng pagkaing pang-kuwaresa, Tatay?" At sasagot siya, "Syempre—hindi naman ito kinakain ng nanay ninyo, kaya mag-aayuno rin kami."

Lumipas ang ilang panahon, nagka-trangkaso ang asawa ko at nagsabi, 'Biglaang namamatay ang lahat sa pamilya namin.' Pinasok namin siya sa ospital – na-diagnose na may pagkaburak sa baga na nauwi sa kanser. Bago ang operasyon, nagkumpisal siya nang may pangamba, tumanggap ng Huling Langis, kumomunyon, sumailalim sa operasyon, at pumanaw. Pagkatapos ng kanyang pagkamatay, nagkaroon ako ng panaginip: umuwi ang asawa ko, at sinabi ko sa kanya, 'Petya, uminom ka,' at inabot ko sa kanya ang baso ng vodka. Kinuha niya ito, lumapit sa lababo, ibinuhos ito at sinabi, 'Hindi kami umiinom dito.' Ganyan, sa pamamagitan ng mga panalangin ng matanda, dinala ng Panginoon ang aking asawa sa kaligtasan."

Olga Fyodorovna

Palagi kaming binabasbasan ng Pari na magbakasyon sa paraang ang unang dalawang linggo ay kasabay ng huling dalawang linggo ng Dakilang Kwaresma, at ang huling dalawang linggo ng bakasyon ay kasabay ng dalawang linggo pagkatapos ng Pagkabuhay. At noong 1966, kumuha ako ng bakasyon simula Abril 1. Noong gabi ng ika-1 ng Abril, tinawagan ako ni Yulechka mula sa simbahan: "Olga Fyodorovna, hindi maganda ang lagay ni Ama. Papunta na si Petro para sunduin ka; maghanda ka." Kinuha ko ang mga gamot at agad na lumarga. Hindi na ako umuwi hanggang sa pumanaw si Ama.

Nanalangin ang Ama para sa lahat habang siya ay nabubuhay, at patuloy siyang nananalangin at tumutulong kahit pagkatapos ng kanyang kamatayan. Upang patunayan ito, ilalarawan ko ang dalawang panaginip.

Sa ika-dalawampung araw matapos pumanaw ang Ama, nasa isang business trip ako sa Moscow. At noon, bandang 1:30 ng umaga sa oras ng Moscow (at dito sa Karaganda, alas-4:30 na ng umaga, iyon ang oras ng pagpanaw ng Ama), nagpakita siya sa akin sa isang panaginip – masigla, nakangiti, at nagsasabing: "Olga Fyodorovna, pagpalain ka ng Panginoon sa lahat ng bagay, sa lahat ng bagay," – at kumaway siya sa akin. Gusto kong magsabi ng something, ngunit hindi ko nagawa bago ako magising. Napuno ng labis na kagalakan ang puso ko, na para bang nakita kong buhay si Ama.

Noong Enero 1994, muling nakita ko si Ama sa isang panaginip. Parang nasa simbahan ako; natapos na ang serbisyo, at paalis na ang lahat. Maraming tao, kasama ako, ang nagtungo sa gatehouse upang tanggapin ang pagpapala ni Ama. Doon ko nakilala ang kasambahay ni Ama, si Vera, at sinabi ko: "Vera, pumasok ka para puntahan si Ama, gawin mo ang kailangang gawin, at pagkatapos ay itanong mo kung maaari rin akong pumasok." Sabi ni Vera: "Sige, Olga Fyodorovna," at pumasok siya sa silid. Pagkalipas ng sandali, lumabas siya at sinabi, "Pumasok ka, Olga Fyodorovna, pinayagan ka na ni Ama." Pinasalamatan ko siya at pumasok upang makita si Ama. Nakaupo siya sa harapang sulok ng kanyang selda sa harap ng ikon ng Tagapagligtas, nakasandal sa isang maliit na mesa. Suot niya ang isang magandang bagong kasóko na ang laylay ay umaabot sa sahig, at isang kamelauk, na bago rin, na may kapilya. Parang galing siya sa ibang lugar ngunit hindi niya inalis ang kanyang kasóko at kamelauk (karaniwan ay tinatanggal niya agad ang mga ito). Seriyoso ang kanyang mukha. Lumapit ako kay Pari, lumuhod at nagsabi, 'Bendihin ninyo ako, Pari.' Binendisyonan niya ako; hinalikan ko ang kanyang kamay at naramdaman kong mainit at malambot ito, na para bang buhay. Idinikit ko ang mukha ko sa kamay niya at sinabi, 'Ama, mahal kong ama, matagal na mula nang huli kitang makita; nami-miss kita nang sobra,' – at naramdaman kong may bukol sa lalamunan ko at napagtanto kong malapit na akong umiyak. Ngunit malumanay na sinabi sa akin ng Pari, 'Oh, nga pala, nandito ako araw-araw.' Naisip ko: 'Paano mangyayari iyon? Nasa "kanila" naman siya, e,' – at sinimulan kong sabihin: 'Pero Ama, kayo ay...' – ngunit pinutol ako ni , at sinabi: 'Oo, oo. Nandito at nandoon ako, ngunit nandito ako araw-araw.' Malinaw at kumbinsido niyang binigkas ang mga salitang iyon. At nagising ako.

Sa ganitong paraan, ipinaliwanag ni Ama sa akin at sa iba na hindi niya tayo iniwan, na inaalagaan niya nang may pagmamalasakit ang kanyang kawan, na siya ay kasama natin dito sa lupa, at na maaari tayong laging lumapit sa kanya sa panalangin para sa tulong at gabay.

Raisa Ivanovna Kuzmicheva

Na-deport ang aming pamilya mula sa Rehiyon ng Kursk noong 1931. Kasama ang aking ina at ama, dalawang maliliit na anak, at ang aking biyenang. Dinala sila sa Kompaneysk, sa tigang na kapatagan. Hanggang sa abot-tanaw, wala ni isang palumpong o puno. Sa simula, nagtayo ang mga inilipat ng mga pansamantalang kubo, pagkatapos ay gumawa sila ng mga hukay na tirahan. Nakakagimbala ang kalagayan ng kalinisan; walang damit, walang pagkain, at isang balon lamang para sa buong pamayanan, kung saan sila kumukuha ng tubig gamit ang lata. Namamatay nang sunud-sunod ang mga tao. Inilibing ng aking mga magulang ang dalawa sa kanilang mga anak at ang aking biyenang. Binalot sila ng mga punit-punit na damit at inilibing sa isang malakihang hukay. Naiwan mag-isa ang aking mga magulang. Hindi mailarawan ang kanilang pinagdaanan. Ang pinakamahirap na mga taon ay ang 1931, 1932, at 1933. Pagkatapos noon, gumaan na ang lahat. Naghasik sila ng mga gulay malapit sa kanilang mga hukay-tahanan, at nagsimulang makatanggap ng tinapay ang mga tao gamit ang mga ration card. Ipinanganak ako noong 1935, at ang kapatid kong si Nikolai ay ipinanganak noong 1938. Noong 1939, narinig ni Nanay si Ama Sevastian, dinala niya ang kapatid ko sa Bolshaya Mikhailovka, at bininyagan siya ni Ama Sevastian. Mabuti pa ring mahina si Ama Sevastian noon; kakalabas lang niya mula sa Dolinka nang panahong iyon. Halos hindi pa kami nakakakain ng kaunting tinapay nang magsimula ang digmaan. Napatay ang ama namin sa Stalingrad. Tungkol naman sa ina ko (siya ay isang taos-pusong debotong babae), nang matanggap niya ang balita, siyempre, siya ay umiyak nang husto, at agad siyang nangakong hindi na muling kakain ng karne. At hindi na nga siya kumain ng karne hanggang sa katapusan ng kanyang buhay.

Sa mga taon ng digmaan, nagsimulang bumisita sa amin si Ama sa Kompaneysk. Tinitipon niya sa paligid niya ang lahat ng mga biyuda at ulila at sinisikap silang tulungan, kahit na siya mismo ay namumuhay sa matinding kahirapan. Sa araw ng kanyang pagdating, inutusan ako ni Nanay na umakyat sa bubong at panoorin si Ama habang naglalakad mula sa istasyon ng tren papunta sa aming bahay. Naalala ko kung paano siya naglalakad – may puting balbas, puting buhok, suot ang overcoat na mapusyaw ang kulay, at kulay-abo ang sumbrero, naglalakad na may tungkod. Kasama niya sina Nanay Varya at Nanay Grusha, at lahat ay tumatakbo papunta kay Tatay upang tanggapin ang kanyang pagpapala. Ngunit tumakbo ako nang buong bilis papunta kay Nanay, at pinadala ako ni Nanay sa ika-15 na pamayanan upang sabihin doon na dumating na si Tatay. Sa tuwing darating siya, parang pista iyon para sa amin.

Ang aming pamilya ay nabubuhay nang araw-araw lang. Araw at gabi, sa liwanag ng paraffin lamp, patuloy na nagtatrabaho si Nanay sa makinilya niya para pakainin kami ng kapatid ko. Alam ito ni Tatay. At mula noong 1942, sinimulan niya akong anyayahan na manatili sa bahay niya sa Nizhnyaya Street tuwing bakasyon sa paaralan. Marahil ginawa niya ito upang pakainin ang isang halos magutom na bata at upang patatagin ang pananampalataya sa Diyos na itinanim sa akin ng aking ina. Yaong mga araw ang pinakamasaya sa aking pagkabata. Kahit sa biyahe ng tren papunta roon, tumitibok nang mabilis ang puso ko sa tuwa sa pag-asam ng nalalapit na pagbisita. At nang tumawid ako sa pasukan ng munting, malinis na bahay na iyon, na ang mga sahig na lupa ay natakpan ng tarpulin at makukulay na hinablong alpombra, para sa akin ito ang pinakamagandang lugar sa mundo, at ang mga naninirahan dito ay mga anghel na nabubuhay. Hinahangaan ko sila. Si Nanay Grusha, Nanay Varya, Nanay Fekla – nakasuot ng mahahabang, malilinis na bestida na may puting apron, may puting panyo sa ulo, magalang at palakaibigan. Lagi silang mahinahon magsalita, hindi kailanman nagtataas ng boses. Sa kusina nakatayo ang kama ng pari sa ilalim ng isang puti, napakalinis na kumot, samantalang sa silid, magkakasiksikan, ay may tatlo pang kama na pinagtutulugan ng mga asawa ng pari. Ang bait naman ng taong iyon para imbitahan ang anak ng estranghero na manatili, na nakatira sa napakasikip na lugar, gayong wala namang naidulot ang bata kundi abala at problema! At, tila, hindi lang ako ang inimbitahan ng Ama. Palaging may tao sa bahay, kasama na ang mga bata. May mga aalis, at may mga darating naman.

Busog akong kumain at dinala rin sa paliguan. Madalas kaming magpunta ni Itay sa Zelenstroy. Malugod siyang tinatanggap doon, at ituturo niya ako, ngumingiti nang may pagmamahal at sasabihin: 'Tingnan ninyo itong munting batang babae – nasa Ikatlong Baitang na siya!'

Nang makilala ko si Ama noong bata pa ako, hindi ko maiwasang mapansin kung gaano siya naiiba sa ibang mga pari. Noong panahong iyon, may ibang mga hieromonk na pinalaya mula sa Dolinka na nakatira sa aming lugar: si Ama Kifa, Ama Makariy, Ama Parfeniy, Ama Kessariy at Ama Parmen. Mabubuting pari silang lahat, ngunit wala sa kanila ang nakapagbigay ng ganoong pakiramdam ng paggalang tulad ni Padre Sebastian. Naglalabas mula sa kanya ang alon ng biyaya, at nararamdaman ito ng lahat. Kahit ang itsura ni

Padre ay pambihira: isang marangal at espirituwal na mukha, matatalas na madilim na mga mata, at buhok na kasing-seda ng sa bata. Napaka-maingat at mapagmalasakit ni Pareng Pari; hindi niya kailanman binaba, ininsulto, o pinutol ang sinuman sa pagsasalita, at hindi rin niya kailanman binigyang-pansin ang mga pisikal na kapansanan ng isang tao. At sa kanyang presensya, hindi kailanman naisip ng sinuman na sabihin tungkol sa iba na bingi, bulag, pilay, o katulad nito. May aura ng mataas na moral na karakter sa paligid ni Ama; kapag nasa loob ka na nito, imposibleng kumilos nang malupit o magsalita nang magaspang. Wala siyang partikular na paborito; pantay-pantay niya silang tinatrato, at lalo pa nitong pinakalapit ang mga tao sa kanya. Kailanman, saanman, at sa lahat ng bagay, tahimik at mapagkumbaba si Ama, at sinisikap pa niyang gumawa ng mabubuting gawa nang hindi napapansin. Minsan lalapitan mo siya para humingi ng basbas, at palihim niyang ipapasok sa iyong kamay ang isang barya na nakatiklop nang apat. Madalas, pagkatapos niyang bumisita sa aming bahay, sa gabi habang inaayos namin ang kama, may makikita kaming pera sa ilalim ng kumot. Iniwan iyon doon ni Ina Grusha ayon sa utos ni Ama. Tila ginawa ito ni Ama dahil sa kanyang pagiging sensitibo sa iba, upang walang masarangan o mapilitang magpasalamat sa kanya sa publiko. Sa 23 na taon kong nakilala si Ama, hindi ko kailanman narinig siyang pumuri sa sarili o magturing sa sarili bilang huwaran para sa iba. Lubos siyang walang pagmamalaki sa sarili at kasiyahang-loob. Sa kabaligtaran, madalas niyang sinasabi: "Ako ay taong kakaunti ang pinag-aralan; apat na taon lang ako sa paaralan, at wala akong galing sa pagsasalita o magandang boses." Karaniwan niyang binabasa ang kanyang mga sermon mula sa isang libro, at hindi nagdaragdag ng sarili niyang salita. At habang nakaupo sa mesa kasama ang kanyang mga espirituwal na anak, paminsan-minsan siyang nagkukwento, ngunit kalmado at mahinhin, nang hindi ipinapakita ang sarili.

Noong 1951, bumili si Ama ng isang maliit na bahay para sa amin sa Melkombinat. Sa panahong iyon, sa pagpapala ni Ama, marami nang mananampalataya ang lumipat na sa Melkombinat mula sa iba't ibang bahagi ng Karaganda: Maikuduk, Tikhonovka, Prishakhtinsk at Kompaneysk. Karamihan sa kanila ay mga pamilya—o, mas tama, ang mga natira sa mga pamilya—na nakaligtas sa trahedya ng sapilitang paglilipat na kanilang tiniis noong unang bahagi ng dekada 1930. Ang mga naninirahan sa Melkombinat ay mga taong ang mga puso ay napagod sa pagdurusa, mga nabuwag na buhay, mga biyudang asawa at mga ulilang anak. Bawat isa ay may kanya-kanyang sakit, kanya-kanyang sugat sa damdamin. May mga taong mahirap pakisamahan—pabigla-bigla, mapanuri, agresibo, at mailap. Ngunit nakahanap ang Ama ng paraan upang maabot ang bawat nagdurusang kaluluwa. Marami ring monghe sa mga nakapaligid sa matanda; pinalayas sila sa Karaganda noong mga taon ng pag-uusig o lumapit sa kanya nang huli mula sa Gitnang Rusya. Sila ang gulugod ng Simbahan ng Karaganda. Kabilang sa kanila ang mga natatangi at talentadong indibidwal, mga asketiko na namumuhay nang may mataas na debosyong espirituwal. Sa pangkalahatan, ito ay isang matatag na Kristiyanong komunidad, isang Kazakh steppe 'skete', na nagawa ng nakatatanda ng Optina na ayusin at palaguin sa banal na lupain ng mga kampo sa Karaganda sa panahon ng walang-Diyos na rehimen ng Komunismo.

Naalala ko kung paano, noong 1954, narinig ko ang Banal na Pagbabantay sa Bisperas ng Pasko nang unang beses. Pagpasok ko sa bahay kung saan ginaganap ang seremonya, nakita ko sina Ina Varya, Ina Grusha, Ina Pasha at Ksenia Ivanovna na nakatayo sa harapang sulok ng silid ng pari. Nakasuot ng itim na kasuotang pang-pista, maganda, marilag at kagalang-galang, at may mga tinig na parang anghel, sila'y umawit nang magkakatugma at may paggalang: 'Ang Diyos ay sumasaamin; unawain ninyo ito, kayong mga Hentil, at magpasakop kayo, sapagkat ang Diyos ay sumasaamin!' Napakagandang pag-awit kaya't nabighani ako; nanindig ang balahibo ko, at nagalak ang kaluluwa ko, na umapaw sa kagalakan at liwanag. Nakatayo ako roon nang tahimik, nakalimot sa lahat ng bagay sa mundo, at tahimik na umiyak sa tuwa.

Naalala ko rin kung paano, noong unang bahagi ng dekada 1960, sa gabi ng Huwebes Santo, pagkatapos basahin ang Labindalawang Ebanghelyo, umalis nang naglalakad ang lahat ng manggagawa mula sa Melkombinat palabas ng simbahan, tumatawid sa dam na may dalang mga kandilang nakasindi. Tahimik ang gabi at naglakad kami nang ganoon nang matagal, habang matatag at maliwanag na nagniningas ang mga kandila. Ito ay isang nakakaantig at marilag na tanawin. Ngunit ang tunay na kadakilaan ng prusisyong ito ay nasa espirituwal na pagkakaisa ng mga tao. Ang pagkakaisang ito ay kitang-kita sa lahat ng bagay at pangyayari – malaki man o maliit, masaya man o malungkot. Kaya naman, palaging maraming dumadalo sa libing ng mga miyembro ng komunidad. Walang sinuman ang pinipilit o hinihikayat; lahat ay kusang-loob na dumarating, dahil alam nilang ito ay banal na tungkulin ng bawat isa. Naalala ko noong namatay si Ksenia Ivanovna Dolgova noong 1960; binuhat nila siya sa kanilang mga balikat at kumanta sa buong daan mula sa kanilang bahay papuntang simbahan, na tinatayang pitong kilometro ang layo.

Ano ang masasabi ko tungkol sa sarili ko? 61 taong gulang na ako ngayon. Sa pagpapala ng Ama, nagtrabaho ako bilang nars sa buong buhay ko at kumanta sa koro ng simbahan. At sa puso ko ay may patuloy na pakiramdam ng pasasalamat kay Ama Sevastian, na napaka-ama at maingat na ginabayan ang buhay ko sa landas ng Kristiyanong pag-ibig para sa Diyos at sa kapwa.

Tatyana Vladimirovna Tortensten

Pinalaya ako mula sa bilangguan noong 1952. Hindi ako pinayagang bumalik sa Moscow. Sa una, gusto kong manirahan sa Kokchetav. Maganda at malusog ang klima doon at may mga gubat, ngunit wala akong kaibigan roon. Gayunpaman, ang pinakamalapit kong kaibigan, si Dr. R. G. L., ay nanirahan sa Karaganda anim na buwan na ang nakalipas; nagtrabaho kami nang magkasama sa ospital ng kampo sa loob ng walong taon at nanirahan sa iisang silid sa loob ng limang taon. Marami na kaming pinagdaanan nang magkasama. Kaya naglakbay ako para puntahan siya sa Karaganda noong ika-31 ng Agosto 1952. Nakakita rin ako ng iba pang mga kaibigan na nanirahan dito. Kaya nanatili ako sa Karaganda na madumi sa uling, maalikabok, at puno ng karbon, na may nagliliyab na lilang gas na ilaw sa mga tambak ng putik. Hindi na ako naakit sa malinis na hangin ng Kokchetav na may bango ng pino; ayaw kong iwan ang magiliw na init at emosyonal na paglapit ng aking mga tapat na kaibigan, at nakahanap ako ng trabahong bagay sa akin.

Sa ikalawang kalahati ng Oktubre, nagkasakit nang malubha si R. G. ng malaria; ang kanyang lagnat na nasa 40–41° ay pansamantalang bumababa, ngunit agad namang sinundan ng isa pang kasingtindi ng pag-atake. Nang makontrol na ang mga pag-atake, bigla siyang nagkaroon ng matinding delirium dahil sa akut na psikosis.

Nakatira siya sa ibang kapitbahayan, ilang distansya mula sa akin. Hindi na niya siya kayang alagaan, kaya tinawag ang isang 'ambulansya,' at noong gabing iyon dinala siya nito sa isang ospital pangkaisipan na 20 kilometro ang layo sa bayan ng Kompaneynsk. Nang dumating kami roon kasama ang kanyang anak na babae, lubos kaming nabigla at nasira ang loob. Hindi siya siya; nakakatakot ang itsura niya. Para siyang hayop: sinasamsam ang pagkaing dinala namin sa kanya mula sa aming mga kamay, isinusubo ito nang mabilis hangga't kaya niya, at kukuha pa ng iba. Pagkatapos ay nagsimulang gumapang sa paligid namin nang apat na paa. Dinala siya ng mga orderlies sa kanyang ward.

Hindi mapigil sa pag-iyak ang anak niyang babae. Dinala ko siya pabalik sa apartment ko. Pagdating namin, lubos kaming wasak at pagod, na para kaming hindi na kilala sa sarili. Nang marinig ng landlady ko ang nangyari, sinabi niya sa akin: "Huwag kang mawalan ng pag-asa. Ito ang payo ko: pumunta ka sa Mikhailovka bukas. May isang pari doon—isang monghe—at siya ay tunay na kakaiba. Humingi ka ng tulong sa kanya; ipagdarasal niya at tutulungan ang maysakit mong kamag-anak. Pumunta ka roon—huwag kang mag-alangan at huwag kang matakot."

Kinabukasan mismo, pumunta ako sa Mikhailovka. Binuksan ni Ina Grusha ang pinto para sa akin; wala si Ama sa bahay. Sinabi ko sa kanya kung bakit ako dumating. Napakabait niya sa akin at sinabi, 'Oo, kailangan mo talagang kausapin si Pari, sabihin sa kanya ang nangyari at hilingin ang kanyang tulong.' Binigyan niya ako ng address kung saan siya pupunta para magsagawa ng serbisyo at sinabi, 'May bangko sa labas ng bahay na iyon. Umupo ka doon at maghintay. Kapag narinig mong may kumakanta sa loob ng bahay, ibig sabihin tapos na ang handaan, at lalabas agad si Pari. Maaaring hindi siya huminto para kausapin ka—ayaw niyang huminto sa kalsada—pero lumakad ka sa tabi niya at sabihin mo sa kanya ang nasa isip mo. Kahit na naglalakad siya, makikinig siya sa iyo.'

Ganito nga talaga ang nangyari. Umupo ako sa bangko, kinakabahan; saka nagsimulang umawit sa loob ng bahay, at pagkatapos nilang umawit, isang maliit at matandang lalaki na may kulay-abo na balbas, nakasuot ng mahabang itim na amerikana at itim na sumbrero, ang lumabas nang tuwid sa tarangkahan. Hindi siya tumingin o lumingon man sa akin, naglakad siya sa kalsada nang magaan at nagmamadaling hakbang. Naglakad ako sa kanyang tabi at ikinuwento ko sa kanya ang aming mga suliranin. Naglakad siya nang tahimik, nang hindi binabagal ang kanyang paglakad, ngunit nakinig siya nang mabuti sa akin. Nang sinimulan kong humingi ng kanyang tulong, tumigil siya, tinitigan niya ako ng kanyang mabait at pambihirang mga mata, na tila tumatagos sa aking kaluluwa, at mahinahon at payak niyang sinabi: 'Hindi siya Orthodox, hindi ba? Hindi siya naniniwala.' Natigilan ako. 'Oo,' sabi ko, 'Lutheran siya. Hindi siya laban sa pananampalataya, ngunit malayo siya rito.' Naglalakad na rin ang pari nang mabilis na hakbang. "Hindi mahalaga na siya'y Lutheran," sabi ng pari. "Sige, ipagdarasal ko siya. Bisitahin mo siya pagkalipas ng dalawa o tatlong araw, at ipagdasal ninyo nang taimtim. Sige, kailangan ko nang umalis para sa bahay na iyon. Paalam."

Makaraan ng tatlong araw, Linggo na, at maaga pa lang ay sumakay kami ng tren papuntang Kompaneysk, sa ospital. Sa bakuran, sinalubong kami ng isang nars at ngumiti. "May magandang balita ako para sa inyo," sabi niya, "gumising ang pasyente ninyo dalawang araw na ang nakalipas; nailipat na siya sa ward para sa nagpapagaling—yung gusaling nasa kabila, pangalawa mula sa kaliwa—pumasok na kayo. Matutuwa siya nang makita kayo."

Direkta kaming dinala sa ward. Nakaupo si R. G. sa kanyang kama, nakayayos ang buhok, mukhang malinis at maayos, nakasuot ng bagong dressing gown, na may karaniwan niyang ekspresyon, at umiinom ng tsaa. Lubos siyang natuwa nang makita kami. "Paano ako napunta rito? Ano ang nangyari sa akin?" tanong niya sa amin. Siyempre, tuwang-tuwa at namangha kami—ang laki ng pagbabago sa loob lamang ng dalawang araw.

Kinabukasan, hindi ako makapagtrabaho, kaya pagkatapos ng rounds ko ay umalis ako sa ospital para pasalamat si Ama. Nasa bahay, ibang-iba siya kaysa sa nakita kong siya sa kalye – maalaga at palakaibigan. Inanyayahan niya akong manatili para sa tanghalian, nagkuwento siya sa akin, masigla ang kanyang loob at tinanong niya ako ng iba't ibang bagay.

Binigyan ako ni Ina Grusha ng isang tirahan kung saan ako maaaring matulog kapag pumupunta ako para sa gabi-gabing serbisyo ni Ama. Hindi nagtagal, naging doktor na nag-aalaga kay Ama at espirituwal niyang anak na babae ako. Lubos na nagbago ang takbo ng buhay ko. Tinanaw na akong 'asawa ni Ama'.

Hinarap ko ang isang malaking kapahamakan; dumating sa akin ang isang mabigat na pagsubok, at ito ay lubos na dahil sa sarili kong pagkakamali. Pagdating ko sa simbahan, isinasagawa ni Ama ang seremonya. Pumunta ako sa malayong sulok, sa likod ng loft ng koro sa kanan, lumuhod at nanalangin nang taimtim, habang umiiyak nang malugmok. Bigla, na para akong nabigla, itinaas ko ang aking ulo at nakita ko si Father na nakatayo sa sulok ng choir loft. O mas tama, nakita ko ang kanyang mga mata. Nakatingin siya sa akin nang matalim, seryoso at may pag-aalala. Nalaman kong lumapit siya sa akin dahil nag-aalala siya sa aking kalagayan, kahit na walang makakakita sa akin doon sa sulok. Hindi siya kailanman lumalabas sa choir loft kapag siya mismo ang namumuno sa serbisyo. Ngunit ngayon ay dumating siya para sa akin, upang pakinggan ang aking tahimik na kuwento. Tinitigan ko ang kanyang mga mata at umiyak, ngunit hindi na dahil sa dalamhati, kundi dahil sa 'banal na pag-ibig para sa Panginoon' at dahil napakadaling ipagkatiwala ang aking kaluluwa sa mga kamay ni Ama. Naalis na ang aking kalungkutan; napuno ng kagalakan ang aking kaluluwa, isang matingkad na pakiramdam ng kaligayahan mula sa pagkaunawa na naroroon si Ama at na ang Panginoon ay tunay na 'nananahan kasama ng mga banal'. Umalis na si Ama at namumuno na sa mga awit mula sa altar. Nasa kaniya lamang siya nang saglit na sandali. Ngunit hindi ko pa rin magawang bumangon mula sa aking pagluhod at tahimik akong umiyak.

Nanirahan ang Hieromonk na si Ama Trifon sa nayon ng Tikhonovka. Madalas siyang bumibisita kay Ama at kumakanta sa kanyang koro. Matapos ma-konsagra ang simbahan, sa tulong ng dekan, nagawa ni Ama na magtatag ng mga bahay-panalangin sa Tikhonovka at Fedorovka, na pinangasiwaan ni Ama Trifon sa pagpapala ni Ama. Isang Linggo, pagkatapos ng serbisyo, lumapit siya sa Ama upang humingi ng kanyang basbas na bumiyahe papuntang Fedorovka sa mismong araw na iyon. Tinitigan siya ng Ama nang mabuti at, habang binabasbasan siya, sinabi: "Plano ko na ring ipadala ka roon ngayon. Ngunit hindi ka dapat sasakay ng kotse; maglakad ka nang diretso roon sa pamamagitan ng Zelenstroy." Sinabi niya ito nang mahigpit. Nagulat si Ama Trifon, dahil bagaman ang ruta sa Zelenstroy ang pinakatuwid, napakahaba ng paglalakad. Ngunit, siyempre, umalis siya ayon sa pagpapala ng Ama. Ang daan ay dumaraan sa isang taniman ng punla. Habang tinatawid ito ni Ama Trifon, hindi siya nakasalubong ng kahit isang tao sa daan. At bigla, isang binatang matipuno at labis na nababalisa ang sumabog mula sa likod ng ilang makakapal na palumpong, hinawakan siya sa braso at hinila papunta sa gubat, malayo sa daan. Natakot nang husto si Ama Trifon, ngunit napilitan siyang sumunod, at nagmadali siyang sumunod sa lalaki papasok sa palumpong. "Halika na, Pari, halika na," ang paulit-ulit na sabi ng lalaki habang sila'y naglalakad, "Matagal na kitang hinihintay; pagod na pagod na ako." "Naku," naisip ni Padre Trifon, "ito na ang wakas ko." Nang pumasok sila sa pinakapusod ng gubat, binitiwang ng lalaki ang braso ni Padre Trifon at sinabi: "Sige, umupo ka, Pari, sa tuhod na iyon, pakinggan mo ako at hatulan mo ang aking kapalaran." At sinimulan niyang ikwento ang kanyang kuwento: "Mahal na mahal ko ang aking asawa. Siya ay bata, maganda, matalino, at isang mabuting maybahay. Masaya kaming magkasama, at komportable ang aming pamumuhay. Gusto na sana naming magkaanak, ngunit wala pa kaming anak. At bigla na lang kahapon, nalaman ko mula sa isang nars na nagpa-abort ang asawa ko noong nakaraang linggo. Hindi ako nakatulog buong gabi, pinahirapan ako ng aking mga iniisip – wala ang asawa

ko sa bahay; nag-overtime siya ng 24 na oras. Aba, naisip ko, kung ginawa niya iyon, ibig sabihin hindi ako ang ama, at niloloko niya ako. At kung ako nga ang ama, hindi niya ako mahal at nagpasya na siyang iwan ako. Ipinagtatapat niya pala sa akin ang kasinungalingan sa loob ng lahat ng taon na iyon. At dahil sa kasinungalingang iyon, at sa pagpatay sa anak – ang pinakahihilakip namin – napagpasyahan kong hindi ko siya mapapatawad kailanman. At napagpasyahan kong kailangan ko siyang patayin. Hindi ko alam kung nakatulog ako nang sandali o nalunod sa pag-iisip, pero nagkaroon ako ng bisyon ng isang matandang lalaki, pandak sa tangkad pero may malaking balbas. At sinabi niya sa akin: 'Ano ba ang ginagawa mo? Ikaw na mismo ang nagpasya ng lahat nang hindi kumukonsulta sa kahit sino. Hindi ganoon ang dapat gawin. Humingi ka muna ng payo. Ikuwento mo ang lahat sa unang matandang lalaking makakasalamuha mo sa daan. At gawin mo nang eksakto ang sasabihin niya; kung hindi, sa kasalukuyan mong kalagayang balisa, baka magkamali ka,' – at sinabi niya ito nang mahigpit.

Nagising ako, umupo sa kama – wala nang tao roon. Ngunit malinaw kong narinig ang isang tinig. Tumalon ako palabas ng kama at tumakbo palabas ng bahay bago pa makauwi ang asawa ko mula sa trabaho. Naglalakad ako sa kalsada habang iniisip: 'Paano ko ba makakapagkwento sa kahit sino rito sa kalsada, ibuhos ang laman ng puso ko? Sino ang makikinig sa akin at lulutasin ang problema ko?' Kaya nagpasya akong pumunta sa Zelenstroy at maghintay na may dumaan na matandang lalaki para aking makausap. "Sabihin mo lang sa akin ang totoo, ang buong totoo, ayon sa pagkakaintindi mo, tungkol sa asawa ko. Malalaman ko kung paikut-ikot ka. Sabihin mo nang direkta ang iniisip mo, kung hindi, may mangyayari rin sa'yo."

"Ano ang pangalan mo?" tanong ni Ama Trifon. "Nikolai."

'Mananalangin ako sa iyong patron na santo, si San Nicolas. Isang monghe ako, pagkatapos ng lahat. Mananalangin ako na ibunyag ni Nicolas na Tagapaghimala ang katotohanan sa atin.' At nagsimulang manalangin si Padre Trifon.

'Bueno, Kolya,' wika niya nang mahinahon pagkatapos ng panalangin. 'Nagpapakumbaba na ang iyong asawa. Mahal ka niya at tapat siya sa iyo. Umiyak siya ngayon, pinagsisisihan niyang nais niyang mabuhay nang malaya pa nang kaunti, na walang alalahanin sa mundo. Pinahahalagahan ka niya.' Umalis ka nang payapa, patawarin mo ang iyong asawa. Makipagkasundo ka sa kanya at mabuhay kayong masaya nang magkasama." Makinig nang mabuti ang lalaki, at lalo pang nagliwanag ang kanyang mukha, na para bang umaalis na sa kanya ang kabaliwan. "Magkakaroon ka na agad ng anak. Sinabi sa akin ni San Nicolas ang lahat ng ito; hindi ko ito sinasabi sa sarili kong kagustuhan."

Nagsimulang manginig ang lalaki sa buong katawan, sumigaw ng iyak at bumagsak sa mga paa ni Padre Trifon, nagpapasalamat at nagmamakaawa ng kapatawaran.

'Pagkatapos ng lahat, maaari kitang pinatay din, kung umabot ako sa puntong pinatay ko ang asawa ko! Ikaw ang ikatatakot ko bilang saksi—nasa kapangyarihan ako ng kabaliwan!' 'Sige, tuloy mo na, Kolya, huwag kang mag-alala. Humayo ka nang payapa. Pinapatawad kita." Hinawakan ni Ama Trifon ang lalaki sa balikat at nagpaalam, at naglakbay patungo sa Fedorovka na parang hindi siya ang sarili niya. "Paano nga ba," naisip niya, "na pinagpala ako ng Ama na maglakad sa gubat? "Nariyan ang napakalaking panganib na naghihintay sa akin..." At nang makita niya ang Pari, sinalubong siya nito nang may ngiti: "O sige, buhay ka pa ba?" – "Opo, Pari, buhay pa ako, kahit muntik na akong mamatay," – Nabigla si Ama Trifon na alam na ng Pari ang lahat. "Ano'ng pinagsasabi mo, Ama Trifon? Nananalangin ako nang buong panahon—bakit ka natakot? Kailangan nating iligtas ang dalawang kaluluwa, para ilayo sila sa ganoong demonyikong pagmamay-ari." At ipinagbawal ng Pari na may ibang makakaalam tungkol dito. "Habang buhay pa ako, huwag kang magsalita kahit kanino. Pero pag namatay na ako—doon mo gawin ang gusto mo."

Noong 1955, si Sister Maria, isang tagapaglingkod sa altar, ay nagsimulang makaramdam ng pananakit sa itaas na labi. Nasira ang hugis ng labi niya dahil sa lumalaking bukol at naging asul ang kulay nito; dinala si Sister Maria sa isang siruhano. Sinabi niya na kailangan agad ng operasyon at binigyan siya ng referral sa departamento ng onkology. Pumunta si Ina Maria sa matanda upang humingi ng kanyang basbas para sa operasyon, ngunit sinabi niya: "Malaki na ang bukol; putulain nila ang labi, ngunit maaaring muling lumitaw ito sa ibang lugar. Hindi, hindi na kailangan ng operasyon. Ipapatong mo lang ang labi mo sa ikon ng Banal na Trinidad sa kapilya ng dambana. Kung papayag ang Diyos, mawawala rin iyon." Isang buwan ang lumipas, muling nakita si Ina Maria sa simbahan, kasing bilis at kasing abala pa rin dati. "Paano mo nga ba nagamot ang labi mo?" tanong ng isang tao sa kanya. "Hindi ko ito pinagaling sa sarili ko; pinindot ko lang ang mga labi ko sa ikon ng Banal na Trinidad, gaya ng pagpapala sa akin ng Ama, at nagsimulang lumiliit ang pamamaga at unti-unting tuluyang nawala. Luwalhati sa Diyos!"

Narito ang isa pang katulad na kaso. Si Sister Paraskeva, na palaging nagbabasa ng Awtarang para sa mga yumao, ay nagkaroon ng asul na mantsa sa kanyang dibdib, sa ilalim ng kanyang leeg sa kaliwang bahagi, na nagsimulang lumaki at maging malalim ang kulay. Sa ospital, agad siyang sinabihan na kailangan niyang sumailalim sa operasyon kaagad, at malinaw nilang sinabi na ito ay kanser. Bigla siyang napaiyak at nagtungo sa simbahan si Pashenka. Sa tarangkahan ng simbahan, nakasalubong niya ang isa sa mga parokyano, na pinayuhan siyang huwag umiyak kundi lumapit sa pari. Sumunod si Pasha at nagtungo roon. Lumabas siya mula sa opisina ng pari na puno ng ngiti... "Sinabi ng pari: 'Kanser... kanser... kalokohan. 'Huwag kang kumilos, mawawala rin ito' (binigkas ng pari ang ilang salita sa payak na paraan). At ano ang nangyari? Nagsimulang lumiit ang mantsa, kumupas, at tuluyang nawala nang walang bakas. At ngayon, makalipas ang 30 taon, ang madre na ito ay nagbigay ng kanyang panata at buhay pa rin, bagaman nasa huling yugto na ng kanyang buhay.

May isang nars na si Sofya Vasilievna na nagtrabaho sa isa sa mga sentro pangkalusugan ng aming ospital. Ang kanyang asawa ang punong-akawntant ng trust. Mahirap isipin kung gaano kalaking dalamhati ang tiniis ng pamilyang ito. Labing-pitong taon na ang nakalipas, trahedyang nawala sa kanila ang kanilang nag-iisang anak na lalaki na labindalawang taong gulang. Lumabas ang bata sa balkonahe para didiligin ang mga bulaklak sa paso sa bintana; gusto niyang ayusin ang isang bagay, yumuko sa bakod at nahulog mula sa ikalimang palapag. Nakaupo ang kanyang mga magulang sa mesa sa kainan; nakikipag-usap siya sa kanila mula sa balkonahe nang biglang tumunog ang kampanya, at dinala na lamang ang bata, patay na.

Pagkatapos, sunud-sunod na bagong kapahamakan ang dumating sa kanila. Noong 1937, inaresto ang kanyang ama at hinatulan ng sampung taong pagkakakulong. Para kay Sofya Vasilievna, ito ang nagsimula ng mga taong puno ng pag-iisa, pag-uusig, kawalan ng trabaho, at gutom. Ngunit matiwasay nilang pinagtiisan ang lahat at nagpatuloy. Matagal na nilang nalampasan ang lahat ng iyon; naninirahan sila sa isang malaking bahay nang may ginhawa, ngunit... habang sila'y tumatanda, naramdaman ng mag-asawang walang anak ang pagnanais na mag-ampon ng isang batang lalaki.

Sa bayan ng Kuibyshev, may isang malaking 'Infant Home', kung saan pinagsama-sama ang mga ulilang wala pang pitong taong gulang. Nagpasya ang mag-asawa na pumunta roon at pumili ng batang lalaki para sa kanilang sarili. Sinabi ng isa sa mga espirituwal na anak na babae ng pari kay Sofya Vasilyevna na kung nais nilang magdala ng kaligayahan sa kanila ang batang ito, kailangan muna nilang bisitahin si Ama Sevastian at humingi ng kanyang pagpapala.

Nabili na ang mga tiket papuntang Kuibyshev; isang araw na lang ang natitira bago sila umalis, kaya nagpasyang pumunta sina Sofya Vasilyevna at ang espirituwal na anak ng matanda upang makita siya. Pagdating nila, nalaman nilang may sakit ang Ama – nakahiga siya sa kama at hindi tumatanggap ng mga bisita. Biglang tumunog ang kampana mula sa selda ng Pari. Tinanong niya kung sino ang dumating at sinabi sa kanila na pumasok. Pumasok sila at lumuhod sa tabi ng kanyang kama. Makinig nang mabuti ang Pari at, nang hindi itinataas ang ulo mula sa unan, sinabi: "Mabuting hangarin iyan; ituloy ninyo. Maaari kayong kumuha ng bata, ngunit babae lamang. Huwag ninyong kumuha ng lalaki.' At, habang binabasbasan si Sofya Vasilyevna, inulit niya: 'Binabasbasan kita na kumuha ng batang babae na mga tatlong taong gulang.' Pagkatapos pasalamatang nakatatanda, umalis sila. Nag-aalala si Sofya Vasilyevna kung paano matatanggap ng kanyang asawa ang pagsuko sa kanyang pangarap na magkaroon ng anak na lalaki.

Ilang araw ang lumipas, bumalik ang mag-asawa mula sa Kuibyshev, dala ang isang tatlong taong gulang na batang babae. Palakaibigan at malambing siya, at higit siyang nakakabit sa kanyang ama, ngunit hindi siya maganda. Hindi naman hindi regular ang bawat bahagi ng mukha niya—hindi, normal naman ang lahat—ngunit sa pangkalahatan ay hindi kaakit-akit ang bata. Ngunit hindi ito napansin ng masayang magulang. Masaya nilang ikinuwento kung paano nila napili ang bata.

Pagkatapos nilang makumpleto ang mga papeles sa opisina ng 'Baby Home' para mag-ampon ng isang bata, sinabi sa kanila: 'Ngayon, pumili kayo ng kahit sino ang gusto ninyo. Gagisingin na sila mula sa kanilang pagtulog sa hapon at isusuot sa kanila ang kanilang mga lampin, para makalakad kayo sa gitna nila at makapili.' – "Hindi pa nga namin nagawang maglakad sa isang gilid ng silid na may kubeta," sabi ni Sofya Vasilievna, "nang may isang munting batang babae na tumakbo patungo sa amin mula sa kabilang dulo ng silid, binalot ang kanyang maliliit na braso sa binti ng aking asawa, idinikit ang kanyang mukha sa tuhod nito at, nanginginig ang buong katawan, sumigaw: 'Nandito na ang daddy ko! 'Nandito na ang daddy ko!' Hinarang siya ng tagapag-alaga, binuhat at sinabi, 'Huwag kang mahiya, silipin mo at pumili ka.' – 'Hindi,' sabi ng asawa ko, 'hindi na kami pipili pa. Siya mismo ang pumili sa amin. Pakiusap, ayusin ninyo na maampon namin ang

batang babaeng ito.' At dinala nga nila sa bahay ang batang babaeng payak ang itsura at lalo pa silang napamahal sa kanya dahil siya mismo ang 'nakakilala' sa kanila. Napuno ng kagalakan ang bahay; lumaki ang batang babae na masigla, masunurin, at palasuporta. Mahal na mahal niya ang kanyang ama. Kapag umuwi ito mula sa trabaho, agad siyang lumalapit para hubarin ang kanyang mga bota at kunin ang tsinelas mula sa silid-tulugan. Upang matulungan ang kanyang ina, kukunin niya ang walis at huhawi sa sahig, kahit na hindi pa niya ito alam kung paano gawin. "Hindi namin siya tinuruan ng alinman sa mga ito," sabi ni Sofya Vasilievna, "siya mismo ang nag-iisip ng lahat ng ito."

Siyempre, binaha ng mag-asawa ng pagmamahal at init ang kanilang anak, at siya, na hindi pa ito naranasan dati, ay sinipsip ang pagmamahal ng kanyang mga magulang na parang rosas na sumisipsip ng tubig. Apat na taon ang lumipas, nagsimula nang mag-aral ang batang babae at napatunayan na siya ay napakahusay at masipag. Nagsimulang tumuwid ang kanyang tindig at mas magmukhang kaakit-akit; nawala na ang dati niyang pangkaraniwang anyo. Sinasabi ng mga tao sa paligid niya, "Sofya Vasilyevna, lalo pang gumaganda ang anak mo." At sasagot siya, "Maganda na siya noon pa man."

Narito nga: ang pagpapala ng pari at ang pagsunod sa kaniya.

Ngunit anong mga kahirapan, sakit, at kapahamakan ang tiniis ng mga tao nang sumuway sila sa payo ng Ama? Lalo itong totoo pagdating sa kasal. Pupunta sila upang humingi ng kanyang basbas, at sasabihin niya nang tuwiran, 'Huwag mo siyang pakakasalan.' Ngunit ang mga kabataan ay matigas ang ulo: 'Mahal ko siya,' o 'Itatama ko siya.' At saka dumating ang problema – isang buhay na lubhang kahirapan. Kung may hindi matiis na sitwasyon na lumitaw sa buhay may-asawa, hindi kailanman pipilitin ni Ama na tiisin pa ito, kahit pa para sa kapakanan ng mga anak. Pakikinggan niya ang lahat at sasabihin: "Kung ganoon, maaari mo na siyang iwan. Maghiwalay na kayo."

Sa mismong simula ng ministryo ni Ama sa Karaganda, nagkaroon siya ng espirituwal na anak na babae, si Tanechka, isang kahanga-hangang talino at kaaya-ayang dalaga na may sensitibo at mabait na puso. Lubos siyang nakatali kay Ama, at labis siya nitong minahal. Malapit nang ikasal si Tanechka sa isang binatang inhinyero mula sa Almaty na guwapo at may talento. Hindi binigyan ng Ama ng kanyang pagpapala. Sa simula ay sumunod siya, ngunit kalaunan ay muling humiling siya ng pagpapala ng Ama. Pagkatapos ay mahigpit itong ipinagbawal ng Ama. Matagal siyang kinausap ng Pari, sinubukang kumbinsihin siyang talikuran ang kanyang kasintahan. Ngunit sa huli ay sinabi niya, 'Mahal ko siya at kakayanin ko ang lahat.' Nang umalis si Tanechka upang samahan ang kanyang kasintahan, umiyak ang Pari, pakiusapan siyang magbago ng isip, pumunta sa istasyon upang ihatid siya, at doon ay nakiusap na pumunta na lang siya sa Alma-Ata at saka bumalik. Walang makatandaan ng ibang pagkakataon na naging ganoon ka-insistente si Itay. Hindi na bumalik si Tanechka. Naging lubhang malungkot ang kanyang buhay. Dumanas siya ng matinding pagdurusa, nagka-tuberculosis, at namatay makalipas ang dalawang taon at kalahati.

Iniligtas kami ni Ama mula sa maraming kapahamakan nang hindi pa namin ito namamalayan, at nang mapagtanto namin, namangha kami sa kanyang pangmalas at sa kapangyarihan ng kanyang mga panalangin. Minsan ay hinihiling niya ang mabilis na aksyon mula sa amin, ngunit kadalasan ay tahimik at payapa ang lahat, na parang agos ng ilog. Tahimik ang gabay at paghahain ni Ama. Tatlong beses sa Karaganda, kumatok ang kamatayan sa pintuan ko, ngunit hindi niya ako hinayaan nitong kunin at pinalawig niya ang buhay ko.

Isang beses, labis akong namangha sa kakayahan ng Ama na marinig kapag kinausap Siya sa isipan.

Noong isang beses, naglalakbay kami ni R. G. pabalik sa Karaganda mula sa Sarani. Ang bus ay minamaneho ng isang binatang Chechen. Sa daan, nalampasan kami ng isa pang bus, at ang drayber nito— isang batang Ruso rin—ay inilabas ang ulo mula sa kabina at sumigaw sa Chechen habang tumatawa: 'Parang matandang kabayo kang gumagapang!' Biglang nagalit ang Chechen, mariing hinampas ang paa sa accelerator at pinabilis ang bus para lampasan ang nang-iinsulto. Mariin ding hinampas ng paa ng kabilang driver ang accelerator. Tumakbo nang mabilis ang bus namin, nanginginig sa mga lubak sa kalsada nang napakalakas kaya ang mga nakatayo sa pasilyo ay tumatama ang ulo sa kisame. Kinabigla at kinilabutan ako nang labis. Ang highway ay paikot-ikot, dumadaan sa gilid ng isang taniman ng trigo na naani na. At, sa aming matinding takot, nakita namin na ang aming drayber, para lang makaiwas sa isang kurbada, ay lumalayo sa highway at tinatahak ang bus sa lubak-lubak na bukid. Umakyat-baba ang bus sa mga lubak, umaalog sa kaliwa't kanan; tila anumang sandali ay malalaglag na ang mga gulong, at babalintuwin ang bus, na baka mabali ang aming mga buto. Umiyak ang mga bata; lahat ay nakikiusap sa konduktor na pigilin ang drayber, habang siya mismo, na maputlang-putla, ay sumisigaw: "Sino pa nga ba ang makakapigil sa kanya ngayon, gayong nasa sukdulang pagkabaliw na siya?!" Nang mapagtanto kong nasa bingit na kami ng kapahamakan, nagsimulang ipagdasal,

sa isip kong sumigaw kay Ama: "Ama! Ama Sebastian! Iligtas mo kami! Tulungan mo kami!" Tumingin ako sa bintana at nakita kong huminto ang unang bus sa motorway; lahat ng pasahero ay bumababa at nagtitipon sa paligid nito. Ano ang nangyayari? Nahulog ang isang gulong ng bus. Binawasan ng bilis ng aming drayber, lumabas sa motorway at, nang walang kahit isang salita, dumaan sa tabi ng unang bus nang hindi man lang tumingin palabas ng kabina ng drayber.

Kinabukasan ay ang buong-gabiang pagbabantay para sa pista. Dumatang ako nang maaga sa Mikhailovka at naghintay sa isang gilid habang hinihintay kong pumunta sa simbahan ang Pari. Gusto kong sabihin sa kanya kung gaano kami natakot noong nakaraang araw, ngunit siya mismo ang nagtanong sa akin: "Ikaw ba ang sumigaw sa akin kahapon: 'Ama, iligtas mo kami at tulungan mo kami!'" – "Opo, Ama, ako iyon." – "Kung ganoon, kapag tinatawag mo ako, dapat mong laging sabihin: sino ang tumatawag, at mula sa ano ako ililigtas; kung hindi, nahihirapan ako. Naririnig ko: 'Iligtas!' Pero sino? Mula sa ano? Ah, nakarating ka ba nang ligtas?" Natulala ako: "Ligtas po, Ama."

Ang Ama ay gumagawa ng mga himala palagi; hindi lang natin laging nakikita o nauunawaan ang mga ito. At minsan, kapag tinatanong nang direkta ang Ama tungkol sa isang bagay, sasabihin niya: 'Paano ko malalaman? Hindi ako propeta; hindi ko alam iyan.' Iyon lang ang buong sagot. Minsan, kumunot pa nga siya. Noong 1956, nagkasakit ako nang malubha sa puso. Nakahiga ako sa bahay, ngunit mabagal ang paggaling ko. Biglang tumaas nang husto ang lagnat ko. Sa matinding hrap, at habang naka-drip, dinala ako sa ospital. Napakagrabe ng kalagayan ko; 40° ang lagnat ko. Lumabas na may typhoid fever ako. Halos wala nang pag-asa na kakayanin ng puso ko ang sakit na ito. Nakakabigla ang sitwasyon. Nalito ang isip ko; hindi ako makapagsalita tungkol sa kalagayan ko. Ngunit nalaman mismo ng Pari na may problema ako kaya pinadala niya sina Pari Alexander at Sister Anastasia sa akin. Nakahiga akong mag-isa sa isang isolation ward. Nang makita ko silang dalawa na nakatayo sa tabi ko, naglinaw ang isip ko. Hiniling ko sa nars na tiyakin na walang ibang papasok sa ward ko. Pinakinggan ni Ama Alexander ang kumpisal ko at binigyan niya ako ng Banal na Komunyong. Matapos makatanggap ng Banal na Komunyong, binasa ko ang liham mula kay Ama na kanilang dinala. Maikli ito, ngunit nagbigay ito sa akin ng lakas at pag-asa: 'Nasa piling natin si Cristo! Pinakamamahal at minamahal na Tatyana Vladimirovna! Ang iyong malubhang karamdaman ay hindi patungo sa kamatayan, kundi sa kaluwalhatian ng Diyos. Marami ka pang kailangang gawin. Kami na ang bahala sa iyo ngayon. Hieromonk S. Fomin.' Pagkatapos ng Komunyong, matagal na naupo sa tabi ko sa ward sina Father Alexander at Sister Anastasia. Nanalangin sila at binasa ang Ebanghelyo. Linaw na linaw kong naintindihan ang lahat. Pagsapit ng gabi, bumaba na ang lagnat ko, at kinabukasan ay halos bumalik na ito sa normal.

Noong Setyembre 1958, dahil sa mga pangyayari, kinailangan kong maglakbay nang madalian papuntang Moscow para magbakasyon. Mahirap makakuha ng tiket noon. Kailangan kong pumunta sa istasyon, sumali sa pila, at doon umupo buong magdamag, dahil tinatawag nila kada dalawang oras ang mga pangalan ng mga nasa listahan. Isang napakahirap at walang-tulog na magdamag iyon na ginugol sa labas. Pagsapit ng umaga, nakakuha ako ng magandang tiket para sa isang kompartimento ng tren. Kinabukasan, dinalaw ko si Ama. Binasá niya ako ng ngiti: "Nakuha mo na ang tiket mo? Mabuti, mabuti. Magsagawa tayo ng panalangin para sa mga biyahero. At para sa anong araw ang tiket mo?"

"Sa Miyerkules, Ama." Tumango siya at tumitig sa kalayuan. Bigla siyang naging seryoso, ibinalik ang tingin sa akin at mahigpit na nagsabi: "Hindi mo kailangang magmadali. Masyado pang maaga para umalis sa Miyerkules." – "Paano naging maaga, Ama? Paano naging maaga? "Magsisimula na ang bakasyon ko, kailangan kong makabalik sa tamang oras—sobrang hrap ang ginawa ko para makuha ang tiket na ito!" Mas lalo pang kumunot ang noo ng pari: "Kailangan mong ibenta ang tiket na ito. Diretsuhin mo ang istasyon pagkatapos ng serbisyo at isauli mo." – "Pero hindi ko puwede 'yon, Ama; hindi ko dapat ipagpaliban."

"Iniutos ko sa'yo na isauli ang tiket! Isauli mo ngayon, narinig mo ba?" – at si Ama, sa pag-igting ng galit, ay tumapak nang malakas sa lupa sa akin. Nabawi ako: "Patawarin ninyo ako, Ama, patawarin ninyo, biyayaan ninyo ako; pupunta na ako at iaabot ko ito agad." – "Oo, umalis ka na ngayon at bumalik ka sa akin mula roon; makakabalik ka pa rin nang tamaan para sa serbisyo," – sabi ng pari, habang binibiyayaan ako. Hindi pa kailanman naging ganoon ka-istriktong sa akin ang pari.

Matapos kong isumite ang tiket, bumalik ako sa simbahan. Naramdaman kong kalmado ako at natuwa na sinunod ko si Itay. Ano kaya ang sasabihin niya ngayon?

Lumabas si Pari upang salubungin ako, masigla at nasisiyahan: "Naibalik mo na ba? Ayos 'yan. Kailan ka balak umalis ngayon?" – "Umalis? Pero naibalik ko na ang tiket." – "Kung ganoon, pumunta ka bukas at kumuha ng bago. Puwede kang dumaan sa istasyon pauwi mo ngayon at pumila. Hindi mo na kailangang

maghintay buong gabi; umuwi ka at matulog ka. Pagkatapos, bumalik ka bukas ng umaga at kunin mo na lang ang tiket mo." Ang tanging naisabi ko ay: "Sige po." Pumunta ako sa istasyon at naisip ko: "Palagi namang mabait sa akin si Pari; bakit ngayon ay mahigpit siya sa akin?"

May isang lalaki na sa istasyon na may listahan; kakapagsimula pa lang ng pagpaparehistro, at ako ang ikapitong tao sa pila. Sinabi ko sa lalaki na nakapaghintay na ako ng isang gabi, at sinabi niya: "Hindi ako pupunta kahit saan; umuwi ka na lang, at isusulat kita sa talaan. "Bumalik ka bukas bago mag-alas-otso ng umaga." At tsek niya ang pangalan ko sa listahan.

Pagdating ko kinabukasan ng umaga, sumali ako sa pila at kinuha ko ang tiket ko.

Bago kami umalis, nagkaroon ng panalangin; binigyan ako ng pari ng malaking piraso ng prosphora, binasbasan niya ako, at umalis na ako.

Habang papalapit ang tren namin sa Volga at humihinto sa istasyon ng Chapaevsk, nakita kong nagmamadali ang lahat ng pasahero palabas ng kanilang mga kompartimento at idinidiin ang kanilang mga mukha sa mga bintana sa pasilyo. Lumabas din ako. "Ano'ng nangyayari?" tanong ko. " " Pinayagan ako ng isa sa mga pasahero na lumapit sa bintana. Sa katabing riles, nakita ko ang mga bagon ng pasahero na magkakapatong. Nasarado rin nila ang susunod na riles. Ang ilang bagon ay nakatayo nang tuwid na parang tambak. Lahat ay kinabahan. Nagmadali silang lumapit sa konduktor na may mga tanong. Ipinaliwanag niya: "Isang ekspres na tren, katulad ng sa atin – yung umalis sa Karaganda noong Miyerkules – ang nabangga – bumangga ito sa hulihan ng isang tren na pang-kargamento nang buong bilis, at, aba, nagsimulang magpatongpatong ang mga bagon. Nakakatakot talaga dito! Dinadalá na ang mga ambulansiyang bagon mula Kuibyshev. Ngunit magtatagal pa bago matanggal ang mga bagon na ito; marami pang kailangang gawin sa mga ito. Hindi dumaraan sa Chapaevsk ang mga bagon pang-kargamento; pinapaliko sila."

Pumasok ako sa aking kompartimento, nahiga sa bunk na nakaharap sa pader at umiyak: "Ama, Ama! Mahal kong Ama!"

Noong 1959, tuluyan akong umalis papuntang Moscow. Pinayagan akong umalis ni Ama, na nagsabing: "Madalas kang bumisita." Dati akong bumibisita kay Ama tuwing bakasyon. Sinabi ni Ama na bihira iyon. Noong 1965, ipinaalam sa akin na hindi maganda ang kalagayan ni Ama. Sumulat ako sa kanya sa isang liham na sinasabing nais kong magpalipas ng mas maraming oras kasama siya at humiling ng kanyang basbas. Bilang tugon, nakatanggap ako ng telegram: "Ipinagkaloob na ni Ama ang kanyang pahintulot; halika, hinihintay ka namin." Iniwan ko ang aking trabaho noong taglagas ng 1965 at naglakbay ako patungong Karaganda. Sa una, ang ama ay tila ganoon pa rin tulad noong huli kong pagdalaw sa kanya noong 1963. Hindi ko inakala na nanganganib ang kanyang buhay; inakala kong gagaling siya at magiging tulad ng dati ang lahat. Minsan ay tila gumaganda ang kanyang kalagayan, na sa lalong madaling panahon ay magiging malapit na naman siya sa lahat. Ngunit hindi iyon nangyari.

Sa ika-sampung araw matapos pumanaw si Ama, umuwi ako sa Moscow. Sa Moscow, naglakad ako mula sa Istasyon ng Kazansky patungong Plaza ng Komsomolskaya. Pamilyar sa akin ang lahat mula pa sa pagkabata, ngunit sa hindi maipaliwanag na paraan, tila malayo. Paano ako makakasane rito? Paano ako mabubuhay nang napakalayo sa Mikhailovka, na lubos kong minamahal?

Nanlalamang ang puso ko sa sakit at pagsisisi. Naalala ko ang sinabi ni Ama: 'Hindi ka pa ba narito ng limang taon pa?' – 'Ano'ng pinag-uusapan ninyo, Ama? Limang taon?' Nagalit siya dahil nang lumipat ako sa Moscow, hindi ko na siya napupuntahan tuwing taon. Sana nga maibalik ko ang takbo ng panahon para sa mga taong iyon!

Protodeacon Vasily Denezhkin

Noong 1937, ako at ang aking nakatatandang kapatid na babae ay hinatulan sa ilalim ng Artikulo 58 ng sampung taong pagkakakulong sa mga kampo ng paggawa. Nagsilbi kami ng hatol na ito sa Karlag. Habang nasa ika-labinsiyam na seksyon ng Dolinsky noong 1943, sa panahon ng Pasko ng Pagkabuhay, unang narinig ko si Ama Sebastian. Noong panahong iyon, pinadalaan kami ng prosphora mula sa Karaganda na may kasamang sulat: "Kainin ito nang walang pag-aalinlangan. Ito ay in-konsagra ni Hieromonk Father Sebastian ng Optina Pustyn." Labis ang aming tuwa nang makapagsimula kaming mag-ayuno gamit ang prosphora noong Banal na Araw ng Pagkabuhay. Ngunit noong panahong iyon, hindi namin nagkaroon ng pagkakataong makita si Ama Sevastian nang personal at matanggap ang espirituwal na sustansiyang labis naming kailangan mula sa kanya.

Sumunod ang maraming mahabang taon ng paghihintay. Noong 1947, pinalaya ako mula sa kampo at ipinadala sa exilyo sa minahan ng Uspensky. Pinalaya rin ang kapatid kong babae. Nakuha naming pahintulot na makasama ng kapatid kong babae sa paghihirap sa minahan ng Uspensky. Noong 1951, dumating ang bunsong kapatid naming babae, si Olga, mula sa aming bayan. Mahirap para sa kanya ang manirahan mag-isa sa kanayunan. Pinayuhan ng aming mga kakilala si Olga na pumunta sa Karaganda upang makita si Ama Sevastian. Pumunta siya, at binasbasan siya ni Ama Sevastian na manatili sa Karaganda at magtrabaho sa Melkombinat. Mula noon, sa pamamagitan ng aming palitan ng liham sa kapatid kong babae, lalo rin kaming naging malapit kay Ama Sevastian.

Si Ama ay kilala hindi lamang sa Karaganda, kundi pati na rin sa iba't ibang bahagi ng Russia. Sinumang nakadalaw kay Ama, tumanggap ng kanyang pagpapala, at naranasan ang kanyang espirituwal na gabay at aliw, ay nag-iwan ng magagandang alaala tungkol sa kanya. Si Protopresbyter Jacob, isang kakilala namin na kasama kong nagsilbi ng sentensya sa Karlag, ay kalaunan ay sumulat sa amin mula sa Diyosesis ng Vladimir: "Isinulat ninyo na nakahanap ng trabaho ang kapatid ninyong si Olga sa Melkombinate, kung saan ako rin ay nagpunta noong '45 at '47, at kung saan madalas bumisita si Ama Sebastian; ang makita siya at makipag-usap sa kanya ay tunay na ikinagagalak ko." At sa isa pang liham ay isinulat niya: "Isang bagong utos ang ibinibigay ko sa inyo, na kayo'y magmahalan sa isa't isa." Ang pag-ibig – iyan ang tunay na himala. Si Ama Sebastian ay makabuluhan dahil sa pamamagitan ng kanyang buhay ay pinagtitibay niya ang ating mga buhay, bilang isang tunay na apostol ng katuruan ng pag-ibig." At sinundan ito ng sumusunod na taludtod:

Sa mga araw ng pag-aalinlangan, panlilinlang at sacrilegio,
Kapag ang baliw na mundo ay naliligo sa dugo,
Ipinangangaral niya ang pagkakapatiran sa mga taong mula sa iba't ibang tribo,
At ang kanyang mga salita ay puno ng pag-ibig ng Ebanghelyo.
Hindi nag-aaksaya ng panahon sa mga walang kuwentang pagtatalo,
Siya ay naglalakbay, bilang isang alagad ng Kristo na ipinako sa krus,
Sa lahat ng mga nababasag, malungkot at may karamdaman,
Sa lahat ng natitisod sa bigat ng krus.
At, tinatanaw ang kailaliman ng kaluluwa gamit ang kaniyang espirituwal na mata,
Nagdadalamhati siya kasama ng mga nalulungkot at nagmamadali siyang tumulong sa mga maysakit.
Siya ay lumilitaw sa atin bilang isang asketa, isang propeta,
Nagniningning na parang sulo sa madilim na gabing ito.

Ang liham na ito ay nagpukaw sa akin ng mas matinding pagnanais na makita si Ama. At noong 1953, sa panahon ng Mahal na Araw, nang mabigyan ako ng isang linggong bakasyon mula sa trabaho upang ipa-eksamin ang concussion ko—isang pinsalang natamo sa aksidente sa minahan—agad kong inimpake ang aking mga bag at sumakay sa unang tren patungong Karaganda. Pagdating ko, natagpuan ko ang bahay na may bilang 59 sa Nizhnyaya Street. Huwebes Santo noon. Wala ang pari sa bahay, ngunit dumating din siya agad, sinundan ng isang sanggol na dinala para ikumpil. Sobrang nami-miss ko na ang mga serbisyo sa simbahan kaya naglakas-loob akong humiling sa pari na payagan akong dumalo sa binyag. Pumayag ang pari. Pagkatapos ng binyag, nahiga siya upang magpahinga, habang sinimulan ng mga asawa ng pari na ihanda ang pagkain. Binigyan nila ako ng aklat na **Lives of the Saints** ni Dimitry ng Rostov at hiniling na basahin ko ito nang malakas. Tulad ng isang taong gumagaling mula sa matagal na sakit na masigasig na kumakain at sumisipsip ng sustansya, ganoon din ako, na nagugutom sa espirituwal na pagkain, ay masigasig kong binasa ang aklat.

Hindi nagtagal, lumabas si Ama mula sa silid, nagdasal, at naupo na kami para sa aming pagkain. Nakipag-usap ako kay Ama at binanggit ko sa kanya ang aming kakilala, ang protodeacon, na aming nakakasulat-sulat, at doon mismo sa mesa ay binigkas ko mula sa memorya ang mga nilalaman ng kanyang mga liham. Nabighani ang mga madre sa mga taludtod, at pinakiusapan nila akong isulat ang mga ito. Tumingin ako kay Ama at sinabi, "Ikopya ko ang mga ito nang masaya, kung bibigyan ako ni Ama ng basbas." Tumigil sandali si Ama at sumagot nang may ngiti, "Ikukulong ka dahil diyan." Hindi hinangad ni Ama ang kaluwalhatian para sa sarili, at napaniwala kami rito nang higit pa sa isang pagkakataon.

Pagkatapos ng tanghalian, nagsimula kaming maghanda para sa serbisyo – ang pagbasa ng Labindalawang Ebanghelyo. Iminungkahi ng pari na sumama ako sa kanya, at umalis kami patungo sa bahay-panalangin sa Zapadnaya Street. Doon, pumasok kami sa isang maliit na silid kung saan nakaupo ang tatlong babae. Isa sa kanila, si Ina Anastasia, ay nakahiga sa kama at nag-aangal. Tinanong siya ng pari, 'Ano'ng

nangyayari, Ina?" – 'Masakit ang ulo ko, Ama.' 'Pero bakit ka nakahiga sa tabi ng kalan? Mainit dito.' Pagkatapos, pumasok ang pari sa santuwaryo at sinimulang tipunin ang lahat ng kailangan para sa serbisyo. Walang pahintulot na magsagawa ng serbisyo sa bahay-panalangin, kaya noong araw na iyon ay ginanap ang serbisyo sa bahay ni Polya Mordovka. Dumating ang mga mang-aawit ng simbahan, at napuno ng mga mananampalataya ang tirahang may tatlong silid. Nakatayo ako malapit sa mga mang-aawit, nagdarasal, at sa labis na tuwa ay minsan kong tinatanong ang sarili: 'Nananaginip ba ako?'

Kinabukasan matapos ang Serbisyo ng Paglilibing ng Kapanandanan, nagkumpisal ako kay Ama. Sanay akong magkumpisal mula pagkabata, at dito naramdaman kong espesyal ang kumpisal ni Ama; ito ay puspos ng higit na pag-ibig kaysa kalungkutan. Nang mailabas ko na ang lahat ng naipon sa kaluluwa ko sa nakalipas na ilang taon, inilagay ng Pari ang epitachelion sa akin at binigkas ang panalangin ng pagpapatawad; kusang-loob na dumaloy ang luha sa mga pisngi ko. Naramdaman ko ang labis na ginhawa sa aking kaluluwa, na para bang muling ipinanganak ako.

Noong gabi ng Dakilang Sabado, pumunta kami ni Olga sa bahay-panalangin. Maraming tao ang nagtipon doon – lahat ay nagdala ng keyk at tinapay ng Pagkabuhay upang ipabena. Naghihintay kami sa pari; pumupunta siya mula bahay sa bahay sa Mikhailovka, binabasbas ang tinapay ng Pagkabuhay. Nag-aalala ang mga tao, dahil dumating ang pulis at nagsabi: "Bakit pa pupunta ang pari sa bawat bahay? Sa bahay-panalangin na lang niya gawin ang seremonya." Hindi nagtagal, dumating ang pari; sinabihan siya na nandito na ang pulis at inutusan siyang gaganapin ang seremonya sa bahay-panalangin. Nabahala rin ang pari at nagtanong: "May binigay silang nakasulat na pahintulot?" – "Wala." "Kung ganoon, hindi natin maaaring isagawa ang seremonya; umuwi na kayo. Tungkol naman sa mga manggagawa mula sa gilingan ng harina, hayaan ninyong dumating sila sa atin nang paisa-isa sa Nizhnyaya Street, kung saan bibirahan ko ang kanilang mga keyk ng Pasko ng Pagkabuhay para sa kanila." Pumasok kami, binirahan ng pari ang mga keyk ng Pasko ng Pagkabuhay, at ang mga manggagawa mula sa gilingan ng harina ay tumuloy na agad pauwi sa pagtawid ng dam, habang umaawit ng mga himno ng Pasko ng Pagkabuhay sa buong daan. Pagdating namin sa gilingan ng harina nang alas-dos ng madaling araw, kami ng kapatid kong babae at ang iba pang mananampalataya ay kumanta ng Matins ng Pasko ng Pagkabuhay, binasa ang Panalangin sa Tanghud, binasag ang aming pag-aayuno, at sa umaga, matapos ang maikling pahinga, ay nagtipon-tipon at naglakad-lakad sa paligid ng gilingan ng harina, pinupuri ang Muling Nabuhay na Panginoon. Sa gabi, pumunta kami sa Mikhailovka, kung saan ipinagdiriwang ng pari ang Vespers at Matins sa kanyang bahay. Pagkatapos ng seremonya, inihayag niya na gaganapin ang Banal na Liturhiya kinabukasan sa 8 Stakhanovskaya Street. Sa umaga, naganap ang seremonya sa isang maringal at mapagdasal na kapaligiran, sa kabila ng katotohanang ang maluwang na bahay ay napakasikip dahil sa dami ng mga mananampalataya. Pagkatapos ng seremonya, nagtipon-tipon ang lahat para sa isang sama-samang kainan, kung saan natatandaan ko nang mabuti si Ina Anastasia. Napakasaya niya, palagi niyang inaalok sa akin ang mga pagkaing pang-Pasko ng Pagkabuhay, at natuwa ang aking kaluluwa sa kanyang presensya.

Sa ikatlo at ikaapat na araw ng Pasko ng Pagkabuhay, ginanap ang seremonya sa parehong lugar, sa Stakhanovsky Lane. Ang laki ng pasensyang kinailangan para maglingkod araw-araw sa loob ng maraming taon sa ganoong kalagayan!

Nalalapit nang matapos ang bakasyon ko; oras na para umuwi. Matapos makuha ang pagpapala ni Ama at magpaalam sa nakababatang kapatid kong babae, ligtas akong nakabalik sa minahan ng Uspensky, kung saan ako hinihintay ng nakatatandang kapatid kong babae. Hindi ko alam kung paano pasasalamatan ang Diyos sa espirituwal na ginhawa na ipinadala Niya sa akin, lalo na sa aking pakikipagtagpo sa Ama. Ang isang taong nakatikim ng espirituwal na pagkain ay matagal na mararamdaman ang nakapapawi na epekto ng biyaya ng Diyos sa kanilang kaluluwa at sisikapin nang paulit-ulit na makamit ang mahalagang perlas na ito ng espirituwal.

Noong 1954, kinailangan naming tiisin ang isang malaking pagsubok. Dumating ang mga opisyal mula sa Moscow sa minahan at inihayag na mananatili kami roon sa ilalim ng pangakong manirahan nang permanente, at ang hindi awtorisadong pag-alis ay parurusahan ng mahabang pagkakakulong. Isang malaking dagok ito para sa amin – dahil umaasa kaming lumipat sa Karaganda sa loob ng dalawa o tatlong taon. Mayroon pa kaming isang aliw – ang pumunta kay Ama at ibuhos sa kanya ang aming dalamhati. At noong Pasko ng 1955, nang makakuha ako ng pahintulot mula sa mga awtoridad, naglakbay ako sa Karaganda nang tatlong araw. Makinig nang mabuti si Ama sa akin at, matapos ang maikling pag-aalangan, sinabi niya:

"Huwag kang matakot. Dahan-dahan itong lilipas, at manirahan ka rin sa Karaganda." Para bang isang napakalaking pasanin ang nawala sa aking mga balikat.

Noong taong iyon din, nang mabigyan ako muli ng bakasyon mula sa trabaho, muli kong binisita si Ama. Pinagpala niya akong manatili sa Metallurgical Combine kasama ang kapatid kong babae, na tinitirhan din ng tatlo pang kabataang babae. Malakas ang pananampalataya ng kapatid ko kay Ama at tapat siyang deboto sa kanya. Ikinuwento niya sa akin nang malawakan ang mga pagdalaw ni Ama sa Melkombinat, ang kanyang espirituwal na gabay, at ang materyal na tulong na ibinigay niya sa napakaraming tao. "Noong isang tagsibol," kuwento niya, "naubusan kami ng patatas. Nakaupo kami roon, pinag-uusapan kung paano kami dapat pumunta sa palengke para bumili man lang ng ilang patatas. Pagkatapos ay tumingin kami sa bintana – may isang sako ng patatas na dinadala sa amin sa isang sled, at tinutulungan ni Ama mula sa likuran gamit ang kanyang baston." Kaya nag-uusap kami ni Olga, at sinabi niya: "Kapag dumadalo ako sa mga serbisyong libing na isinasagawa ni Ama para sa kanyang mga espirituwal na anak, naiisip kong sana'y isagawa rin ni Ama ang aking serbisyong libing. Para sa akin, ang mga kaluluwa ng mga taong pinagdadasalan niya at pinagsasagawa ng serbisyong libing ay pinagpapala." Iyan ang sinabi niya, at tinupad ng Panginoon ang kanyang hiling. Hindi nagtagal, na-diagnose na may kanser sa atay si Olga. Nagpakita ng kahanga-hangang pasensya ang kapatid ko sa kanyang karamdaman. Tumanggi siyang ipasok sa ospital at hindi uminom ng anumang gamot, buong-buo niyang inialay ang sarili sa kalooban ng Diyos. Madalas siyang binibisita ni Ama. Mga tatlong linggo bago pumanaw si Olga, nagkaroon ng panaginip ang panganay niyang kapatid: tila nasa silid ni Olga siya, at sinabi ni Olga sa kanya, "Tingnan mo kung ano ang inihanda ni Ama para sa akin." Binuksan niya ang aparador, at may mga damit na kumikislap sa gintong liwanag at isang gintong korona na katulad nito. Matapos ang panaginip na ito, naglakbay ang nakatatandang kapatid niya papuntang Karaganda kinabukasan at ikinuwento ito kay Ama. Sinabi niya, 'Hindi ako ang naghanda nito para sa kanya, kundi ang Panginoon, na pinagpala ako upang maghanda ng kasuotang monastiko bilang pagkilala sa kanyang pagtitiis.' At isinagawa niya ang tonsura ng monastiko kay Olga. Nang mamatay si Olga, si Ama ang nagdaos ng kanyang libing. Nangyari ito noong ika-1 ng Abril 1956. Habang pauwi mula sa libing patungong minahan ng Uspensky, malungkot kong pinagnilayan: 'Kailan ako muling makakabalik sa Karaganda? Kailan ako makapagdadasal sa simbahan, makakakita kay Ama, at sa lahat ng mga naging mahalaga sa puso ko?' Ngunit may iba namang plano ang probidensiya ng Diyos. Dalawang linggo ang lumipas, dumating ang isang espesyal na pakete mula sa Moscow, na ang laman ay ganito: 'Noong ika-10 ng Abril 1956, ayon sa kautusang ipinalabas ng Punong Piskal ng USSR, pinawalang-bisa na ang iyong deportasyon. Bilang isang mamamayan na may buong karapatan, malaya kang maglakbay sa buong Unyong Sobyet.' Kailangan kong maranasan mismo ang ligayang ito at makibahagi sa tuwa ng iba, dahil ako ay isang empleyado ng koreo. Nagpadala ng mga telegrama sa pamilya at mga kaibigan sa bawat sulok ng Rusya; nagsimulang dumating ang mga aplikasyon para sa huling bayad dahil sa pag-alis, at hindi naantala ang proseso. Ako rin ay nagsumite ng aking resignation. Binigyan ako ng palakaibigang kamay ng manager ng post office at pinirmahan ang aking aplikasyon. Natupad na ang matagal na naming pinangarap na lumipat sa Karaganda. Matapos naming madalian na tipunin ang aming payak na mga pag-aari at ipasakay sa sasakyan, dumating kami ng aking nakatatandang kapatid na babae sa Melkombinat upang manirahan sa apartment ni Olga. Miyerkules iyon sa Linggo ng Liwanag. Kinabukasan ay ika-apatnapung araw na mula nang pumanaw si Olga. Nagkaroon ang pari at lahat ng taga-Melkombinat sa bahay niya.

Mabilis na lumipas ang mga araw ng Pasko ng Pagkabuhay, sinundan ng Radonitsa, at kailangan kong magdesisyon tungkol sa trabaho. Binlessahan ako ng pari na magtrabaho bilang tindero sa simbahan. Ang katiwala ng simbahan noon ay si Pavel Alexandrovich Kovalenko, at siya ay natuwa sa akin dahil matagumpay kong nagampanan ang mga tungkuling ipinagkatiwala sa akin. Ngunit may mga pagkakataon na, dahil sa kamangmangan, sinuway ko ang pagpapala ng pari. Halimbawa, isang taglagas, bandang kapistahan ni San Juan na Teologo, pinadala ako ng katiwala ng simbahan sa nayon ng Dubovka, kung saan inaayos ng aming mga manggagawa ang bahay na karaniwang pagdarausan ng misa ng pari. Nakita kong malapit nang matapos ang gawa, at nang tanungin ako ng mga manggagawa kung hanggang anong oras sila dapat magtrabaho, sinabi ko sa kanila na magtrabaho hanggang alas-singko, sa akala kong matatapos sila sa oras na iyon. At iyon nga ang ginawa nila. At nang dumating kami sa Mikhailovka para sa Banal na Pagbabantay sa Gabing-gabi, na nagsimula rin ng alas-singko, kalahati na ng seremonya ang nakalipas. Dahil lubos na iginagalang ni Ama si San Juan na Teologo, tinawag niya ako at binigyan ng mahigpit na pagwawasto. Humingi ako ng tawad, ngunit nanatili sa alaala ko ang insidenteng ito nang matagal.

Hindi gusto ng pari na bigyan ng kanyang mga parokyano ng pagpapala na magbakasyon sa ibang rehiyon upang bisitahin ang mga kamag-anak o kakilala, at madalas niyang sinasabi: "Dalawampu't limang taon na akong hindi nakapunta kahit saan at wala akong pagnanais na pumunta. Sinasabi ng mga Banal na Ama: 'Kung paano ka umalis sa monasteryo, ganoon ka rin babalik.'" 'Habang naglalakbay at nagbabakasyon, nakikihalubilo sa iba't ibang uri ng tao, ikakalat mo ang lahat ng espirituwal na lakas na masigasig mong tinipon sa mahabang panahon.' Isang parokyano ang nagkuwento: 'Ilang taon matapos magtapos ang digmaan, nagsimulang imbitahan ako ng aking mga kamag-anak na pumunta at dalaw sa kanila. Pumunta ako kay Pari para humingi ng kanyang basbas, ngunit hindi niya ito ibinigay, at sinabi: 'May baka ka; pumunta ka sa sakahan ng estado at kumita ng sapat na pastol para sa kanya ngayong taglamig.' Umuwi ako at sinabi sa pamilya ko na ayaw akong biyayaan ng pari para makadalaw sa kanila. Nagsimula silang tutol—sabi nila hindi ko raw ito naipaliwanag nang maayos sa kanya, at sila na lang ang pupunta at mamamanhik sa pari. Pumunta ang asawa ko at ang anak kong babae, at nagsimulang mamamanhik sa kanya—dahil nga matagal na kaming hindi nagkita—at napaniwala nila siya; binigyan ako ng pari ng kanyang basbas. Umalis ako, nakita ko ang aking mga kamag-anak, at sa mga pagdalaw ay may inuman, na hindi ko na nakasama. Nakauwi ako bago dumating ang taglagas, ngunit ang mga alagang hayop ay naiwan na walang pastulan. Ngunit ang pinakamalala sa lahat – muling sumiklab ang dati kong karamdaman." Mula rito, maaari nating tapusin na dapat pakinggan ang Ama mula sa unang salita pa lamang.

Inalagaan ni Ama ang lahat ng lumalapit sa kanya para humingi ng tulong. Dito niya nalaman na ang isang paralisadong pari, na kakilala niya mula sa Optina Pustyn, ay namumuhay sa napakasahol na kalagayan sa Odessa at hinihiling kay Ama na isama siya sa Karaganda. At hindi tumanggi si Ama. Dinala ang pari roon at tinirahan sa isang hiwalay na kubo, kung saan siya ay inalagaan nang mabuti at madalas na dinadala sa simbahan para sa mga paglilingkod. Nagpasalamat ang pari kay Ama nang may luha sa kanyang mga mata, at makalipas ang dalawang taon ay siya ay pumanaw matapos maghanda nang maayos para sa kanyang pagpanaw.

Ngunit paminsan-minsan ay nagdadalamhati ang Ama dahil sa mga taong kanyang tinulungan. Halimbawa, noong unang bahagi ng dekada 1950, lumapit si Hieromonk Anthony kay Ama, at tinanggap siya ni Ama at binasbasan upang maglingkod sa kanyang piling. Ang hieromonk na ito ay may kahanga-hangang pangangatawan at magandang tinig. Nakamit niya ang loob ng marami sa mga nasasakupan ni Ama, kabilang ang mga pinakamalapit sa kanya. Naipagdamdam ni Ama Antony ang ideya na ilipat si Ama Nikolai sa ibang destinasyon upang siya mismo ang makapangasiwa sa parokya. Para rito, naglakbay siya patungong Alma-Ata upang makita si Kanyang Kaluwalhatian Metropolitan Nikolai. Pinagbigyan ni Ama Nikolai si Pavel Kuzmich, ang sakristan at miyembro ng komite sa audit, na samahan siya.

"Nang pumasok kami sa silid-pagtanggap ni His Eminence Nicholas," kuwento ni Pavel Kuzmich kalaunan, "sinimulan ni Father Anthony na sabihin na matanda at mahina na si Father Sebastian, at si Mother Grusha ang kumokontrol sa parokya." "Siyanga," wika ng Kanyang Grasya, "aalisin natin si Padre Sebastian sa talaan ng sahod, at itatalaga kita sa kanyang puwesto." Nang marinig ko ang mga salitang iyon, napaluha ako; bumagsak ako sa paa ng Kanyang Grasya at nagsimulang mamakaawa, alang-alang kay Kristo, na huwag alisin si Padre sa talaan ng sahod: "Pagkatapos ng lahat, sinusuportahan niya ang napakaraming tao, kabilang ang mga maysakit at mga paralisado, gaya ni Hieromonk Parmen, na pinalaya mula sa Dolinka at na inaalaan din ni Ama. Mamamatay sila nang wala ang kanyang tulong." Ganito ako nagpakita ng aking pakiusap nang may luha kay His Grace. Naiintindihan ni His Grace na niloko siya ni Father Anthony; tumayo siya mula sa kanyang upuan, lumapit sa akin at tinulungan akong tumayo mula sa aking pagluhod, sabay sabi: "Brother, huwag kang umiyak nang ganyan. Hindi natin lilisanin si Father Sebastian sa kanyang posisyon; hayaang maglingkod siya gaya ng dati. Kalma ka lang." Ganito ipinagtanggol ni Pavel Kuzmich si Father Sebastian.

Noong 1957, itinatag ang Diyosesis ng Petropavlovsk at Kostanay, na kinabibilangan ng Karaganda. Si Obispo Joseph (Chernov), na pinalaya mula sa Karlag, ay hinirang na pinuno ng diyosesis na ito. Nagsimula siyang madalas kaming bisitahin. May tatlong parokya sa Karaganda – sa minahan Blg. 2, sa Tikhonovka at sa Mikhailovka. Nagustuhan ng Kanyang Grasya ang aming parokya dahil sa diwa ng panalangin nito, at sa tuwing siya ay nagsasagawa ng mga seremonya sa ibang simbahan sa Karaganda, palagi siyang nananatili magdamag kasama ang Pari at madalas na nakikipag-usap sa kanya.

Noong 1958, ang aming katiwala ng simbahan, si Pavel Alexandrovich Kovalenko, ay inordinahan bilang pari. Tinawag ako ng Pari sa kaniyang silid at inalok sa akin ang posisyon bilang katiwala ng simbahan. At, kahit anong tanggi ko, na sinabing kulang ako sa karanasan sa mga usaping administratibo at pang-

konstruksyon, kinailangan kong tanggapin ang posisyong ito dahil sa pagsunod at naglingkod sa larangang ito nang dalawampung taon.

Tinanggap ni Ama ang kanyang pag-angat sa ranggo ng arkhimandrita nang may malalim na pagpapakumbaba. Minsan, pagkatapos ng serbisyo, habang hawak niya ang mitra sa kanyang mga kamay, sinabi niya: 'Narito ang mitra. Sa tingin mo ba'y ililigtas tayo nito? Tanging mabubuting gawa sa pananampalataya ang magliligtas sa atin.' Tunay na isinabuhay ni Ama ang mga salita ng Ebanghelyo: 'Ang sinumang nagnanais maging una sa inyo ay dapat maging lingkod ng lahat.' Inialay niya ang kanyang katahimikang monastiko at madalas siyang nakatatanggap ng mga pag-aalipusta sa halip na pasasalamat. Ang ilang kasapi ng klero at komunidad monastiko, na hindi nauunawaan ang diwa ng ministeryo ng nakatatanda, ay nagsasabi sa kanya: "Tingnan mo, si Ama Sebastian ay palaging nakikisalamuha sa mga dalaga." Sa mga ganitong pagkakataon, hindi kailanman nagpaliwanag o nagbigay ng dahilan si Ama. Itinuturing niyang banal na tungkulin ang iligtas ang mga kaluluwang Kristiyano. Sa kanyang pastol na puso, tinatahanan niya ang dimakasaring pag-ibig na Kristiyano. Naghandog siya ng masidhing panalangin sa Diyos para sa mga inilaglak ng Panginoon sa kanyang pangangalaga at para sa buong mundo, na binabayo ng mga alon ng dagat ng buhay. Nanalangin ang Pari para sa mga buhay at labis niyang ikinagagalak ang manalangin para sa mga yumao. Ang kanyang pagpanaw ay patunay ng pag-ibig na ito. Ipinaagdiriwang niya ang Pasko ng Pagkabuhay kasama ang mga buhay at, sa Radonitsa, pumasok sa Kaharian ng Langit upang makibahagi sa kagalakan ng Pasko ng Pagkabuhay kasama ang mga yumao.

Maraming ulit na naranasan ng may-akda ng mga linyang ito nang personal ang mapag-amang pagmamahal ng matanda at ang kapangyarihan ng kanyang mga panalangin, at isinulat niya sa simpleng salaysay ang mga nanatili sa kanyang alaala, upang ang kanyang mga salita at gawa, na labis naming pinahahalagahan, ay hindi malimutan.

Punong Pari Eustathius Prokopchuk, Simbahan ng Kapanganakan ng Pinakabanal na Ina ng Diyos, Karaganda

Alam ko na ang tungkol sa espiritwal na pagiging ama at sa mga espiritwal na ama mula pa noong ako'y sanggol. Ipinanganak ako sa Ukraine sa isang relihiyosong pamilya. May mga klero at monghe sa aming pamilya, kaya't madalas na tampok sa aming tahanan ang mga pag-uusap tungkol sa mga espiritwal na paksa—kabilang na ang espiritwal na pagiging ama. At sa gitna ng mga pag-uusap na ito, nanlagi sa puso ko ang pagnanais na magkaroon ng sariling espiritwal na nakatatanda sa buhay ko. Ngunit ayon sa kalooban ng Panginoon, laban sa aking kagustuhan, noong 1945 dinala ako sa Karaganda upang magtrabaho sa mga minahan. Habang naglalakbay ako, naisip kong dito, sa malungkot na kapatagan na ito, tanging mga taong walang Diyos ang maaaring manirahan. Ngunit lumabas na, bukod sa mga manggagawang kontraktwal, marami ring espesyal na naninirahan ang nagtatrabaho sa mga minahan, na ang karamihan ay mga taong may pananampalataya. At mula sa kanila ko narinig na rito, sa kapatagan, sa nayon ng Bolshaya Mikhailovka, ay may isang nakatatanda, si Ama Sebastian. Nang marinig ko ito, nagpasyang hanapin siya. Dahil ang Bolshaya Mikhailovka ay sampung kilometro ang layo mula sa Minang Kirov, at ang tanging sasakyan noon ay de-kabayo, ako—na walang sariling kabayo—ay nakakuha ng isang bisikleta at naglakbay patungong Mikhailovka. Dito ko nahanap ang Nizhnyaya Street, natunton ko ang kubong tinitirhan ng pari ayon sa numero, bumaba ako sa bisikleta, huminto sa pintuan... at kinabahan ako nang labis: paano ako, na isang makasalanang tao, makakapasok sa silid ng nakatatanda? Yumuko ako at umiyak... Ngunit sa huli, nang magkaroon ako ng lakas ng loob, nagpasya akong pumasok. Kumatok ako; binuksan ng asawa ng nakatatanda ang pinto, pinapasok ako sa silid at inimbitahan akong umupo. Wala ang nakatatanda sa bahay, ngunit nang dumating siya, tumayo ako upang tanggapin ang kanyang pagpapala. Gayunpaman, lumampas siya sa akin papunta sa pugon, nag-signo ng krus, yumuko nang tatlong beses, lumapit sa akin at binasbasan ako. Tiningnan ko siya at naisip: 'Narito, dinala ako ng Panginoon sa nakatatanda.' Nangyari iyon noong 1948. May tanong ako kay Ama tungkol sa aking personal na buhay. Nakilala ko ang isang dalaga at nais kong pakasalan siya. Pinakinggan ako ni Ama at binasbasan na bumalik ako upang makita siya kasama siya. Dumating kami, ikinasal kami ni Father, binigyan niya kami ng ilang gabay, at mula noon ay nagsimula kaming bumisita sa kanya nang regular; naging 'mga anak ni Father' kami. At sa pag-uusap, paminsan-minsan ay tinatawag ako ni Father: 'Father Eustathius!' Hindi ko ito masyadong pinansin; inakala ko na ang 'father' ay simpleng nangangahulugang ulo ng pamilya. Ngunit sinabi ng ina ni Alexander, 'Malamang magiging pari ka, dahil tinatawag ka ng Pari na Eustacio.' At nagsimulang tumubo sa akin ang pagnanais na mag-aral sa seminaryo.

Sinabi ko ito sa Pari; binigyan niya ako ng kanyang basbas, at nagsimula akong maghanda. Ngunit hindi ko pa rin magawang pumunta. Lumipas ang isang taon, saka isa pa... At nang akmang nagpasya na akong hindi na talaga pupunta, isang araw, habang may ginagawa akong pag-aayos sa bahay, biglang sumagi sa isip ko nang napakalakas: 'Pupunta ako sa seminaryo!' Ibinaba ko agad ang lahat, umupo ako sa isang bangko at muling naisip: 'Kailangan kong pumunta!' Tumayo ako, lumapit sa asawa ko at matatag kong sinabi: "Mag-aaral ako." At ganoon nga. Binlessahan ako ng ama ko, umalis ako, nag-enroll at sinimulan ang aking pag-aaral.

Nang malalapit na akong magtapos ng pag-aaral, may mga alok akong matanggap para manatili at maglingkod sa Russia. Sinulat ko ito kay Ama, at ang kanyang sagot: "Sumulat ka sa kanya at sabihin mong pumunta siya rito." Kaya bumalik ako sa Karaganda. Nakatakda na akong ma-ordena, at pinag-usapan ito sa akin ni Ama, na idinagdag na dapat ialay ng isang tao ang buong buhay niya sa Diyos at sa Simbahan. Gayunpaman, hindi siya nagpilit. Ang sabi niya: 'Anuman ang iyong pasya, sumunod ka.' At muling nag-alangan ako, muling ipinagpaliban ko ito. Nais kong maging pari, ngunit hindi ko maipaliwanag nang eksakto kung bakit hindi ako nagpakabinyag bilang pari; marahil, ayon sa kalooban ng Diyos, ang nangyari ay nakatakda nang mangyari. Ngunit kailangan kong pakainin ang aking pamilya, kaya bumalik ako sa pagmimina, at sa aking bakanteng oras ay pumupunta ako sa simbahan ni Padre at kumakanta sa koro. Sinasabi sa akin ng mga madre sa simbahan: 'Hindi basta-basta nawawala ang pagpapala ng isang pari. Dapat ay pari ka pa rin.' Kailangan kong sabihin, gayunpaman, na minahal ko rin nang labis ang aking trabaho bilang minero; itinuturing akong pinakamahusay na manggagawa at ginagawa ko ang mga napakahirap na gawain na sa na halos hindi ka mabuhay. At nahumaling ako sa trabaho; unti-unti akong humina sa pagpunta sa simbahan, habang si Ama ay lalo pang humihina.

At isang araw, nagising ako nang alas-singko ng umaga para magtrabaho, lumabas sa kalsada – mainit sa labas, pero maularap, at may banayad na patak-patak ng ulan. Tumingala ako sa langit at biglang naisip: 'Pumanaw na si Ama!' – agad kong naramdaman na may pumutok sa loob ko. Pumasok ako sa silid at sinabi sa pamilya ko, "Pumanaw na si Tatay." Sabi nila, "Ano? Paano? Paano mo nalaman?" At doon mismo, kumatok ang kapitbahay sa bintana; sinabihan siya sa telepono: "Pumanaw na si Tatay."

Pumunta ako sa minahan, nag-absent sa trabaho, at bumiyahe patungong Mikhailovka.

Isang araw pagkatapos, inilibing namin si Ama. At habang pauwi ako mula sa sementeryo, naisip kong dahil namatay si Ama, nawala na ang lahat ng pag-aari ko. Ang aking mga hangarin, ang aking pag-aaral sa seminaryo – lahat ay walang saysay. Namatay si Ama – nawala ang lahat, at naligaw din ako. At dahil dito, naramdaman kong wala nang nagpapasaya sa akin: hindi ang pamilya ko, hindi ang trabaho ko, ni ang buhay mismo. Nakarating ako sa puntong nagpasya akong ako rin ay lubos nang naliligaw, na wala nang lugar para sa akin sa mundong ito, at wala rin sa susunod. Impiyerno na lang ang naghihintay sa akin – at iyon na iyon. Iyon ang konklusyon na naabot ko pagkatapos ng libing ni Itay, at hindi ako nagsalita ng kahit isang salita tungkol dito sa kahit kanino. Inakala kong wala nang makakatulong sa akin ngayon, kaya hindi ako humingi ng tulong sa kahit sino. At sa unang gabi pa lamang pagkatapos ng libing, sa isang panaginip, nakita ko – isang hardin! Ngunit hindi mailarawan ng salita kung anong klaseng hardin iyon! Wala itong katapusan at walang hangganang makita. At naroroon ang mga puno, matataas, matataas na puno, at sa kabila nito, mas mataas pa, nakita ko ang napakalalaking gintong dome at kumikislap na gintong krus. Namangha ako: anong mga simbahan! Anong mga katedral! At sa hardin, sa monasteryong ito, walang araw, ngunit may liwanag na sumisikat. At lumakad ako hanggang sa mismong gilid ng hardin na ito. Tumingin ako sa unahan at nakita ko si Ama na papalapit. Nakasuot ng itim na kasóko, may maliit na takip sa ulo, at may tungkod sa kamay – katulad ng dati niyang paglalakad. Ngunit siya mismo ay nagniningning, mukhang mas bata; ramdam ang lakas sa kanyang loob. At may isang monghe na kasama niya. At para bang may nagsabi sa akin: 'Ipinapakita ng mongheng ito kay Ama ang kanyang maningning na tahanan.' Lumapit ako upang tanggapin ang kanyang pagpapala; pinagpala ako ni Ama at sinabi: 'Ikaw, Eustathius, lumapit ka sa akin!' Sinabi niya ito nang dalawang beses; hinalikan ko ang kanyang kamay – mainit ito, gaya ng dati.

At ang panaginip na ito, ang bisyon, ang mga salita ng pari at ang kanyang pagpapala ang pumigil sa akin na tuluyang sumuko sa matinding paghihirap ng loob.

Gayunpaman, tumigil ako sa pagpunta sa simbahan ng Ama. Inanyayahan ako ng mga katrabaho ko na kumanta kasama nila sa simbahan sa Minahan Blg. 2, at nagsimula akong pumunta roon.

Lumipas na ang sampung taon. Patuloy pa rin akong kumakanta sa koro at nagtatrabaho sa minahan. Noong 1976, sa isa sa mga gawain, kinailangan naming gawin ang sumusunod na tungkulin: alisin ang lokal

na bentilador ng bentilasyon mula sa lagusan, na nakasabit sa kisame ng lagusang anim na metro ang haba. Para sa kaligtasan, inilatag sa ilalim ng bentilador ang mga estante na gawa sa mga troso; ito ang huhuli sa bentilador kung ito'y mahuhulog. Sinimulan ko na ang trabaho. Una, pinutol ko ang lahat ng koneksyon ng mga de-kuryenteng bahagi mula sa bentilador, kaya naiwan itong nakasabit sa mga kawit nito. Ngayon, para matanggal ito sa mga kawit, kailangan kong durugin ang pin na nagpapatibay dito at ilabas ito. Pagkatapos, babagsak ang bentilador sa kahoy na andamyos. Sinuri ko ang mga estante at bumuo ako ng sumusunod na plano: Tatayo ako sa katabing plataporma, tatamaan ko ang pin, mahuhulog ang bentilador sa mga estante, at kung hindi na kayanin ng mga estante ang bigat nito at gumuho man (at may bigat itong 300 kg), mananatiling ligtas ako sa katabing plataporma. At sinimulan ko na nga: Tinamaan ko ang pin; bahagyang bumigay ito at sandaling natigil. Tinamaan ko muli; bumagsak ang bentilador sa mga estante, at nakaya ng mga estante ang bigat nito. Ngunit nabibiyak ang lahat sa ilalim ko, at ako'y bumabagsak. At nang gumuho ang lahat sa ilalim ko, ang unang pumasok sa isip ko ay: 'Lahat ng ito ay dahil sa hindi ko pagsunod sa nakatatanda!' At nahulog ako mula sa taas na anim na metro, patungo sa likod ko, sa putik, sa burak. Ang helmet ko, kasama ang headlamp nito, ay lumipad sa isang gilid, at ang liwanag ay nagbigay-liwanag sa lugar nang napakalinaw kaya nakita ko ang gilid ng estante na nababali at ang bentilador na gumugulong pababa sa mga biga, na parang sa isang slide, diretso patungo sa akin. At nang makita ko iyon, isang kaisipan ang sumagi sa isip ko: 'Humiga ka sa kaliwang gilid mo!' Nangyari ang lahat sa isang kisapmata. Sa paanuman, sa pamamagitan ng isang himala, nagawa kong gumulong sa aking gilid, at ang bentilador ay dumaan nang mabilis sa tabi ko, bahagyang tumama lang sa aking balakang. Nagmadali ang mga manggagawang natakot na lumapit sa akin; sinubukan kong tumayo, ngunit hindi sinunod ng mga paa ko ang utos ko. Pumasok ang isang ambulansya sa lagusan; binuhat nila ako papunta sa ibabaw at dinala sa ospital.

At sa unang gabing ginugol ko sa ospital, nagkaroon ako ng isa pang kahanga-hangang panaginip: Nasa ospital ako, ngunit ang ospital na ito ay hindi nasa lupa, kundi nasa himpapawid. Napakatahimik at napakaliwanag doon, ngunit ang liwanag ay tila hindi mula sa mundong ito. Nakahiga ako roon, at ganoon din ang ibang pasyente, at nakita ko si Ama Alexander Krivonosov—na namatay na noon—na naglalakad sa hangin. Pumasok siya sa ward ng ospital sa pamamagitan ng isang bukas na bintana, lumapit sa akin at iniabot sa akin ang ilang napakaputing lino at dalawang puting prosphora. At nagising ako. Naramdaman kong masaya ako, at pagkatapos ng panaginip na iyon ay tumaas ang aking loob.

Nasa ospital ako nang tatlong buwan. Nang makalabas ako, kaya ko nang lumakad nang hindi gumagamit ng muwebles. Sinabi ko sa sarili ko: 'Anuman ang mangyari!' at dahan-dahan akong naglakad, nakasandal sa tungkod ko, patungo sa Simbahan ni San Miguel. Habang naglalakad ako, naisip ko: 'Kung tatanggapin nila ako sa koro, kakanta ako. At kung hindi nila ako tanggapin, pupunta pa rin ako rito, tulad ng lahat ng iba pang parokyano.' Nang makarating ako sa simbahan, kinakanta na nila ang Himno ng mga Kerubin. Pumasok ako, at nagsimulang dumaloy ang luha. Nagmarka ako ng krus sa sarili, yumuko, at tahimik na sinabi sa pari: 'Ama, ipatawad po ninyo ang inyong anak na suwail!' Bigla, napansin ako ng mga chorister at tinawag nila ako sa loft ng koro. At doon, pagkatapos ng serbisyo, sinabi sa akin ni Ina Anastasia: "Iaalok nila sa iyo ang pagka-paring; siguraduhing hindi mo tatanggihan. Ito na ang huling alok sa iyo." Noon ko'y matatag kong sumagot: "Ina, handa na ako."

Ngunit lumipas ang panahon; naghintay ako nang naghintay, ngunit walang alok na dumating sa akin; sa halip, ang iba ang naordinahan. Una, isang tao ang hindi napili, pagkatapos ay isa pa. Pumanaw na si Ina Anastasia, ngunit patuloy pa rin akong hindi napipili, at nanatili akong tahimik.

At muling nagkaroon ako ng panaginip: isinasagawa ang Misa. Ipinagdiriwang ni Padre Sebastian ito, ngunit suot niya ang kasuotang piskal – ang sakkos, omophorion, at mitre, na lahat ay gintong-palitada at napakaganda nang hindi ko pa nakita sa buong buhay ko. Nakatayo ako sa loft ng koro, naghahanda nang tumanggap ng Komunyon. At puro lang mga bata ang nasa simbahan. Lumabas si Ama Sebastian sa ambon dala ang kalis; pinalibutan siya ng mga bata at naghintay na makatanggap ng Komunyon. Bumaba ako mula sa loft ng koro at naghintay na makatanggap ng Komunyon ang mga bata. Bigla, naghiwalay ang mga bata para papasukin ako: 'Pumasok ka!' Pumasok ako, lumapit kay Ama Sebastian, at binigyan niya ako ng dalawang piraso ng Banal na Komunyon. At nang matanggap ko na ang Komunyon, nagising ako.

At sa parehong taon ding iyon, noong Linggo ng Tagumpay ng Ortodoksiya, inordinahan akong diácono, at kinabukasan ay pari.

Kaya, sa loob ng tatlumpung taon, na para bang isang araw lamang, nagtrabaho ako sa minahan, at sa nakalipas na labingwalong taon ay nagsisilbi ako bilang pari sa Simbahan ng Kapanganakan ng Ina ng Diyos, na itinatag at itinayo ni Matandang Sebastian.

At naniniwala ako na ang Panginoon, matapos pakinggan ang pagnanasa ng aking puso mula pa sa aking pagkabata – na makahanap ng isang matanda – hanggang sa araw na ito, sa Kanyang habag at sa Kanyang pagdidisiplina sa akin, ay inilalagay ang aking kaluluwa sa ilalim ng proteksyon ng panalangin ng matanda.

Elena Alexandrovna Agafonova

Dumating ako sa Karaganda noong 1960 mula sa Alma-Ata. Dalawampung taong gulang ako noon. Nang araw ng aking pagdating, wala si Ama Sebastian sa Mikhailovka; pumunta siya sa Melkombinat. Malugod akong tinanggap ni Ina Anastasia, pinakain niya ako ng borscht at dinala niya ako sa Melkombinat upang makita si Ama Sebastian. Nakatayo kami sa hintuan ng bus malapit sa isang apat na palapag na prefabricated na apartment, at sinabi sa akin ni Ina Anastasia: "Lena, ang sarap pala ng manirahan sa unang palapag ng ganitong bahay!" Noon, hindi ko gaanong pinansin ang sinabi ni Ina Anastasia, pero ngayon ay nakatira ako sa unang palapag ng ganoong bahay.

Nang dumating kami sa Melkombinat, kakatapos lang manalangin si Ama at lumabas siya ng bahay. Sumunod sa kanya palabas si Petya, ang kanyang tsuper. Tiningnan ako nang may labis na pagmamahal ni Ama, binasbasan niya ako, at sinabi ni Ina Anastasia kay Petya: "Petya, buhatin mo si Lena at dalhin mo siya sa kotse!" Sumagot siya: "Ina, pero tingnan ninyo kung gaano na siya kalaki!"

Matagal nang pumanaw si Ama Sebastian, gayundin si Ina Anastasia, ngunit buhay pa si Hegumen Peter, at ang kanyang mga panalangin ay malaking pinagmumulan ng lakas para sa akin.

Pinagpala ako ni Ama Sebastian na manatili kay Ina Agnia; pagkatapos ay dumalaw sa akin ang aking ina, at bumili si Ama ng maliit na bahay para sa amin. At nanirahan ako sa Karaganda hanggang sa pagpanaw ng Ama. Ang panahong iyon na kasama ko ang Ama ang pinakamaligayang bahagi ng buhay ko. Noon, wala akong alalahanin o pagkabahala, at dahil sa mga dasal ng Ama, madaling nalutas ang lahat ng problema ko.

Sa Mikhailovka, marami ang kabataang babae na nakatira kay Ama, kabilang ang mga madre, at ang mga panalangin ng matanda ang nagbuklod sa amin nang lubos kaya't kami'y naging isang pamilya. Halimbawa, kapag nagkukumpisal ang ama, nakatayo kaming lahat doon na nakahigop ng hininga. Bibigyan ng ama ng payo ang kumukumpisal, magsasabi ng isang bagay, o babigkas ng panalangin ng kapatawaran, at sa sandaling iyon, pakiramdam mo ay iisang tao lang ang nakatayo roon, at iisang tao lang ang nagkukumpisal. Sa malasakit ng ama, ang lahat ay pinagsama sa isang bugkos ng pag-ibig. At iningatan nang malalim ni Ama ang bondeng ito at madalas niyang sinasabi sa amin: "Mga babae, kumain, uminom, at matulog nang sapat, basta mabuhay nang mas payapa." Nakita ni Ama ang mga paghihirap sa buhay ng mga tao at, sa pamamagitan ng kanyang malasakit at init ng kanyang kaluluwa, sinikap niyang gawing magaan ang kanilang pasanin. Ngunit kung may lalapit sa kanya na may tinatagong masamang balak o may masamang nasa sa puso, mahigpit na mahigpit si Itay. Noong isang beses, pagkatapos ng misa, nang lumabas siya ng santuwaryo at naglalakad sa loob ng simbahan, biglang tumigil si Itay sa tabi ng isang babaeng hindi namin kilala at, sa hindi inaasahan, ay halos sumigaw: 'Ano ba ang alam ko?! Ha?! "Alam ko kung anong araw ngayon, kung ano ang petsa, at iyon lang ang alam ko!" Ang tindi ng pagkakasabi nito kaya't natahimik kami. Lumabas na sinubok lang pala ng babaeng iyon si Ama."

Pero nami-miss ko pa rin ang Almaty. Nakaupo kami sa mesa, at nagsisimula akong mag-isip tungkol sa Almaty, at sasabihin ni Tatay: "Lenushka, nami-miss mo ba ang Almaty?" At bibigyan niya ako ng kanyang basbas para pumunta sa Almaty sa bakasyon. Maghahanda na akong umalis, at bibigyan niya ako ng maraming pera at sasabihin: 'O sige, kunin mo ito, Lenushka; palitan mo ito ng maliliit na barya at ipamigay mo sa mga pulubi na nakaupo sa magkabilang gilid ng hagdan ng Katedral ni San Nicolas.' Ipagkilala nila ako sa Almaty at ipanalangin nila ako." At bibigyan ako ni Ama ng maraming tinapay para ipamigay sa mga kakilala ko sa Almaty. At magpapadala rin ng tinapay sa Almaty si Ina Anastasia. At minsan ay nagpadala si Ina Agnia ng liham para kay Obispo Joseph, at nang pumunta ako upang makita ang Obispo at nakipag-usap kami tungkol kay Ama Sebastian, sinabi ng Obispo: "Mahalin mo siya, kaawaan mo siya, buhatin mo siya sa iyong mga bisig." At hindi nagtagal ay gumawa sila ng upuan para kay Ama at sinimulan na siyang buhatin sa kanilang mga bisig.

Isang araw, hindi matagal bago pumanaw ang Ama, nagpulong sa silid niya ang isang malaking grupo ng mga dalaga, at pinag-usapan namin ng Ama ang tungkol sa walang hanggan: ang tungkol sa buhay na walang hanggan at sa walang hanggang kaligayahan ng mga santo. Tinanong nila siya tungkol sa mga relikyang mga santo: paano pinapapuri ng Panginoon ang kanilang mga katawan? At nakipag-usap sa amin si Ama, sinabi niya sa amin ang lahat, at sa pagtatapos ng pag-uusap ay lumingon-lingon siya sa amin, ngumiti at mahinahong nagsabi: "Pagkalipas ng tatlong taon, ang aking katawan ay muling bubuhayin mula sa lupa."

Noong tag-init ng 1968, sinubukan ng Republika ng Tsina na tumawid sa hangganan ng Sobyet sa paligid ng Lawa ng Zholanoshkol sa Rehiyon ng Semipalatinsk. Inangkin ng Tsina ang bahagi ng teritoryo ng Kazakhstan. Nanirahan ako noon sa Alma-Ata. Sa panahong iyon, may pakiramdam ng pagkabahala na bumabalot sa lungsod; malungkot ang mga mukha ng mga taga-lungsod, at lahat ay nag-aalala. Nagmadali ang mga mananampalataya patungong Katedral ni San Nicolas sa umaga. At pagkatapos ng Liturhiya, lumapit si Ama Pavel Milovanov [sa buhay monghe, Hieromonk Isaac († 1991)], isang klero ng Katedral ni San Nicolas, sa ambo at kinausap ang lahat ng nananalangin: "Mga kapatid! Manalangin tayo sa Panginoon, hingin natin sa Reyna ng Langit at sa lahat ng mga banal na lingkod ng Diyos, na maawa sa atin ang Panginoon at ilayo sa atin ang kapahamakan na ito." Lumuhod sina Ama Pavel at ang lahat ng nananalangin. Binasa ni Ama Pavel ang mga panalangin nang may luha sa kanyang mga mata, at lahat ay nanalangin at umiyak. Pagkatapos ay hinalikan ng lahat ang krus; binasbasan sila ni Ama Pavel, at dahan-dahan silang naghiwalay.

Noong gabing iyon, nagkaroon ako ng panaginip: natapos na ang serbisyo sa Katedral ni San Nicolas, at tahimik nang lumalabas ang lahat. Ako ang huling bumaba mula sa mataas na portiko ng katedral; lumingon ako upang gumawa ng tanda ng krus, at nang itaas ko ang aking kamay upang gawin ito, nakita ko si Padre Sebastian na lumalabas mula sa simbahan papunta sa portiko at humihinto sa tuktok ng hagdan. Naka-suot siya ng puting kasukol na canvas, at nakalubog ang ulo. May liwanag na sumilay kay Ama Sebastian; nakatingin ang kanyang mga mata sa langit, umaagos ang luha sa kanyang mga pisngi, at ang mga salita ng kanyang panalangin ay: 'Panginoon, patawarin mo sila! Panginoon, maawa ka sa kanila!' Napakalinaw kong narinig ang panalangin ni Ama Sebastian. At pagkatapos ay nagising ako. Alas tres ng madaling araw. Agad kong naalala kung paano, nang ipinadala ako sa Almaty, binigyan ako ni Ama ng tinapay at pera upang makilala siya ng mga tao roon.

Si Arkiprista Valery Zakharov, rektor ng Katedral ni San Nicholas sa Almaty

Noong dekada 1970, sinabi ni Metropolitan Joseph (Chernov) ng Almaty at Kazakhstan ang mga sumusunod sa isa sa kanyang mga sermon: "Kami, ang mga tao ng Almaty, ay naninirahan sa paanan ng mga bundok ng Tien Shan. Sa isang banda, masuwerte kami na ang ganda ng mga bundok na ito ay kaaya-aya sa mata; ngunit sa kabilang banda, naglalaman ang mga bundok ng panganib ng mga lindol at pagguho ng lupa. Ngunit hindi kailanman malalayo ang Alma-Ata sa pamamagitan ng pagguho ng lupa, ni masisira man ng lindol, sapagkat mayroon tayong kahanga-hangang tagapamagitan sa katauhan ni Metropolitan Nicholas [Metropolitan Nicholas (Mogilevsky) ng Alma-Ata at Kazakhstan, 1874–1955]. Matapos gugulin ang sampung taon sa mga kampo at sa exilasyon, pinamunuan niya ang Diyosesis ng Almaty at Kazakhstan mula 1945 hanggang 1955. Ibinurol siya sa Sentral na Sementeryo ng Lungsod. at si Schema-Archimandrite Sevastian." Sinabi ni Kanyang Grasya Joseph ang mga salitang ito, at malinaw ko itong naaalala.

Mula sa mga alaala ni Metropolitan Pitirim ng Volokolamsk at Yuryev

Noong 1966, kasama ako sa isang pangkat ng peregrinasyon na naglakbay sa Banal na Lupain. Pinangunahan ang aming pangkat ng noo'y Tagapangulo ng Kagawaran para sa Panlabas na Ugnayang Simbahan, ang yumaong Metropolitan Nikodim ng Leningrad at Ladoga. Inaasahan na magiging napakahalagang paglalakbay ito – kailangan naming lutasin ang napakaraming isyu kaugnay ng aming Espirituwal na Misyon sa Jerusalem.

Sa bisperas ng aming pag-alis, noong unang bahagi ng Abril, tinawagan ko si Arkhimandrita Sevastian sa Karaganda upang humingi ng kanyang banal na dasal at pagpapala para sa paglalakbay. Ngunit, sa aking pagkabigla, pinayuhan ako ng Nakatatandang na kanselahin ang biyahe. 'Dapat nga; maiintindihan mo rin mamaya,' ang sabi niya sa akin sa telepono noon. Ang kanyang sagot ay talagang nagulat sa akin; lubos akong nalito at naguluhan: sa isang banda, palagi kong pinaniniwalaan at sinunod ang pagpapala ng Nakatatanda, ngunit sa kabilang banda, naisip ko sa sarili, paano ko ipapaliwanag sa Arsobispo ang aking pagtanggì?

Ang desisyon ay dumating nang biglaan. Bago pa man ako umalis, literal na noong gabi bago iyon, nagka-matinding lagnat ako – umakyat ang aking temperatura sa apatnapung grado. Malinaw na hindi ako makakapunta. Tinawagan ko si Vladyka Nikodim at sinabi ko sa kanya ang nangyari. Tila labis na nagalit ang Metropolitan noon na hindi matutuloy ang aking paglalakbay. Nag-usap kami sa telepono, pinag-usapan ang aming mga gawain, at hinihiling niya na agad akong gumaling.

Ilang araw ang lumipas at biglang tumunog ang telepono mula sa Karaganda – si Padre Sebastian iyon – na nagsasabing lumipad ako agad papunta sa kanya. Sobrang nagulat ako noon: literal na pinipigilan ako ng Matanda mula sa napakahalagang paglalakbay na iyon patungong Banal na Lupain, at ngayon bigla na lang: 'Lumipad ka agad.' Ngunit nagmadali akong tuparin ang pagpapala ni Ama Sebastian; bukod pa rito, mas magaan na ang pakiramdam ko.

Noong Sabado, ika-16 ng Abril, lumipad ako papuntang Karaganda at diretsong nagpunta sa kinaroroonan ng Nakatatanda mula sa paliparan. – Mukhang hindi siya maganda ang lagay. Sobrang kahinaan niya. – Sa tingin ko, hindi ko pa siya nakitang ganoon, kahit noong siya ay may sakit... Hiningi niya sa akin na gupitan siya ng buhok para sa schema... Agad na nagsimula ang mga paghahanda; hindi na ito maaaring ipagpaliban – sobrang kahinaan ng Nakatatanda.

Salamat sa Diyos, naging maayos ang lahat: sa kabila ng kanyang pagod at kahinaan, si Ama Sebastian ay nasa buong katinuan ng kanyang pag-iisip, at nagawa naming isagawa ang kanyang paggupit ng buhok para sa malaking anghel na orden doon mismo.

Nanatili ako sa tabi ng Nakatatanda hanggang sa mismong huling oras ng kanyang buhay. Nang gabing iyon, matapos siyang gupitan para sa schema, siya ay labis na nagkasakit; ikinuwento niya ang kanyang mga kasalanan at tumanggap ng Banal na Komunion. Nagreklamo siya ng pagkapagod ng kanyang espiritu at katawan.

Noong ika-19 ng Abril, pumanaw ang Nakatatanda...

Nagpadala ang Kanyang Kabanalan na Patriarka Alexy I ng telegramang nagpapahiwatig ng pakikiramay na nakalaan sa akin sa Karaganda, na nagpapahayag ng kanyang pakikiramay sa pagpanaw ni Ama Sebastian at binigyan ako ng pagpapala na pangunahan ang libing ng Matanda.

Noong ika-21 ng Abril, sa tulong ng mga pari ng simbahan, isinagawa ko ang isang serbisyong pang-alala at pagkatapos ay ang paglilibing kay Ama Sebastian sa Sementeryo ni San Miguel ng lungsod.

Nawa'y ipagkaloob ng Panginoon at ating Diyos, si Jesucristo, na ang kaluluwa ng Kanyang lingkod, si Schema-Archimandrite Sebastian, ay makapahinga kung saan nananahan ang mga matuwid, at ibilang Niya siya sa hanay ng mga matuwid, at magkawanggawa Siya sa amin, sapagkat Siya ay Mabuti at Mahilig sa sangkatauhan. Amen.

Si Arkilaguna Alexander Kiselev, rektor ng Simbahan ng Kapanganakan ng Pinakabanal na Ina ng Diyos sa Karaganda

Labing-limang taong gulang ako nang, noong 1956, sa pagpapala ng ating Ama, dumating kami sa Karaganda mula sa Rehiyon ng Tambov. Natapos ko na ang pag-aaral at nakatira ako kasama ang aking mga magulang. Noong Pista ng Pag-aangat ng Banal na Krus, binasbasan ako ni Ama upang maglingkod sa santuwaryo at binasbasan ang aking sticharion. At mula noon, tuwing pista, nagsimula akong tumulong sa santuwaryo.

Dumating na ang oras para sumapi ako sa hukbo. Noong araw na dumating ang paanyaya para sa unang pagsusuring medikal, dumating si Ama sa Melkombinat, kung saan kami nakatira. Lumapit ako kay Ama upang humingi ng kanyang basbas na makapunta sa pagsusuring medikal, at agad niyang binigkas ang mga salitang ito na tila propesiya: "Kung papayag ang Diyos, hindi ka nila kukunin, Shura." At nga nga, nang pumunta ako sa GP at kinuha nila ang aking presyon ng dugo, lumabas na mataas ito. Pinayuhan ako ng doktor na sumailalim sa karagdagang pagsusuri, at nabigyan ako ng deferment ng isang buwan, pagkatapos ay isang taon, at pagkatapos ay dalawang taon. Pagkatapos noon, sumasailalim ako sa medical examination bawat taon, ngunit nanatiling mataas ang presyon ng dugo ko. At makalipas ang ilang taon, binigyan ako ng military service card. Kaya, hindi ako nakasal sa hukbo. Ngunit ang unang mga salita ay mula sa pari: 'Kung papayag ang Diyos, hindi ka nila kukunin.'

Sa unang apat na taon, nakatira ang aming pamilya sa isang maliit na dalawang-silid na hukay-bahay, at noong 1961, sa pagpapala ng Ama, bumili kami ng mas malaking bahay. At nang dumating ang Ama upang ito'y basbasan, nanatili siya sa amin magdamag. Dapat kong sabihin na tuwing pumupunta si Ama sa

Melkombinat, agad na nagtitipon ang mga tao—animnapu o higit pa sa kanila. Hindi na kailangang mag-imbata ng sinuman; itinatabi ng lahat ang kanilang ginagawa at pumupunta para manalangin at makisalo sa pagkain kasama si Ama. Kung ito ay araw ng pangalan o iba pang pagdiriwang ng pamilya, nagiging pagdiriwang ito para sa lahat. At dahil dito, pinagpala ni Ama ang aming bahay; nakauwi na ang mga tao, at nakaupo kami sa kanya habang umiinom ng tsaa sa gabi nang sabihin ni Ama: "Shura, dapat talagang maglagay kayo ng mga shutter sa mga bintana ." Sumagot ako: "Ama, marami pang ibang bagay ang kailangang gawin dito," – at hindi ko gaanong pinansin ang kanyang mga salita, dahil napakarami pang kailangang gawin sa paligid ng bahay. At ito ang nangyari. Mga dalawang buwan ang nakalipas, sa gabi, may ilang salbaheng bata na naghulog ng ladrilyo sa bintana ng silid kung saan naninirahan ang lolo namin; lumipad ito sa tabi ng ulo ng lolo at bumagsak sa sulok. Doon ko lang naalala na kailangan naming gumawa ng mga shutter, at agad naming tinupad ng tiyo ko ang biyayang iyon.

Hindi kailanman nagsasalita nang walang kabuluhan ang pari; ano man ang kanyang sabihin, dapat itong tanggapin bilang biyaya at tuparin.

Nagkaroon pa ng isa pang katulad na insidente na kinasasangkutan ng lolo ko. Medyo matanda na siya, may demensya, at minsan ay maaga siyang bumabangon, tahimik na binubuksan ang pinto at tumatakbo. Sasakay ako sa bisikleta ko at hahanapin ko siya sa paligid ng Melkombinat. At isang araw sa huling bahagi ng taglagas, nang bumagsak na ang niyebe, umalis ang lolo ko sa bahay. Hinanap namin siya buong gabi at sa umaga ay pumunta kami sa pari: 'Ama, nawawala si Lolo; hindi namin siya makita.' – 'Walang problema, kung papayag ang Diyos, babalik siya,' ang sabi ng pari. Nawala si Lolo nang dalawang linggo. Hinanap namin siya kahit saan: sa mga ospital, sa morgue, iniulat naming nawawala siya sa pulisya; hindi na namin alam kung ano ang iisipin. Pumunta kami sa pari: 'Pari, baka pinatay siya?' Tila sumang-ayon ang pari: 'Marahil pinatay siya.' – "O baka naman may nangyaring iba sa kanya?" – "Baka nga." Ngunit ang unang sinabi ng nakatatanda ay: "Kung papayag ang Diyos, lilitaw din siya." At makalipas ang dalawang linggo, dinala ng isang kapitbahay si Lolo pauwi – nakita niya ito sa isang hintuan ng bus. At hanggang ngayon, nananatiling misteryo kung saan nagpunta si Lolo sa loob ng dalawang linggong iyon.

Narito pa ang isa pang napaka-interesanteng kuwento. Isang taon sa Karaganda, hindi maganda ang ani ng patatas, at noong taglagas ay nagbigay ang pari sa kanyang mga parokyano ng isa o dalawang sako ng patatas bawat pamilya. Kabilang dito, binigyan niya ng isang sako ng patatas ang aming tiyo, na binubuo ng tatlong tao ang pamilya. Nang lumipas ang taglamig, at bago mag-Pasko ng Pagkabuhay, umuwi ang tito ko at sinabi sa kanyang asawa: "Shura, hindi nauubos ang patatas ng mga kapitbahay natin, salamat sa pagpapala ng pari. Binigyan sila ng isang sako; kinakain ito ng buong pamilya, at hindi nauubos ang mga patatas." – "Pero ikaw at ako," sabi ng kanyang asawa, "hindi rin naman bumili ng patatas; pinakulo namin ang mga iyon buong taglamig, at tingnan mo, may natitira pa rin." Isang tunay na himala iyon. Nangyari ito nang tahimik, ngunit ang ipinagkaloob ng pagpapala ng pari ay hindi nauubos.

Paano ako napunta sa seminaryo.

Wala akong balak maging pari, at hindi kailanman ito binanggit sa akin ng Pari. Sa kanyang pagpapala, natapos ko ang aking pagsasanay sa bokasyon, nakapasa bilang isang karpintero, nagtrabaho sa isang pabrika ng muwebles at tumulong sa simbahan sa aking bakanteng oras. Dalawang buwan matapos pumanaw si Itay, nang maging rektor si Father Alexander Krivonosov, tinawag niya ako at tinanong: "Sasha, gusto mo bang mag-aral sa seminaryo?" Nagulat ako sa tanong; hindi ko ito naisip at hindi ako agad nakasagot kay Father Alexander, at sinabi ko: "Pupunta ako at pag-uusapan ko muna ito kay Nanay."

Nang gabing iyon, nagdasal kami ni Nanay ng aming gabing panalangin; may nakasabit na portrait ni Ama sa itaas ng aking kama, at hiniling ko sa kanya na ipakita sa akin kung ano ang dapat kong gawin. Nakatulog ako at nagkaroon ng kakaibang panaginip: para bang nasa bahay ni Ama Pedro si Ama at naghahanda na siyang umalis. Gusto kong lumapit sa kanya para itanong kung ano ang dapat kong gawin, pero naunahan ako ng isang babae na may sarili niyang tanong. Kumausap ang babae sa kanya, pagkatapos ay umalis, ngunit sa hindi ko alam na dahilan ay hindi ko nilapitan si Ama; samantala, binuksan niya ang tarangkahan, lumabas at naglakad sa kahabaan ng Vesennij Lane patungo sa bahay kung saan nakatira ang mga madre. Nakarating siya sa tarangkahan nila, binuksan ito at naglaho. Bumalik ako sa bahay ni Padre Peter, at naroon nakaupo si Ina Anastasia; kaya itinanong ko sa kanya: "Ina, tinanong ako ni Padre Alexander kung gusto kong mag-aral sa Seminario Teolohikal." Tinitigan ako nang mabuti ni Ina at sinabi: "At ano ang gusto mo—maging masaya rito, at doon din?"

At nang magkaroon ako ng panaginip na ito – alas kwatro ng madaling araw – nagising ko ang lahat sa bahay at ikinuwento ko ito sa kanila; ganoon kalalim ang naging epekto nito sa akin.

Kinabukasan ng umaga, pumunta ako sa Mikhailovka at ikinuwento ko kay Ina Anastasia ang lahat ng nangyari, at siya naman ay sumagot: "O sige," – na may matinding diyalektong probinsyano – "puntahan mo si Ina Agnia," – at pinadala niya ako sa isa pang matandang madre. Pinakinggan niya ako at sinabi: 'Hindi, sa totoo lang, wala akong alam; nasa kay Ina Anastasia ang magpasya.' Nakikita mo, ganoon ang kababaang-loob ng mga dakilang tao, kapag iniwas nila sa kanilang sarili ang mga bagay. At ganoon din ang yumaong Pari. Madalas naming siya hinihahatid palabas ng simbahan papunta sa kanyang silid, at may isang tao sa daan ang magtatanong: 'Ama, may sakit ang anak kong babae, o may sakit ang asawa ko.' – 'Bakit hindi ka pumunta,' sasabihin niya, 'sa doktor; nandoon si Olga Fyodorovna, siya ang magpapayo sa iyo.' Siya mismo ang nanalangin at nag-alok ng tulong, ngunit ipinapasa niya ang usapin sa iba. Ganoon lang, ipinapasa ng mga matatandang madre ang mga tao sa isa't isa, parang bola ng football. Bumalik ako kay Ina Anastasia: 'Ina,' sabi ko, 'pinadala na naman ako ni Ina Agnia sa iyo.' – "Sige," sabi niya, "(at sa mismong sandaling iyon, si Ama Innokenty (Prosvirnin), na estudyante pa sa Akademiyang Teolohikal, ay nandoon pala dahil bumisita sa puntod ni Ama), 'ikaw, doon, pumunta ka sa puntod ni Ama, maghagis ka ng kapalaran at magdasal ka. 'Ilagay mo ito, at hayaang kunin niya.'

At maaga sa umaga, bago sumikat ang araw, pumunta kami sa puntod, tahimik na nanalangin, inilagay namin ang aming mga handog, at kinuha ni Ama Innokenty (na si Anatoly Ivanovich pa noon) ang kapalit – at natanggap niya ang pagpapala ng Diyos na pumasok sa Seminario. Ganito ako napunta sa Seminario. At nang ako'y naging estudyante na, ininterpret ko ang panaginip na iyon; sa totoo lang, habang kasama ko si Ama, wala akong ibang naiisip; kuntento ako. Tulad ng sinabi ng mga Apostol noong araw ng Pagbabagong-anyo: 'Mabuti para sa amin na narito kami: gumawa tayo ng tatlong tolda, isa para sa Iyo, isa para kay Moises, at isa para kay Elias; hindi na namin kailangan pa ng iba, sapagkat sapat na para sa amin na makasama Ka.' Kaya mabuti rin iyon para sa akin, at hindi ko na inisip pa ulit. Hindi ko alam kung paano ilahad ito sa salita – ito ay isang bagay na kailangan mong maranasan. Maganda lang ang pakiramdam sa loob, at hindi mo masabi sa puso mo kung ano ang gagawin... At hindi ako nagtanong ng anumang bagay kay Ama, kaya wala rin siyang sinabi sa akin. At nang ako'y mag-aaral na sa Teolohikal na Seminario, maraming pagdiriwang sa Lavra, iba't ibang forum, at naroon ang Konseho – ang halalan ni Patriarka Pimen – ako ay direktang kalahok – isang espesyal na sugo sa Konseho. Ngunit hindi ko naramdaman ang atmosperang espiritwal, ang biyayang espiritwal, kung baga, ang kapanatagan ng isip na naramdaman ko noong ako'y binata pa at kasama ko si Ama. Mukhang sa dami ng mga obispo at sa pagiging solemn at magara ng lahat, walang duda na mabuti ang lahat ng ito, ngunit iba ito... Ang katahimikan, ang kapanatagan ng isip na naramdaman ko sa presensya ni Ama, ay wala na roon.

Sa aming simbahan, may ilang tradisyon na ipinakilala ni Ama dito, ayon sa kaugalyang minana niya mula sa Optina. Halimbawa, tuwing Linggo ng Trinidad sa buong Rusya ay nagsisilbi ang mga pari nang nakasuot ng berdeng kasuotan, samantalang sa aming simbahan ay puti ang kasuotan. Ipinaliwanag ni Ama na ang berdeng kasuotang pang-okasyon sa pagdiriwang na ito ay sumasagisag sa saganang luntiang tanawin ng kalikasan, samantalang ang mga puti naman ay sumasagisag sa Banal na Espiritu. Sa madaling salita, binigyang-diin ang espiritwal na aspeto ng pagdiriwang. Pagkatapos, sa patronal na pagdiriwang ng Kapangangan ng Pinakabanal na Ina ng Diyos, hindi kami nagsusuot ng asul na kasuotan kundi, alinsunod sa kadakilaan ng pagdiriwang na ito, ng gintong kasuotan. Iyon din ay pagpapala ng Ama. "Ang Iyong Kapanganakan, O Birheng Ina ng Diyos, ay isang kagalakan na ipahayag sa buong sansinukob: sapagkat mula sa Iyo sumikat ang Araw ng Katuwiran, si Cristo na aming Diyos...", ibig sabihin, dito ay nahahayag ang simula ng ating kaligtasan; ang araw na ito ay nagdadala sa Ina ng Liwanag sa mundo. Ganito mismo ang pagkaunawa ng Ama sa kapistahang ito mula sa teolohikal na pananaw.

Naalala ko na ang yumaong Metropolitan Joseph ay dumalaw, kasama si Fr. Stefan Teodorovich, na kaniyang kalihim noon. Kaya nang makita ni Fr. Stefan na inihahanda ang dilaw na kasuotang pang-misa, siya ay tutol: "Ano ang inihahanda ninyo diyan? Bakit? Ito ay pista ng Ina ng Diyos; nagsusuot ng asul na kasuotang pang-misa ang Kanyang Kagalang-galang, ngunit kayo ay naghahanda ng dilaw?" At iniulat nila ito sa Kanyang Kagalang-galang, ngunit hindi siya tumutol." – "Kung ganoon nga," wika niya, "gawin natin." Nagdiwang ang Kanyang Kagalang-galang na nakasuot ng asul na kasuotan, samantalang ang lahat ng iba ay nakasuot ng ginto. Parehong pinalamutian ng ginto ang altar at ang buong simbahan.

Ang Pag-akyat ng Panginoon ang nagmamarka ng kasukdulan ng plano ng Diyos para sa kaligtasan ng sangkatauhan. Sa Pag-akyat, palagi kaming nagkakaroon ng prusisyon at isang sama-samang kainan. Ito rin ay dahil noong Pag-akyat noong 1955 namin natanggap ang pahintulot na buksan ang simbahan. Sa Araw ng Pag-akyat, laging may hapag-kainan na inihahanda sa bakuran ng simbahan, at sinumang nais sumali – hanggang limang daang parokiano – ay nakikisalo sa pagkain. At sa araw ng paggunita sa ating Ama, palagi kaming nagdaraos ng serbisyong paggunita, isang Misa para sa mga Yumao, at isang serbisyong paggunita sa kanyang puntod. Sa araw na ito, may pagkain din para sa lahat. At tulad ng palaging pagtulong ng ating Ama sa lahat – pagbibigay ng pera at pagbibigay ng lahat ng kanyang mayroon – gayon din naman, ngayon ay sinisikap naming magbigay ng isang bagay sa isang tao sa araw ng paggunita sa ating Ama. Tulad ng pagpapakita ng awa ng ating Ama sa atin, gayon din ang sinisikap naming gawin sa abot ng aming makakaya.

Pagkatapos, tuwing Linggo sa panahon ng hindi pag-aayuno, lahat ay nagsusuot ng gintong o dilaw na kasuotang pang-sermon; dito, nagsusuot kami ng madilim na burgundy. Hindi pula, tulad ng sa Pasko ng Pagkabuhay, kundi madilim na burgundy. Ito rin ay isang biyaya mula sa Ama. Samantalang sa panahon ng Kwaresma sa Moscow, nagsusuot ng kulay lila o ginto na kasuotang pang-sermon tuwing Linggo, dito palagi kaming nagsusuot ng berde.

Sa koro, dati kaming kumakanta sa istilong Optina. Ngunit iilan na lamang ang natitirang matatandang kantór, at kaunti na rin ang nalikás na lumang pag-awit; gayunpaman, sinisikap naming pangalagaan ang natitira.

May iba pang mga kaugalian din. Halimbawa, tuwing Sabado sa Banal na Pagbabanté, nananatili ang Ebanghelyo sa harap ng ambo hanggang sa Dakilang Doxolohiya, at sa 'At ngayo'y: Pinakabiyaya Ka, O Birheng Ina ng Diyos...' lamang namin dinadala ang Ebanghelyo sa santuwaryo.

Binabasa ng pari ang Maliit na Kompletino sa gabi, samantalang sa umaga, bago ang Liturhiya, binabasa ang mga panalangin sa umaga at dalawang akathist. Gayundin, sa mga araw bago at pagkatapos ng isang pista, binabasa namin ang Triodion sa Munting Kompletino; sa 'Mapalad ang...', palagi naming binabasa mula sa ika-anim na ode ng kanon para sa mga martir. Sinikap ng pari na isagawa ang mga seremonya alinsunod sa mga regulasyong liturhikal.

Dahil sa pagsisikap ng ating parokya, natapos na ang pagtatayo ng isang bagong katedral na may tatlong altar. Ang pangunahing kapilya nito, tulad ng Banal na Vvedenskaya Optina Hermitage, ay inialay bilang parangal sa Pagpasok ng Pinakabanal na Theotokos sa Templo; ang kapilya sa kanan ay ipinangalan sa karangalan ng Kagalang-galang Sebastian ng Karaganda, at ang sa kaliwa naman ay sa karangalan nina San Cosmas at San Damian, mga manggagamot na hindi kumukuha ng bayad at tagapaghimala, na siyang pinag-alayang dambana sa sariling bayan ng Nakatatanda sa rehiyon ng Oryol.

Ang katedral natin ay itinayo ayon sa mga klasikong prinsipyo, at ang pundasyon nito ay kahawig ng hugis ng Arka ni Noah. May kabuuang kapasidad itong 1,200 katao, taas na hanggang labinlimang metro, at ang pinakamataas na bahagi ng kupula ay tatlumpung metro [Sa isang paligsahan na ginanap sa Minsk noong 1994 para sa mga disenyo ng simbahan na itatayo sa buong teritoryo ng dating USSR, nanalo sa unang gantimpala ang disenyo para sa Simbahan ng Banal na Paghahain sa Karaganda.].

Ang batong pundasyon ng katedral ay inilagtag noong ika-14 ng Hulyo 1991, sa pista nina San Cosmas at San Damian na mga hindi nag-iingatan, at eksaktong apat na taon pagkatapos, noong Hulyo 1995, sa isang pagbisita sa Kazakhstan ni Kanyang Kabanalan Alexy II, Patriyarka ng Moscow at ng buong Rusya (ito ang kauna-unahang pagbisita ng isang Patriyarka ng Rusya sa lupain ng Kazakhstan sa buong kasaysayan ng Simbahang Orthodox ng Rusya), sa plasa sa tabi ng mga pader ng katedral-palasyong naitayo na, pinangunahan ng Kanyang Kabanalan ang isang pagdiriwang-pag-alala para sa napakaraming biktima ng Karlag; at pagkatapos ng pagdiriwang, sa pagkabigla ng lahat, nagmaneho siya papunta sa liblib na Sementeryo ng Mikhailovskoye sa puntod ng Matanda—na mahal ng lahat—bilang sentro ng espirituwal na kailaliman ng walang hanggang kapatagan ng Kazakh.

Walang duda na, sa probidensya ng Diyos, nagkaroon ng pagtitipon sa libingan ng Nakatatanda ang mga kinatawan mula sa lahat ng antas ng pamumuhay at lahat ng antas ng espirituwal na hirarkiya. Naghandog ng panalangin sa trono ng Panginoon ang Patriarka, mga obispo, klero, mga pinuno ng rehiyonal at panlunsod na administrasyon, ang mga espirituwal na anak ng Ama, at ang buong Ortodoksong komunidad ng Karaganda para sa kapayapaan sa Lungsod ng mga Matuwid ng Nakatatanda—isang pigura na minahal at hindi malilimutan ng ilan, ngunit halos hindi kilala ng iba. Pinisan niya silang lahat, bilang isang makalangit na

tagapamagitan na may pusong puno ng habag, bilang isang taong nagluluksa at nananalangin para sa sangkatauhan.

Mga alaala ni Nanak Sevastian, ang kanyang mga aral, na naitala ng kanyang mga espirituwal na anak

Tungkol sa panalangin

Nagsalita ang Ama tungkol sa panalangin: "Maaaring manalangin kahit saan, kahit anong oras: nakatayo, nakaupo, nakahiga, habang nagtatrabaho, habang naglalakbay. Ang pag-uusap lamang sa simbahan ang kasalanan."

Mahigpit niyang pinapagalitan ang mga nagsasalita sa simbahan habang isinasagawa ang serbisyo, lalo na ang mga monastiko. Minsan, lumalabas pa siya ng santuwaryo habang nakasuot pa ng kasuotan ng paglilingkod upang sila'y punahin.

Paulit-ulit niyang pinaalalahanan ang mga tao na kapag sumasakay sa bus, eroplano, kotse, atbp., dapat tahimik na magkrus nang hindi tumitingin sa sinuman, kahit na may iba pang tumatawa. Para sa kapakanan ng isa, dalawa, o tatlong mananampalataya, maaaring mailigtas din ang iba mula sa nalalapit na kapahamakan. Isang halimbawa nito ang sumusunod: isang gabi pagkatapos ng serbisyo, ilang babae mula sa isang malayong nayon ang papauwi na sakay ng bus. Ang pari, habang binabasbasan sila, ay matagal na nanalangin sa harap ng ikon ng Banal na Trinidad, at napansin ito ng lahat. At ano ang nangyari? Sa daan, habang pababa ang bus sa isang tulay na bumababa, napansin ng drayber ang isang itim na bagay sa unahan ng kalsada at nagpreno nang napakabilis kaya't nabaliktad ang bus mula sa tulay papunta sa lupa, bago muling tumayo. Nangyari ang lahat nang napakabilis kaya hindi na nagkaroon ng pagkakataon ang mga pasahero na maunawaan kung ano ang nangyayari o kung ano ang nangyari sa kanila. Lahat ay buhay at walang pinsala, maliban sa isang dalaga at sa konduktor na nagtamo ng magagaan na pasa.

Napansin ng mga madre na nakatira kasama si Ama nang higit sa isang pagkakataon kung paano bigla siyang lalapit sa banal na sulok at magsisimulang manalangin nang tahimik. Ito ay senyales na may panalangin para sa tulong na nakarating sa kanya mula sa malayong lugar. Lalo pang lilitaw ang kahulugan nito sa huli. Halimbawa, apat na libong kilometro mula sa Karaganda, sa lungsod ng Tambov, isang dalagang pauwi nang huli mula sa trabaho ay hinahabol ng isang lalaki, at siya ay sumigaw: 'Ama, ilitas mo ako!' At siya ay nailigtas ng mga mabubuting tao.

Tungkol sa tanda ng krus, napansin ni Ama: "Ang tanda ng krus ay dapat gawin nang tama, nang may takot sa Diyos at may pananampalataya, hindi basta-basta pag-uga ng kamay. At pagkatapos ay dapat yumuko; doon lamang ito nagkakaroon ng kapangyarihan."

Tungkol sa kababaang-loob, kayabangan at pananampalataya

Madalas kaming pinaalalahanan ng Pari na patawarin ang isa't isa sa mga pagkakasala at huwag magtanim ng sama ng loob, na sinasabing: "Ang Diyos ay lumalaban sa mga mayabang, ngunit nagkakaloob ng biyaya sa mga mapagkumbaba." At tungkol sa mga mayabang: "Ang isang ligaw na kabayo ay bumabagsak sa malalim na hukay." At may mga pagkakataon na, dahil sa kapalaluan, kawalang-sunod o pagmamataas, ang mga tao ay nahulog sa kasalanan at hinarap ang tukso.

Isa sa mga batang babae sa koro na nagngangalang Alexandra, na kumanta sa simbahan ng pari, ay biglang naramdaman na ang kanyang malakas at magandang tinig ay 'sumabog' nang matalim at matingkad. At siya ay naging mayabang – naging hambog, nagsimulang ipagmayabang ang kanyang tinig at hamakin ang iba. Marahang pinagalitan siya ng ating mga ina, at lalo na ni Ina Varvara, ngunit hindi sila pinansin ni Shura. Isang gabi ng Pasko ng Pagkabuhay, pinadala siya ni Ama Sebastian, kasama ng iba, upang kumanta sa serbisyong Matins ng Pasko ng Pagkabuhay sa kapilya, dahil hindi kayang maglaman ng buong kongregasyon ang simbahan at ginaganap din ang serbisyo sa kapilya sa bakuran. Ngunit mariing tumanggi si Shura na pumunta. Nagulat ang lahat sa pagtanggì niya at pinayuhan siyang sundin si Ama. Ngunit hindi makinig si Shura. Pagkatapos ay mahigpit na nagsabi si Ama: "Shura, huwag kang maging mayabang; aalisin ng Diyos ang boses mo at hindi ka na makakakanta pa!" Napatunayan na tama ang sinabi ni Ama! Hindi nagtagal, nagkasakit siya, na-ospital, at nang makauwi, hindi na siya makakanta – nawala ang boses niya. Nanghinayang

nang husto ang pari at ang lahat ng nakapaligid kay Shura, ngunit hindi na muling bumalik ang kanyang kalusugan at ang kanyang boses.

Ngunit sa mga payak at mapagkumbabang tao, sa pamamagitan ng mga panalangin ng pari, gumawa ang Panginoon ng mga himala. Isang dalaga ang nagkaroon ng karamdaman sa mata mula pagkabata (namaga ang kanyang mga mata at tila tuluyan nang lumaki nang husto). Tinanggihan siyang gamutin ng mga doktor. Lumapit siya kay Pari, na nagbless ng isang prayer service kasama ang pagpapala ng tubig na gaganapin sa harap ng icon ng Sorrowful Mother of God, at inutusan siyang hugasan ang kanyang mga mata ng banal na tubig. At, sa tuwa ng lahat, nawala ang pamamaga, nabuksan ang kanyang mga mata, at nakita niya muli tulad ng dati.

Yaong mga dumarating nang may kababaang-loob at pananampalataya na ang Diyos, sa pamamagitan ng mga panalangin ng Ama, ay tutulong sa kanila sa kanilang mga usapin, ay mas madali niyang tinatanggap at sinasabihan ng mga salitang makabubuti para sa kanila. Ngunit yaong mga dumarating nang walang takot sa Diyos at walang pananampalataya, dahil lamang sa kuryosidad o walang-saysay na usapan, ay hindi niya tinatanggap, at mariing sinasabi: "Wala akong alam; isang makasalanan, maysakit, at analfabetang tao lamang ako, katulad ng lahat. Isa ba akong clairvoyant, o ano?" "Mayroon kayong sarili ninyong mga pari," sasabihin niya kung ang mga tao ay mula sa ibang parokya sa malapit.

Noong isang beses, habang pinag-uusapan ang ugali ng mga tao, sinabi ni Padre—at itinuro pa: "Ang mga taong ito ay hindi dapat guluhin; dahil sa kanilang kayabangan, hindi nila matiis ang kahit isang puna o saway. Ngunit ang iba, dahil sa kanilang kababaang-loob, ay maaari."

Minsan, mahinahon niyang pinapagalitan ang isang tao sa harap ng lahat (minsan kahit ang walang sala, ngunit mapagkumbaba at matiisin), upang magising ang budhi ng mga hindi mo direktang mapagsabihan tungkol sa kanilang mga kasalanan at kakulangan. Hindi niya mismo sinisisi o inihahayag ang mga ganitong tao, ni inutusan man ang iba na gawin iyon; naghihintay siya, matiisin, at nanalangin hanggang sa mapagtanto ng tao ang kanilang pagkakamali at lumapit nang may pagsisisi sa Diyos at sa kanilang espirituwal na ama.

Pinapapababa niya ang mga mas matatag sa espiritu sa harap ng lahat, tinatanggalan sila ng kayabangan at espirituwal na pagmamataas (na sa pagkakaroon nito, kahit ang mabubuting gawa ay hindi nakapagpapakinabang sa kaluluwa, at ang tao mismo ay maaaring mapahamak magpakailanman). Ang mga nakakaintindi rito ay nagagalak sa ganitong paglilinis at agad na humihingi ng kapatawaran at ng mga panalangin para sa kanilang pagwawasto.

May mga pagkakataon na pinapagawa ni Ama sa mga nakatatanda na humingi ng tawad sa mga nakababatang kapatid; pinapababa niya ang loob ng mga napagkamalian, habang ipinagtatanggol ang mga nagkasala. Nasa gawaing ito ang espirituwal na karunungan. At nauunawaan ito ng mga may karanasan kaya hindi sila nagdamdam.

Pinahahalagahan ng Ama kapag unti-unting napagtanto ng isang tao ang kanyang sariling mga kakulangan, kahinaan, at bisyo. At, sa halip na umasa sa sarili, humiling sa Diyos ng tulong, ng kaligtasan mula rito, at ng awa. At, nang magsisi, tinanggap ng tao mula sa Diyos ang kanyang hiningi, tinatanggap ito nang may kababaang-loob at pasasalamat.

Kapag may lumapit sa kanya na may reklamo tungkol sa kapitbahay, lalo na dahil sa inggit o selos, talo ka na. Magbibigay siya ng isang pagsubok at aral na nakapababa ng loob, at magrereseta ng gayong espirituwal na gamot, na hindi ka na matutuwa, at hindi mo na gugustuhing magreklamo muli. Sinikap ng Ama na tuluyang puksain ang ganitong mga reklamo sa lahat, na para bang isang espirituwal na karamdaman.

Minsan, napakatalino niyang hinaharap ang mga mapanyira at mapanlait: pinaparusahan niya ang mga napanira nang mas mabigat kaysa sa inaasahan ng mapanyira, upang magkaroon ng hiya ang huli at tumigil sa paninira sa kapwa.

Ngunit tuwing may lalapit kay Ama na may lihim na galit sa kapwa, na nagnanais ng proteksyon mula sa kanya, upang ipagtanggol ang sarili at paratangan ang kapwa, sa halip na magbigay ng proteksyon, sasawayin sila ni Ama sa harap ng lahat at papababaan ang kanilang sarili dahil sa kanilang mayabang na mga kaisipan at gawa.

Sa pagkakaroon ng mga paglabag o hindi pagkakaunawaan, tinuruan niya silang humingi ng kapatawaran sa isa't isa at huwag magtanim ng sama ng loob, lalo na bago tumanggap ng Banal na Komunyon. At binanggit niya ang kilalang halimbawa ng dalawang magkapatid – sina Tito at Evagrius.

Minsan ay itinuturo niya kung kanino at sa anong anyo nagpapakita ang kapalaluan (ang ugat ng lahat ng kasalanan): sa ilan ay sa kanilang paglalakad, sa iba naman ay sa kanilang tinig, samantalang sa iba ay

nakatago ang espiritwal na kapalaluan – na siyang pinakamapanganib at nakasasama para sa isang tao, at dapat kilalanin at ihayag sa sariling espiritwal na ama. Ang Panginoon lamang, sa pamamagitan ng mga panalangin ng espirituwal na ama, ang maghahayag ng lahat ng nakatagong sulok ng kaluluwang pantao kasama ang lahat ng liko-liko nito, at lahat ng ahas na nakapagtatago rito ay lalabas, sa pagkamangha at pangamba ng sarili at ng iba.

"Ang bawat tao ay may kanya-kanyang pamamaraan. Ang maaaring masabing makabuti para sa isa ay maaaring makasama sa iba." Madalas niyang sinasabi: "Magtimpi kayo sa mga kahinaan at kapintasan ng isa't isa – doon nakasalalay ang kaligtasan. Ang apoy ay hindi pinapatay ng apoy, kundi ng tubig. At ang kasamaan ay napagtatagumpayan ng pag-ibig!"

Kapag may dalawang dalaga, o dalawang matandang babaeng mayaman, na nagsamang manirahan nang walang pagpapala, kung minsan ay sasabihin ni Ama: "Mas mabuti pa para sa isang matandang babaeng mayaman na kumuha ng mas batang dalaga o biyuda na magtatrabaho at aalagaan siya, susunod sa kanya, at matututo ng lahat ng mabuti." Hindi niya talaga binasbasan ang mga kabataang magkasama. At ang mga magkasama ay hindi nagkakasundo, dahil walang gustong sumuko sa isa't isa, at wala silang natutunang mabuti. Ngunit hindi rin niya binasbasan ang sinumang nag-iisa, lalo na ang mga mayabang at matigas ang ulo. Itinuro niya ang panganib ng ganitong pamumuhay. Binigay niya ang halimbawa ng isang makinang na pako na nauupos dahil sa pagkatapak-tapak sa hagdanan. Ang isa pa, na kalawangin, ay nakatambay sa isang sulok at walang humahawak dito. At idinagdag niya ang kasabihan: "Ang mga magkasama ay nagkakiskisan – at silang lahat ay maliligtas."

Tungkol sa pagmamalaki, kayabangan at tiwala sa sarili, binanggit niya ang isang parabula mula sa mga Nakatatanda ng Optina: "Sa isang mainit na araw ng tag-init, lumilipad ang isang salaginto, kumikling: 'Akin ang mga bukid, akin ang mga parang, akin ang mga gubat...' Ngunit biglang humampas ang hangin, bumuhos ang ulan, at nagtago ang salaginto sa ilalim ng isang dahon, humihikbi nang kaawa-awa: 'Huwag mo akong itulak!'"

Isang babaeng may karamdaman sa pag-iisip ang nanlait sa Ama sa harap ng lahat, pinagmumura siya at ang kanyang kawan, pati na rin ang mga nag-aalaga sa kanya. Ngunit kalmadong sumagot ang Ama sa kanya: 'At ano sa palagay mo ang itsura ko? Ganito talaga ako! Sige, humanap ka ng mas mabuti kaysa sa akin!'"

Madalas niyang sinasagot ang tanong na, 'Paano tayo dapat mabuhay?' sa pamamagitan ng mga salita ng Nakatatandang Optina na si Ambrose: 'Ang mabuhay ay hindi magluksa, hindi humatol sa sinuman, hindi makainis sa sinuman, at magpakita ng paggalang sa lahat.'

Sa mga nag-aaway sa kanilang sarili, paminsan-minsan niyang sinasabi, na binabanggit ang parehong mga nakatatanda ng Optina: 'Magkuskos kayo sa isa't isa, at maliligtas ang lahat!' 'Ang pagtitiis at pagsusumikap ang magwawagi sa lahat.' Tungkol naman sa mga pagtatalo at hindi pagkakaunawaan sa pamilya o sa pagitan ng mga indibidwal, tinatawag niya itong: 'Ludhâ ng kaaway.' Nang magkasundo na ang magkaaway, napagtanto nila na totoo nga ito.

Tungkol sa Karamdaman

Sa mga nagrereklamo ng karamdaman, paminsan-minsan niyang sinasabi: 'Umalis ang isa, darating ang iba!' 'Kailangan tayong magdusa; kung hindi, hindi tayo maliligtas. Ang mga karamdaman ay mga biyaya mula sa langit!'"

Upang aliwin ang matatanda at ang maysakit, at ang mga nagluluksa dahil hindi sila nakadalo sa simbahan ng Diyos, sinasabi niya: "Pinagpapala ko kayo upang manalangin nang tahimik sa inyong isipan: 'Panginoon, maawa ka,' 'Diyos ko, maawa ka sa akin na makasalanan.' Didirinig kayo ng Panginoon. Tiisin ninyo ang inyong mga karamdaman nang walang pagrereklamo. Nililinis ng mga karamdaman ang kaluluwa mula sa mga kasalanan."

Sa matatanda, paminsan-minsan niyang sinasagot sila gamit ang mga salita ng propeta David: 'Pitumpung taon, o kung malakas ang isa, walumpung taon; gayunpaman, marami ang kanilang pagod at karamdaman.' Nagkakasakit ang mga bata, ngunit paano ito iiwasan ng matatanda, kung ang katawan, na parang damit, ay napupusod sa paglipas ng panahon."

May iba namang nag-iisip na mapapabuti ang kanilang kalusugan at mapapahaba ang kanilang buhay sa pamamagitan ng pag-inom ng alak at pagkain ng karne. Minsan ay sinasabi ng pari: "Hindi, ang karne ay kapaki-pakinabang lamang para sa malusog na puso at tiyan; kung hindi, ito ay nakasasama lamang. Madaling

matunaw ng may sakit na katawan ang pagkaing mula sa halaman kaya't kapaki-pakinabang ito." At binibigyang-diin niya ang kaniyang sarili bilang halimbawa: sa kabila ng kaniyang maraming karamdaman, hindi siya kumain ng karne, ngunit nabuhay siya nang matagal. At saka niya idinadagdag: "Hindi lamang tinapay ang ikinabubuhay ng tao."

Hinimok kami ni Padre na alagaan ang aming kalusugan. Sa matinding lamig, pinayuhan niya kaming magsuot ng mas makakapal na damit at sapatos, kahit hindi ito uso. "Alagaan ninyo ang inyong kalusugan; ito ay isang biyaya mula sa Diyos. Kasalanan sa Diyos ang abusuhin ang sariling kalusugan."

Sa ilang kabataan, dahil sa mahina nilang pangangatawan, hindi binibigyan ni Padre ng kanyang basbas na ipagpatuloy ang pag-aaral lampas sa ika-sampung baitang. "Matatapos ninyo ang inyong pag-aaral, ngunit mawawalan kayo ng kalusugan. At kung wala kayong kalusugan, anong klaseng manggagawa kayo? Dagdag pa rito, mayroon pang espirituwal na kadiliman – mawawalan ng huling kislap ng Diyos ang inyong kaluluwa!"

Tuwing taglamig, lalo na sa paligid ng kapistahan ng Kapanganahan ni Cristo, hindi niya binibigyan ng basbas ang pagpapaputi ng mga bahay, bilang pangangalaga sa kalusugan ng kanyang mga nasasakupan at sa kanilang mga tahanan laban sa halumigmig. Maglinis na lang nang kaunti – at iyon na iyon. Minsan ay sinasabi niya: "Sa aming monasteryo, tuwing Pasko ng Pagkabuhay lang kami nagpapaputi at naglilinis ng lugar."

Hindi niya inirerekomenda ang paglalakbay sa mga health resort o bakasyunan: "Gamit ang perang iyon, manatili ka na lang kung nasaan ka, magpagamot ka sa bahay, magpahinga, at mas madalas kang pumunta sa simbahan ng Diyos." At sinasabi rin niya: "Magpasalamat sa Diyos sa panahon ng karamdaman!" At sa mga nagrereklamo ng karamdaman, paminsan-minsan niyang sinasabi: "Paano mo inaasahang maliligtas? Walang ibang paraan." "At wala ring sinumang namamana ng dalawang kaharian. Ang sinumang nabubuhay dito para sa laman, naghahanap ng sariling kaluguran habang nakakalimot sa kaluluwa, ay pinagkakaitan ng Kaharian ng Langit."

Maraming pagkakataon na lumalapit ang mga tao kay Ama na may reklamo tungkol sa kanilang karamdaman. Sa isa, sinasabi niya: 'Maysakit din ako. Masakit din sa akin.' At dinaragdagan niya: 'Magsusulit din ito!' At lahat ng iyon ay naglalahô; gumagaling ang tao. Sa iba naman ay sinasabi niya rin ang pareho, ngunit hindi na idinadagdag ang mga salitang 'magsusulit din ito.' Ibig sabihin noon, hindi na ito lilipas.

Sa tuwing may nagkakaroon ng pananakit ng ulo, pinapayuhan sila ng Ama na kumuha ng kaunting langis mula sa lampara sa harap ng ikon na 'Ang Pagputol kay San Juan Bautista' at ipahid ito sa kanilang ulo, pati na rin magdasal kay San Juan Bautista.

May mga pagkakataon na, bilang tugon sa pamanhikayat ng isang tao: 'Pari, ipagdasal ninyo ako, sumasakit ang ngipin ko,' sasagot siya: 'Huwag kang makipagtalo sa iyong mga kapitbahay, mamuhay ka nang payapa, at hindi sasakit ang ngipin mo!'

Tungkol sa ilan na may sakit sa pag-iisip o emosyonal, o sinapupunan, sasabihin ni Padre: 'Ang ilan sa kanila ay gagaling, ang ilan ay paminsan-minsan na mapapaospital, at ang ilan ay mananatiling ganito hanggang sa kanilang kamatayan.' Pinapayapá niya ang ilan sa mga sinapian, hinihikayat silang magtiyaga sa tulong ng Diyos: '...at magiging parang mga martir kayo; makakapasok kayo sa Kaharian ng Langit nang hindi dumaranas ng paghihirap.'

Nangyayari na may magkasakit, mahiga sa bahay at mag-isip: 'Kung sana'y makapagpadala ang Ama ng kahit sino para dalhan ako ng kahit isang biskwit lang! Agad akong gagaling.' At ano ang nangyari? Hindi nagtagal, may darating na may dalang munting regalo mula sa Ama, na labis na ikinatuwa ng maysakit. At agad silang gumagaan ang pakiramdam.

Minsan ay sinasabi niya: "Bakit ang ilan ay nagdurusa, nagkakasakit, at sumasailalim sa kalungkutan, sama ng loob, at iba pa halos buong buhay nila? Dahil sa mga kasalanan ng kanilang mga magulang at mga ninuno. Ang mga nagdurusa ay iniaalay bilang buhay na handog upang magbayad-sala para sa mga kasalanan ng kanilang mga magulang at mga ninuno."

Tungkol sa Pag-aalaga sa Maysakit at sa Habag

Hinimok kami ni Ama na huwag kalimutan ang mga nagdurusa at ang mga maysakit, lalo na ang mga nasa ospital, at maging sensitibo at maawain sa kanila – sapagkat maaari rin tayong mapunta sa kanilang kalagayan balang araw. Pinagpala niya ang maraming kabataang babae na magtrabaho sa mga ospital. "Kahit

ang pinakamatarik na puso, kapag nakita ang ganitong mga naghihirap, ay maaaring lumambot at maging maawain at mapagkalinga sa kapwa. Nakasalalay dito ang kaligtasan ng kaluluwa."

Tungkol naman sa mga naiinggit sa mayayaman, madalas niya silang isinasama sa kanyang paglilibot upang bisitahin ang mga pinakamahirap na biyuda na may mga anak, na nakatira sa mga hukay sa ilalim ng lupa. At sinasabi niya: "Tingnan ninyo kung paano nabubuhay ang mga tao! Ngunit gusto ninyong tumingin sa magagarang bahay at sa mga nabubuhay sa kayamanan, at manghinayang sa mga bagay na hindi nagbibigay ng kaligtasan. Narito ang kaligtasan! Diyan nakatago ang paaralan ng habag at mabubuting gawa! Upang tuluyang mawala ang inggit, dapat titigan ang mga namumuhay nang mas masahol kaysa sa iyo; doon magkakaroon ng kapayapaan sa kaluluwa, hindi kaguluhan. At titigil ka nang mang-inggit."

Tungkol sa mga benepisyo ng hindi pagmamay-ari, binanggit ni Ama ang halimbawa ng isang pari na kakilala niya, na nang siya ay mamatay, ay walang iniwan: ni pera ni mga ari-arian. "Kahanga-hanga! Kay dali mamatay kapag walang labis-labis! At magkakaroon ng kanlungan sa Kaharian ng Langit."

Dahil ang Pari mismo ay maawain at mahabagin sa mga maysakit at mahihirap, tinuruan niya ang iba na gawin din ang gayon: "Narito ang ating kaligtasan." "Kung ikaw mismo ay hindi nagpapakita ng awa sa iyong kapwa at, higit pa rito, ay hindi nagpapatawad, paano mo hihingin sa Panginoon ang awa at kapatawaran para sa iyong sarili?"

Ngunit hindi nagbigay ng limos ang Ama nang walang dahilan, at hindi rin siya nagbabala sa iba nang walang sangkan. Lalo niyang iniwasan ang mga lasing. Hindi niya inaprubahan ang kuriputan o ang hindi kailangang pagiging magarbong paggasta. "Sa lahat ng bagay, magkaroon ng balanse."

May mga pagkakataon din na ang mga nag-aalaga sa maysakit na kamag-anak ay nagsisimulang mapagod sa kanila, ginagamot sila nang malupit at pinapaiyak. At kahit na nakatira pa sila nang malayo kay Padre, nararamdaman niya ito sa kanyang espiritu at bigla na lang siyang lumilitaw sa bahay ng pamilyang iyon. Aaliwin niya ang mga maysakit at ang mga naagrabyado, pagkasunduin ang lahat, at ipagdarasal na sana'y ipagkaloob ng Panginoon ang pasensya at pag-ibig sa mga maysakit at sa kanilang mga tagapag-alaga, para sa kaligtasan ng kanilang mga kaluluwa.

Tungkol sa Banal na Komunyon at Pag-aayuno

Mahigpit niyang pinapagalitan ang mga nag-aayuno nang kusang-loob, nang walang pagpapala niya, bago tumanggap ng Banal na Komunyon (ibig sabihin, ang pag-iwas sa pagkain nang isa, dalawa, o tatlong araw). Hindi niya pinapayagang tumanggap ng Banal na Komunyon ang mga taong iyon. Ngunit para sa mga mahina at may karamdaman, binasbasan pa niya silang uminom ng isang tasa ng mainit na tubig at kumain ng kaunting piraso ng tinapay isang gabi bago ang Komunyon, upang hindi sila lumahoy o magkasakit pagsapit ng umaga.

Para sa mga may mahina o may sakit na tiyan o бага, pinayagan niya, habang nag-aayuno pagkatapos matanggap ang Banal na Misteryo, na uminom ng gatas o tsaa na may gatas bilang lunas. Ngunit pagkatapos, dapat nilang sabihin sa pari sa kumpisal na pinayagan niya ito dahil sa sakit at kahinaan, at humingi ng kapatawaran sa Diyos.

Mahigpit na pinaaalalahanan ng Pari ang mga matatandang madre na, habang naninirahan sa mundo, ay kumain ng karne sa kanilang mga pagkain na labag sa patakaran ng kumbento (kung kailan, sa ganoong edad, kahit ang pagkain sa Kwaresma ay dapat kainin nang katamtaman). Si , gayunpaman, ay hindi ipinagbawal sa mga kabataan ang pagkain ng karne hanggang sa isang tiyak na edad, at unti-unti silang inihinto rito. Pinahahalagahan ng Ama ang katamtaman sa lahat ng bagay.

Madalas niyang sinasabi: "Kung hindi ninyo sinusunod ang pag-aayuno nang walang mabuting dahilan, darating ang panahon na kayo'y magkakasakit. At noon kayo'y mag-aayuno hindi sa kusang-loob ninyo. Ipapahintulot ito ng Panginoon bilang parusa sa inyong mga kasalanan."

Nagpahayag siya ng pagsisisi para sa mga bihirang dumalo sa simbahan, at bihirang tumanggap o hindi kailanman tumanggap ng Banal na Komunyon (lalo na ang mga matatanda). Bilang halimbawa, tinuro niya ang mga nakatira malapit sa simbahan: "Uupo sila sa bangko sa buong serbisyo, pero hindi sila papasok sa simbahan, kahit na tinatawag nila ang kanilang sarili na mga Kristiyano! Ang ibang tao naman, na nakatira nang malayo sa simbahan, ilang kilometro ang layo, ay nagkakaroon ng oras na pumunta sa simbahan tuwing pista at nananalangin para sa kaligtasan ng kanilang mga kaluluwa." Nagreklamo rin siya na kakaunti ang mga lalaking dumadalo sa simbahan: "Halos puro babae lang; nasaan ang mga lalaki?" Minsan may magsasabi: "Mas marami ang tao sa simbahan ngayong taon!" Sasagot naman siya: "Hindi sila taga-rito, bisita lang. Sa

aming Bayang Bagong-Tatag, gaya ng dati na walang pumupunta, ganoon pa rin ngayon, maliban sa ilang babae."

Minsan tuwing Kwaresma, may magsasabi: "Maraming tao ang kumukumpisal ngayon." At sasagot siya: "Marami ang kumukumpisal, pero iilan lamang ang tunay na nakatanggap nito."

Hindi dapat ipagmaragul ng sinuman ang mga regular na tumatanggap ng Banal na Komunyon, at hindi rin dapat mawalan ng pag-asa sa mga hindi makagawa nito dahil sa ilang mga pangyayari. Minsan, sa mismong sandali ng kamatayan lamang nagkakaroon ang isang tao ng pagkakataong makatanggap ng Banal na Komunyon para sa kaligtasan ng kanyang kaluluwa.

Madalas niyang sinasabi: "Hindi ang simula ang mahalaga, ni ang gitna, kundi ang wakas." At nagbigay siya ng maraming nakapagtuturong halimbawa ng mga taong, sa simula ng kanilang espirituwal na paglalakbay, masigasig na nagsisimula sa panalangin, pag-aayuno, at iba pa—kahit walang basbas—ngunit kalaunan ay nawawala ang kanilang sigla at iniwan ang landas na iyon. Ang iba naman ay nagpapatuloy nang katamtaman, na may pagtitiyaga at pasensya, at nalalampasan ang lahat ng iba. Pinahahalagahan ng pari ang katamtaman sa lahat ng bagay at sinasabi niya: "Lahat ng mga Banal na Ama ay naglakad sa kaharian na landas." 'Ang sinumang unti-unting sumusulong mula pa sa simula, hindi tumatalon mula sa unang baitang patungo sa dalawa o tatlo, kundi matatag na lumilipat mula sa isa patungo sa susunod nang walang pagmamadali hanggang sa wakas, ay maliligtas.'

"Ang katamtaman, pagpipigil sa sarili, paghuhusga, pagiging napapanahon at unti-unting pag-usad ay kapaki-pakinabang sa lahat at sa lahat ng bagay." May mga pagkakataon na, dahil sa kamangmangan, ang ilang bagong dating ay lumalapit sa Banal na Kális nang hindi pa nakapagkumpisal. Agad na tanungin ng Pari nang mahigpit, "Nakumpisal ka na ba?" at hindi niya sila papayagang makatanggap ng Komunyon. At pagkatapos ng seremonya, ipinaliwanag niya nang lubusan sa taong iyon kung paano dapat maghanda sa pagtanggap ng Banal na Misteryo. Lalo siyang naging mahigpit sa mga dumarating nang huli sa seremonya nang walang wastong dahilan at igigiit na ikumpisal at bigyan sila ng Komunyon nang hindi naghahanda nang maayos, samantalang malusog naman sila. 'Ang mga maysakit lamang ang maaaring tumanggap ng Komunyon, ngunit malusog kayo at marami kayong kasalananang pananagutan. Hindi ba talaga kayo makahanap ng oras para ihanda ang inyong sarili, para linisin ang inyong sarili sa pamamagitan ng pagsisisi, para makarating sa simbahan nang nasa oras, para makinig sa mga panuto sa liturhiya at sa seremonya, at, matapos magkumpisal, para lumapit sa kopa nang may takot sa Diyos!' At hindi niya pinapayagan ang mga taong ganoon na tumanggap ng Komunyon. Idinadagdag pa niya: "Ang paglapit sa kalis ng Banal na Misteryo ay hindi kapareho ng paglapit sa mesa para sa mangkok ng sopas o tasa ng tsaa."

Labis siyang naiinis sa mga pasyenteng iyon o sa kanilang mga kamag-anak na tumatawag ng pari upang ipagkaloob ang Banal na Misteryo kahit na hindi na nga makapagsalita ang pasyente at nawalan na ng malay. Sa ilang kaso, ang mga kamag-anak ang may kasalanan; sa iba naman, ang pasyente mismo, na kulang sa pananampalataya, ay magrereklamo: 'Ibabaon mo ba ako?' Ganito ang pamahiin na mamamatay siya matapos tanggapin ang Banal na Komunyon.

May isang kaso ng isang binatang lubos na nakahiga sa kama na pinapahiran ng langis. At sa tingin niya (ayon sa kanyang sariling pagkukuwento), nang matapos ang pagpapahiran ng langis, lumapit sa kanya ang kanyang asawa at mga anak upang magpaalam, na para bang siya ay mamamatay na. Ngunit pinagkalooban siya ng Diyos na, matapos ang langis na pagpapahid at pagtanggap ng Banal na Komunyon, ay nagsimulang gumaling, tuluyang nakabawi, bumalik sa trabaho, at nagsimulang dumalo sa simbahan.

Hindi natuwa si Padre Sebastian sa mga tumatangging tumanggap ng Huling Sakramento dahil naniniwala silang ibinibigay ito lamang sa mga malapit nang mamatay. Ang iba naman ay may pamahiin na hindi dapat lumakad sa lupa pagkatapos matanggap ang Huling Sakramento, na sinasagot naman ni Padre Sebastian nang may pagkadismaya: 'Kung ganoon, lumipad ka na lang kung hindi ka dapat lumakad.' At binasbasan ng Pari ang mga kabataan upang tanggapin ang sakramento ng langis, sapagkat halos lahat ay nagdurusa sa mga karamdaman sa espiritu at katawan, at ang mga tumatanggap nito nang may pananampalataya ay binibigyan ng paggaling, lakas, at kapatawaran para sa mga nakalimutang kasalanan.

Tungkol sa pagbibigay-pugay sa mga pista at mga santo

Madalas kaming hinihikayat ng Pari, sa panahon ng kalungkutan, karamdaman, at tukso, na tawagin ang lahat ng mga banal na santo ng Diyos sa aming mga panalangin at parangalan ang kanilang alaala.

Gayundin, dapat nating parangalan ang araw ng aming Anghel na Tagapangalaga, na siyang ipinangalan sa atin, kaysa sa ating kaarawan.

Hindi nagustuhan ng Pari ang mga nagdiriwang ng kanilang kaarawan kaysa ng araw ng kanilang pangalan. Binanggit niya ang halimbawa ni Herodes, na sa isang piging noong kanyang kaarawan, inutusan ang pagpapapugot kay San Juan Bautista.

Labis na nalungkot ang Pari na mas pinahahalagahan ng mga tao ang mga pista ng mga himalang-litrato ng Ina ng Diyos kaysa sa Labing-Ikalawang Dakilang Pista ng Kapanganakan ng Pinakabanal na Theotokos, na kakaunti lamang ang dumalo sa simbahan.

Upang parangalan ang Kapanganakan ng Ina ng Diyos, inukulan ang altaryo para sa kapistahang ito; dahil dito, dumarating ang obispo para sa pista at nagkakaroon ng malaking pagdiriwang.

Bukod pa rito, sa paglipas ng mga taon ng kanyang ministryo, itinanim ng pari sa mga parokyano ang pag-unawa sa kahalagahan at kadakilaan ni San Juan na Teologo at tinuruan silang dumalo sa simbahan sa araw ng kanyang paggunita. Madalas niyang sinasabi: "Pagkatapos ng lahat, walang kapayapaan o pag-ibig sa inyo sa inyong mga pamilya. At sino ang tutulong sa inyo, kung hindi siya, si San Juan na Teologo, ang apostol ng pag-ibig? 'Mga anak, magmahalan kayo sa isa't isa!'"

Madalas niyang pakiusapan at babalaan sila nang mahigpit na iwasan ang parusa ng Diyos, at huwag pumunta sa palengke, sa mga tindahan o sa ibang lugar tuwing araw ng pista. Tinuruan niya silang pahalagahan ang mga pagdiriwang sa simbahan at huwag itong ipagpalit sa anumang makamundo o nakasasama sa kaluluwa. "Sa simbahan lamang nagiging bago ang kaluluwa ng isang tao at nakakakita ng ginhawa mula sa kanilang mga kalungkutan at karamdaman."

Sinasigurado niyang sa Labindalawang Dakilang Kapistahan, ang lahat sa simbahan ay solemni at masaya, at ang mga tao ay nakasuot nang naaayon sa okasyon—kung hindi man bagong damit, ay kahit papaano ay mga damit na may magagaan na kulay. Tiniyak din niya na ang araw ng kapistahan ay sinamahan ng angkop na pagkain. Sa panahon ng Kwaresma, o tuwing araw ng trabaho, pinapagalitan niya ang mga nakasuot ng magagaan na kulay ng damit nang walang mabuting dahilan. Maingat siya sa lahat ng bagay – kapwa sa mga usaping espiritwal at sa mga pang-araw-araw na suliraning makamundo.

Tinitiyak din niya na ang mga kandila ay gawa lamang sa purong waks, lalo na sa dambana. "Ang biyaya ng Diyos ay bumababa sa malinamnam na bango ng mga kandilang waks," sabi ni Ama, at lubos niyang hinangaan ang masipag na bubuyog. Madalas niya itong ginagawang halimbawa sa amin, ang mga tamad at pabaya: "Anong kabutihang dulot nito – sa Diyos, ang waks; at sa tao, ang pulot na panulu." At sa mga batang hindi nirerespeto ang kanilang magulang, lalo na ang kanilang ina, itinuro niya bilang halimbawa kung paano pinoprotektahan ng mga bubuyog ang kanilang reyna: inaalagaan nila siya, at kapag siya ay nagkasakit, pumupulupot sila sa kanya at pinipiga ang kanilang mga pakpak upang siya ay gumaling.

Madalas binibigyang-diin ni Ama na 'ang pinakamahuhusay na mga bagay ang dapat kumuha para sa simbahan, habang iniwan sa atin ang mga hindi gaanong maganda.' Ngunit sa atin ay kabaligtaran: 'ang mas magagandang bagay para sa atin, at ang hindi gaanong maganda para sa simbahan.' At dapat tayong magtrabaho nang masigasig, ayon sa ating buong kakayahan.

Tungkol sa mga ikon

Hindi kailanman papayagan ni Ama ang pagtanggap ng mga baluktot na ikon mula sa mga parokyano (ibig sabihin, yaong ipininta nang salungat sa mga kanon, pabaya, o may baluktot na mukha). At kung may mai-donang antigong ikon na may sira sa ilang bahagi, ipapaayos niya ito at pagkatapos ay ibibigay ang mga ikon sa mga nangangailangan nito. Pinahahalagahan niya nang labis ang mga antigong ikon. Kapag nagbibigay siya ng isang ikon sa isang tao bilang alaala ng panalangin, kung minsan ay sinasabi niya: 'Ngunit ito ay isang antigong ikon, na pininturahan ng mga pigment.' Hindi niya pinapayagan na palamutian ang mga ikon ng makukulay na bulaklak na papel.

Pag-uwi mula sa paglilingkod, madalas na nagdadalamhati si Itay sa kalagayan ng pagpapabaya sa mga ikon sa mga tahanan ng mga tao. Kung mayroon mang isa o dalawang ikon, ito ay maduming uling at nababalutan ng alikabok, nakasabit sa isang liblib na sulok sa likod ng maruming kurtina upang walang makakita rito. Ngunit ang mga larawan nila at ng kanilang mga anak ay nakasabit halos sa pinakabanal na bahagi.

Tungkol sa mga patakaran sa simbahan

Pagkatapos ng seremonya, inuutusan ng pari na agad buksan ang mga pinto at bentilador upang maipalubos ang hangin sa silid. Gumawa pa nga ng iskedylul para sa mga tagapag-alaga at sa mga naka-duty, na naglalahad kung ilang oras dapat iwanang bukas ang mga pinto pagkatapos ng seremonya at kung gaano katagal bago ito (batay sa lagay ng panahon at sa panahon ng taon). Ipinag-utos niya sa mga tagalinis na huwag magulo ang alikabok habang naglilinis, at protektahan ang mga ikon at gilding mula sa alikabok at usok. Mahigpit niyang binabantayan ang lahat ng kawani sa serbisyo at pinapanood kung paano nagtatrabaho ang bawat isa: ang ilan ay masigasig, ang iba naman ay tamad at pabaya. Sa gabi, mula sa maliit na bintana ng kanyang selda, binabantayan niya ang mga bantay-gabi at kung minsan ay sinasabi: 'Ang bantay na iyon ay naglalakad-lakad sa bakuran buong gabi; nakita ko siya mula sa bintana.' At tungkol naman sa isa pa ay sinasabi niya: 'Pero itong isa ay hindi umalis sa kanyang kubo buong gabi, na nangangahulugang natutulog siya sa halip na nagbabantay.' At hindi niya papayagang manatili sa serbisyo ang mga taong ganoon. Sa parehong paraan, binabantayan niya nang mabuti ang lahat ng nangyayari sa simbahan at sa sementeryo—mabuti man o masama—at kung ano ang kailangang itama. Kung may sinumang na lumalakad nang mabilis sa loob ng simbahan nang walang takot sa Diyos, nag-iwagayway ng mga braso, nagtutulak-tulak sa iba, o kahit ganoon ang asal sa sementeryo o sa kalye, pinapagalitan niya sila sa harap ng lahat para sa ikatutuwid ng lahat. Lalo na ito'y totoo sa mga nagpapahintulot sa kanilang sarili na tumakbo, mag-umpog ng paa o mag-ingay, na ginagaya ang mga banal. Mahigpit itong ipinagbawal ng Ama. Mula sa paglalakad at panlabas na kilos ng isang tao, matutukoy niya ang kanilang pagkatao at ang panloob na kalagayan ng kanilang kaluluwa. "Dapat maglakad nang tahimik at kalmado, nang hindi kumukuha ng mahahabang hakbang o nag-uumpog ng paa, lalo na sa simbahan, kahit na nagmamadali. Pagkatapos ng lahat, pinagmamasdan tayo ng mundo at ginagaya bilang halimbawa." Mula sa Kanta ng mga Kerubin hanggang sa katapusan ng Banal na Liturhiya, ipinagbabawal ang anumang paggalaw sa simbahan (kabilang ang pagbebenta ng kandila, pagtatala ng mga kahilingan sa panalangin, at iba pa); tinuruan kami ni Ama na manatili sa simbahan hanggang sa katapusan ng paglilingkod sa panalangin, kaya pinayagan lamang niya kaming sumamba sa krus pagkatapos ng paglilingkod sa panalangin. Madalas niyang inuulit: "Lahat tayo ay matanda, mahina, marupok, maysakit, mabagal ang galaw, at ginagawa ang lahat nang dahan-dahan. Kaya't napakatagal ng seremonya. Ngunit kung saan may mga batang pari—matatag at malalakas—mabilis ang lahat ng gawain at mas maaga natatapos ang seremonya." (Sa kasamaang palad, sa aming pagkadismaya, nakita na namin ito nang personal.)

Tungkol sa pag-awit

Mahilig siya sa pag-awit ng koro na taimtim at nakakaantig. "Hindi kaaya-aya sa Diyos ang sumigaw, lalo na ang magpalakpak ng paa. Hindi bingi ang Diyos; naririnig Niya ang lahat at alam Niya ang ating mga iniisip."

Mahigpit na binabantayan ng Pari ang pagbabasa at pag-awit ng koro, tinitiyak na nagbabasa at umaawit sila nang may takot sa Diyos, buong paggalang at may panalangin. Hindi niya matiis ang pagsigaw, lalo na kapag sinasapawan ng isang tao ang lahat ng iba pa. Pinahahalagahan niya ang pagsusumikap at pasensya ng mga miyembro ng koro, lubos silang iginagalang at binibigyan ng buong pansin hangga't maaari. Sa mga araw ng pista, inihahain niya sa kanila ang tsaa at namimigay ng mga regalo. Partikular na gustong-gusto ng Ama na namimigay ng mga headscarf o panyo. Minsan, ibinibigay niya ang lahat ng ito hanggang maubos. Pagkatapos, nagbibigay siya ng pera sa iba para bumili pa ng mga scarf na ipamimigay.

Tungkol sa pananamit

Tutol siya sa mga madre na mahilig magdamit nang magarbong kasuotang pang-monasteryo, o sa mga biyuda at dalagang sekular na nakasuot ng itim. Sasabihin niya: "Pinakamainam na magsuot ng asul o abo-abo, nang mahinhin. Hindi ka ililigtas ng itim, at hindi ka rin sisirain ng pula." Pinayuhan niya ang mga kabataan na magsuot ng makukulay na damit upang hindi sila makatawag-pansin sa trabaho o malaitan nang hindi makatarungan.

Sinabi rin niya: 'Hindi dapat masyadong magtuon ng pansin ang mga kabataan sa kanilang itsura. Hindi sila dapat masyadong mapili sa kanilang itsura: hindi nila kailangang maligo nang madalas, o magdamit nang magara, kundi mas kaswal, nang hindi binibigat ang kanilang kaluluwa o konsensya, upang hindi maging pakikuwaldas sa iba. Hangarin mo ang iyong sariling kaligtasan at huwag hadlangan ang iba. Samantala, ang matatanda ay dapat malinis at maayos ang ayos, upang hindi sila hamakin o iwasan ng mga tao.'

Tungkol sa mga ulila

Tinatrato niya ang mga ulila nang may malalim na simpatiya at habag. Kapag nakakasalamuha niya sila, una niyang pinapakain, pinapayapaan, sinusuri mula ulo hanggang paa – tinitingnan kung ano ang suot nila at kung anong sapatos ang suot nila – tinatanong sila tungkol sa lahat, at tinutulungan sila sa pamamagitan ng salita, gawa, at panalangin. Inaalagaan niya sila na parang sariling anak na lalaki o babae.

Tungkol sa pagpapalaki ng mga bata

Minsan ay nagsasalita si Ama tungkol sa mga ugnayan ng kasal at mga tungkulin ng mag-asawa: tungkol sa katapatan, tiwala, at pasensya sakaling may magkasakit sa isa sa mag-asawa o sa kanilang mga anak. Pinapagaitan niya ang mga anak na walang pasasalamat, at pinaaalalahanan sila ng mga sakripisyo ng kanilang mga magulang: ang kanilang pagsusumikap, pagmamahal, mga gabing walang tulog sa tabi ng kuna tuwing may maysakit, at ang kanilang takot para sa buhay at kalusugan ng kanilang mga anak. "Aalisin ng Panginoon ang kaligayahan ng mga ganitong anak," sasabihin ni Ama. "Igalang mo ang iyong ama at ina, at mabubuhay ka nang matagal sa lupa." Inilalagay niya bilang halimbawa ang mga anak na nagbigay-galang sa kanilang mga magulang habang buhay pa sila at nanalangin para sa kanila pagkatapos ng kanilang kamatayan.

Paulit-ulit niyang binabalaan ang mga magulang na halos mula pagkabata ay tinuturuan ang kanilang mga anak na maging pasaway at makasarili: "Ngayon, hindi na ang mga anak ang sumusunod sa kanilang mga magulang, kundi ang mga magulang ang sumusunod sa kanilang mga anak." At makikita mo ang batang lalaki na hinihila ang kamay ng kanyang lola o ina: 'Umalis na tayo pauwi o lumabas sa kalsada!' Para lang makalayo sa simbahan. At susunod ang mga magulang at aalis.

Hindi lang minsan o dalawang beses, pinagaitan ng pari ang mga magulang dahil sa labis nilang paboritismo at pagmamahal sa kanilang mga anak, dahil handa na halos nilang sambalin ang mga ito sa halip na ang Diyos. "Ang mga payak at analfabetang magsasaka mismo ay nagsusuot ng kahit anong damit at sapatos na kanilang makuha at sa kahit anong paraan, nagugutom pa nga sila upang maibigay ang damit, sapatos, at edukasyon sa kanilang mga anak na kapantay ng mga intelektwal sa lungsod. At kapag nakapagtapos na ang mga anak, nagsisimula na nilang hamakin ang analfabetismo at punit-punit na damit ng kanilang mga magulang; nahihiya pa nga sila sa kanila."

Hinimok ni Metropolitan Joseph (Chernov) ang mga magulang na turuan ang kanilang mga anak mula pagkabata na huwag pumatay ng buhay na nilalang, simula sa ipis, insekto, ibon, pusa, at aso. Sa kalaunan, lalaganap ito sa mga tao, at hindi makakatakas sa ganitong kalupitan pati ang mga magulang mismo. "Turuan ninyo silang mahalin at magkaroon ng habag sa bawat nilalang ng Diyos, at huwag silang saktan. Kasama rito ang mga halaman." Ngunit may ilang masigasig na ina na nagtawanan sa sermon ni Metropolitan Joseph: "Anong klaseng ipis at insekto ang mga ito?" Ayaw pa nilang unawain ang kahulugan nito, lalo na ang magturo ng anumang kapaki-pakinabang sa kanilang mga anak. (Marahil ay naunawaan din nila ito kalaunan, nang ang isang anak o apo, na lumaking mapait ang loob, ay nagturo sa kanila ng aral tungkol sa kanilang pagpapalaki.)

Tungkol sa Pagpapasakop

May mga pagkakataon na ang mga bisita, na nagnanais na maiwasan ang problema sa trabaho at sa bahay, ay nagmamadaling umalis agad. Ngunit salungat sa kanilang kagustuhan, pinipigilan sila ng Ama ng isang araw o dalawa. Ang mga sumunod at nanatili ay nakabalik nang ligtas, at naging maayos ang lahat para sa kanila, sa bahay man o sa trabaho; samantalang ang mga sumuway at umalis ay sinalubong ng kapahamakan sa daan, sa bahay, o sa trabaho. At nagsisi sila sa kanilang pagsuway sa Ama.

Sa panahon ng kapaskuhan, hindi siya nagpapala sa sinuman para sa kanilang paglalakbay, at ang mga umalis nang kusang-loob ay hindi rin nakaligtas sa kalungkutan at kapahamakan.

Hindi inaprubahan ng Ama ang mga kumikilos nang padalos-dalos, at malungkot ang kinalabasan ng kanilang mga gawain. Nagpasya ang isa sa mga nakatatandang dalaga na magpakasal nang walang pagpapala. Ipinabatid ito ng iba kay Ama, at sumagot siya: 'Anong klaseng asawa 'yan? Walang kwenta!' At pakiusap nila sa kaniya na huwag magpakasal sa lalaki: 'Kung gagawin mo 'yan, magdurusa ka!' At ganoon nga ang nangyari kalaunan.

Dati, Ama, sinasabi niya sa harap ng lahat: 'Ang sinumang hindi matutong makinig sa kanilang mga magulang, sa kanilang mga kapantay, sa kanilang mga nakatatanda, at maging sa mga mas bata sa kanila, ay, paglaki nila, hindi makikinig sa sinuman, at walang sinuman ang kailanman makikinig sa kanila.'

Tungkol sa mga serbisyo ng libing

Nagdadalamhati ang Ama sa mga taong, nang mawalan ng mahal sa buhay, ay lubog sa kawalan ng pag-asa at maging sa histerya, na nag-aangat ng ingay at naghihinagpis sa tabi ng kabaong ng yumao. Sinasabi ni Ama na ang mga ito ay mga hindi mananampalataya. "Mahirap para sa isang taong walang pananampalataya na mamatay, na iwan ang kanilang pamilya at kayamanan; at mahirap para sa mga kamag-anak na hindi naniniwala na mawalan ng isang minamahal na doon nila inilagay ang lahat ng kanilang lupaing kaligayahan. Sinisira ng Panginoon ang kanilang pag-asa, subalit hindi nila nauunawaan ang kalooban ng Diyos. Sa mga mananampalataya naman, bagaman umiiyak ang mga kamag-anak para sa yumao, ginagawa nila ito nang may pagpipigil, at bagaman nagluluksa sila, ginagawa nila ito nang may katamtaman. Lahat ng bagay ay pinapawi ng panalangin at pag-asa sa tulong ng Diyos. Ang isang mananampalataya ay namamatay nang payapa, na para bang nakakatulog, at pagkatapos ng kamatayan, ang huling halik ng Anghel na Tagapagbantay ay naiimprenta sa kanyang mukha."

Pagkatapos ng libing para sa isang hindi mananampalataya o sa isang taong namatay nang biglaan, paminsan-minsan ay hindi niya mapigil ang sarili at sasabihin: 'Kay hirap magsagawa ng ganitong mga libing!' (Isinasagawa niya ang mga libing para sa mga namatay nang hindi nagsisi o hindi nakatanggap ng Banal na Misteryo ni Cristo, para lamang sa kapakanan ng pagluluksa sa kanilang mga mahal sa buhay.) At sa mga nagbabasa ng Awtus sa katawan ng mga hindi mananampalataya (para sa kaaliwan ng kanilang mga kamag-anak), sinasabi rin niya ang pareho: "Kay hirap basahin ang Awtus para sa kanila!"

Kung ang Ama ay nagsasagawa ng serbisyong libing para sa isang matandang tao na namuhay nang banal, paminsan-minsan ay sinasabi niya pagkatapos ng seremonya: 'Isang hinog na tainga ng mais ang lumubog sa walang hanggang granaryo!' At iba naman ang sinasabi niya tungkol sa iba. Alam niya ang kapalaran ng kaluluwa ng yumao.

Lalo siyang nalulungkot para sa mga namatay na sanggol, na walang nagdaos ng serbisyong libing para sa kanila, personal man o di-personal. "Dadalhin pa rin sila para mabinyagan, ngunit ang magdaos ng serbisyong libing para sa kanila – bihira iyon. At hindi ba marami sa kanila ang namamatay?"

Minsan, ang isa sa mga mang-aawit, na naaawa kay Pari, ay nagmumungkahi na ipagpaliban ang serbisyong libing para sa yumao hanggang sa sumunod na araw, ngunit mariing sumasagot si Pari: 'Alam mo ba kung kumusta na siya doon? Maaaring ipagpaliban ito, ngunit baka ikaw mismo ang mamatay, at mananatiling hindi nalilibing ang kaluluwa.'

Madalas niyang hinihikayat ang mga tao na huwag maghain ng alak sa mga paggunita, lalo na ng vodka. "Tuwing Kwaresma, gunitain ang mga yumao gamit ang pagkaing pang-Kuwaresma; sa mga karaniwang araw, panatilihin ding payak, na may ilang putahe lamang. Hindi ito kailangan ng mga yumao." Pagdating naman sa mga mahihirap, binabasbasan niya ang kanilang pagkain para mapakain ng mainit na pagkain ang tatlo o apat na tao, at iyon na iyon."

Sa isang babaeng nagluluksa na nawalan ng nag-iisang anak na lalaki, nang sabihin niya, 'Sayang talaga; mabuti at masunuring bata siya, mabait sa lahat at taong may pananampalataya,' sumagot ang pari: 'Mas mabuti nga— —magkakaroon ka ng magagandang alaala niya habang buhay mo. Kung nabuhay pa siya, sa loob ng isa o dalawang taon ay nalasing na lang siya hanggang mamatay kasama ng kanyang mga kaibigan, at ang kanyang kaluluwa ay maglalaho magpakailanman.'

"At ang mga minero, kung sana'y hindi sila nanunumpa at may takot sa Diyos, ay magiging parang mga martir, bumababa sa ilalim ng lupa para magtrabaho na parang hinaharap ang kamatayan. Sino ang nakakaalam kung makalalabas siya roon nang buhay o hindi?"

Tungkol sa Kumpisal ng Ama

Dati, may lalaking pumupunta sa Pari na mabigat ang dibdib, may sama ng loob sa iba, at parang martilyo ang pag-atake ng kanyang mga iniisip sa kanya: sabihin mo ito sa Pari, sabihin mo iyon. Ngunit sa sandaling makita niya ang Pari at matanggap ang kanyang pagpapala – naglaho na parang usok ang lahat, pati ang kabigatan at ang mga iniisip. Ang kanyang banayad at mainit na titig ay nagpapainit sa kaluluwa at puso. Pakiramdam mo ay magaang at masaya ka – wala nang masasabi, at walang dapat pagreklamohan – lahat ay naging mabuti. Para bang sumisilay ang araw mula sa likod ng isang itim na ulap, pinapainit at pinapaliwanag ang lahat, ang makasalanan man o ang matuwid. At sa liwanag ng mga sinag na ito, napagtatanto ng isang tao na siya pa nga ay mas masahol kaysa sa iba.

Sa tuwing may nagsasalita tungkol sa mga pangitain, iisa lamang ang kanyang sagot: 'Ngunit wala akong nakikita!' At binabanggit niya ang mga salita ng mga Banal na Ama, na hindi ang nakakakita ng mga anghel ang mas dakila, kundi ang nakakakita ng kanyang sariling mga kasalanan.

Tungkol sa pagbababasa

Hindi niya matiis kapag may nagsasalita nang mahaba nang walang layunin o kapakinabangan, at, ayaw man ng Diyos, na may layuning husgahan ang iba. Agad niyang ipinapahayag ang kanyang pagtutol at pinapabalik sa katinuan ang taong iyon. Karamihan sa oras, nakikinig lamang siya nang tahimik at, sa huli, sinasagot ang lahat ng isang o dalawang salita lamang.

Pinapagalitan niya ang mga tao dahil sa pagiging paligoy-ligoy sa pagsasalita, at lalo na para sa walang kuwentang usapan: "Alam kong kaya mong magsalita nang mahaba," sasabihin niya minsan sa isang tao para sa ikatututo ng lahat, "ngunit wala akong ngipin at masakit ang lalamunan ko, kaya nahihirapan akong magsalita." Pagkatapos ng labis na salita at walang-saysay na usapan, nananatili ang mabigat na dumi, na para bang may nagbuhos ng buhangin sa kaluluwa, kahit pagkatapos ng mga usaping nakapagligtas ng kaluluwa.

Sasabihin din ng Ama: "Ang mga mahilig magsalita nang labis, makipag-usap sa walang kwenta at magbiro—sa mga taong ganyan, sa pagtatapos ng kanilang buhay, inaalis ng Panginoon ang kanilang pananalita." (Na sa katunayan, napansin nga sa ilang mga kaso.)

Tungkol sa pagtawa at magaan na pag-uugali

Hindi matiis ng Ama ang pagtawa at magulong pag-uugali, lalo na kung may nagtutulak o hinihila sa iba, gayundin hindi niya matiis ang mga biro, pang-iinsulto at iba pa. Binanggit niya ang halimbawa ng Tagapagligtas, na hindi kailanman tumawa kundi umiyak, ayon sa nasaksihan ng Kanyang mga disipulo. Wala ring nakakita kailanman sa Ina ng Diyos na tumatawa.

Hindi niya inaprubahan ang mga nagsasabi ng hindi totoo, kahit pa biro lang. "Laging magsabi ng katotohanan at wala nang iba pa, at huwag magtawanan. Sa tawanan at pagiging padalos-dalos nagsisimula ang kalaswaan."

Tungkol sa tulong ng Diyos at mga pagbagsak sa espirituwal

Minsan ay sinasabi niya: "Hanggang sa mismong sandali ng kamatayan, katakutan ang pagtalikod at huwag umasa sa sarili mong lakas, kundi sa tulong lamang ng Diyos, na tinatawag Siya sa panalangin nang may kapakumbabaan."

Tungkol sa pagbagsak ng isang dalaga (hindi isa sa kanyang mga malalapit na espirituwal na anak), nagbigay siya ng mahigpit na babala sa iba: "Ang isang pinabayaan at nanlulusong na sugat, na nakatago sa parehong pisikal at espirituwal na manggagamot, ay mahirap gamutin at pagalingin. Sa mismong simula ng tukso, nang maaari pa sana akong tumulong, itinago mo ito at hindi mo sinabi sa akin. At kapag ikaw ay nasa malalim na kapahamakan—doon ka pa lamang umiiyak at nananawagan: 'Ama, ilitas mo ako!' Ngunit paano kita maililigtas kung huli na ang lahat!' At idinagdag niya: 'Ang pinakamalupit sa lahat ng pagnanasa ay ang kahalayan. Maaari nitong pahiritin ang isang tao sa kanyang higaan ng maysakit o maging sa kanyang higaan ng kamatayan, lalo na yaong namuhay sa lupa nang walang pagpipigil hanggang sa katandaan. Ang pagnanasa na ito ay nakaugat nang malalim; ito ang pinaka-walang hiya sa lahat ng pagnanasa. Walang sinuman ang makaliligtas dito sa sarili niyang pagsisikap. Tanging ang Panginoon lamang ang makapagligligtas sa iyo, kapag lumapit ka sa Kanya nang may luha at pusong nagsisisi. Dapat tandaan ang pakikibakang ito hanggang sa huling hininga. Sa sandaling magpabaya ang isang tao kahit kaunti, pabayaang ang panalangin, o mawala ang takot sa Diyos, agad itong mararamdaman. Tanging ang walang tigil na panalangin, ang takot sa Diyos, ang pag-alala sa kamatayan, at ang pag-alala sa Huling Paghuhukom, impyerno at paraiso ang makapagtataboy nito."

Minsan, kapag may nagreklamo sa kanya tungkol sa kanilang mga kakulangan at kahinaan, sinasabi niya: 'Magbasa ka ng mga aklat; doon mo matatagpuan ang lahat!' At binabasbasan niya ang ilan na basahin ang mga buhay ng mga santo, at ang iba naman ay ang mga gawa ng mga Banal na Ama – anumang makabubuti sa bawat isa.

"Sa usapin ng iyong kaligtasan, huwag mong kalimutang hanapin ang tulong ng mga Banal na Ama at ng mga banal na martir. Sa pamamagitan ng kanilang mga panalangin, inililigtas tayo ng Panginoon mula sa ating mga pagnanasa. Ngunit huwag isipin ng sinuman na kaya nilang alisin ang mga ito sa pamamagitan ng

kanilang sariling lakas. Huwag kayong umasa sa inyong sarili hanggang sa mismong sandali ng kamatayan sa pakikipaglaban sa mga pagnanasa. Ang Panginoon lamang ang may kapangyarihang iligtas ang mga humihingi sa Kanya ng tulong mula rito. At huwag maghanap ng kapayapaan hanggang sa mismong sandali ng kamatayan."

Sa ilan na nagreklamo na sila'y nababahala ng mga tao, demonyo, pagnanasa, atbp., sumagot ang Ama nang higit sa isang beses: "Maaaring dumating ang kapayapaan kapag inaawit nila: 'Sa piling ng mga banal, ipagkaloob sa kanya ang kapahingahan...' Ngunit hanggang noon, huwag maghanap ng kapayapaan hanggang sa mismong sandali ng kamatayan. Ang tao ay ipinanganak hindi para sa kapayapaan, kundi upang magpagal at magtiis para sa buhay na darating (pahinga). Dito tayo mga naglalakbay, mga dayuhan, mga panauhin. At ang mga naglalakbay ay hindi makakahanap ng kapahingahan sa banyagang lupain, sa gitna ng mga banyagang usapin. Hakbang-hakbang, sila'y nagpapatuloy at nagpapatuloy, upang mas mabilis nilang marating ang kanilang sariling lupain—ito ay, ang Tahanan ng Diyos, ang Kaharian ng Langit. At kung dito, sa mundong ito na punong-puno ng kalungkutan, sa daigdig na ito ng mga ligaya, ay magpapabagal ang isang tao sa kanyang paglakad, darating nang hindi napapansin ang dapithapon (ang pagtatapos ng kanyang mga araw), at matatagpuan ng kamatayan ang kaluluwa na hindi handa, na walang mabubuting gawa, at wala nang matitirang oras upang gawin pa ang mga ito. Hindi mapipigil ang kamatayan! Walang mayamang tao sa pamamagitan ng kayamanan niya, walang mahilig sa pera sa pamamagitan ng kayamanan niya, walang makapangyarihang tao sa pamamagitan ng lakas niya, walang hari, o anumang mandirigma ang makakabili ng daan palabas ng kamatayan, at wala sa kanila ang makakapagdala ng anumang kanilang nakamit. Ang tao ay ipinanganak na hubad, at hubad siyang mamamatay. Ang pananampalataya, mabubuting gawa, at kawanggawa lamang ang sasama sa kanya sa susunod na buhay, at walang sinuman ang makakatulong sa kanya: ni ang mga kaibigan ni ang mga kamag-anak."

Tungkol sa paghatol

Mahigpit na ipinagbawal ng Ama ang paghatol o paghamak sa ibang mga pari (mapa-kanya man o sa iba) nang hindi muna hinahangad ang kanilang pagpapala. Hindi rin niya bibiyayaan ang mga taong ganoon. "Paano ko malalaman kung anong klaseng tao siya? Baka mas mabuti pa siya kaysa sa ating lahat, ngunit huhusgahan natin siya. Paano natin malalaman ang kalagayan ng kanyang kaluluwa?" "Ang paghusga batay sa panlabas na anyo at mga gawa ay nanganganib na magkamali, na isang malubhang kasalanan."

"Bakit ninyo tinatrato ang mga pari ko na parang mga batang lalaki lamang? Ipapa-yuko ko kayo!" – ganito ang sinasabi niya sa mga tunay na tinatrato ang mga pari (bata man o matanda) bilang mas mababa o kapantay nila.

Hindi niya matiis kapag may pinupuri, pinupuna, o kinokondena. Makakakita siya ng mabubuting katangian kahit sa pinakamababa at pinakamahina, samantalang sa mga pinupuri naman ay makakakita siya ng mga negatibong katangian; sa gayon ay pinapababa niya ang kayabangan at tinatapos ang hungkag na kaluwalhatian.

Minsan ay sinabi niya sa ilang 'maunawang' indibidwal: 'Ako rin ay nakakakita ng mga kapintasan ng tao, ngunit nananahimik ako; hindi ko sila ibinubunyag. Mas mabuting manalangin nang tahimik para sa mga tao, upang mapagtanto nila ang kanilang sariling mga kapintasan, kaysa ibunyag ang mga ito nang padalos-dalos, na maaaring magpahina ng loob sa ilan at magdulot ng paghihikayat.'

Minsan ay sinasabi ni Ama: 'Ang pagtuturo sa iba ay parang paghahagis ng bato mula sa kampanaryo. Ngunit ang pagsasabuhay nito ay parang pag-aakyat ng mga bato papunta sa kampanaryo.'

Tungkol sa katamtaman

Tinuruan din niya ang lahat na maging matipid at magpakita ng pagtitimpi, lalo na sa mga panahong hindi maganda ang ani. May isang mahirap na biyuda ang nagmayabang na nakakain siya ng pritong patatas sa bahay. Sa sinabi nito, nagkomento ang Pari: "Ngunit may mga taong wala pang patatas para sa sopas, at nagpapakain ka pa, kahit na ibinigay iyon sa iyo ng iba para kay Kristo."

May mga pagkakataon na sa tanghalian, inihahain ang matatamis na tinapay kasama ng tsaa, at may inilalagay ding mantikilya. Ang Pari, bagaman hindi tumututol, ay hindi hinahawakan ang mantikilya. Nang makita ito ng mga tao, naunawaan nila na ang mantikilya ay isang luho at tanda ng kawalan ng pagpipigil sa sarili.

Minsan, iniimbitahan lamang ng mga maybahay si Padre na umupo sa mesa. Hindi siya uupo hangga't hindi pa naimbitahang umupo ang lahat; saka lamang siya uupo kasama nila. Hindi niya inaprubahan ang mga taong natutulog nang huli at nagigising nang huli. "Mas mabuting matulog nang maaga at gumising hindi lalampas sa alas-singko y medya. Dapat masanay ang sarili sa kaayusan at regularidad."

Hindi inaprubahan ni Ama ang mga nagtitipon ng higit sa kanilang pangangailangan, at hindi rin niya pinupuri ang mga walang-pag-iingat na nag-aaksaya, na ibinibigay ang kanilang huling pag-aari at pinagkakaitan ang kanilang sarili ng mga pangangailangan. "Dapat panatilihin ang gintong katamtaman; ang mga sukdulan ay mapaminsala. Ang gintong katamtaman ay naaangkop sa lahat ng bagay sa lupa, at higit sa lahat sa mga bagay na makalangit at espirital. Sinumang masyadong nagmamadaling sumulong ay dapat pigilin. At sinumang, dahil sa kapabayaan o kahinaan, ay masyadong nahuhuli at hindi nagmamalasakit sa kaligtasan ng kanilang kaluluwa, ay dapat tulungan na magising mula sa kanilang pagtulog, upang makalakad nang magkasabay sa mga nasa gitna, na hindi nagmamadaling sumulong ni nahuhuli."

Sasabihin ng pari: "Hindi ang alak, ni ang mga babae, ni ang pera, ni ang kayamanan ang dapat sisihin sa ating mga kasalanan at pagnanasa, gaya ng ginagawa ng iba upang ipagtanggol ang kanilang sarili, kundi ang ating sariling kakulangan sa pagpipigil. Ang mga lasing ay sinisisi ang alak; ang mga patutot o mangingiyak ay sinisisi ang mga lalaki o babae; ang mga sakim ay sinisisi ang pera; ang mga mayayaman ay sinisisi ang kayamanan; at iba pa. Kaya't kung walang alak, kababaihan, pera o kayamanan, hindi magkakasala ang mga makasalanan. Inayos ng Diyos ang lahat nang may dakilang karunungan at kagandahan. Ngunit nagmumula ang kasamaan sa hindi matalinong paggamit at paghawak ng mga bagay."

Sinabi rin niya nang higit sa isang pagkakataon: "Hanapin mo ang kasamaan sa iyong sarili, hindi sa ibang tao o sa mga bagay na hindi mo naipamahala nang maayos. Tulad ng isang bata na humahawak ng apoy o tabak: nasusunog siya, napuputol siya."

Tungkol sa akin

Noong minsan, nang tanungin, "Bakit kayo nagtipon dito?", isang babae ang sumagot nang payak, "Para tingnan ka." Sumagot ang pari, "Kung ako ang tinitingnan ninyo, mahihirap ang mga mata ninyo."

Madalas niyang pinaalalahanan ang konseho ng simbahan at sumulat sa Kanyang Grasya na nais niyang magretiro mula sa aktibong ministeryo (upang mamuhay nang tahimik), na nagsasabing: "Sapat na ang pag-aayos ng bubong ng iba habang tumutulo ang akin." Ngunit ang sagot ay palaging pareho: "Maglingkod hanggang kamatayan."

Nang maramdaman niyang malapit na ang kanyang wakas, madalas niyang paalalahanan sila na italaga sa mga posisyon ng pagka-paring at pamumuno ang mga taong, bagaman mahina at marupok, ay 'isa sa atin'. At doon, mananatiling hindi nagbabago ang lahat, gaya ng dati noong panahon ni Ama.

Sa mga pangunahing pista, pinapamimili niya ng kendi ang mga miyembro ng koro. At pagkatapos ng serbisyong pang-alala, personal niyang ipinamimigay ito sa lahat ng naroroon, na sinasabing: 'Ganito lang ako; kunin ninyo—wala akong pamilya.'

"Bakit ko pa ito ipon-ipon lahat? Wala naman akong kailangan." Ngunit ang mga tao ay maluha-luhang nagmakaawa sa kanya na tumanggap man lang ng kahit ano mula sa kanila. At kukunin ni Paring ito mula sa iba, babasbasan, at ibabalik sa kanila. Mula sa iba, tatanggapin niya ito at agad na ibibigay sa iba. At mula sa ikatlong grupo, hindi siya kumuha ng kahit ano, sa kabila ng kanilang sama ng loob. At kung may iiwan silang anumang bagay, iiwan niya itong hindi gagalawin nang matagal, at pagkatapos ay ibibigay sa isang nangangailangan.

Masigasig at may pagmamahal niyang ipinamimigay ang prosphora sa lahat, lalo na sa mga naglakbay mula sa malalayong lugar. Tuwing Mahal na Araw, pagkatapos ng seremonya, uupo siya sa simbahan o sa kapilya ng alaala; inilalagay sa tabi niya ang isang basket ng mga itlog ng Pasko ng Pagkabuhay, at habang nagbibigay ng kanyang pagpapala, iniaabot niya ang isang itlog ng Pasko ng Pagkabuhay sa bawat tao, para sa kagalakan at ginhawa ng lahat.

Tungkol sa buhay monghe at sa mundo

Minsan niyang sinabi: "May malalim na bangin sa pagitan namin, ang mga monghe, at ang mundo. Hindi kailanman maiintindihan ng mundo ang aming buhay, at hindi rin naman namin mauunawaan ang sa kanila. Kung malalaman ng mga monghe nang maaga kung ilang tukso at kalungkutan ang naghihintay sa kanila sa makitid ngunit nakapagligtas na landas, walang sinuman ang papasok sa monasteryo. At kung

malalaman ng mundo ang mga biyayang naghihintay sa hinaharap sa mga nagbigay ng pangakong monastiko, lahat ay papasok sa monasteryo."

"Bakit sinara ang mga monasteryo? Dahil nagsimulang magmaneho ang mga monghe ng troika at magsuot ng makakapal na amerikana. Samantalang dati, ang mga monghe ay nakasuot ng kasok na gawa sa canvas at magaspang na bestidang lino, at masigasig na nagpupursigi. At sila ang tunay na mga monghe. Isang abbess mula sa hanay ng mga maharlika, sa halip na mula sa sariling mga madre, ang mabilis na itinutulak ang mga baguhan patungo sa Kaharian ng Langit sa pamamagitan ng walang-awang pagtrato at kalupitan. Ang mga kaluluhang madre ay nag-aagahan ng repolyo, samantalang ang abbess, upang mapasaya ang kanyang mga nakatataas, ay binibigyan sila ng lahat ng bagay, ngunit pinagkakaitan ang sarili ng mga pangangailangan."

Madalas niyang inuulit ang mga salitang: 'Ang alipin na nakakaalam ng kalooban ng kanyang panginoon at hindi ito tinupad ay papaluin nang mas mabigat kaysa sa alipin na hindi nakakaalam ng kalooban ng kanyang panginoon.' At sa iba ay tuwiran niyang sinabi: 'Alam ninyo ang lahat, subalit ipinagpalit ninyo ang Diyos sa mundo (o siya ang nagpalit).' "Nangangako ang mundo ng ginto, ngunit nagbibigay ng putik." "Ang hindi kasal na lalaki ay inaalagaan ang Diyos, samantalang ang lalaking may asawa ay inaalagaan ang kanyang asawa." "Ang hindi nakatali sa mga gapos ng kasal ay laging malaya. Ang kanyang nag-iisang pakay ay ang kaligtasan ng kanyang kaluluwa. Ang layunin ng buhay ay kadalisayan; ang wakas nito ay ang Kaharian ng Langit!"

Nang mas bata pa si Ama at mas malusog, tinatanggihan niyang gumamit ng sasakyan, na sasabihin: "Ako ay isang monghe; dapat akong maglakad, hindi sumakay." At naglalakad siya ng mahabang distansya, halimbawa, papunta sa mga nayon ng Fedorovka, Melkombinat, Zelenrest, Kirzavod, at iba pa. At paminsan-minsan ay sinasabi niya: "Noong bata pa ako, gustong-gusto kong maglakad papunta sa labasan ng Zelenrest na may dalang takure para kumuha ng masarap na tubig mula sa bukal. At habang naglalakad ay inaawit ko: 'Tiningala Niya tayo!'..."

Dalawang dalaga ang humiling sa mga nobisyo na kausapin si Ama tungkol sa kanila. At si Ama, matapos mag-isip sandali, ay sumagot: 'Hindi ninyo alam kung ano ang gagawin... Kung tatanggapin mo sila, lalo lang silang aasa sa iyo; kung hindi, magagalit sila!' Sa mga salitang ito, ipinaliwanag ni Ama sa mga binata—na kalaunan ay naging mga pari—na ang labis na pagka-attach ng mga dalaga sa mga pari, at ng mga pari sa mga dalaga, ay hindi ligtas. Ngunit ang pagiging bastos ay hindi rin ligtas. Muli, ang kapuri-puring gintong kalibutan. "Sinumang makakamit ito sa tulong ng Diyos ay makakaiwas sa maraming tukso."

Noong isang beses, sa isang bahay, habang umiinom ng tsaa, nakaupo ang mga dalaga sa isang silid at ang mga babae sa isa pa (minsang ay nangyayari na, para sa ikapupuri ng mga dalaga, kailangan sabihin sa kanila ang isang bagay, at sa mga babae naman ay iba). Bigla, pumasok ang isa sa mga babae sa ang silid kung saan nakaupo rin ang Pari. Tinitigan niya siya nang seryoso at sinabi: "Pagkatapos ng lahat, puro dalagita lang ang nakaupo rito, habang ang mga babae ay nasa kabilang silid; kaya umalis ka at umupo kasama nila." Umalis siya nang may sama ng loob, umiiyak at pakiramdam ay napagmalupitan, at sinagot siya ng Pari: "Bakit ka nagagalit? Sinabi ko lang ang totoo: bilang babae ka, dapat kang umupo kasama ng mga babae. Hindi ko sinabing lalaki ka, kaya bakit ka nagagalit?"

Noong isang beses, sa isang mesa na pinag-uupuan ng mga babae at dalaga, may isang babae ang napansin na mas naaawa si Pari sa mga dalaga kaysa sa mga babae. Kaya naman, hindi siya nagpaligoy-ligoy at direkta niyang sinabi sa babae: "At ilang beses ka na ba nag-asawa? Nakita mo na ang lahat ng klaseng ginhawa, pero ang mga dalaga – wala! Masaya na sila kapag natapos na nila ang sopas ni Padre sa pamamagitan ng isang kutsara rito at doon, na labis na aliw para sa kanila."

Madalas niyang pinaalalahanan silang bantayan ang kanilang mga iniisip at ang kadalisayan ng kanilang mga puso, at huwag gayahin ang mga 'banal na hangal'; sinasabi niya: "Hindi kayo ililigtas ng pagkamakatarungan kung walang mabubuting gawa at kadalisayan ng puso." "Walang silbi ang panlabas na anyo kung marumi ang loob, at hindi napagtagumpayan ang mga pagnanasa." "Bakit minahal ng Tagapagligtas si Juan na Teologo, kung hindi dahil sa kanyang kadalisayan, pagkamakatarungan, pag-ibig, katapatan, lambing at pagsunod! Iniwan ng lahat ng mga disipulo si Hesukristo sa krus; si Juan na Teologo lamang ang matapang na nanatili sa tabi ng krus." At higit sa isang beses, sinasabi rin ni Ama: "Ang pag-ibig ay higit sa lahat ng mga birtud." "Ang Diyos ay pag-ibig," "Nang walang pag-ibig, kahit na ialay mo pa ang iyong katawan upang masunog bilang isang sakripisyo – ito'y magiging wala." "Kung saan may pag-ibig, naroroon ang Diyos." "Kung saan naroroon ang Diyos, naroroon ang kapayapaan, pagkakaisa at kapanatagan. Kung

saan walang pag-ibig, naroroon ang mga kontradiksyon, alitan, hindi pagkakasundo, pagtataksil at paninirang-puri." "Ang pag-ibig ay matiisin; ang pag-ibig ay nagtitiis ng lahat ng bagay; ang pag-ibig ay hindi naglilimot ng kasamaan; hindi ito nagagalit; hindi ito nagpapadala sa sama ng loob; hindi nito hinahanap ang para sa sarili. Hinahanap ng pag-ibig ang kabutihan ng iba, pati na ng mga kaaway." Bilang halimbawa, madalas na binabanggit ni Ama si Juan na Teologo, na sa pamamagitan ng pag-ibig, dinala pabalik ang kanyang disipulo mula sa isang pulutong ng mga tulisan sa kandungan ng Simbahan.

Madalas niyang ulitin ang mga salita ni Juan na Teologo: "Mga anak, magmahalan kayo sa isa't isa!" Sa pamamagitan ng mga salitang ito, pinaalalahanan niya tayo ng pag-ibig sa Diyos at kapwa, na kung wala nito, ang anumang pagsusumikap, panalangin, o pag-aayuno ay walang kapakinabangan.

Mula sa mga sermon ni Schema-Archimandrite Sebastian

Isang Pagseseryon Tungkol sa Makasalanang Nagpapakita ng Pagsisisi

"Makasalanang, itakwil mo ang iyong mga hilig at makasalanang gawi; mas hinihikayat ka ng langit kaysa sa siyamnapu't siyam na matuwid! Nagagalak ang mga anghel sa langit sa isang makasalanang nagsisisi. Hinahangad ng langit ang iyong kaligtasan. Magpakita ka lamang ng pagsisisi, lumapit ka sa Panginoon, at lumayo ka sa kasalanan. Para sa iyo, ang Panginoon Mismo ay ipinanganak sa sabsaban sa gitna ng mga hayop at nagdusa: Tinamaan Siya sa tainga, binatukan, tinangjahan ng koronang tinik, at ipinako sa krus sa pamamagitan ng kamay ng Kanyang sariling nilikha. Nagdusa Siya at namatay, upang Siya ay magluwalhati at umakyat sa langit. At ikaw, O tao, ano ang dapat mong ipagmalaki—ano ang pag-aari mo na angkop sa walang hanggan? Hindi mo maaaring dalhin ang kayamanan; pansamantala lamang ang karangalan, kaluwalhatian, at kalusugan. Magpakayaman tayo para sa buhay na darating, sa pamamagitan ng pagtitipon ng ating kayamanan doon sa pamamagitan ng mga pulubi, ang mahihirap, at ang maysakit. Ikaw ay isang mamamayan ng langit; bakit ka nga ba nakakapit nang mahigpit sa lupa!? Ikaw ay isang tagapagmana ng Kaharian ng Langit, na mayroong walang kamatayang kaluluwa, na ang nag-iisang Anak na ipinanganak ay Siya mismo ang tumubos sa pamamagitan ng Kanyang kamatayan sa krus."

31 Enero 1960

Tungkol sa Patnubay ng Anghel na Tagapagbantay

"Ang Anghel na Tagapag-ingat ay nananahan sa isang taong may pusong walang mantsa at malinaw na budhi. Sa pamamagitan ng pakikinig sa iyong puso at budhi, palagi mong maririnig ang kanyang tinig na gagabay sa iyo tungo sa katotohanan. Sinumang nakararamdam ng espirituwal na gutom—ang espirituwal na sensibilidad ng kanilang kaluluwa—ay, katulad ng isang taong naghahanap ng pagkain upang mapawi ang pisikal na gutom, magsusumikap ding pakainin ang kanilang kaluluwa ng sustansya ng Salita ng Diyos. Ang mga taong pinatahimik ang espirituwal na sensibilidad, nabulag ng mga pagnanasa, ay hindi nakararamdam ng ibang gutom maliban sa pisikal. Ang iba naman, nakakalimot sa gutom ng katawan, ay nagsusumikap na punan ang gutom ng espiritu. Pinapabulag ng pagnanasa ang kaluluwa sa pamamagitan ng paunti-unting paghihikayat ng mga kaisipan, pagsang-ayon, at paggawa ng mga gawa: 1) kapighatian, 2) karamdaman, 3) kamatayan ng kaluluwa. Kung saan man humawak ang isang pagnanasa, doon ay umatras ang Banal na Espiritu at ang Anghel na Tagapag-ingat, at namamatay ang kaluluwa ng tao. O Panginoon, ilitas Mo kami sa lahat ng ito! Mga Banal na Anghel na Tagapangalaga, ipanalangin ninyo kami sa Diyos!"

Walang petsa. Pagdiriwang ng Arkanghel Michael.

Isang Salita Tungkol sa Pag-ibig sa Kapwa

"Paano nga ba hindi mamahalin ang Diyos, ang Maylalang at Tagapaglikha ng buong Sansinukob, ng lahat ng nakikita at hindi nakikita, ang Maylalang din sa iyo, O tao? Lilikhain ng Panginoon ang tao at hiningahan siya ng diwang nagbibigay-buhay; binigyan Niya siya ng malayang kalooban at rason; binigyan Niya siya ng pusong kayang magsaya sa mga kaloob ng Diyos. Ang hindi pagmamahal sa Lumikha kundi sa nilikha ay hindi pagmamahal sa buhay kundi sa kamatayan; ito ay pagkamuhi sa sarili at pagiging kaaway ng sarili. Ang hindi pagmamahal sa kapwa gaya ng pagmamahal sa sarili ay pagtatalaga sa Lumikha laban sa sarili. Dapat mahal in ang Maylalang ng buong kaluluwa, buong lakas, at buong pag-iisip: pagnilayan, isipin, at pagmunimunian ang Diyos at ang mga biyayang ipinagkakaloob Niya sa atin. Sapagkat nakikita Niya ang

lahat ng ating mga iniisip, hangarin, at intensiyon tungo sa Kanya at tungo sa ating kapwa, na minamahal natin para sa kanyang kaligtasan, at hindi para sa ating sariling kapakanan."

Walang petsa.

Isang salita mula kay Ama Sebastian sa gabi sa bantayan

"Binasa ko ang Akathist sa Ina ng Diyos, 'Hindi Inaasahang Kagalakan', at nakipag-usap nang matagal. 'Narito, tatlo at apat na taon na ang lumipas mula nang ako'y ma-ordena bilang archimandrite, subalit hindi ko pa rin nakamtan ang kababaang-loob at pagtitiis. Walang pasensya ako, tamad, pabaya, at mahilig magsalita. Gayunpaman, dapat tayong lumakad sa makipot na daan; hindi dalawa ang Kaharian ng Langit. Dapat nating pasanin ang ating krus, na ibinigay sa binyag, hanggang sa katapusan ng ating buhay nang walang reklamo, at tiisin ang lahat ng mga lungkot na ipinadala ng Diyos. Ang Panginoon Mismo ay nagtiis: Ipinanganak Siya sa sabsaban, lumaki sa kahirapan at pagiging hindi kilala, at pagkatapos ay lumabas na nangaral at gumagawa ng mga himala, nagbibigay-liwanag sa mga karaniwang tao. Ngunit ang mga Hudyo, dahil sa inggit, ay ipinako Siya sa krus. At lahat ng mga apostol ay namatay bilang mga martir, at lahat ng mga unang Kristiyano ay nagbuhos ng kanilang dugo, subalit tayo ay ayaw magtiis o magdala kahit ng kaunting paghihirap.

Panginoon, maawa ka! Pinakamamahal na Hesus, patawarin mo kami... Dapat tayong laging magpasalamat sa Diyos sa lahat ng bagay."

26 Hunyo 1960

Paggunita kay Juan na Teologo – Apostol ng Pag-ibig

"Nang pasimula ay ang Salita... Bilang pinakadalisa, pinakamarangal at pinakamabait sa lahat, inilagag ng Manunubos sa kaniya ang Kaniyang Ina. Mapalad ka, anak ng Kiden, na lumilipad nang mataas gaya ng agila, at bumubuga ng kulog ng iyong katuruan."

25 Mayo 1960

Pagsisimula ng Dakilang Kwaresma

"Buksan Mo sa akin ang mga pintuan ng pagsisisi, O Tagapagbigay ng Buhay..." Sa malalim na kamalayan at pakiramdam ng kanyang sariling kasalanan, nagsisi ang maniningil ng buwis. Hindi tulad ng Pariseo, hindi niya tinawag ang Diyos nang may kayabangan at pagmamalaki. Sa pusong nagsisisi, na hindi nangahas na tumingin sa langit, hinampas ng kolektor ng buwis ang kanyang dibdib at sumigaw sa Panginoon: "Diyos ko, maawa ka sa akin na makasalanan." Ganito ang tunay na nagsisisi. Magsisi ka at huwag nang bumalik sa iyong mga dating kasalanan, kundi magsimula ka ng bagong buhay sa muling espiritu."

7 Pebrero 1960

Isang mensahe mula kay Arkhimandrita Sevastian

"...Maglakad sa harap ng Diyos, dalhin Siya sa ating mga puso. Sapagkat Siya'y pumapasok sa mga pusong malinis, na hindi nababalutan ng kayabangan, pakikipagtalik sa labas ng kasal, karumihan, at iba pang bisyo at kasalanan. Panginoon, hawakan Mo ang aming mga puso at linisin Mo ang mga ito! Bababa ang Panginoon sa ating mga puso kapag binuksan natin ang daan para sa Kanya sa pamamagitan ng kababaang-loob, pagtitiis, kadalisan, pagkabiya, kabanalan, mabubuting gawa, pagmamahal sa ating kapwa—at higit sa lahat, sa Diyos—pagkakasunod, panalangin, at pagpipigil sa ating mga espirituwal at pisikal na pandama at kaisipan. Sinisara natin ang Daan Niya sa pamamagitan ng kawalan ng pagpipigil sa sarili, karumihan ng damdamin at kaisipan, kawalan ng pasensya sa harap ng mga kalungkutan at karamdaman, pagungol, kawalang-pasalamat, at pagbawi ng masama sa masama.

Walang petsa.

Araw ng Pangalan ni Arkhimandrit Sebastian

Si Ama Sevastian mismo ang nagdaraos ng serbisyo. Pinatibay ng Diyos ang kanyang maluwang na kalusugan. Pinilit siya ni Sister Maria, laban sa kanyang kagustuhan, na ipatayo ang kanyang pectoral na krus. At siya naman, dahil sa kanyang pagiging pasaway at pagsuway, ay agad niyang pinaaba ang ating kapatid. Isinot niya ang kanyang kasuotang pang-sermon at, habang isinasagawa ang serbisyo, umupo siya sa phelonion (na karaniwan niyang itinaas sa ganitong mga pagkakataon) at pinurpurihan ito, na naging mas

masagwa pa kaysa dati. Narito ang aral para sa iyo. Mas maringal kaysa dati ang Banal na Misa, gayundin ang panalangin. At pagkatapos, binati ang nagmamasid sa araw ng kanyang pangalan, kasama ang napakaraming taos-pusong pasasalamat at mabubuting hangarin. Ngunit ang kaarawan, gaya ng dati, habang mas siya'y pinupuri, mas siya'y nagpapakumbaba at pinaliliit ang sarili—. Naiinis pa nga siya sa sobrang haba ng salita at walang kuwentang usapan: "Wala akong kailangan sa inyo (ni regalo, ni papuri, ni pasasalamat); ang nagpapasaya sa akin ay ang kapayapaan, pag-ibig, at pagkakaisa sa inyo..."

31 Disyembre 1959

Tungkol sa babaeng Samaria

Ang Panginoong Diyos Mismo ang tunay na kaligayahan ng kaluluwa, ang tunay na aliw, ang tunay na kabutihan na inialay ng Tagapagligtas sa Samaritanang babae. Ang iba naman ay naghahanap ng ligaya sa makalupang pagnanasa ng magaspang na laman, sa kayamanan, kaluwalhatian at makalupang kapangyarihan. Ang mga pagnanasa at hinahangad ng isang sanggol ay tila katawa-tawa sa isang batang lalaki; ang hinahangad ng batang lalaki ay tila katawa-tawa sa isang binata; ang labis na hinahangad ng binata ay tila katawa-tawa sa isang ganap na lalaki; at ang hinahangad ng ganap na lalaki ay tila katawa-tawa sa isang matanda... Pinupuno natin ang ating mga pandama sa pamamagitan ng pagtupad sa walang katapusang mga pagnanasa, ngunit nililinis natin ang ating mga kaluluwa. Puno ang ating mga pandama, ngunit hungkag ang ating kaluluwa. "Dakila ang ating Panginoon, at dakila ang Kanyang kapangyarihan; ang Kanyang karunungan ay hindi masukat."

31 Mayo 1959

Ang Pag-aakyat ng Panginoon

"Noong una ay hindi karapat-dapat sa lupa, ngayo'y karapat-dapat nang sambahin sa langit. Mas kaunti ang nawala sa atin kaysa sa ating natamo ngayon. Ginawa ng Diyos na pakinabang ang lahat ng ating dating kalungkutan. Gamitin natin ang ating panahon sa kabanalan at mamuhay nang may kabanalan, upang tayo'y maituring na karapat-dapat na magmana ng buhay sa darating na panahon sa langit. Si Hesus, na umakyat, itaas mo ang aming mga kaluluwa at ang aming mga pag-iisip mula sa kadiliman, kawalang-kabuluhan, kalungkutan, at pagkakaugnay sa lupa, sa laman, sa mundo at sa mga panandaliang ligaya nito, patungo sa kawalang-hanggan at sa mga darating na biyayang inihanda ng Panginoong Hesukristo, na tumubos sa amin sa pamamagitan ng Kanyang dugo."

Walang petsa.

Araw ng Kapistahan ni San Andres na Unang Tinawag na Apostol

Siya ang kauna-unahang nagtayo ng Krus sa mga burol ng Kyiv at ipinahayag na ang lugar na ito at ang buong lupain ay mamumulaklak balang araw sa Ortodoksiya. At nang masdan niya ang krus na inihanda para sa kanyang pagpapapako rito, siya ay natuwa at nagalak sa espiritu, sa pag-asang mapisanay kay Cristo sa Kaharian ng Langit sa pamamagitan ng krus. Gayundin naman, dapat nating kamtin ang espirituwal na kagalakan at ligaya sa mga biyayang darating."

"Ang banal na pag-ibig ang kabuuan ng lahat ng kaperpektohan. Ganitong pag-ibig ang taglay ng Ina ng Diyos, 'isang himalang langit, kabanal-banalan ng langit.'

"Ang Nobyo ng aking kaluluwa ang pinaka-selosong sa lahat; kung umiibig ako ng iba kasabay Niya, hindi ko Siya iniibig" (mula sa Paterikon). "Mula sa krus, sumigaw ang Tagapagligtas: 'Nauuhaw ako!'... Nauuhaw Siya para sa ating kaligtasan..."

13 Disyembre 1958

Tungkol sa mga Anghel na Tagapag-ingat

"Binibigyan ng isang Anghel na Tagapag-ingat ang bawat tao sa sandali ng kanilang binyag. Paano dapat panatilihin ng isang tao ang pagkakaisa ng kaluluwa sa Anghel na Tagapag-ingat? Gumagawa Siya sa pamamagitan ng budhi at puso ng isang tao. Kapag inaalagaan ng isang tao ang kaligtasan ng kanilang kaluluwa, binabantayan ang kanilang budhi, at iniwasan ang lahat ng kasalanan, nararamdaman nila ang presensya ng kanilang Anghel na Tagapag-ingat. Ginagabayan ng Anghel na Tagapag-ingat ang ganoong tao tungo sa lahat ng kabutihan, nagpapadala sa kaniya ng mabubuting kaisipan, at binabalaan siya laban sa

kasamaan. Makikita natin ang ating Anghel na Tagapag-ingat sa araw na tayo'y lisanin ang buhay na ito. Ngunit kung ano ang magiging anyo ng ating muling pagkikita ay nakasalalay sa atin at sa ating mga gawa. Magagalak ba ang Anghel na Tagapagbantay, o malulungkot ba siya sa ating pabaya na pamumuhay? Aalis siya sa mga hindi kinilala sa kanya o sa kanilang sariling kaluluwa; aalis siya sa mga kumilos na salungat sa kanilang budhi, sa mga nagkasala nang sunud-sunod, na nanlalim sa kasamaan, pinigilan ang kanilang budhi at pinatigas ang kanilang mga puso. Kapag umatras ang Anghel Tagapangalaga, pumapasok ang espiritu ng kadiliman—ang diyablo—at ginagawang alipin ang tao. At sa gayon, naliligaw ang kaluluwa ng tao. Ang Anghel Tagapangalaga, nang umatras, ay umiiyak para sa kaluluwang iyon.

Kaya't maging mapagmatyag tayo sa ating Anghel na Tagapagbantay; ipanalangin natin sa kanya ang tulong sa lahat ng mabubuting gawa at ang kaligtasan mula sa bawat kasalanan. Hilingin natin sa kanya na patuloy tayong gabayan tungo sa Panginoon, at huwag nating ikahiya siya sa pamamagitan ng ating mga gawa."

21 Nobyembre 1958

"Sa loob ng anim na araw nilikha ng Panginoon ang Sansinukob, at sa ikapitong araw ay nagpahinga Siya. At inutusan Niya ang sangkatauhan na magpagal sa loob ng anim na araw, at sa ikapitong araw ay nagpahinga at maglaan ng panahon para sa Diyos, para sa kaluwalhatian ng Kanyang pangalan, at para sa kaligtasan ng kanilang kaluluwa. Ngunit ang kaaway ng sangkatauhan, dahil sa inggit, ay nagbubuhos sa atin ng pagnanais na huwag sundin ang utos na ito. Kahit bago pa man dumating si Kristo na Tagapagligtas, nang ang Panginoon, sa pamamagitan ni Aaron, ay humiling kay Paraon na pabayaang bayan na pumunta sa ilang para sa tatlong araw ng kapistahan upang maghandog ng sakripisyo, si Paraon, sa halip, ay nagpataw ng paggawa at pangangasiwa sa bayan. At upang hindi tayo lumabas sa ilang ng ating sariling kaluluwa, sinasabi ni Paraon (o ng Masama): 'Ituloy mo ang iyong gawain, asikasuhin mo ang iyong mga usapin, pasayahin mo ang iyong amo, o maglaan ka ng tinapay at damit para sa iyong mga anak. 'Anong klaseng piging ang kailangan ninyo?' Ninanakaw natin ang oras mula sa Diyos para sa sarili nating mga gawain, at sinusumpa tayo ng Diyos at hindi tayo binibigyan ng tagumpay. Ngunit kapag inialay mo ang iyong mga gawain sa probidensiya ng Diyos, aayusin Niya ang mga ito para sa kabutihan at kasaganaan, at dadalhin Niya sa isang kanais-nais na wakas. At hindi lamang tayo nagpapakahirap nang katamtaman sa loob ng anim na araw, kundi sa ikapitong araw ay ginugugol natin ang ating oras sa kapabayaang, katamaran, at paglalasing, sa halip na pumunta sa simbahan upang maghandog ng sakripisyo at magpasalamat sa Diyos sa Kanyang mga biyaya."

14 Enero 1959

Linggo

"Ang puso ay mas matigas kaysa sa bato, mas matigas kaysa sa panday. Isang masamang budhi, isang kaluluwang napait dahil sa makasalanang gawi ng laman at pagnanasa, at kakulangan ng pagsisipi. Tinatangihan niya ang bangkay, hindi pinapansin ang mga pahayag at pag-aalipusta ng iba, at nagdurusa, nagdadalamhati na may pusong napait ng kanyang budhi. Mas madaling basagin ang panday gamit ang martilyo kaysa sa puso ng tao. Ang kamatayan ng mga mahal sa buhay, ang mga paalala ng iba, ang mga aral ng Simbahan tungkol sa Huling Paghuhukom, sa impiyerno, karamdaman, at kalungkutan – lahat ng ito ay parang martilyong tumatama sa puso. Ngunit hindi sumusuko ang puso; ito ay tumigas sa kasamaan. Tulad ng isang lasing sa alak, ang isipan ay nabaliw laban sa lahat ng mabuti at makatao. Panginoon, bigyan Mo kami ng pusong laman; alisin Mo ang mga pusong batong ito, upang maramdaman naming tumama ang martilyo! 'Ininsulto nila ako at pinalo, ngunit hindi ako nasaktan.' 'Altar, altar,' ang sigaw ng propeta—hindi sa hari o sa bayan, na ang mga puso ay mas matigas pa kaysa sa batong altar."

8 Disyembre 1958

Mapalad ang gumagawa ng kalooban ng Diyos, at hindi ang sarili niyang kalooban, na kaaya-aya sa laman. Inaalay ko ang aking sarili nang buong kaluluwa at buong puso sa Iyong kalooban, O Panginoon. Gawin Mo sa akin ang Iyong nais. Ang gumagawa ng kanyang sariling kalooban ay nakatali sa takot ng alipin at pagkahumaling sa mga bagay na panglupa. Ang hindi nakamtan ang takot ng Diyos ay hindi maaaring gawin ang kalooban ng Diyos"...

9 Setyembre 1958

Ang Pagpapugut kay San Juan na Mabinyag

Si Juan na Tagapagbinyag ay namatay bilang isang martir para sa katuwiran at katotohanan nang maaga pa sa kanyang panahon. Nagwawagi ang katotohanan kapag may namatay para rito. Kung hindi, iisipin ng lahat na pinapayagan ang mabuhay nang walang batas. Kung wala ang katuwiran at katotohanan, wala ring buhay sa mundo. Lahat ay mapapahamak sa kanilang pagsuway. Dapat tayong lahat ay mabuhay ayon sa katotohanan at katuwiran, at maging huwaran sa iba sa ganitong paraan. Ang katotohanan, kadalisayan, pag-ibig at kabanalan ay lubos na kaaya-aya sa Panginoon. Ang mga banal na martir ay nagtitiis ng paghihirap alang-alang sa katotohanan at katuwiran, na nagpapahiya sa kasinungalingan at kawalang-batas.

11 Setyembre 1958

Isang Salita Tungkol sa Panahon

"Ano ang mas mahalaga kaysa sa anumang bagay sa mundo? Ang oras! At ano ang ating nawawala nang walang pagsisisi at walang kabuluhan? Ang oras! Ano ang pinakamaliit nating pinahahalagahan at pinakadalas nating pinapabayaan? Ang oras! Kung nawawala natin ang oras, nawawala natin ang ating sarili! Mapapawi natin ang lahat! Kapag nawala sa atin kahit ang pinakamaliit na bagay, hinahanap natin ito. Ngunit kapag nawala ang oras, hindi natin ito namamalayan. Ang oras ay ibinigay ng Panginoon upang gamitin nang wasto para sa kaligtasan ng kaluluwa at pagkamit ng buhay na walang hanggan. Ang oras ay dapat ipamahagi gaya ng isang mabuting katiwala na inilalaan ang bawat barya – bawat isa para sa tamang layunin. Bawat isa ay may sariling layunin sa Kanyang mga kamay. Kaya't gamitin natin nang makabuluhan ang ating oras, at hindi para sa mga walang-kwentang libangan at aliwan, walang-saysay na usapan, salu-salo o pag-iimbot. Mananagot tayo sa Panginoon sa pagtataksil ng oras para sa ating sariling kapritso, sa halip na gamitin ito para sa Diyos o para sa kaluluwa."

8 Setyembre 1958

Kapistahan ng Arkanghel Michael

"Walang pagkakapantay-pantay, at hindi rin magkakaroon nito, sa langit man o sa lupa. Ang pagkakapantay-pantay ay umiiral lamang sa Nag-iisang Banal na Trinidad. Tinalo ni Arkanghel Michael si Lucifer sa pamamagitan ng kababaang-loob, pagtitiis, at tapang. Si Arkanghel Gabriel ang tagapahayag ng mga misteryo at himala ng Diyos. At ang bawat isa ay may kanya-kanyang tungkulin."

21 Nobyembre 1958

Linggo

"Namatay ang anak na babae ni Jairus, at binuhay siyang muli ng Panginoon. Ganoon din ang pagkamatay ng tao sa kanyang kaluluwa: sa pamamagitan ng makasalanang kaisipan, ang pagnanais na magkasala, at ang paggawa ng kasalanan. Pagkatapos ay umaalis ang biyaya, at namamatay ang kaluluwa. Ito ang ating pagpapabaya sa kaluluwa. Hindi tayo lumalapit sa doktor kapag kakapagsimula pa lamang ang karamdaman at madali pang magamot. Hindi rin tayo lumalapit sa kanya habang tayo ay may sakit. Ngunit nang ang anak na babae (ang kaluluwa) ay patay na, saka tayo lumapit sa Panginoon, ang Tagapaghilom ng mga kaluluwa at katawan: 'Patay na ang anak kong babae.' 'Hindi siya patay, natutulog lamang,' wika ng Panginoon.

Dapat nating ialay ang ating sarili bilang isang sakripisyo sa Panginoon mula sa ating kabataan, habang tayo ay nasa kasagsagan ng buhay, malusog, dalisay, at masigla ang diwa, at hindi kapag nawala na sa atin ang lahat ng ito, matapos tayong maglingkod sa diyablo.

'Magobra habang araw pa (buhay),' sabi ng Panginoon, 'dahil darating ang gabi—ibig sabihin, katandaan at kamatayan—at doon ay huli na ang lahat.' Kaya nga ang mga hangal na birhen ay walang langis, sapagkat gabi na nang dumating ang Nobyo, at wala nang mapagbilhan ng langis. Ginugol nila ang araw nang pabaya at neglektibo, at nanatiling walang laman ang kanilang mga lampara, at nakasara sa kanila ang pinto ng silid-kasalan. Gayundin naman, hindi natin dapat ihain sa Panginoon ang pilay, baluktot, bulag o bulok, kundi ang malusog, dalisay at walang kapintasan. Tulad ng sinasabi ng propeta: hinimas niya ang lupa, itinanim ang bukid, inalagaan ito, inalisan ng damo, at dinilig ng tubig; ngunit nang dumating siya upang anihin ang bunga, wala siyang nahanap. Pira-pirasong bungkos ng ubas sa bukid, pira-pirasong kumpol ng ubas sa baging. Dumating ang mga kaaway ng Panginoon, ninakaw ang lahat at isinakay. Gayundin, dapat

magsikap ang tao sa bukid ng kanyang kaluluwa, hindi sa walang kabuluhan, kundi magbantay sa kanyang sarili, baka dumating at samantalain ito ng mga kaaway—ang mundo, ang diyablo, ang laman at ang kamatayan. Dumarating ang mundo at kinukuha ang bahagi nito, na humihikayat sa pamamagitan ng kayamanan, karangyaan at ambisyon. Dumadating ang diyablo at dinadala ang pinakahuli sa mga ito: kadalisan, pagkabiyaan, kawalang-sala, at ang takot sa Diyos. Dumarating ang katandaan at kamatayan; nais ng isang tao na makapamupul ng kahit ano mula sa sarili niyang bukid, ngunit wala siyang makita. Paminsan-minsan lamang nagkaroon ng hangaring gumawa ng mabuting gawa sa gitna ng isang buhay na puno ng kasalanan. At pinagsisisihan ng tao na nabuhay siya nang hindi nakapagtipon ng mabubuting gawa para sa buhay na darating. At dumating na ang kamatayan, at wala nang oras para sa pagsisisi, para sa luha at panalangin. Lalo nang mapanganib ang biglaang kamatayan. Kaya't hindi dapat ipagpaliban ang pagsisisi at ang pagtipon ng mabubuting gawa hanggang sa katandaan, kapag wala nang matitirang lakas, pisikal man o espiritwal. Ang lahat ay maaagaw ng mga kaaway, at mawawalan ka ng lahat; ang mga lampara ay walang laman. Manalangin nang may pag-ibig sa Diyos at simulan ang lahat ng gawain sa pamamagitan ng panalangin. Sapagkat kung walang panalangin, puro walang-kwentang gawain lamang ang nagagawa. Sa panalangin, hingin ang katuparan ng kalooban ng Diyos at ng Kanyang mga utos, at hindi ang ating sariling mga pagnanasa. Dapat mahalín ang Diyos nang walang patid at manalangin nang walang patid. Magmahál nang tapat at manalangin nang may pananampalataya, at hindi ka pababayaan ng Panginoon sa pamamagitan ng Kanyang awa. 'Kanino ako titingin, kung hindi sa mga banayad at mapagkumbabang-loob?' Magpakumbaba ka, kilalanin ang iyong kababaang-palad sa harap ng Panginoon, ang Maylalang ng lahat ng bagay. 'Kung hindi niya ako minamahal, hindi ko rin siya mamahalin' – ito ang mga salita ng diyablo. Huwag mong pansinin ang pagmamahal niya sa iyo, kundi lampasan mo ang kanyang poot sa pamamagitan ng pagmamahal. Lampasan mo ang poot sa pamamagitan ng tunay na pagmamahal at ang takot sa Diyos.

"Ang tao ay tumitingin sa mukha, ngunit ang Panginoon ay tumitingin sa puso." "Ang Diyos ay nagsasalita sa isip sa pamamagitan ng pagtuturo, at sa puso sa pamamagitan ng inspirasyon."

11 Nobyembre 1958

Linggo ng Pagkabuhay

"Humiling sa Diyos ng kadalisan ng puso at kapatawaran ng mga kasalanan, magmumuni-muni sa pagsisisi sa iyong mga nagawa at ituring ang iyong sarili na ang pinakamasama sa lahat. At ang Panginoon Mismo ang darating sa iyo, at mararamdaman mo ang gayong kagalakan sa iyong puso na hindi alam ng mundo. Gawin ang mga bagay ayon sa Diyos at para sa Diyos, hindi para sa mga tao, na dapat mong mahalín ngunit dapat mong takasan. 'Hanapin ninyo ang Diyos, at mabubuhay ang inyong kaluluwa.' Dapat nating panatilihin ang malinaw na budhi at magkaroon ng dalisay na puso. At mula rito, ang ating mga gawa at kilos ay dapat naaayon sa mga utos ni Cristo, baka sabihin nila tungkol sa atin: 'At gayon pa man tinatawag nila ang kanilang sarili na mga Kristiyano, at gayon pa man ay nananalangin sila, ngunit ano ang kanilang ginagawa?' Dapat nating panatilihin ang kadalisan at isang walang kapintasang budhi, upang hindi makakuha ang kaaway ng kahit kaunting kalamangan laban sa atin, at upang hindi tayo sisihin ng ating budhi sa ating pamumuhay; doon magkakaroon ng kapayapaan at kagalakan sa ating mga puso."

Walang petsa.

"Espiritu Santo, tanggapin Mo kami sa Yours pagninilay gaya ng ginagawa ng isang ina. Pumarito at manahan sa loob namin, at gawing tahanan Mo ang aming mga puso. Linisin Mo ang aming isip, puso, at kaluluwa mula sa maruruming kaisipan, damdamin, at pagnanasa, mula sa lahat ng bagay na nagdudumi sa amin. Tulungan Mo kami, O Panginoon, sa pamamagitan ng Iyong biyaya; kung wala ito, hindi namin maililigtas o mapapanatili ang aming sarili. Pinakabanal na Trinidad, aming Diyos, luwalhati sa Iyo! 'Itatag Mo ang aking puso, na naglakbay sa landas na ito, sa bato ng Iyong mga utos.'

Walang petsa.

Ang Mga Matandang Babae ng Karaganda

Schemanun Agnia

Si Schemanun Agnia (Alexandra Vasilievna Starodubtseva) ay ipinanganak noong ika-15 ng Abril 1884. Ipinanganak siyang bulag, at dinala siya ng kanyang mga magulang sa Voronezh, sa mga relikyang ni San Mitrophan. Sa kanyang mga relikyang, gumaling ang batang babae – nabawi niya ang kanyang paningin.

Maagang namatay ang kanyang mga magulang. Unang pumanaw ang kanyang ama, at nang siya ay labing-apat na taong gulang, pumanaw naman ang kanyang ina. Naiwan si Alexandra kasama ang kanyang nakatatandang kapatid na babae at nakababatang kapatid na lalaki. Ang kapatid niyang babae ang humawak ng responsibilidad na palakihin ang kanilang kapatid na lalaki, samantalang si Alexandra ay tumigil sa pag-aaral sa sekondarya at nakiusap sa kanyang mga kamag-anak na dalhin siya sa Kumbento ng Znameno-Sukhotinsk, na tahanan ng isang kilalang paaralan ng pagguhit ng mga icon. Nanirahan siya sa kumbentong ito nang dalawampu't isang taon, tinonsura bilang isang rasophoro sa pangalang Agnia, at sinanay sa sining ng pagguhit ng mga icon.

Ang ina ni Agnia ay espirituwal na anak ng matandang Varsonofy at bawat taon, kapag pinayagan siyang magbakasyon, ay bumibiyahe siya upang dalawin siya sa Optina Pustyn. Gumawa siya ng isang portrait ni Ama Varsonofy, na kalaunan ay hiniling ng Tretyakov Gallery. Hindi magtatagal bago siya mamatay, ibinigay ni Ama Varsonofy sa kanya ang portrait na ito, na lubos niyang pinahalagahan. Palagi itong nakasabit sa selda ni Ina Agnia sa Karaganda. Sinasabi niya: "Hindi ko pininturahan ang portrait na ito; si Ama Varsonofy ang nagpinta nito sa pamamagitan ng aking kamay."

Kilala nang mabuti ni Ina si Ama Sebastian mula sa Optina Pustyn at nakikita rin niya siya taun-taon hanggang sa magsara ang monasteryo. Sinabi niya na noong kabataan ay napakaguwapo ni Ama Sebastian, na may napakasilangang mukha; palakaibigan at mabait siya sa mga bisita at ginagawa ang lahat ng kanyang makakaya upang tulungan ang bawat isa. Tinawag siya ni Matandang Varsonofy na 'pinagpala'. Mahal na mahal siya ni Matandang Joseph at madalas niyang sinasabi, 'May malambot siyang kaluluwa.'

Minsan, nangyari ang sumusunod na insidente. Dumalaw si Ina Agnia sa mga nakatatanda at nakatayo sa lugar ng pagtanggap ng maliit na kubo. Lumapit sa kanya ang baguhang si Stephen at bahagyang hinipo ang kanyang kamay gamit ang sarili niyang kamay. Nabuwisit si Ina Agnia sa kanyang kalooban sa kanyang pagkakita sa pagiging pamilyar na ito ng baguhan. Ngunit ipinakita ng buhay na kinilala na ng hinaharap na nakatatanda sa kanya ang kanyang espirituwal na anak at na ang kanyang kamay ay magtatrabaho nang husto upang palamutian ang mga simbahan ng mga banal na ikon.

Noong Nobyembre 1919, winasak ng mga Bolshevik ang Monasteryo ng Znameno-Sukhotinsky, at nanirahan si Ina Agnia sa bayan ng Novokhopersk sa Rehiyon ng Voronezh. Sa panahong ito, isinulat ni Ina Agnia sa kanyang talaarawan:

"Panginoon, tulungan Mo akong tiisin ang lahat ng nangyayari; bigyan Mo ako ng lakas at pasensya. Ngayon ay kailangan ko ng karunungan upang malutas ang mga seryosong bagay nang mag-isa, habang nananatili akong nag-iisa sa banyagang lupain.

18 Pebrero 1929."

Kinailangan ni Ina Agnia na tiisin ang maraming kalungkutan, paghihirap, at pang-iinsulto. Ngunit hindi siya kailanman nagsalita tungkol dito.

Noong 1952, tinawag siya ni Ama Sebastian sa Karaganda upang magpinta ng mga ikon para sa bahay-panalangin. At noong ika-4 ng Enero 1952, dinala ng ekspres na tren Blg. 32 si Ina Agnia sa Karaganda. Mahirap para sa kanya ang mag-ayos sa Karaganda; sa simula ay balak niyang bumalik sa Novokhopersk, ngunit dahil sa mga panalangin ng pari ay nanatili siya. Sa simula, nanirahan siya sa kubo ng portero ng simbahan, kung saan siya nagpinta ng mga ikon. Ang unang ikon na ipininta niya ay isang ikon ng Tagapagligtas na may Ebanghelyo para sa ikonostas, na ginawa sa parehong sukat ng ikon ng Athos na 'Mapagbigay-Lubag'. Habang pinipinta ni Ina Agnia ang ikon na ito, madalas na lumalapit at tumatayo sa tabi niya si Ama Sebastian. At nang malapit nang matapos ang ikon, sa isang pagkakataon ay sinabi ni Ama Sebastian: 'Iyon na, tama na, huwag nang dagdagan ng isa pang pintura.' Nagpinta rin siya ng iba pang mga ikon: ang Banal na Trinidad, ang Pag-akyat ng Panginoon, ang Pagtakas sa Ehipto, ang Pagkabuhay ni Kristo at marami pang iba, na nagpapaganda sa buong simbahan. Pinapaganda rin ng kanyang mga ikon ang Simbahan ni Arkangel Michael sa Karaganda, pati na rin ang mga simbahan sa Shchuchinsk, ang nayon ng

Borovsk, Osakarovka at iba pang mga bayan at nayon. Sa Almaty, nagpinta siya ng maraming ikon para kay Obispo Joseph, kabilang ang isang ikon ni San Juan ng Tobolsk. Noong 1956, tinonsura si Ina Agnia bilang madre sa pamamagitan ng pagpapala ni Kanyang Kabanalan na si Patriarka Alexy.

Si Ina Agnia ay hindi lamang isang talentadong alagad ng sining kundi pati isang matalinong nakatatanda. Taglay niya ang kaloob ng malinaw na pangitain, na kanyang itinago sa iba; at sa mga lumalapit sa kanya na may mga tanong, paminsan-minsan niyang sinasabi: "Ano pa nga ba? Matanda na ako, wala akong alam; nakaupo lang ako sa tabi ng kalan at hindi ako pumupunta kahit saan." Ngunit siya mismo ang nakakaalam ng lahat at nakakakita ng lahat.

Raisa Nikolaevna Anisimova, Chelyabinsk

Noong Setyembre 1966, naglakbay kami mula Chelyabinsk patungong Verkhoturys upang dumalo sa paggunita kay San Simeon ng Verkhoturys. Tinanong kami ni Ama Alexy, ang pari ng simbahan sa Verkhoturys: "Nakadalo na ba kayo sa Karaganda? Nandoon si Ama Sebastian, at dahil sa kanyang mga panalangin lamang ako'y buhay pa. Dapat ninyong puntahan at makita siya."

Matagal bago kami nakapaghanda; paulit-ulit naming naipagpaliban ang biyahe, at noong Agosto 1967 pa lamang, bago ang Kapistahan ng Pagpapasya, dumating kami limang magkakasama sa Karaganda, kung saan namin nalaman na namatay na si Ama mahigit isang taon na ang nakalipas. Sa Simbahan ni San Miguel, sinalubong kami ni Ina Anastasia at inutusan ang kanyang nobisang si Anna Sidorovna na dalhin kami kay Ina Agnia. Dumating kami sa bahay niya, at lumabas si Ina sa bakuran, nakasandal sa isang maliit na walking frame na ginagamit niya sa paggalaw. Tinitigan niya kami nang napakatalas na akala ko: "Makikita na niya ang lahat ng kasalanan ko!" – at umatras ako sa likod ng iba. Sabi ni Ina: "Bumalik kayo bukas. Tumanggap muna ng Banal na Komunyong, pagkatapos ay bumalik kayo."

Kinabukasan, matapos makatanggap ng Banal na Komunyong, pumunta kami upang makita si Ina. Nalaman namin mula sa kanyang nobisang si Maria na ginugol ni Ina ang buong gabi sa paghahanda ng tanghalian para sa amin. Pinaupo kami ni Ina sa mesa at sinimulan niyang ihain ang pagkain. Sabaw na repolyo, porridge, pakwan, melon, ubas, at tsaa – wala nang naiwan na hindi niya inihanda para sa amin. Patuloy niya kaming pinapakain, at patuloy naman kaming kumakain; busog na kami, ngunit nagpatuloy pa rin kaming kumain. Samantala, nakatayo siya sa pintuan ng kanyang silid, pinagmamasdan ang bawat isa sa amin. Pagkatapos ay kumuha siya ng ilang magasin at libro, binuklat sa tamang pahina, at binigyan niya ang bawat isa sa amin ng babasahin. At nang matapos na kaming magbasa, sinimulan na niyang magbigay sa amin ng mga regalo: isang scarf para sa isa, isang piraso ng tela para sa damit para sa isa pa. Tumanggi kami: 'Hindi na talaga, kumpleto na kami sa kailangan namin' – bakit nga ba namin kukunin ang mga bagay mula kay Ina? Ngunit si Maria, ang kanyang nobis, ay nagsabi: 'Kunin ninyo, dahil pinagpala na sila ni Ina.'

Pinayagan kaming magpatuloy sa kanya, at sumulat ako: "Nanay, namimiss ko talaga ang tanghalian ninyo – napakasarap noon!" Sumagot siya: "Balikan mo kami para kumain muli ng tanghalian." At bawat taon tuwing kapaskuhan ay bumibisita kami kay Nanay sa Karaganda.

Ang humatak sa akin kay Ina ay ang kanyang kabaitan at lambing. Bata pa ako noon, kakapagsimula ko pa lamang sa buhay na espiritwal, at paminsan-minsan ay nakakasalamuha ako ng mga malupit at bastos na tao sa hanay ng mga mananampalataya. Ngunit agad kaming napahanga ni Ina sa kanyang kabaitan. Sa paglipas ng panahon, napagtanto ko na ang kabaitang ito ay bunga ng kanyang marangal na buhay sa Espiritu.

Pinagyaman ako ni Ina sa espiritwal; tinuruan niya ako: "Kung walang krus, kung walang tanda ng krus, wala'y magagawa; ang lahat ay dapat pagpapalain sa pangalan ng Ama, ng Anak at ng Espiritu Santo... Ang buong lupa ay nakalubog sa lambat ng mga demonyo; dapat manalangin nang walang patid," – at ganoon ang kanyang sinabi. Ngunit noong panahong iyon, maliit ang kahulugan para sa akin ng panalangin at ng krus, at hindi ko talaga maintindihan kung anong klaseng mga demonyo ang nasa paligid namin?

Umalis kami mula sa Karaganda patungong Chelyabinsk sa tren ng gabi. Noong araw na iyon ay tumanggap kami ng Banal na Komunyong; sinamahan kami ng mga tao at tinulungan kaming makasakay sa bagon. Para sa ikalawang berths ang mga tiket namin. Dinala namin ang aming mga panakip-kama at naayos kami sa aming mga puwesto.

Nakatulog ako, pero narinig ko ang anunsyo para sa Tselinograd. Sumakay ang napakalaking grupo; pumasok ang mga kabataang may gitara at umupo sa mga gilid na upuan ng aming kompartimento. At pagtingin ko – napakaraming maliliit na demonyo ang kasabay nilang pumapasok, napakaliit, nakakapit sa mga higaan gamit ang kanilang mga kuko, nakabaluktot ang kanilang mga buntot, umiikot ang kanilang mga

ulo, naghahanap ng puwedeng luksoan. At napakarami sa kanila sa sahig – wala nang mapagtapakan! Nakikita ko ang lahat ng ito sa aking panaginip; gusto kong imulat ang aking mga mata pero hindi ko magawa. Nangulung ako sa takot: "Huwag sana," ang nasa isip ko, "na tumalon sila papunta sa amin!" May isang munting demonyo na humiwalay sa estante, lumapit sa akin at nagsimulang gumapang patungo sa mga paa ko. Itinaas ko ang mga paa ko at binasbasan ko siya: "Sa Ngalan ng Ama, at ng Anak, at ng Espiritu Santo," – sinabi sa akin ng nanay ko na dapat gumawa ng tanda ng krus para mapalayas sila. At dahil sa takot na dumadapuhap sa akin ang mga demonyo, nagising ako, binuksan ko ang aking mga mata at nakikita ko pa rin ang mga ito. At saka, na para bang may belo na bumaba sa akin, nawala ang mga demonyo, ngunit nakita kong napakaraming tao ang pumasok sa karwahe; sa katunayan, napakarami nga, at ang mga kabataang may gitara ay nakaupo sa mga gilid na upuan.

Nakahiga ako roon hanggang umaga, sobrang takot para ituwid ang aking mga binti. Nang umaga, bumangon ang aking mga kasama sa biyahe at naghahanda na para sa almusal, pero natakot akong tumapak sa sahig – kasi napakaraming demonyo roon sa ibaba! Tinanong ako ng mga babae kung ano ang nangyayari sa akin. At bigla na lang akong napaiyak, sinasabing nakakita ako ng mga demonyo matapos makatanggap ng Komunyon. Ngunit may isang debotong babae na kasama namin, at s inihagis niya sa akin na ang pangitain na ito ay dahil sa aking pag-aalinlangan, at sa pamamagitan ng mga panalangin ng aking ina ay ipinahayag sa akin ng Panginoon kung paano ang lupa ay nabubungkal sa mga bitag at kung gaano karaming nahulog na espiritu ang nakapaligid sa atin.

Ipinamana sa akin ng Ina ang pananampalataya, kababaang-loob, at pagtitiis. Ngunit hindi siya palaging nagsasalita nang tuwiran. Madalas itong ganito. Kapag tinanong mo siya ng isang bagay, sasabihin niya, 'Hindi ko alam.' At pagkatapos ay ibubunyag niya ang lahat sa pamamagitan ng kanyang mga novis, na espirituwal din at nauunawaan si Ina. Sasabihin niya sa akin, 'Raisa Nikolaevna (tinatawag ni Ina ang lahat, pati ang mga kabataan, sa kanilang unang pangalan at patronymic), pumunta ka at humiga, magpahinga, magpahinga.' Pupunta ako sa silid ko, uupo, at magsisimula na silang makipag-usap. At sa pamamagitan ng pag-uusap na iyon, matatanggap ko ang mga sagot sa lahat ng aking iniisip at pagkalito. O kaya naman ay bibiyayaan niya akong pumunta sa puntod ni Ama Sevastian. Pupunta ako roon at mananalangin. At ano man ang ipanalangin ko sa puntod, unti-unti itong sasagutin ni Ina, na para bang nagkataon lang.

Noong panahong iyon, wala akong alam tungkol sa pagsunod o sa pagpapala ng isang espirituwal na ama.

Isang araw, sinabi ni Ina kay Maria: "Bumili ako ng gatas." At naisip ko: "Ay, gusto pala ni Ina ng gatas! Bibilinan ko siya; gagawa ako ng mabuting gawa para kay Ina." Hindi ko naisip na humingi ng basbas para rito, kundi nagpasya akong gawin ang mabuting gawa nang lihim. Pumunta ako sa tindahan – wala nang gatas. Pumunta ako sa pangunahing tindahan – wala rin doon. Naglakad ako sa kalahati ng bayan, pero wala akong nahanap na gatas at bumalik akong walang dala. Si Maria, na isang baguhan, ay nagtanong: 'Saan ka nagpunta?' – 'Naghahanap ako ng gatas para kay Nanay.' – 'Paano ka nangahas,' sabi niya, 'umalis nang walang pagpapala? Dapat kang humingi ng pagpapala.' Lumapit ako kay Ina: "Pakiusap, pagpalain ninyo ako para pumunta sa tindahan at bumili ng gatas." Sabi niya, "Sumaiyo nawa ang Diyos," at binigyan niya ako ng pera. Pumunta ako sa tindahan, at kakadala lang pala nila ng mga produktong gatas. At nabili ko nang eksakto ang halaga na ibinigay sa akin ni Ina, hanggang sa huling kopeck. Alam niya nang eksakto kung magkano ang kakailanganin ko.

Narito pa ang isa pang pangyayari na nangyari sa akin. Noong ika-21 ng Setyembre, ang pista ng Imahe ng Ina ng Diyos na 'Ang Tanda', sinabihan ako na ito ang patronal na pista sa Kumbento ng Znamenno-Sukhotinsky, kung saan ginugol ng aking ina ang maraming taon at nagpanumpa ng kanyang monastikong panata. Bilang pagdiriwang, bumili ako ng isang bouquet ng bulaklak, dinala ito sa aking ina at binati ko siya. Sinabi ng aking ina sa nobisa: 'Maria, kunin mo ito at ayusin mo ang mga bulaklak.' Kinuha ni Maria ang mga ito at inilagay sa banal na sulok sa tabi ng malaking ikon ng 'Mapagbigay-Lubag'. Lumabas ako ng silid ni Ina at naisip ko sa sarili: 'Wala namang bumati kay Ina mula sa mga taga-Karaganda, pero ako'y bumati!' Narinig kong sumigaw si Ina: 'Manya! Alisin mo ang mga bulaklak na iyan! Alisin mo at ilagay mo sa kalan!' – at sinabi niya ito nang napakaseryoso. At lumabas ako sa pasilyo at bigla na lang akong napaiyak! Pinagalitan ko ang sarili ko nang husto dahil sa aking kayabangan at pagmamataas! At nang makapaghagulgol na ako at humupa ang aking damdamin, narinig kong mahinahon na sabi ni Ina: "Maria, dalhin mo rito ang mga bulaklak." Ganyan niya ako pinagsabihan at pinaaba.

Dadalaw ako sa Ina ng loob ng sampung taon. Ang huling beses na dinalaw ko siya ay noong taglagas ng 1975. Siya ay siyamnapu't dalawang taong gulang. Siya ay maysakit nang malubha, nagkakaroon ng edema. Paminsan-minsan, tinutuosok nila ang kanyang tiyan at pinapalabas ang likido. Maraming tao ang dumarating para makita si Ina; marami ang naglalakbay mula sa ibang mga lungsod, lalo na mula sa Chelyabinsk, at nananatili sa kanya nang ilang buwan. Sa gabi, kapag umalis na ang huling bisita, tinawag ni Ina ang nobisa: 'Maria, itaas mo ang mga paa ko; matutulog na ako.' Ngunit hindi na niya kayang itaas ang mga ito sa kama nang mag-isa.

Noong minsan, maraming bisita, at pinahiga kami ni Ina sa sahig ng selda niya. Sa gitna ng gabi, nagising ako sa malakas na katok, at natakot ako nang husto. Bumulong ako sa kama ni Ina, at naroon siya, nakaupo, may hawak na tungkod at pinapalo ito sa sahig. Noong umaga, tinanong ko, "Nanay, hindi ka ba natutulog? May narinig akong katok." Sabi niya, "Marami kasi ang dumarating; ikinukwento nila ang kanilang mga kuwento, pero iniwan nila ang mga demonyo, at kailangan kong labanan sila nang paulit-ulit."

Isang umaga, tinawag ni Ina si Maria at sinabi sa kanya, 'Lumabas ka; may isang babae na nakatayo sa bakuran. Sabihin mo sa kanya na hindi ako manghuhula, kundi nananalangin ako para sa mga tao.' Ang babaeng iyon ay naging mananampalataya rin kalaunan at labis niyang pinagsisihan ngayon na hindi siya bumisita kay Ina habang buhay pa ito.

Hindi kailanman nag-alaga ng hayop si Ina sa bahay, ngunit sa huling mga taon ng kanyang buhay ay kumuha siya ng ilang pusa. Pinakain niya ang mga ito mula sa kanyang sariling tasa, hinaplos sila, at ang mga pusa ay masunurin sa kanya at lubos na matalino. Nang tanggapin niya ang mga ito, marami ang nagsimulang mag-isip na nabaliw si Ina sa kanyang katandaan. Ngunit hindi iyon ang kaso. Si Ina Agnia ay isang matalinong matandang babae; sa pamamagitan ng mga pusa ay madalas niyang ibinubunyag ang mga kasalanan ng tao. Noong isang beses, dalawang seminarista mula sa Sergiev Posad ang dumating sa Karaganda para magbakasyon. Bago sila dumating, sinabi ni Ina kay Maria: "Ipasok mo ang mga pusa sa silid." Dinala ni Maria ang dalawang pusa, at nagpahinga ang mga ito sa mesa. Sinabi ni Ina: "Takpan mo sila ng bagong tuwalya." Tinakpan sila ni Maria, at nagpatuloy silang nakahiga doon. Dumating ang mga seminarista at, matapos magkrus, pumasok sila sa silid ni Ina. Lumapit ang isa sa kanila sa mesa at sinabi: "Nakakahiya naman – mga pusa sa mesa!" At gusto niya silang itapon. Ngunit pinigilan siya ng pangalawa: "Huwag mo silang galawin, Ipinapakita nila ang ating mga kasalanan at sinusubok ang ating kababaang-loob." At habang kasama ng mga seminarista si Ina, mahinahon na nakahiga sa mesa ang mga pusa, ngunit nang umalis na sila, tumayo ang mga pusa at umalis din sa silid.

May mga pangyayaring nagaganap sa bahay ni Ina na sa unang tingin ay maaaring mukhang walang kaugnayan, ngunit sa katotohanan ay may tiyak na kahulugan. Isang binatang nagngangalang Georgy ang dumating mula sa Chelyabinsk upang bisitahin si Ina. Taglamig noon. Pumasok siya sa silid ni Ina, hinubad ang kanyang sumbrerong gawa sa balahibo ng kuneho at inilagay ito sa kama. Bigla, lumapit ang pusa ni Nanay sa sumbrero, sinimulang igulong ito sa kama, at saka itinaon sa sahig. Kinuha ng tagapag-alaga ng selda ang sumbrero at pinagalitan ang pusa. Mula sa selda ni Ina, pumunta si Georgy sa simbahan, isinabit ang kanyang amerikana at sumbrero sa isang sabitan sa pasilyo, at nang paalis na siya sa serbisyo at gusto nang magbihis, ang amerikana lamang niya ang natagpuan niya sa sabitan; ninakaw ang sumbrero."

Isang dalagang dalawampung taong gulang na nagngangalang Tatiana ang dumalaw kay Ina mula sa Dolinka. Iba't ibang bersyon ang ikinukwento ng mga tao sa Karaganda tungkol sa kung paano ipinadala ni Ina si Tanya sa Kaharian ng Langit. May nagsasabi na si Tanya ay may kasintahan na isang marino, na nakikipag-date niya at balak niyang pakasalan, habang ang iba naman ay nagsasabing inilarawan ni Ina kay Tatyana ang isang nobyo na malayo noon, na nagsisilbing kapitan ng barko, at siyang dadalhin niya, ang kanyang nobya, sa isang paglalakbay bilang madre superiora ng kanyang barko. At binigyan niya siya ng rosaryo. Inilarawan ng kanyang ina ang kaguwapuhan ng nobyong ito, na ang anyo, ayon sa paglalarawan niya, ay katulad ng sa ating Panginoong Hesukristo Mismo.

Sa anumang kaso, sa loob ng isang taon, itinakda na ni Ina ang petsa para sa 'kasal' – ika-2 ng Agosto. Bumili si Ama kay Tatyana ng isang magandang belo, ngunit hindi binigyan siya ni Ina ng basbas para bumili ng sapatos o damit-pangkasal, na nagsasabing: 'Hindi pa panahon.' At sa pagtatapos ng Hulyo, sinabi ng kanyang ina kay Tatyana na bumili agad ng korona ng waks na babagay sa belo – "Malapit na ang oras; hindi na ito maaaring ipagpaliban pa" – at binigyan siya ng tatlong kandila "para sa seremonya ng kasal." Nagtaka si Tatyana: "Bakit binigyan ako ng tatlong kandila ng aking ina para sa seremonya ng kasal? Ano kaya ang

pinaghahandaan niya ako? Hindi ko iniisip na pinaghahandaan niya akong magpakasal; hindi ko lang talaga alam kung para saan."

Noong Agosto 2, nang mangyari ang aksidente sa kalsada, si Maria, isang baguhan, ay naghahanda nang pumunta sa simbahan. "Manya! Manya!" sigaw ni Ina Superior sa kanya, "umuakyat na ang kaluluwa ni Tanya! Tumakbo ka agad sa simbahan at sabihin mong ipanalangin nila ang kapayapaan ng kaluluwa ng bagong pumanaw, si Tatyana na pinaslang!"

At ito ang nangyari. Nasa bus si Tatiana nang lumampas ito sa isang tipper na trak na may kalakip na trailer na puno ng uling. Habang lumalampas, naputol ang trailer mula sa trak at bumangga sa bus. Nakaligtas ang lahat ng pasahero; si Tatiana lamang ang namatay.

Ipinahimutak siya na may puting belo at korona ng waks, at ang mga kandila ng kasal ni Tatiana ay nagliyak sa tatlong gilid ng kabaong.

Hegumen Nikolai (Karpov), Shchuchinsk

Una kong nakilala si Ina Agnia noong 1973. Noong panahong iyon, ako ay isang taong lubos na sekular, hindi mananampalataya, at pinuntahan ko siya upang makipagtalo (tungkol ito sa aking personal na buhay). At nangyari nga na, sa pamamagitan ng aking mga pag-uusap kay Ina Agnia, nagbago ang lahat sa aking buhay at nahanap ng aking kaluluwa ang kapayapaan. Siya ay isang matandang ginang na papalapit sa siyamnapung taong gulang, ngunit may napakalinis at maliwanag na asul na mga mata. Maaaring isipin ng iba: ano nga ba ang alam ng isang matandang babae na hindi man lang nakapag-aral at nanirahan sa kumbento mula pa sa edad na labing-apat? At ano naman ang masasabi niya tungkol sa buhay pagkatapos ng kumbento? Gayunpaman, sa lahat ng tanong ko ay nagbigay siya ng mga sagot na kahit ang isang edukadong tao ay hindi makakasagot nang ganoon.

Dumating ako (bago pa ako pumasok sa hukbo); kinausap niya ako, binigyan ng tsaa at pinadala sa simbahan: 'Pumunta ka sa simbahan, manalangin ka.' Paano ako dapat manalangin? Noon, dinadala kami ni Nanay sa simbahan noong bata pa kami at pinapakomunyon kami, pero hindi na ako nakapagdasal sa simbahan mula noon. Pumasok ako sa simbahan, at kakaunti lang ang tao roon; nakatingin sa akin ang mga matatandang babae. Parang lahat sila nakatitig sa akin – paano ako dapat manalangin? Kaya tumayo ako sa likod ng isang haligi at nanalangin nang buong makakaya ko. Pagkatapos magdasal, lumapit ako kay matushka. Binigyan niya ako ng tsaa, inihain niya ang meryenda, at ikinuwento niya sa akin ang kanyang nakaraan – kung paano siya nabuhay, kung paano siya pumasok sa kumbento – at sinabi niya: "May kilala akong isang maharlika, isang napakamaharlikang lalaki, pero tuwing papasok siya sa simbahan, pakiramdam niya ay nakatingin sa kanya ang lahat. Tatayo siya sa likod ng haligi at doon na lang titigil." Sa una, hindi ko naintindihan, kaya tinanong ko, 'Ano ang apelyido ng lalaking ito?' – inakala kong tinutukoy niya ang isang makasaysayang personalidad na nakikilala ko. Pero hindi niya ako sinagot at ipinagpatuloy lang ang kanyang kuwento. Pagkatapos ko lang nalaman – ako pala ang tinutukoy niya.

Nais ng Ina Superior na pumunta ako sa Almaty at makipagkita kay Obispo Joseph. "Mayroon kami," sabi niya, "isang kahanga-hangang Obispo." Mahal na mahal siya ng Ina Superior, at lubos rin siyang iginagalang nito; tuwing pupunta siya sa Karaganda, palagi siyang bumibisita sa kanya. Ngunit napalakas ang tiwala at pagmamahal ko sa inang si , at sinasabi ko sa kanya: "Sapat na para sa akin na kilala kita; hindi ko na talaga kailangan pa ng iba." At hanggang sa pagpasok ko sa hukbo, hindi ko man lang nakilala ang Obispo.

Naglingkod ako sa hukbo ng isang taon lamang, at nang ako'y ma-demobilisa, nagpasya akong pumunta sa Zagorsk upang mag-enroll sa Seminario. Agad-agad, bago ko pa man makuha ang pasaporte ko, pumunta ako sa Karaganda para humingi ng basbas ng aking ina na mag-aral. Noong panahong iyon, isang kaibigan ni Obispo Joseph, si Eustolia Ivanovna Leshcheva, na galing sa Almaty, ang nakatira sa kanya. At agad na hinawakan siya ng aking ina: "Papunta siya sa Alma-Ata, kaya sasama ka sa kanya para makita si Kanyang Kabanalan. Sige na, sige na!" Wala na akong ibang pagpipuntahan, dahil pinapadala ako roon ng aking ina, kaya sumunod na lang ako.

Malugod akong tinanggap ng Kanyang Kagalang-galang. Nakita ko sa harap ko ang isang matandang lalaki na nakasuot ng simpleng kasóck at isang gawa sa lana na sweater. Hindi ko maihahambing ang Metropolitanong ito sa ibang mga Metropolitan dahil hindi pa ako nakakakita ng iba dati. Nagkita ang tingin namin ni Kanyang Kagalang-galang; nais niyang agad malaman kung anong klaseng tao ang dumating upang makita siya. Marami na akong narinig tungkol sa kanya, kaya ako rin ay masusing tumingin sa matandang lalaking ito, na lubos na iginagalang ng aking ina. Medyo siya'y nababahala (nang malaman ko na kalaunan

ang dahilan nito – malalayo na raw sa kanya ang tagapaglingkod ni His Eminence). Tinanong ako ni Kanyang Kagalang-galang ng sari-saring tanong at inimbitahan akong manatili sandali. Habang papalabas na ako, tinanong niya, 'Marahil ay babalik ka ulit para kumustahin ako?' 'Ayon sa kalooban ng Panginoon,' ang sagot ko, 'marahil ay babalik ako muli balang araw.'

Bumalik ako sa Chelyabinsk, kinuha ko ang aking pasaporte at bumiyahe pabalik sa Karaganda, na may balak na diretso nang magpatuloy patungong Moscow mula roon. Hindi pa ako nakarating doon nang husto (alas-diyes ng umaga pa lang) nang pumasok si Valya Veretennikova at nakatingin sa akin nang kakaiba. Bumisita siya sa nanay ko sandaling bago ako dumating, pagkatapos ay pumunta sa palitan ng telepono para tawagan ang Obispo tungkol sa isang bagay, at tinanong niya: "Nasa'n 'yung lalaking nakatira sa nanay ko? – Medyo kakaiba ang pagkakasabi niya – 'Nasa'n siya? Sabihin mong pumunta siya sa akin; kailangan ko talaga siya.' At sabi ni Valya: 'Wala siya rito; matagal na siyang umalis papuntang Ural. Kakagaling ko lang sa bahay namin; wala siya ro'n.' – 'Oo, nand'yan siya, nand'yan siya. At sabihin mo sa nanay ko – ipapadala niya sa akin.' At pumasok siya, malalaki ang mga mata sa gulat – nakaupo ako sa bahay ng nanay ko at umiinom ng tsaa. At sinabi niya sa nanay ko na hinihiling ako ni His Grace na pumunta. "O sige, binabago ng Banal na Probidensya ang mga bagay," sabi ng nanay ko, "at kailangan mong pumunta sa Almaty." Nakatutok ang isip ko sa Zagorsk, at ngayon Alma-Ata naman – minsan isa, minsan iba. "Kung pinapayagan Mo ito, Ina, mangyari na," sabi ko, at makalipas ang dalawang araw, nasa Alma-Ata na ako kasama ang Kanyang Grasya.

Lubos na nag-alala ang Kanyang Grasya; iniwan siya ng tagapaglingkod ng kanyang selda. Hindi kami nagkita nang matagal, ngunit mukhang isang mahina at matandang lalaki na siya. Kitang-kita na labis siyang nababahala.

Sinabi ni His Grace, "Manatili ka sa akin." At nanirahan ako sa kanya nang walong buwan hanggang sa araw ng kanyang pagpanaw.

Ang mga taong ito—si Obispo Joseph at si Ina Agnia—ay may katangiang ito: hinahawakan lang nila ang kaluluwa ng isang tao sa kanilang mga kamay, at iyon na iyon; ang taong iyon, kusang-loob man o hindi, ay nagbabago at nababago. May kakayahan silang magpataw ng biyayang-puno ng impluwensya sa kaluluwa ng ibang tao. Kapag ang isang tao ay nabibigatan ng emosyonal na paghihirap, kapag sila ay nababahala, naghahanap ng isang bagay sa buhay, at pagkatapos ay nakasalamuha nila ang mga taong ito, sila ay agad na napakalma; agad nilang nararamdaman na natagpuan na nila ang kanilang hinahanap. Pareho sina Ina Agnia at Obispo Joseph na taglay ang katangiang ito, at ito ay napakalinaw na kitang-kita. Ganoon din sa akin. Hindi ko alam kung paano mabuhay o kung saan ako patutungo, at doon ko nakita si Ina Agnia; nakita ko ang kanyang mabubuting gawa at nais kong sundan ang kanyang halimbawa, tularan siya sa anumang paraan, kahit na noong panahong iyon ay malayo ako sa Simbahan. At si Obispo Joseph naman – ganoon din sa kanya; inaalagaan niya ako.

Siya ay isang tunay na kahanga-hangang tao. Nag-iwan siya ng pangmatagalang impresyon sa maraming tao, at hindi lang sa akin. Nang siya ay mamatay, may tumawag at nagtanong: 'Totoo ba na namatay na si Ivan Mikhalych?' (Ang sekular niyang pangalan ay Ivan Mikhailovich). 'Totoo,' sagot ko. – "Ohhh," ang sagot, na punong-puno ng pagsisisi sa linya, "isang mabuting tao siya!" Hindi nila sinabing siya ay may mataas na kultura o kung ano pa man, at hindi ko rin inakala na partikular na pampanitikan ang pahayag; ang tumawag, sa tingin ko, ay isang taong hindi sangkot sa Simbahan—marahil ay nagkita-kita na lang sila sa buhay—ngunit may ganoong pagsisisi: "Isang mabuting tao siya."

Si Obispo Joseph at si Ina Agnia ay dalawang taong lubos na nirerespeto ang isa't isa. Hindi ko nga masabi kung sino ang mas nirerespeto—kung si Obispo Joseph ba ang nirerespeto kay Ina Agnia, o si Ina Agnia ang nirerespeto kay Obispo Joseph. Noong isang pagkakataon, balak kong lisanin ang tirahan ng Obispo ng ilang araw upang bisitahin si Ina Agnia sa Karaganda. Noong panahong iyon, pinag-uusapan niya ako tungkol sa buhay monghe: "Ako," sabi niya, "ang magpapagupit sa iyo at magbibigay ng sertipiko, ngunit ipopubliko lamang ito pagkatapos ng aking kamatayan." Tumanggi ako, dahil naniniwala akong hindi para sa akin ang buhay monghe, na lampas ito sa aking kakayahan. Ngunit marahil inakala niya na ayaw ko lamang makatanggap ng gupit mula sa kanya, at sinabi niya: 'Sige, kung ayaw mo sa akin, hayaan mong si Ina Agnia ang mag-tonsure sa iyo. Sige, gagawin niya iyon, at kikilalanin ko ito sa sarili kong kamay.' Tinanggihan ko rin iyon. Bagaman hanggang ngayon ay hindi ko pa rin alam kung may karapatan ang mga madre na mag-tonsure sa mga lalaki bilang monghe, iyon ang pagpapala na natanggap ko.

Ipinahayag ni Ina Agnia kay Kanyang Grasya na iaalok sa kanya ang patriyarkado. Pinag-usapan niya ito sa simbolikong paraan, ngunit agad na sinabi ni Kanyang Grasya sa kanya: "Ina, tumahimik ka, o

excomunicado kita sa Simbahan." At si Kanyang Grasya ay tunay na itinanghal bilang kandidato para sa trono ng patriyarka, ngunit tumanggi siya.

Nakita ni Ina Agnia ang maraming mangyayari sa buhay ko at sa buhay niya. Dati nang binibisita ng aking ina si Ina Agnia bago ko pa man siya nakilala, at binigyan ako ni Ina Agnia ng isang ikon ng Tagapagligtas, sapagkat hinulaan niyang mawawala ang aking kawalan ng pananampalataya at mao-orden pa ako bilang pari.

Minsan ay kusang-loob na lumilitaw ang pananaw ni Nanay. Naalala ko minsan na may napakaimbis at napakasakit na babae na dumalaw sa amin. Sabi ni Nanay: "Nikolai Mikhalych (bata pa ako noon, 22 anyos pa lang, pero tinawag niya ako sa unang pangalan at patronimiko), Nikolai Mikhalych, may mga itlog doon; ibigay mo sa kanya ang mga itlog." 'Ilan, Ina?' 'Sige, bilangin mo kung ilan—bilangin mo.' Binuo ko—labinlima. 'O, ibigay mo na sa kanya.' 'Pero para sa atin?' tanong ko. 'Magdadala rin sila ng para sa atin—huwag kang mag-alala.' Mga dalawang oras ang nakalipas, pumasok ang isa pang babae at dinala ang mga itlog: "Ina, narito ang mga itlog." "Nikolai Mikhalych," sabi ng nanay ko, "kunan mo, bilangin mo kung ilan, bilangin mo." Binuo ko—labing-lima. Ganoon talaga. Maaaring mukhang isang pangkaraniwang insidente lang ito, pero kapag nagsimula kang mapagtanto... O sa isa pang pagkakataon: Papauwi na ako sa Chelyabinsk nang sabihin ko, 'Nanay, kailangan kong tumawag para ipaalam sa pamilya ko.' 'Sige,' sabi niya, 'sa istasyon ka na tumawag. Pumunta ka sa serbisyong libing, huwag kang mag-alala, puwede kang tumawag mula sa istasyon.' Nagdasal ako, lumabas ako ng seremonya, iniisip: "Kailan ko ba tatawagan mula sa istasyon? Wala pa nga akong tiket. Tatawagan ko na ngayon." Pumunta ako sa payphone – nakasara ito. Sumakay ako ng bus, pumunta sa isa pang payphone, paulit-ulit akong tumawag – walang signal. Naalala ko ang sinabi ng nanay ko; aba, naisip ko, wala itong silbi, pupunta na lang ako para makita ang nanay ko. Pagdating ko, sobrang nanlamig ako kaya hindi ako nakapagsalita sa kanya; uminom ako ng tsaa at nagsimulang maghanda para umalis. Pagdating ko sa istasyon ay huli na, labinlimang minuto na lang bago umalis ang tren. Naglalakad ako sa istasyon nang makita ko ang kubiko ng telepono: bukas ang pinto, pero walang tao roon. Tumakbo ako papasok, tinawagan ko ang numero, nagsalita ako ng dalawa o tatlong salita, sumakay sa tren at umuwi. Talagang dalawa o tatlong minuto lang ang inabot ng tawag.

Sina Ina Agnia at Vladyka Joseph ay dalawang taong nagbago ng buhay ko. Hindi lang sa akin; binago nila ang buhay ng napakarami sa pamamagitan ng kanilang biyaya, kababaang-loob, pasensya, at mga panalangin. Gaya ng sinabi ng Kagalang-galang na Seraphim: 'Magkaroon ng payapang espiritu, at libu-libo sa paligid mo ang maliligtas.' At sila ang mga taong, sa katunayan, na libu-libo ang naligtas sa kanilang paligid.

Pumanaw si Ina Agnia noong ika-17 ng Marso 1976, matapos siyang gawing isang schema-nun. Nang siya ay nagkasakit ng malubhang karamdaman, hindi siya kumain nang apatnapung araw at, sa paghula ng nalalapit niyang kamatayan, hinulaan niyang magkakaroon ng dalawang kabaong.

Noong ika-17 ng Marso, matapos tanggapin ang Banal na Misteryo, payapang inialay ni Ina Agnia ang kanyang kaluluwa sa Panginoon. Dumating ang mga madre upang siya'y paliguan at isuotan. Kasama nila ang huli sa apat na madre na naglakbay kay Ama Sevastian sa Karaganda noong mga taon ng kanyang pagkakakulong: si Ina Fevronia (na kilala sa buhay monghe bilang Thekla). Habang inihahanda si Ina Agnia para sa libing, bigla ring pumanaw si Ina Fevronia. Dinala siya ni Ina Agnia mula sa libing na ito ng luha patungo sa makalangit na palasyo ng walang hanggang kagalakan – ganoon ang interpretasyon ng mga madre. Ipinaglibing silang magkatabi sa Sementeryo ng Mikhailovskoye.

Schemanun Anastasia

(Naitala ni Sister Julia mula sa mga salita ni Sister Anastasia.)

Si Anastasia Ivanovna Shevelenko ay ipinanganak noong 1888 sa rehiyon ng Vitebsk sa pamilya ng isang sapatosero. Napakahirap ng kanyang pagkabata. Umiinom at nanunumpa ang kanyang ama at nasawi siya nang mapatay sa isang suntukan. Naalala mismo ni Anastasia na hindi lamang siya hindi umiyak para sa kanyang ama, kundi sinubukan pa niyang hikayatin ang kanyang ina na huwag umiyak: 'Hindi na muli mumura si Tatay.' Naiwan ang kanyang ina na may walong anak, na lahat ay napakabata pa. Mayroon siyang napakagandang alaala ng kanyang ina. Laging kalmado at napaka-relihiyosa ang kanyang ina. Pinapasok ng kanyang ina si Anastasia sa paaralan, ngunit ayaw niyang mag-aral. 'Tinawag nila ako para magbasa sa unang pagkakataon,' ani ng kanyang ina, 'at binigyan ako ng isang tula na kabisado ko: "Nangungurog ang hamog na nagyelo sa bakuran..." Binasa ko ito nang maayos mula sa libro, at agad nila akong inilipat sa Baitang 2.

Ngunit nang tawagin ako sa susunod, binigyan ako ng isang hindi pamilyar. Hindi ko ito nabasa, at ibinalik ako sa unang baitang muli. Ngunit ayaw kong mag-aral kaya huminto ako."

Naalala ng aking ina ang kanyang pagkabata: "Noong araw, bawat pamilya ay may sariling nakatatanda: ano man ang sabihin ng ina ay batas. – Nanay, ano 'yang liwanag doon? – Nagdarasal ang mga espesyal na tao. – Pwede ko ba silang makita? – Hindi, sila ang mga pinili ng Diyos. Biglang dumating na tumatakbo si Petya. 'Ma, tumatakbo si malanding maliit na Petya.' 'Hindi siya malandi.' 'Pero "—"—iyan ang tawag ng mga batang lalaki sa kanya, at pinupukol siya nila ng bato.' 'Sila ang mga hangal,' sabi ng ina ko, 'pero si maliit na Petya ay isang banal na hangal para sa kapakanan ni Kristo.' At naisip ko sa sarili: 'Marahil maaari rin akong maging hangal para sa kapakanan ni Kristo?' At, salamat sa Diyos, namuhay ako bilang isang hangal. (Sa ganitong mga pagkakataon, inaalis ng Panginoon ang bahagi ng katwiran ng isang tao.)"

Nang mag-siyam na taong gulang si Anastasia, kinuha siya ng kanyang tiya—ang kapatid ng kanyang ama—upang tumulong sa negosyo ng pamilya, at sa edad na labing-apat, pinapasok siya ng kanyang kapatid na lalaki sa paghuhugas ng pinggan sa isang pagawaan ng alak. Nagtatrabaho siya roon nang tatlong taon. Pagkatapos noon, tumakas si Anastasia sa bahay, ngunit nahanap nila siya at ibinalik. Mula noon, inakala ng mga tao na siya ay baliw. Hindi nagtagal, lumabas siyang muli para kumuha ng tubig, iniwan ang mga timba sa tabi ng balon, at tuluyang naglakbay nang walang patutunguhan. Ang dalagita, labing-walong taong gulang, ay nagsimulang maglibot, na walang matutulugan.

"Bawat gabi," ani ng kanyang ina, "kailangan niyang maghanap ng matutulugan, at sa umaga ay bumiyahe na naman. Napakahirap nito, lalo na minsan—naaalala kong malamig, marumi, at bumuhos ang ulan, at nanlamig ako hanggang buto. Kahit saan ako magpunta, tinatanggihan ako. Hindi matiis ang bigat sa aking puso. Nakakita ako ng isang maliit na kubo sa isang parang; ipinasok ko ang ulo ko sa loob, habang ang natitirang bahagi ng katawan ko ay nanatili sa labas. Ganoon ko ipinagpalipas ang gabi. Kinabukasan ng umaga, pumunta ako sa simbahan. Nang makatuntong pa lang ako sa hagdanan ng simbahan, narinig ko ang pari na nagbabasa: 'O pinakamabait at mapagbigay na Hesus...' Nahulog ako sa lupa, at umagos ang luha mula sa aking mga mata. 'Panginoon, nakalimutan ko po kayo nang tuluyan!' Agad na lumapit ang isang diakono at inimbitahan akong pumunta sa kanilang bahay. At saka nagsimulang tumawag sa akin ang lahat. Ganito tayo sinusubok ng Panginoon at, sa pamamagitan ng ating mga kalungkutan, tinuturuan tayong huwag ilagay ang ating pag-asa 'sa mga prinsipe, sa mga anak ng tao', kundi sa pag-asa lamang sa Kanya.

Pagkatapos ay naglakbay ako sa bayan ng Shuya sa Rehiyon ng Ivanovo upang manirahan sa tiyahin ko. Inayos niya na magtrabaho ako bilang katulong para sa isang may-ari ng pabrika. Madali ang trabaho, ngunit umalis ako pagkalipas lamang ng dalawang linggo dahil sa panliligalig ng amo ko. Pagkatapos noon, nakahanap ang tiyahin ko ng posisyon para sa akin sa isang ginoo na espirituwal na anak ni nakatatandang Ambrose.

Nagtrabaho ako roon bilang tagapaglinis ng bahay sa loob ng anim na taon. Marami ang gawain, pero nakayanan ko. Talagang gusto kong manalangin, pero hindi ako nagkaroon ng oras. At ang may-ari ng bahay ay natutulog hanggang tanghali. "Paano 'yan mangyayari," naisip ko, "hindi ba niya iniingatan ang oras niya?" Ngunit umiiyak ako at tumatakbo sa simbahan, nagbibigay ng kaunting pera sa mga pulubi sa hagdanan ng simbahan, upang may sapat para sa lahat. Ganoon ko ito binawi – kumuha ako ng mga tao para manalangin para sa akin. At saka bumalot sa akin ang napakalalim na kalungkutan, ang matinding pagkasindak, na para bang imposibleng mabuhay. 'Sigurado,' naisip ko, 'hindi ko ba kailangang gugulin ang buong buhay ko nang ganito?' Ngunit ang mapagkawanggawang Panginoon ay napakalapit sa mga nagdadalamhati. Isang madre na nagngangalang Rufina ang nagpayo sa akin na pumunta sa Optina Pustyn upang makita ang mga nakatatanda. Kaya pumunta ako. Tinigamitan ako ng kaaway ng mga kaisipan na bumalik, at muntik na lang akong hindi makarating doon. At nang makarating ako sa Ilog Zhizdra at makatuntong sa isa kong paa sa bangkang pantakbo, agad akong nakaramdam ng pagaan. Binlessan ako ni Ama Anatoly na manirahan sa dati kong lugar at sumulat siya sa may-ari ng lupa, na humihiling na tanggapin niya ako nang may pagmamahal. Tinanggap ako ng may-ari ng lupa, at nanirahan ako roon nang dalawang taon pa. Pagkatapos ay pumunta ako sa Kumbento ng Polotsk, kung saan inako ko ang aking mga pangakong monastiko. Isang araw, nagkaroon ako ng alitan sa isang madre roon. At ang madre na ito ay may dalang takure na may kumukulong tubig. Tumalon ako, kinuha ko ang takure mula sa kanya at itinaapon ito. Nabigla ang lahat sa ginawa ko. Ngunit makalipas ang ilang sandali, sumubsob ang madre sa aking mga paa at inamin na gusto niya akong pasunugin.

Nanirahan ako sa kumbento nang dalawang taon at pagkatapos ay nagsimula akong maglakbay. Sa Optina Pustyn, pinagpala ako ni Elder Anatoly na mabuhay bilang isang banal na hangal. Binigyan niya ako

ng dalawang kasama sa paglalakbay at sinabihan akong pumunta sa Tikhonova Pustyn. Hindi pa kami nakakalayo nang tamaan ako ng matinding dysentery. Hindi ako makalakad, kaya nahiga ako sa gubat, at doon ko nakita ang aking ama na papalapit, walang sumbrero, at sinabi niya: 'Huwag kang manatili rito, kundi pumunta ka sa pinakamalapit na nayon.' At agad kaming umalis. Pagkarating pa lang namin sa unang kubo, umupo ako sa hagdanan; pumikit ang mga mata ko, at nawalan ako ng malay. At bigla, may humipo sa akin na isang hindi nakikitang puwersa; sa halip na mga kamay, may lumitaw na malalakas na pakpak at kumalat sa magkabilang gilid. Bumukas ang aking mga espiritwal na mata, at nakita kong dumaraan sa akin ang napakaraming demonyo, na handang pirasuhin ako. Ngunit ako'y nakatanggap ng Banal na Komunyon at gumagawa ng tanda ng krus gamit ang aking katawan at ang aking mga pakpak na nakatawid sa akin, kaya hindi ako matutukan ng mga demonyo. Ang huli, ang pinuno sa kanila, ay naglabas ng baraha at sinubukang itama sa akin sa mukha, ngunit bahagya lang akong natamaan. At naalala kong naglaro ako noon ng baraha at hindi ako nagpakumbaba dahil dito.

Nagpalipas kami ng gabi doon. Kinabukasan, umalis ang aking mga kasama patungong Tikhonov Hermitage, ngunit hindi ako makabangon. Pagkalipas ng ilang sandali, bumangon ako, nais kong sumama, ngunit nahulog muli sa kamalig, nakahiga sa dumi ng baka. At, tila, matagal na akong nakahiga doon kaya't natuyo na ang lahat ng suot ko. Sa sandaling iyon ay nagkaroon ako ng pangitain: isang babae na nakasuot ng itim na balabal – ang Ina ng Diyos – at sa ilalim ng sabsaban ay isang monghe, si Hierodeacon Paul (at doon ko siya muling nakita, kahit na hindi na siya kabilang sa mundong ito). Pagkatapos ay hinugasan nila ako, pinakain, at sumugod ako patungo sa nayon kung saan nakatira si Brother Georgy Chekryakovsky. Naging madilim na. 'Saan,' tanong ko sa sarili, 'ako matutulog ngayong gabi?' Pumunta ako sa simbahan, itinulak ko ang pinto – naka-unlock pala ito. Natulak ako ng tuwa, pumasok at nagsimulang mag-ayos para sa gabi. Hinubad ko ang aking panlabas na damit at natira ang puting pang-ilalim na may mahabang manggas. Hindi ko man lang napansin kung paano lumipas ang gabi. Noong umaga, dumating ang tagapag-alaga, nakita akong nakasuot ng puti at natakot – inakala niyang multo ako. Tumakbo siya at bumalik kasama ang kapatid ni Padre Georgy Chekryakovsky at ang kanyang batang asawa. Dinakip nila ako at dinala sa istasyon ng pulis. Sa daan, hiniling nila ang aking pasaporte. Sinabi ko sa kanila na wala akong pasaporte, ngunit mayroon akong isang piraso ng papel. (Nang aalis ako sa Kumbento ng Polotsk, sinabi sa akin ng isa sa mga banal na madre na kumuha ako ng piraso ng papel mula sa kumbento.) At nang basahin nila ang papel, sinabi ng batang asawa: "Oh, kawawa ka naman!" (Palaging umiiyak ang aking ina sa mga salitang iyon.) Dinala nila ako sa kanilang bahay at pinakain nila ako ng borscht na may karne. Nang makita kung gaano sila kabait, kinain ko ang lahat ng borscht. Pagkatapos dinala nila ako kay Ama Georgy Chekryakovsky, na aking ikinuwento kung gaano kahirap para sa akin ang maglakbay. Sinabi niya: 'Iyon ay dahil wala kang bubong sa iyong ulo. Kung gusto mo, manatili ka sa amin.' Ngunit hindi! Agad akong gumaan ang pakiramdam, tumalon at muling naglakbay. Naglakad ako nang naglakad, at naligaw sa gubat. Malamig; may niyebe na sa lupa, at dahil manipis ang suot ko, nagsimulang ako'y manginig sa lamig. Gusto kong humiga, at muntik na nga. Nakita ko ang dalawang lalaki, tumakbo ako palayo sa kanila, at napunta ako sa daan. Pumasok ako nang mabilis sa unang munting kubo na aking narating, kung saan pinainit ako at pinakain ng isang tagagawa ng sapatos."

Nanirahan siya sa Optina noong si Ama Sebastian ay isang baguhan sa ilalim ni Matanda Nektarios. Doon ay madalas siyang naglalakad na nakasuot ng punit-punit na pulang palda. Nangyayari na ihahayag ng Panginoon ang isang bisyo o iba pa sa isang tao, at saka niya ito binabatikos sa harap ng lahat, kaya paminsan-minsan ay binubugbog siya dahil dito. [Lalo na, ang mga sumusunod na katotohanan tungkol sa Ina ay nalalaman mula sa mga salaysay ng mga tao ng Karaganda: minsan, noong Banal na Pagbabantay sa Gabing-gabi, siya ay tumalon patungo sa isang monghe na nagbabasa ng paremia, inilantad ang kanyang dibdib, hinawakan ang braso nito at naglakad kasama siya nang ganoon hanggang sa ambo. Gayundin, noong prusisyon sa Kapistahan ng Pagbabagong-anyo, umakyat siya sa isang puno at nagsimulang maghagis ng mga mansanas sa mga pari, na nagbabadya sa nalalapit na pagsasara ng monasteryo.]. Ngunit hindi kailanman binugbog ni Ama Sebastian si Ina Superior; tinapakan lang niya ang mga paa nito nang umakyat siya sa selda ng nakatatanda.

"Naalala mo ba, Nastya," naalala ni Ama isang araw, "nung itinulak kita minsan sa Optina, nang nagtago ka sa ilalim ng kama ng matanda? Tumilapon kang nakabaliktad pababa ng hagdan. At sinabi sa akin ni Ama Nektarios: 'Halika, Stefan, itulak mo siya, ang masuway. Tingnan mo,' sabi niya, 'nagtago siya!' 'Asikasuhin mo siya! Magmumukha ka pa ring tanga; wala nang ibang daraanan mo.' Nang marinig iyon, tumahimik ang Ama, saka nagsabi: 'Ang awa ko sa'yo noon! Pero—sunod-sunuran.' At ayaw namang

magmukhang tanga ang Ina; umiyak siya. (Maganda siya: namumulang pisngi, mahahabang tirintas.) At sinabi ni Ama Nektarios: 'Kung hindi ka susunod sa Diyos, akala mo ba mas madali iyon sa impierno?'

Isang araw, pumasok siya sa gubat, pumitas ng ilang beri, umupo, kinain ang mga iyon, at nauwi siya sa matinding uhaw. Bigla, nakita ko ang isang bukal na sumisirit mula sa lupa; napakasarap at kristal na malinaw ang tubig. Pinuno ko ng tubig na iyon ang pitsel ko at uminom ako nang palak. Pagkatapos, naglakad ako sa gubat, kumanta nang malakas. Doon ako nagsimulang kumanta. Nauhaw ako muli, bumalik ako sa lugar na iyon, ngunit nawala na ang bukal.

Noong isang beses, sa Optina, tumatakbo akong walang sapin sa yelo. Lumapit sa akin ang isang kaibigan at pinilit akong magsuot ng sapatos, pero nagpatuloy ako sa pagtakbo. Pagkatapos ay pumunta ako sa simbahan para yumuko nang tatlong beses sa harap ng bawat icon. At ang mga binti ko ay nanigas na parang kahoy at hindi na yumuyuko. Napansin ito ng isang nakatatanda. Lumapit siya sa akin at tinanong: 'Bakit hindi yumuyuko ang mga binti mo?' Sinabi kong dahil sa mga pagyuko iyon, ngunit sumagot siya: 'Hindi, nabigla sila sa lamig, at sasakitin sila.' Namayani sa akin ang kalungkutan, natakot akong mawalan ng mga binti, at sa isang iglap ay mula sa pagiging maganda ay naging kakila-kilabot ang itsura ko – ganyan ang epekto ng kalungkutan sa isang tao.

Dalawampu't anim na taong gulang ako noon. Noong taglagas, naligaw ako sa gubat malapit sa Optina. Nagsimulang bumagsak ang niyebe, at nakayapak ako. Matagal akong naghanap ng daan palabas at, nang gabi, nakarating ako sa isang hermitage at naupo sa isang kalan na cast-iron. Nakita ako ng mga monghe at inimbitahan akong pumasok sa kubo. Hindi ako pumunta sa mga monghe, kundi sa monasteryo. Kumatok ako, at tinanong nila, 'Sino 'yan?' Hindi ko sinabi kung sino ako, kundi nagtungo ako sa gilingan ng kahoy. Doon, lumabas na walang tao sa kubo ng tagapag-alaga, ngunit hindi ito pinainit. Umakyat ako sa kalan, pero wala akong pambalot sa sarili. Nanatili ako roon hanggang umaga nang may mga kakilala akong nakahanap sa akin at dinala ako sa kanilang tahanan. Doon, pinainit nila ang mga paa ko na pakiramdam ay kahoy, lalo na ang mga binti ko. Pero ayos lang; hindi sila sumakit. Sumakit lang sila sa Karaganda noong 1964.

Sa panahon ng matinding pag-uusig sa mga Kristiyano, nanirahan ako sa Kaluga kasama ang isang madre. Masyado akong maysakit; inakala nilang hindi ako makakaligtas. Isang umaga, umalis ang aking tagapag-alaga para pumunta sa simbahan, at para bang binibigkas ko ang tuntunin sa harap ng isang ikon ng Ina ng Diyos, at kumilos ang Ina ng Diyos sa santuwaryo. Pagkatapos ay tumingin ako, at naroroon Siya na nakatayo sa tabi ng mesa na suot ang puting apostolikong balabal, nakatingin sa akin, samantalang bakante ang kahon ng icon. Sinabi ko sa Kanya: 'Ina ng Diyos, ano ba talaga ang nangyayari?' (Tinutukoy ko ang pag-uusig sa mga Kristiyano.) At sinabi Niya: 'Uminom ng tubig ng Epipanya kasama ang prosphora.' At bumalik Siya sa loob ng kahon ng icon."

Mula noon, si Ina Anastasia ay palaging nag-iimbak ng maraming tubig para sa Epipanya. Sa Karaganda, pinapatigas niya ang tubig sa anyo ng singsing at binibigyan niya ang lahat ng tubig ng Epipanya kasama ang prosphora upang inumin sa buong taon.

Sa mga taon ng pag-uusig, nasa mga kampo si Ina Anastasia.

Pagkatapos ng kanyang pagpapalaya, dinala siya sa Kokchetav upang manirahan doon. "Lumibot ako mula bahay sa bahay. Pumunta ako sa isang bahay, at sinabi nila, 'Wala kaming tinapay.' Pero pinakain nila ako ng patatas at kvass. Pumunta ako sa isa pang bahay, kung saan k, agad nila akong hinawakan at gusto na akong dalhin sa pulisya – nawawala raw ang ilan sa kanilang lino. Pero tumayo para sa akin ang mga kapitbahay at pinakawalan nila ako. Nagpatuloy ako. Sa ikatlong bahay, hinuli nila ako muli – may nawala raw isang sako ng trigo, at inakusahan nila ako ulit. Malilagot sana ako, pero may matandang lalaki na tumayo para sa akin, kaya pinakawalan nila ako. Pagkatapos ng lahat, pagkatapos ng pagkakakulong ko, talagang mukha akong tulisan. Kaya, gabi na sa labas – saan ako pupunta para matulog? Pumunta ako sa lugar ng mga madre, pero hindi ako nangahas na kumatok, kaya nahiga ako sa kanilang bakuran. Nagsimulang bumagsak ang niyebe at tinakpan ako ng makapal na patong nito, pero ako'y naging mainit."

Sa Karaganda, nakatira siya sa isang gatehouse; gustung-gusto niyang pakainin ang lahat, pero siya ay kakaunti lang ang kinakain. Tinatanggap niya nang may kagalakan ang anumang ibigay sa kanya, na para bang talagang kailangan niya ito. Ngunit ibinibigay niya agad ang lahat nito sa iba. Sa simula, natulog siya sa banyo, kung saan itinago ang kanyang mga gamit. Pagkatapos, sa isang malamig na sulok, nagpatong-patong siya ng iba't ibang bultong damit upang hindi ka makahiga nang matagal. Natutulog siya sa gabi ngunit nagtatrabaho buong magdamag – nag-aayos sa ilalim ng mga bunk bed at nag-aasang ng kvass. Magaling siyang gumawa ng kvass at ipinapainom ito sa lahat. Minsan, bigla siyang magagalit at, sa hindi malamang

dahilan, napapaiyak niya ang ilan sa mga kapatid. Pagdating sa kanyang damit – susulud siya ng galos sa isang paa at valenok sa kabila. Madalas na sa taglamig ay naglalakad siya nang nakasuot ng galos at botas, at sa tag-init naman ay valenoks. Palaging marumi ang suot niyang damit; kapag nagpalit siya ng malinis, hindi ito magtatagal na ganoon. Sa ulo niya ay may nakasuklob na panyo o basahan, na halos palaging magulo. Kapag sinubukan mo siyang ayusin, itataboy ka niya, sabay sigaw ng, 'Umalis ka nga!' Bago lang siya magpapalit ng malinis na damit at magiging mas maayos ang kilos kapag bago siya kumomunyon.

Taglay ng aking ina ang kaloob ng malinaw na panghuhula. Noong isang beses, may bumabâ sa akin na mabigat na pakiramdam, at napakalakas ng pag-aalala sa isip ko kaya hindi ako makapanalangin. Bigla, may humampas nang malakas sa balikat ko mula sa likuran: 'Nandito ka na ba? Magdamag kitang hinahanap!' sigaw ni Ina Anastasia. At agad akong naging kalmado. Sa isang mapagdasal na tapik ng kanyang kamay, pinalayas niya ang masamang nilalang. Sinagot niya ang aking mga iniisip nang higit pa sa isang pagkakataon. Mahirap iyon para sa akin. 'At hindi man lang tumitingin si Ina,' naisip ko. Sa mismong sandaling iyon, lumapit siya at tinitigan ako nang diretso nang hindi nagsalita. Sabi ko, 'Pakiusap, ipagdasal mo ako; mabigat ang dibdib ko.' – 'Mag-isa si Itay sa silid niya; tumakbo ka agad sa kanya.' Pagdating ko, nakangiti si Itay at nagtanong, 'Ano'ng nangyayari?' – 'Mabigat ang dibdib ko,' ang sagot ko. Pinahaplos niya ang dibdib ko at sinabi, "Ang Masama, anak ko, ay hindi ka pinapayagang magpahinga. Mawawala rin ito." At, sa katunayan, lumipas nga ang lahat.

1970. Linggo ng Palumpong

Habang isinasagawa ang Misa, may isang matandang ginang na nagsimulang magkasakit, ngunit hindi siya makalabas sa kalye dahil sa dami ng tao. Nakaupo si Ina sa loft ng koro sa kaliwa at inutusan kaming tulungan ang matandang ginang na makapunta roon. Pagkatapos, pinaupo niya ito sa tabi niya at inakbay ang ulo ng matandang ginang sa kanyang balikat. Halos sampung minuto pa lamang ang lumipas nang tumayo ang matandang babae at pasalamat si Ina – ganap na siyang gumaling. Ngunit nagkasakit si Ina. Madalas niyang pasanin ang karamdaman ng iba. Mahirap iyon para sa kanya, at minsan niyang inamin: "Naawa ako sa isang taong malubhang may sakit, kaya ngayon ako ang kailangang magdusa."

Noong Agosto 1970, nagkaroon ng plano na gibain ang kubong-pasbul ng simbahan, na hindi binigyan ng pagpapala ni Ama habang siya ay nabubuhay. Nakatak dang dumating ang mga manggagawa kinabukasan upang simulan ang pagguho. Nalungkot kaming lahat dahil nilalabag ang pagpapala ni Ama. Naging malubha ang karamdaman ni Ina Anastasia isang araw bago iyon at humiling siyang isara siya sa kanyang silid, at walang sinumang papapasukin. At dahil dito, nakahiga siya roon buong magdamag hanggang alas tres ng hapon. Nang alas tres, bigla siyang tumalon, tumakbo palabas ng silid at sinabi: "Ayos na ngayon ang lahat; mas magaan na ang pakiramdam ko." Pagkatapos noon, pumasok ang punong-baryo kasama ang isang opisyal, at ipinagbawal ng opisyal ang pagguho ng gatehouse at ang pagsisimula ng anumang gawain sa pagtatayo. Siyempre, ito ay dahil sa mga panalangin ni Ina Anastasia.

Coincidence o isang himala

Noong Hulyo, bandang kapistahan ng paglilipat ng mga relikyang ni San Sergius ng Radonezh, sinabi sa amin ni Nanay: 'Bukas, pumunta kayo sa eremiteryo ng santo sa nayon ng Dolinka, kung saan naglingkod si Itay sa kanyang sentensya.' Hindi namin tinanggap nang masigla ang pagpapala na ito, dahil nagsasagawa kami ng mabigat na gawain – pagpipintura sa simbahan – at sobrang pagod na kami. Nagsimula kaming maghanap ng mga dahilan: "Pagod na kami; gusto na naming magpahinga." Ngunit sinabi ni Ina: "Doon kayo magpapahinga. At mas malilinis ninyo ang inyong isipan doon kaysa sa bahay."

Noong umaga ng pista ni San Sergius, maulap ang langit at mahina ang pag-ulan. Ngunit nang magsimula ang pagdarasal, bumuhos ang malakas na ulan. Natulak kami ng tuwa: 'Hindi na kami kailangang pumunta; makakapagpahinga na kami.' Pagkatapos ng serbisyo, lumapit kami kay Nanay, umaasang hindi na niya kami papayagang maglakbay. Ngunit nang buksan na namin ang pinto, agad niyang sinabi: "Kung ganoon, aalis na ba kayo?" Nag-aatubili kami, nagpalitan ng tingin at sinabi: "Kung pagpapalain ninyo kami." – "Umalis na kayo ngayon din, walang pag-aatubili. Nawa'y sumainyo ang Diyos!" Nag-alangan man, naghanda kami at umalis. Ngunit bago iyon, huminto muna kami upang kumuha ng pagpapala sa puntod ni Ama Sebastian.

Pagdating namin sa Dolinka, tinungo namin ang aming destinasyon, ang pakpak ng bilangguan kung saan ginugol ni Ama ang kanyang huling mga taon ng pagkakabilanggo. Lumakad kami nang malayo patungo

sa gubat, pagkatapos ay sa loob ng gubat, habang patuloy na bumabagsak ang ulan. Naglakad kami, namamangha sa ganda ng kalikasan, humahanga sa husay at pantay-pantay ng pagtatanim ng mga punong-kahoy sa dalawang gilid ng daan— —ng mga bilanggo, kasama na ang aming Ama. Pagkatapos ay umupo kami sa ilalim ng isang puno, nagpakabusog sa masaganang pagkain, nagpahinga, at nagpatuloy sa paglalakad. Kalimutan namin nang tuluyan ang patuloy na pag-ulan. Napakasarap ng pakiramdam; napuno ng init at tuwa ang aming mga puso. Naglakad kami habang nagbabalik-tanaw sa mga alaala ni Ama. May mga latak at putik sa ilalim ng paa, ngunit madali lang ang paglalakad; para bang hindi kami naglalakad kundi lumilipad. Pagdating ng alas-singko ng hapon, nakarating kami sa ward kung saan naroroon si Ama. Agad na tumigil ang ulan, sumikat ang araw, at ang lugar, na napapaligiran ng kagubatang itinanim ng mga preso, ay napakaganda. Ngunit nang kami'y bumalik, muling bumuhos nang malakas ang ulan. Ngunit gayon pa man, kahit na buong araw kaming nasa ulan, basâ-basâ kaming tuyo. Lubos kaming kontento at masaya, may gaan sa aming mga puso at malinaw ang isipan. Hatinggabi nang makauwi kami at ikinuwento namin kay Nanay ang lahat, at sinabi niya: 'Si Tatay mismo ang naglakad kasama ninyo at pinoprotektahan kayo mula sa ulan.' Lubos kaming nagpasalamat kay Nanay para sa napakapanatag na araw na iyon.

Isang araw ng tag-init, ang mga madre na nakatira kasama si Ama sa Nizhnyaya Street ay naghahanda nang lumabas sa bukid para maghukay ng patatas. Tinanong ni Ina Anastasia kung maaari rin siyang sumama sa kanila. Kumuha siya ng isang malaking sako at inilagay dito ang galoshes, mga panyo, mga sweater, medyas at iba pang mga gamit. Pinuno niya nang husto ang sako. Tumawa ang mga madre: "Ano'ng ginagawa mo, Ina? Mabigat iyan na buhatin." – "Kayang-kaya ko, tara na!" Pagdating nila sa bukid, agad silang nagtrabaho. Biglang may dumating na ulap, humahampas ang hangin, bumuhos ang ulan, at agad na lamig ang dumating. Sinimulan kaming imulatan ni Ina at takpan ng kahit ano ang makita niya, ipinamigay niya ang lahat ng laman ng sako. Nagpasalamat kami sa kanya.

Taisia Grigoryevna Fomina

Lubos akong malapit kay Ina Anastasia; mas malapit pa siya sa akin at mas mahalaga sa akin kaysa kay Ama. Si Ina Anastasia ay tunay na pag-ibig. Nagagalit siya sa ilang tao, ngunit nahabag siya sa akin sa buong buhay ko. Naglakad siya sa landas ng banal na kabaliwan; mahirap siyang unawain. Halimbawa, ang sariling kapatid niya (na nakatira sa St Petersburg); inakala niyang baliw siya. Mahal na mahal siya ng pamilya niya, pero nang magsimula siyang kumilos nang kakaiba, lahat ay umiyak para sa kanya. Nagaawa si Ina sa mga kamag-anak niya; ang kapatid niyang si Marina ay pumunta rito nang tatlong beses, habang kasama pa namin si Ama. At naglakbay ang aming pamilya upang makita ang kapatid niyang lalaki sa St Petersburg at nakilala namin siya (kamukha niya ang kanyang kapatid; napakaganda niya noong dalaga), at siya ay binigyan ng Banal na Komunyon. Ngunit hindi nila maiintindihan na malinaw ang kanyang pag-iisip.

Tinapos niya ang kanyang mga gawain nang maingat, nang hindi lantad ang kanyang karunungan, at kung minsan ay sa paraang siya ay pinapalo, sinisigawan, o itinuturing na masungit. Naalala ko na sinigawan ni Ina ang isa sa aming mga kapatid dahil kumuha siya ng isang bagay nang hindi nagtatanong: 'Ganito ka at ganoon ka, at sana'y mangalanta ang iyong mga kamay!' Pero lumapit ako sa kanya at sinabi, 'Nanay, minsan kumuha rin ako ng isang bagay mula sa iyo nang walang pahintulot.' Lumiko siya at sinabi, 'Narito ang sulok ko, narito ang mga pag-aari ko; kunin mo ang gusto mo, at huwag mo lang akong sabihan.' Kailangan ni Nanay na mapababa ng loob ang kapatid na iyon sa isang paraan. At wala siyang sariling pag-aari. Anumang dalhin sa kanya – kailangan niya ang lahat, kukunin niya ang lahat, at makalipas ang limang minuto ay wala na siyang matitira; ibinahagi na niya ang lahat. At ang mga nakikita niyang labis na nangangailangan o malungkot, mas pinapaboran niya kaysa sa iba. Maaaring may magreklamo na sobra niyang pinapaboran ang isang tao, samantalang ang isa naman ay labis ang kalungkutan na wala nang makakapagpasaya sa kanya.

O – kunin mo ito bilang halimbawa: uupo sila sa mesa. Magbibigay si Ina sa isang tao, itutulak ang plato sa isa pa, pagkatapos sa ikatlo, samantalang siya ay nakaupo roon na parang kumakain. Ngunit nananatili siyang nagugutom. At minsan sinabi niya sa akin: 'Tasya, hindi pa ako minsan man nakabusog sa tinapay.'

Mula pa sa murang edad, nagdusa si Ina sa isang malubhang kondisyong gynaecological; inalok siyang sumailalim sa operasyon, ngunit tumanggi siya, kahit na nagdulot sa kanya ng matinding pisikal na paghihirap ang karamdaman. Nang, habang bata pa siya, kumonsulta siya sa isang nakatatanda sa Optina Pustyn tungkol sa bagay na ito, sinabi niya: 'Ito ang iyong mga tanikala.' At tiniis ni Ina ang mga 'kada' na ito hanggang sa kanyang pagpanaw. Bukod pa rito, may karamdaman ang kanyang mga binti; ito ay labis na namamaga, namumutok ang mga ugat, at nagkakaroon siya ng matinding kraming. Tinitiiis niya ang lahat ng ito at hindi

kailanman umiinom ng gamot. Ito ang kanyang paghihirap, ang kanyang gawa ng debosyon sa buong buhay niya. Marahil ay nagsusuot siya ng botas na felt at galoshes dahil wala nang ibang sapatos na bagay sa kanya.

Nagsasawit si Nanay sa koro; maganda ang tinig niya. At bagaman walang nakakakita kung paano siya nanalangin, alam ng lahat na nanalangin siya para sa lahat.

Sa simbahan, si Ina ay nagtatrabaho nang walang pagod, naghuhugas at nag-aayos ng lahat ng bagay. Gumagawa siya ng masarap na kvass at jelly na gawa sa oats. Kahit saan siya magpunta kasama si Ama, dinadala niya ang jelly. Kung pupunta si Ama sa Melkombinat, sinusundan niya siya. Kaya pa niyang maglakad papunta roon, at alam niya ang bawat bahay na binibisita ni Ama. Minsan ay pumunta siya sa Melkombinat para puntahan si Alexandra Sofronovna – ang asawa nito ay may kanser sa esophagus, at pumunta ang Ama para bigyan siya ng Banal na Komunyon at magsagawa ng panalangin. At habang nanalangin sila sa bahay, lumabas ang Ina para alagaan ang taniman ng gulay. At nang lumabas si Sofronovna at tiningnan ang taniman ng gulay, nanlumo siya. Inukol ng asawa ng pari ang lahat ng tanim na pipino na malapit nang mamulaklak, itinusok niya ang mga ito sa lupa na nakalubog ang mga dahon at nakataas ang mga ugat. "Nanay! Ano ba ang ginawa mo! Kukuha ako ng tungkod at babatain kita nang husto!" At kinabukasan nga, dumating ang napakalakas na hamog na nagyelo— at namatay sa lamig ang lahat ng tanim sa gulayan. Bago pa man noon, nilinis na ni Ina ang gulayan ni Sofronovna, ngunit hindi siya nagkaroon ng anumang pagkalugi.

Dati, darating siya, magtatrabaho para sa iba, gagawin ang lahat ng makakaya niya, at pagkatapos, para hindi siya purihin, susulud niya ang felt boots ng iba at aalis. "Ma, bakit ka nakasuot ng katad na bota ng iba?" – "Oh, alalahanin mo ang bota?" Bang! Ihahagis niya ang isang bota sa isang direksyon, ang isa pa sa kabila, at aalis na siyang nakayapak. Dapat bang pasalamatang siya o sermonan? Nalilito ang lahat – napakakumplikadong sitwasyon iyon.

Narito pa ang isa pang kuwento para sa iyo. Naglalakad si Nanay sa loob ng simbahan, tinutulak ang lahat. Lumapit siya kay Ina Tamara at itinulak siya mula sa upuan: 'Halika, bumangon ka, uupo ako para sa isang maysakit!' Hinabol niya palayo ang matandang Ina Tamara at pinaupo si Tiya Liza, na mas bata kaysa sa kanya. Nagreklamo ang mga madre: 'Halika nga, Ina, nagbibiro ka ba?' At ano sa palagay mo ang nangyari? Hindi nagtagal, nagkasakit si Tita Lisa. Napakasahol ng lagay niya; dinala siya sa ospital, at ganoon pa rin ang lagay niya doon. Pagkatapos, nalaman nilang may kanser siya. Hindi binigyan ng basbas ng Ina ang operasyon; nahulaan niya na mamamatay ang babae. At dahil doon, si Tiya Lisa, na bata at malusog naman, ay namatay makalipas ang anim na buwan. Ngunit si Nanay Tamara ay nabuhay pa ng labinlimang taon. Ganoon lang talaga. Para sa amin, tila kakaiba iyon, pero may sarili siyang paraan ng paggawa ng mga bagay. Pero si Nanay – napakamaahal niyang tao; isa siyang uri ng taong hindi mo na talaga makikita ngayon.

Antonina Ivanova

May ilang bisita mula sa Moscow na dumalaw kay Itay. Sumakay sila ng taxi mula sa istasyon at, bago pa man makarating sa Mikhailovka, naipit ang sasakyan sa isang lubak. (Masama ang mga kalsada, puno ng lubak, at putik hanggang tuhod.) Umuikot lang ang mga gulong ng sasakyan at hindi makalabas.

Kaya pumunta sila kay Nanay at sinabi, "Nay, papunta na ang mga bisita; naipit sila sa isang lubak at hindi makalabas." – "Sige, tara, hilaan natin sila," sagot ni Nanay. Nagsuot siya at isinandal ang pala sa balikat. Lumapit siya sa kotse, tiningnan ito, tinapik ang likod ng trunk gamit ang pala at sinabi sa drayber: 'Hoy, pare, sumakay ka na at umalis ka na – bakit ka pa nag-aabala?' Tinitigan siya nito nang kakaiba, pero hindi siya nagmamadaling paandar ang kotse. Muli niyang sinabi: 'Paandarin mo ang kotse!' – sa pagkakataong ito, sa tonong may utos. At kapag nagsalita si Nanay nang may awtoridad, walang makakatanggi. Nanginig ang drayber. Sumakay siya sa kotse, sinindihan ito, at mabilis na tumakbo ang sasakyan palabas ng hukay. Nabigla ang drayber. Dinala niya ang mga bisita sa simbahan at saka mabilis na umalis.

Kinabukasan ay dumalaw siya upang magpasalamat sa asawa ng pari; nagdala siya ng ilang regalo at nagtanong, "Paano mo nga ba nailabas ang kotse? Kailangan mo pa sana ng bulldozer dito." Sumagot siya, "Tinulungan ako ng Panginoon!"

Anna Shevchuk

Dumating ako sa Karaganda matapos nang pumanaw na si Pari Sevastian, at pumanaw na rin sina Ina Anastasia at Ina Agnia. Mula ako sa Ukraine para mag-enrol sa part-time na programa sa institusyon at nanirahan sa Mikhailovka kasama ang mga espirituwal na anak ni Pari habang kumuha ako ng mga pagsusulit.

Nagsimula akong bumisita sa Simbahan ni San Miguel paminsan-minsan, kahit na noong panahong iyon ay malayo ako sa pagiging relihiyosa.

Sa unang pagbisita ko sa Karaganda (na noong Disyembre), narinig ko ang isang usapan sa simbahan na nagsasabing kinabukasan ay araw ng pangalan ni Ama, at magkakaroon ng parastas sa gabling iyon. Hindi ko noon alam ang mga patakaran ng simbahan, at hindi ko rin naintindihan kung ano ang 'parastas'. At noong gabling iyon, nagkaroon ako ng panaginip. Isang pari ang humahawak sa akin sa kamay at inaakay sa bakuran ng simbahan; maraming tao ang nakapalibot sa amin, ngunit siya lang ang nakikita ko na parang sa pamamagitan ng hamog; naririnig ko lang ang mga tao na sumisigaw: 'Ama Sebastian, Ama Sebastian!' At tila kumaway ang Pari – na para bang sinasabi, 'Sandali, abala ako ngayon' – at dinala niya ako sa kabilang bahagi ng bakuran, itinuturo ang lahat: 'Ito ang silid-prosphora namin, ito ang refectory.' At sa kinaroroonan ng aming mga tarangkahan palabas sa kalsada, tila may damuhan, na may maliit na sapa na dumadaloy dito, at may dalawang matushka na nakaupo roon, naghahain ng inumin. At tinatawag sila ng mga tao sa kanilang mga pangalan: Ina Agnia at Ina Anastasia. Tumigil si Ama, binigyan ako ng mga madre ng tubig mula sa sapa para inumin, at napagtanto kong nasa simbahan na ako. Sa gitna ng simbahan ay nakatayo ang aming mga pari: si Ama Pedro, si Ama Alexander, si Ama Pablo at si Ama Vladimir, na nagdarasal at ginugunita si Ama Sebastian. At pagkatapos ay nagising ako.

Sa bahay na tinitirahan ko, may nakasabit na portrait ng isang pari sa pader. Nagising ako at nagtanong, 'Kanino ang portrait na iyan?' 'Kay Padre Sebastian,' sagot ng mga nag-aalaga sa akin. 'Pero kakakita ko lang sa kanya sa panaginip.' 'Bueno,' sabi nila, 'ibig sabihin nun isa ka sa amin.'

At ilang taon ang lumipas, matapos akong magtapos sa unibersidad, nanirahan ako sa Karaganda, kung saan hanggang ngayon ay nagtatrabaho ako bilang accountant sa Simbahan ni San Miguel.

Sa unang taon ko sa simbahan, dahil sa nakasanayan, nakikipag-make-up pa rin ako. Pagkatapos, noong Mahal na Araw, pumasok ako sa isang tindahan kung saan nagbebenta sila ng French velour mascara. Gusto ko itong bilhin, pero wala akong dalang pera. "Ah, sige," naisip ko, "babalik na lang ako mamaya para bilhin ito." At pagkatapos, sa , nakita ko itong muli sa isang panaginip: ang simbahan, lahat ay nagpapalitan ng tanda ng krus at sinasabi, "Ina Anastasia, Ina Anastasia!" At ang matushka ay nagpapalitan ng tanda ng krus sa lahat. "Pero hindi niya ako kilala," naisip ko. At bigla siyang lumapit sa akin: "Tumanghos ang Cristo!" – at tinapik niya ang itlog ko ng Pasko ng Pagkabuhay gamit ang sa kanya, at nabasag ito. At napakasaya niya, niyakap niya ako. Nang sandaling iyon, lumapit sa amin si Ama Alexander Kiselev; hawak niya ang bag ko ng pampaganda at sinabi: "Ina, paano mo ba gagawin ito?" Tumingin ako, at nandoon nakahiga ang terry-cloth mascara na iyon. Nahiya ako nang husto. 'Nanay,' sabi ko, 'hindi ko naman iyon binili, naiisip ko lang!' At niyakap niya ako: 'Oh, huwag kang mag-alala, huwag kang mag-alala,' – na para bang sinasabing huwag na lang akong mag-makeup. At patuloy niya akong pinapakain ng iba't ibang pagkain.

Lubos akong naantig rito – pagkatapos ng lahat, sandali lang naman akong pumasok sa tindahan, pero alam niya ang lahat at nag-aalala siya.

At inilagay ako ni Ina Anastasia sa loft ng koro sa simbahan. Kapag nananalangin ako, tatayo lang ako roon at tahimik na sasabay sa awit. Ngunit sa panaginip ko rito, puno ng tao ang simbahan, nakatayo ang mga pari sa gitna ng simbahan na para bang lalabas sila para sa isang maringal na prusisyon, at si Ina Anastasia ay nakatayo sa loft ng koro na nakasuot ng payak, pang-araw-araw na damit (tulad ng karaniwan niyang suot) at tinatawag ako. Ngunit natakot ako – paano ako aakyat doon kung nakatayo roon ang mga pari! Pagkatapos ay hinawakan ako ni Ina Anastasia sa kamay, dinala sa loft ng koro, inilagay sa harap ng ikon ng Tagapagligtas at sinabi: "Sabiin mo ang 'Ama Namin.'" At nanatili siyang nakatayo roon, hinihintay akong magsimula. At sinimulan kong bigkasin ito nang malakas. Pagkatapos ng panaginip na iyon, sinimulan akong hilahin ng mga miyembro ng koro pataas sa loft: 'Kanta ka, 'yan lang.' At sinabi nila kay Ama Alexander, 'Bakit nakatayo lang ang batang babae doon?' Inilagay nila ako sa loft, at ganoon ako napadpad doon.

Maria Fyodorovna Orlova

Seryoso akong nagkasakit – may karamdaman ako sa balat. Pinaramdam ako ng mga lektor at propesor; may kaunting pag-unlad, ngunit muling lumilitaw ang malalaking sugat sa mga braso ko. Matagal na akong hindi nakapunta sa simbahan, at nang pumunta ako, tinanong ako ni Ina Anastasia: 'Bakit ka matagal na hindi nakapunta?' 'Ina,' sabi ko, 'sa sobrang pagkabahala ko—tingnan ninyo ang mga kamay ko! Hindi ko nga makapunta sa trabaho; iniwasan ako ng lahat.' Sabi niya: 'Hay! Ano'ng malaki rito! Wala namang problema! "Umuwa ka sa daliri mo at ipahid mo ang laway sa mga sugat mo sa hugis krus." At doon mismo

sa harap ni Ina Anastasia, ginawa ko nga iyon. Umuwi ako at patuloy akong umuwo at nagpapahid nang walang tigil. At agad na nawala ang mga sugat ko. Nangyari ito nang napakabilis! Namumula at namaga ang mga ito; sa una ay pumangit ang kulay, pagkatapos ay naging asul, nagsimulang lumiit ang mga sugat at, salamat sa Diyos, nawala na lahat. Iyan ang kuwento. Ngunit nang pumunta ako sa ospital, pinaupo nila ako sa isang upuan na para akong kakaibang specimen, para makita ng lahat ng estudyante kung gaano kalala at kasagana ang kaso ko ng exudative erythema.

Olga Sergeevna Martynova

Ang pamangkin kong si Irina ay dati nang nagtatrabaho bilang tagapamahala ng bodega. Isang araw, dumating sa kanilang bodega ang tatlung imported na kumot-pang-kama. Kung sinubukan man nina Irina at ng kanyang mga tauhan na manloko, o kung ano pa man – Diyos lang ang nakakaalam – nang dumating ang mga tauhan ng tindahan sa bodega para kunin ang mga kumot-pang-kama, pinirmahan na lang nila ang resibo. Dinala ang mga papeles sa tindahan, pero nanatili sa bodega ang mga kumot. Nandoon ang delivery note, pero wala ang mga kumot. Ngunit may nakapagsabi, agad na isinara at sinelyohan ang tindahan, at pumasok ang komite ng audit. Hindi nakatulog buong gabi ang pamangkin ko; maaga pa sa umaga ay tumakbo siya sa akin: 'Ito at iyon,' sabi niya, 'ano ang gagawin ko?' Hindi ko siya matulungan sa gagawin niya: 'Tara,' sabi ko, 'puntahan natin si Ina Anastasia at tingnan kung ano ang sasabihin niya.' Pumunta kami. Nasa koro si Ina Anastasia; nilapitan namin siya at ipinaliwanag na ang mga dokumento ay nasa tindahan, ang mga kumot ay nasa bodega, at maaari kaming mapakulong kung malalantad ang usapin. Ano ang gagawin natin? "Wala!" sabi ni Ina Anastasia, na nakatingin kay Irina: "Umalis ka na ngayon, hanapin mo ang van na ginagamit nila para maglabas ng kubeta, kunin mo ang mga kumot, magmaneho papunta sa tindahang iyon, pumasok ka sa bakuran at maghintay doon. Lalabas ang isang tagalinis mula sa tindahan na may dalang dalawang timba – huwag kang lumapit sa kanya. Pagkalipas ng ilang sandali, lalabas ang isa pang tagalinis, dala rin ang dalawang timba. Lumapit ka agad sa kanya, ibigay mo sa kanya ang mga kumot at sabihin: 'Ibato mo kahit saan, basta nasa loob ng gusali.'

Ginawa nga iyon ni Irina. Nahanap niya ang tamang sasakyan, nagmaneho papunta sa tindahan, at pinapasok sila sa bakuran – hindi magdududa ang sinuman sa sasakyang ganoon; pagkatapos ng lahat, dumating sila para linisin ang mga kubeta. Pinayagan ni Irina na dumaan ang unang tagalinis, agad na lumapit sa pangalawa, na kinuha ang mga kumot, itinaon ang mga ito sa loob ng tindahan – at doon na nagtapos ang problema. Nandoon ang recording, at nandoon din ang mga kumot.

Narito pa ang isa pang kuwento. Dumating na ang panahon para sa anak kong si Stepan Stepanovich na mag-apply sa unibersidad. Pumunta ako sa nanay ko: 'Ma,' sabi ko, 'mag-aapply si Stepan sa unibersidad; kailangan natin siyang tulungan.' Sabi niya: 'Oh! Napakasimple lang niyan. Alamin kung kailan siya kukuha ng kanyang mga pagsusulit; sa mga araw na iyon, pumunta ka sa simbahan at magdala rito ng apatnapung tinapay na sampung-kopek. Mananalangin kami rito, at makakakuha siya ng mga B.'" Kaya ganoon nga ang ginawa ko. Kumuha siya ng kanyang unang pagsusulit – nagdala ako ng apatnapung tinapay. Agad-agad itong naubos, ipinamigay kaagad. Bumalik ang anak ko mula sa pagsusulit na may 'apat'. Ganoon din ang nangyari sa susunod na pagsusulit. May apat na pagsusulit sa kabuuan; sa bawat isa ay nagdala ako ng apatnapung tinapay, at nakakuha ang anak ko ng 'apat' sa lahat ng iyon. At dahil sa mga dalang kanyang ina, nakapasok si Stepan Stepanovich sa unibersidad.

Si Nina ang Dalagang Magsasaka

Isang Biyernes, pinilit ako ng mga kawani sa ospital kung saan ako nagtatrabaho na kumain ng ilang sosiso. Kinabukasan, pumunta ako sa simbahan at dinaluhan ang Misa. Pagkatapos ng Misa, nagsimulang mamigay si Ina Anastasia ng banal na tubig sa lahat at sinabi sa akin: "Halika rito." Lumapit ako, at sinimulan niya akong bugbugin at sumigaw sa buong simbahan: 'Oh, baboy ka! Oh, baboy ka!' Natakot ako – ano'ng ibig niyang sabihin sa 'baboy'? 'Ima,' sigaw ko, 'bigyan niyo ako ng banal na tubig!' Pero hindi niya ako binigyan at ipinagpatuloy lang ang pagbugbog sa akin. Nagkumpulan ang mga tao: 'Binubugbog nila ang munting batang Ukrainiana!' At sumigaw si Ina: 'Babo siya!' Ang sausage pala ay gawa sa baboy.

Kaya pinalo niya ako, humupa ako at lumapit kay Ama Sebastian para humingi ng basbas. Lumapit ako sa kanya, at sinabi niya: 'Nina! Araw ng iyong pangalan ngayon! – kaya pinalo ka nila – heto, may prosphora para sa iyo!' Ganyan ang kanilang pakikipag-ugnayan sa pamamagitan ng Espiritu.

Monghe Sebastian (Khmyriv)

Isang araw, bumaba si Ina Anastasia mula sa portiko kung saan nakatayo ang koro sa kanan, naglakad sa loob ng simbahan at sumigaw: "Sino ang gusto ng panyo? Sino ang gusto ng itim na panyo?" Pumunta siya sa kabilang portiko, kung saan sinabi ni Motya Minaeva: "Ina, bigyan ninyo ako ng itim na panyo; wala akong isa." Ngunit sumagot siya: "Hindi, wala ka, at hindi mo kailangan." At nagpatuloy siya. At sa pintuan, sa labasan, nakatayo ang aming yaya, nanginginig: 'Oh, baka bigyan niya ako ng itim na headscarf; tiyak na may masamang mangyayari.' Lumapit si Ina Anastasia sa kanya at tinanong: 'Kailangan mo ba ng headscarf?' 'Hindi,' sabi ng aming yaya, 'may tatlo na akong itim na headscarf; hindi ko na kailangan.'

"Kung mayroon ka nang tatlo, heto, kunin mo rin ito." At ibinigay niya sa kanya ang itim na panyo. Nahulaan niya na tatanggapin ng aming yaya ang belo.

Si Madre Evnikia (Khmyrova)

Ikinuwento ni Ina Anastasia: "Nang ako'y pinagpala upang maging banal na hangal, ang unang tungkulin ko ay kumuha ng bag at mamalimos. Ngunit ayaw ko. 'Ipadala mo ako,' sabi ko, 'sa anumang uri ng gawain, huwag lang mamalimos!' 'Hindi, hindi, hindi para magtrabaho – mamalimos ka.'" Kinuha ko ang maliit kong bag at umalis. Nangyari na may isang uri ng pista; nagkaroon ng pulutong ng mga binata, at naroroon ako, naglalakad kasama ang bag ko, nakasuot ng punit-punit na damit. Naririnig ko ang mga binata na nagsasabi, 'Ang ganda ng babaeng ito!' Sa isip ko, 'Ano ang gagawin ko? Tungkol sa akin nga ang pinaguusapan nila.' At sinabi nila: "Kung sana ay nakasuot siya ng maayos – tingnan mo nga siya!" Kaya umakyat ako sa isang uri ng bodega, hinimay ko ang ilong ko, at pinunasan ko ito sa damit ko. At sinabi nila: "Oh," sabi nila, "bobo siya! Bobo siya!" At pagkatapos ay gumaan ang loob ko, at nagpatuloy ako sa aking lakad. "Ah!" naisip ko, "bobo na ako! Kaya ngayon, siguro kailangan kong maging isang bobo't babae." At ganoon ko na nga nabuhay sa buong buhay ko."

Sa Optina Pustyn, pinainit ni Ama Sebastian ang selda ng matanda at pumunta upang samahan siya sa simbahan. Ngunit nahulaan na ng matanda kung ano ang balak ni Nastya sa selda, at ayaw siyang lumabas ng simbahan. Binuksan niya ang pinto, umupo sa hagdanan, itinuking bukas ang pinto, at doon na lang naupo. At ang tindi ng panahon! At pumapasok ang niyebe! Dumating si Ama Sebastian upang magdagdag ng panggatong, ngunit puno ng niyebe ang silid, at nakaupo si Nastya sa tabi ng pinto, kalahating hubad, nakasuot lamang ng bestida at kumot. Nakaupo siya roon, hinaharang ang pinto, at ayaw hayaang isara ito ni Ama. At sinubukan siyang kumbinsihin ni Ama Sebastian: "Halika, Nastya, hayaan mo akong isara ang pinto!" Ngunit hindi siya nagsalita. Kaya marahang binuhat siya ni Father Sebastian, dinala sa ibang lugar, isinara ang pinto at sinindiha ang kalan. Pagkatapos ng lahat, pinalayas at binugbog siya doon, ngunit hindi siya kailanman sinaktan ni Father Sebastian. Kahit noon pa, nakita niya ang kanyang hinaharap. At nang napainit na niya ang selda, dumating ang nakatatanda mula sa simbahan.

At kalaunan, sa Karaganda, paminsan-minsan siyang pinapagalitan ng kanyang ina. May isang pamilya kaming nakatira sa Melkombinat; may baka sila, at binebenta nila sa palengke ang lahat ng gatas ng baka – pati na rin ang kulay-gatas at gatas. Medyo kuripot sila. Minsan, naghanda sila ng kulay-gatas para ibenta, pero sila mismo ay umalis at nagpunta sa ibang lugar. Dumating si Ina Anastasia, ginamit ang maasim na krema para gumawa ng masa, at naghurno ng napakaraming donut – 'Kumain kayo!' Ginamit niya ang lahat ng sour cream. Siyempre, nagreklamo sa kanya ang mga may-ari. At bumalik siya muli nang isang beses, habang wala sila sa palengke, pumitas ng ilang pipino mula sa kanilang taniman at pinundok-pundok ang mga ito. Nang bumalik sila, sobrang inis nila (nasaktan ang loob. – Ed.): "Ano ba itong nangyayari! Gaano na kami katagal nag-aalaga rito, gaano na kami nagsikap para rito!" Nang gabing iyon iyon. At sa gitna ng gabi, bigla na lang – nagkaroon ng hamog na nagyelo na tuluyang sumira sa lahat ng tanim sa mga hardin. Nagreklamo sila, pero nilinaw ni Nanay na alam ko kung ano ang ibibigay ng Panginoon, at kung ano ang mangyayari bukas at sa araw pagkatapos."

At kung minsan, ang Ama mismo ang nagpupuna sa mga kasalanan ng mga tao sa pamamagitan niya. Noong isang beses, nang wala pang simbahan at nagdarasal ang Ama sa Melkombinat, pagkatapos ng hapunan ay sinimulan niyang itoka sa bawat isa ang kanilang matutulugan para sa gabi. Sinabi niya kay Ina Anastasia: "At ikaw, pumunta ka at magpalipas-gabi kay Stepanida." Pumunta siya kay Stepanida. Kumatok siya: "Papasukin ninyo ako para magpalipas-gabi!" "Wala na kaming puwang," ang sagot nila, at hindi siya pinapasok. Taglamig noon. Ngunit dahil pinagpala siyang matulog sa bahay ni Stepanida, hindi siya aalis, kahit pa magyeyelo. Kaya nahiga siya sa hagdanan ng pintuan. Ngunit siyempre, hindi siya namatay sa lamig

dahil sa mga dasal ng pari. Kinabukasan, nagising ang mga may-ari at binuksan ang pinto, ngunit hindi ito nabuksan – nakahiga si Ina Anastasia sa hagdanan ng pintuan. Nag-ulan ng niyebe habang magdamag; natabunan siya ng niyebe. Tumalon siya nang bumangon, pinipagpag ang sarili: "Ay, pasensya na, naistorbo ko kayo." Ngunit sinadya siyang pinadala roon ng pari, upang butasin ang matitigas na puso ng mga taong ito. Pagkatapos ay dali-dali silang lumapit kay Ina Anastasia: "Ina Anastasia! Paano mo nagawa ito! Paano ito nangyari!" Pagkatapos ng lahat, siya ay may sakit at halos hubad, at malamig na gabi ng taglamig. Siyempre, tinusok ng pagsisisi ang kanilang mga puso: "Masyado naming siya inirapan, kahit na may lugar naman kami para sa kanya sa magdamag." At pagkatapos ay nagtungo sila sa Pari upang magkumpisal; naunawaan na nila kung ano ang sangkan.

Sa isa pang pagkakataon, nang nagsagawa ang pari ng serbisyong memorial sa simbahan, biglang tumalon si Ina Anastasia at kinuha ang isang bagay mula sa mesa ng memorial. At sinimulan siyang bugbugin ng pari gamit ang kanyang tungkod: "Ikaw," sabi niya, "ibinalik mo ba ang kinuha mo?" – "Hindi, Ama." "Kung ganoon, bakit mo kinuha? Ang paglilingkod-pangalala ay isang banal na gawain. Kung kukuha ka ng bagay mula rito, dapat kang manalangin. Kaya mo bang manalangin?" Siyempre, kayang-kaya iyon ni Ina Anastasia. At hindi naman niya kailangan ang pastries na iyon. Ang pari at si Ina Anastasia ang naglantad sa mga taong kumukuha at kumakapit ng mga bagay mula sa pagtitipong-pag-alala. Para sa kanila, ito ay isang aral – natutunan nilang sagrado ang pagtitipong-pag-alala, at matagal nilang naalala kung paano pinalo ng pari si Ina Anastasia gamit ang kanyang tungkod.

Nang inilibing namin ang aming ina, pagkatapos ng libing, pareho kaming nagkaroon ng asul na batik sa kanang hita—katulad ng erysipelas—na sobrang pangati, nagkasakit kami, at sumakit ang ulo. Naghirap kami hanggang sa ikasiyam na araw; namaga ang aming mga hita, at parehong kami ay hindi maganda ang pakiramdam. Sa ikasiyam na araw, dumating si Ina Anastasia para sa serbisyong pang-alala. "Ina," sabi ko, "may kakaiba sa mga binti namin mula pa noong libing." Sabi niya: "Narito ang ilang bota. Halika, isuot mo ang bota ko." Isa rito ay isang napakalaking bota na may sapin na tela, at ang isa naman ay katad para sa kaliwa niyang paa, na medyo mas maliit. Inaabot niya sa akin ang gawa sa tela: "Halika, isuot mo ito at pupunta na tayo sa vespers." Pero paano akong makakalakad niyan? Kasya pa ang tatlo o apat na paa sa loob nito – ganoon sila kalaki. Mas maliit naman ang kay Nadia, yung para sa kaliwang paa. Pinasuot namin kay Nanay ang bota ng tatay ko na may buckle, at sinabi niya kay Ina Irina [Schema-Nun Irina (Koroleva), 1916 – † 17 Oktubre 1993. Ipinahimutak sa Sementeryo ng Mikhailovskoye]: "Bigyan mo sila ng mga tungkod na hawakan." Kaya kumuha siya ng ilang magaspang na tungkod mula sa bakuran. Mas maganda nang kaunti ang tungkod ko, ha, samantalang ang kay Nadia ay puro buhol. At naglakad kami papuntang simbahan na may dalang mga tungkod, nakasuot ng mga botas na iyon. Naka-suot ako ng itim na bestidang velvet at bagong puting batiste na panyo sa ulo. At si Ina Irina ay nakabalot sa sarili ng maruming, punit-punit na kalahating-balabal. Sabi ko: 'Bakit ka ba nakabalot ng ganoong basahan? Tinali ko ito sa kanyang paa. Wala ka bang iba pang pambalot sa sarili?' 'W-a-a,' sagot ni Ina, 'ayos lang, ayos lang.' Kung ayos lang naman sa kanya, ano pa'ng pakialam ko? Dumating kami sa simbahan. Nakita kami ni Motya na nars: 'Naku!' – sigaw niya – 'Nagpapabida sila! Nagpapabida sila!' Hindi niya alam na pinapagaling kami ni Ina Anastasia, na sobrang sakit ng mga paa namin. Pagkatapos ay nagsimula akong magpailaw ng kandila, at nasindihan ko ang aking batiste na panyo. Tumakbo papalapit si Ina Irina: "Oh, oh, oh!" ang sabi niya, habang tinatangal ang panyo ko. "O sige, kunin mo ang sa akin," ang sabi niya, at tinakpan niya ako ng sarili niyang punit-punit na kalahating panyo. At kailangan kong lumapit para sa pagpapahid, pero punô ng tao ang simbahan. Nahiya ako nang kaunti, siyempre; sinasabi ng lahat, 'Bakit hindi ka nakasuot ng maayos?' Pero ano'ng magagawa ko? Sumasakit ang hita ko. Ay naku. Umuwi kami, at sinabi ni Ina Anastasia, 'Huwag kang lalabas bukas; manatili ka sa kama at huwag kang kakain buong araw (kapistahan ng Pagpapugut kay Juan na Ebanghelista).' 'At tungkol sa mga binti mo – ayos na iyon! At hindi ka rin manakit ng ulo.' Pagkatapos naming magsimba ni Nadia, tiningnan namin ang mga binti namin – at wala nang bakas! Lahat ay naghilom na, at nawala na ang sakit.

Maria Nikitichna Obraztsova

Si Ina Anastasia ay tunay na pasaway. Kaya kapag naghahanda si Ama na bumiyahe, pinupuno niya ang kotse ng mga dalaga, isinasakay pati ang mga diakonesa, pero hindi niya isinasama si Ina Anastasia. Siya naman ay sisigaw ng, "Ooh!" – tatapikin ang kotse at sisigaw, "Bigyan ninyo ako ng isusuot!" Ibig sabihin, anumang maisuot. At hindi alintana kung taglamig o tag-init – nauuna siya kay Ama, halos kalahating hubad.

Pagdating ni Ama, naroon na siya. Hindi siya kailanman naiwan. Ngunit tapat siyang naglilingkod sa kanya. At mahal siya ni Ama.

Lydia Vladimirovna Zhukova

Nang mamatay na si Ina Iulia, sinabi niya sa akin: 'Lida, si Ina Anastasia, noong siya ay nasa mabigat na kalagayan din, ay nagsasabi: "Kapag dinala nila si Ama sa Optina Pustyn, huwag mo akong kalimutan." Ganyan ang paraan ng pagwawasto ni Ina Anastasia kay Iulia, at si Iulia naman ang nagwawasto sa akin.'

Noong 1975, muling binisita ni Metropolitan Joseph (Chernov) ang Simbahan ng Mikhailovskaya. Madalas na binabanggit ng Kanyang Kagalang-galang si Ina Anastasia: 'Nagpapropesiya si Ina Anastasia, nagpapropesiya siya.' At sa pagtitipong iyon kasama siya, sinimulan ni Ina Anastasia na magpaalam: "Pagpalain ninyo ako, Kanyang Kabanalan, patawarin ninyo ako, hindi na tayo muling magkikita." Ngunit ayaw tanggapin ng Kanyang Kabanalan ang hula na ito. Noong tag-init na iyon sa Almaty, nang dumalaw sa kanya ang mga estudyante mula sa Moscow Theological Seminary, ang Kanyang Kagalang-galang, na nakaupo sa mesa, ay lumingon sa isa sa kanila – si Pyotr Veretennikov – at sinabi: "Tingnan mo, Petya, pupunta tayo sa Tselinograd, at mula sa Tselinograd pupunta tayo sa Karaganda at ilantad si Ina Anastasia." Ngunit hindi ito nangyari. Dahil sa mga pangyayari, mula sa Tselinograd, lumipad nang tuwid patungong Almaty ang Kanyang Kagalang-galang, at noong ika-4 ng Setyembre 1975, pumanaw si Metropolitan Joseph sa ospital habang sumasailalim sa operasyon.

Pumanaw si Ina Anastasia noong ika-13 ng Abril 1977. Bago siya mamatay, siya ay tinonsura bilang isang eskema-nona. Ipinahimutak siya sa Sementeryo ng Mikhailovskoye.

Arkiparihang Mikhail Neigum

Tiyak kong santo si Ina Anastasia. Santo sa paraang hindi agad-agad na kapansin-pansin. Ang mahalaga ay palagi niyang tinatago ang kanyang espiritwalidad. Ang kanyang espiritwalidad ay naging malinaw lamang, halimbawa, nang matupad ang ilang hula o propesiya. Sa pangkalahatan, gayunpaman, sa tingin ko ay sinadya pa niyang maging medyo magaspang; naglalakad siya nang paurong-ulong, palaging hinahila-hila ang kanyang mga paa, at nagsasabi ng iba't ibang maliliit na puna sa lahat. At kung huhusgahan siya batay sa kanyang itsura o pag-uugali, walang kahit kaunting pahiwatig ng isang buhay na may espiritwal na pagtaas. Pagkatapos lamang ng pagkamatay ni Ama Sebastian siya nagsimulang kumilos nang 'mas normal'; bago noon, hindi siya katanggap-tanggap, at ang mga bahagyang nakakakilala sa kanya ay inakala na siya ay baliw. Ngunit nang mamatay si Padre Sebastian, at biglang nagkagalitan ang mga taong nakatira sa tabi ng banal na lalaking ito, nagawa ni Ina Anastasia na hindi masyadong maging halata ang lahat ng ito. Pinakalma niya ang lahat at dinala ang kapayapaan sa kanila. At karamihan sa mga nakapaligid sa kanya ay mismong naranasan ang kanyang pagmamahal at kabaitan.

Ipinanganak ako sa isang Lutheranong pamilya. Sumapi ako sa simbahan ilang taon matapos pumanaw si Ama Sevastian. Pagkatapos ay sumapi ako sa hukbo, at nang bumalik ako, dumaan ako sa isang 'magulong yugto' – hindi ako nakikinig sa kahit kanino at, sa loob ng ilang sandali, ay lubos akong nawalan ng kontrol. Marami sa aking mga matalik na kaibigan at pamilya ang tila lumayo sa akin. Ngunit pinapainom ako ng nanay ko ng hilaw na itlog – na hindi ko matiis – o pinapasakay sa bus na nakabalot sa pambabaeng shawl, na para bang ako'y isang baliw. At ginawa ko nga; kahit na isa na akong ganap na lalaki noon, sasakay ako sa bus na may dalang pambabaeng mantas. Sasabihin niya, 'Tumakbo ka nang isang paa sa daanan,' at pupunta ako at tatakbo nang isang paa sa daanan sa paligid ng simbahan. At bakit ako tumakbo? Dahil naramdaman ko ang isang panloob na pagmamahal para kay Ina Anastasia na hindi ko naramdaman para sa sinuman pa sa mundo—iyan ay tiyak. Ito rin ay dahil, sa kabila ng kanyang pagiging payak at magaspang, si Ina Anastasia ay isang napakasensitibong tao; mahirap nga isipin ang ganoong bagay.

Mahal na mahal ko si Ina. Bagaman, marahil hindi si Ina Anastasia mismo ang minahal ko, kundi ang pagpapahalaga ko sa mabait niyang pagtrato sa akin. Hindi ko nga siya talaga nakikita, wari. Nakikita ko lang ang malalaki niyang botas na felt; nakita kong lubos siyang iginagalang ng lahat, na hinila niya ako nang malapit sa kanya, at ipinagmamalaki ko na tinrato niya ako nang mabuti. Marami akong ginugol na oras sa kanyang piling. Kahit saan siya magpunta, sinusundan ko siya. Pupunta sila sa bahay ni Ina Evdokia, kung saan sila kumakain, nagbabasa ng mga buhay ng mga santo, at nariyan ako kasama nila sa buong oras. Sinubukan ko lang, nang hindi ko man namamalayan, na mapalapit sa mga banal na tao. Hindi masyadong nagsalita si Ina; wala siyang sinabi sa akin. At napakatahimik at payapa ng kanilang tahanan. Ayokong

pumunta kahit saan; ayokong umuwi. Gusto ko lang mapalapit sa kanya – iyon lang; hindi ko na kailangan pa ng iba.

Pagkatapos ay nag-enroll ako sa Theological Seminary. Isang araw kailangan kong bumalik mula sa bakasyon sa Sergiev Posad, kaya nagpareserba ako ng flight papuntang Moscow. Pero hindi ako pinayagang umalis ni Nanay. Hindi niya ako pinilit na umalis, na para bang tinutukso niya ako. Dinala niya ako sa selda niya at sinimulan akong kausapin. At ako naman, siyempre, ay nagpapanggap na modelong estudyante – tumatalon sa isang paa, umiinom ng hilaw na itlog. Nagkunwari akong masunurin. Kaya nang nakikipag-usap sa akin si Ina, nabanggit ko minsan na may tiket na ako sa eroplano at kailangan ko nang magmadali. Pero hindi niya ito pinansin. Pero talagang gusto kong pumunta noon sa Moscow; desperado akong makarating doon. Kaya nang pigilan niya ako at nalalate na ako, siyempre naiinis ako. Nagwala ako; nagngalit-ngalit ako. Sa mismong sandaling iyon, nagsimulang magduda ako sa kanyang kabanalan at karunungan. Naitawag ko pa nga siya sa aking isipan. Pero kinuha lang niya ang tiket ko at hindi niya ako pinayagang umalis.

At nang lumabas na bumagsak ang eroplano sa pag-take-off at namatay ang lahat... aba... ibang usapin na iyon... Hindi ko nga sinabi sa kanya ang nangyari. At wala rin siyang sinabi sa akin... Sumakay ako sa parehong flight kinabukasan.

Paminsan-minsan, binibisita ko si Ina Agnia. Medyo iba ang pakiramdam ko sa kanya; nakikita kong siya ay isang napakasakit na babae. Baluktot ang lahat ng kanyang mga daliri – may polyarthrititis siya, dropsy, at iba pang karamdaman, at halos hindi na siya makagalaw nang hindi humahawak sa isang maliit na mesa, ngunit hindi niya kailanman ipinakita na siya ay nasasaktan. At ang babaeng ito (tulad ng naalala ko kalaunan) ay labis ding nakaantig sa akin. Karaniwan, kapag pinag-uusapan sina Ina Agnia at Ina Anastasia, naghihikayat ang mga babae na bumulong na ang mga inang ito ay – wow! WOW! Hindi ko iyon gaanong pinansin, pero kahit ganoon, tumimo sa kaluluwa ko si Ina Agnia. Si Ina Agnia ay parang isang napakaliit na bata, isang malambot na munting bata, na napakatanda. Mayroon siyang boses na parang boses ng munting bata, at kinausap niya ako na parang munting bata rin.

Wala akong masasabi na partikular na espesyal tungkol sa mga madre. Ang tanging nagpapaiba sa kanila ay ang tunay nilang pagkakaroon ng malalim na pananampalataya at pagiging maka-Diyos. Sa panlabas, kumikilos sila na parang mga mapagkumbaba at tahimik na mga lola. Totoo, minsan nagagalit si Ina Anastasia; ibig sabihin, nakapagsalita siya nang napakatindi. Pero hindi ako naapektuhan noon. Sa akin, palagi siyang parang isang mapagmahal na lola. At minsan ay naramdaman kong medyo mahigpit din ang pagsasalita ni Ina Agnia sa iba. Ngunit hindi rin iyon nag-alala sa akin. Inakay niya ako nang may pagmamahal... upang hindi ako matakot. Isang batang lalaki ang dumating mula sa ibang pananampalataya, kaya inakay din niya ito nang may pagmamahal upang hindi matakot.

Ngayon, sa pagbabalik-tanaw ko sa buong buhay ko, malinaw na wala nang iba kundi kasalanan sa buhay ko, at malaki ang utang ko sa mga madre. At tiyak kong sa pamamagitan lamang ng kanilang mga panalangin ako'y buhay pa sa mundong ito. Lubos na pasasalamat sa Diyos na nagkaroon ng panahon sa buhay ko na naging malapit ako sa ganitong mga tao. Naniniwala akong kasama ko sila ngayon at magpakailanman. Walang araw na lumipas na hindi ako nakikipag-ugnayan sa kanila, at araw-araw ay humihingi ako ng tulong sa kanila.